मराठी
adda247

मासिक आवृत्ती | मार्च, 2022

ज्ञानकोश

मासिक चालू घडामोडी

MPSC राज्य सेवा, MPSC Gr. B आणि MPSC Gr. C साठी

Banking, सरळ सेवा भरती, तलाठी, म्हाडा, पोलीस कॉन्स्टेबल
आणि इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त

- महाराष्ट्राचा **अर्थसंकल्प 2022-23**
- 5 राज्यातील विधानसभेचे **निकाल जाहीर**
- भारतातील पहिले वैद्यकीय शहर **'इंद्रायणी मेडिसिटी' महाराष्ट्रात स्थापन होणार आहे**
- NCRTC ने दिल्ली-मेरठ कॉरिडॉरसाठी **भारतातील रॅपिड रेल्वेचा पहिला डबा सादर केला.**
- पी व्ही सिंधूने स्विस **ओपन बॅडमिंटन विजेतेपद 2022 पटकावले**
- ऑस्कर पुरस्कार 2022 **जाहीर**
- BIS प्रमाणपत्र मिळवणारी तामिळनाडू पेट्रोप्रॉडक्ट्स ही **जगातील पहिली LAB उत्पादक कंपनी बनली**
- कामगार मंत्रालयाने **'डोनेट-ए-पेन्शन' उपक्रम सुरू केला**
- इंटरनेट नसलेल्या वापरकर्त्यांना डिजिटल पेमेंट देणारी **BPCL ही पहिली कंपनी आहे**
- गुजरातमध्ये भारतातील **पहिला स्टील रस्ता**
- 5 ऑक्टोबर हा **राष्ट्रीय डॉल्फिन दिवस होणार**

Contents

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी | मार्च 2022 3
राष्ट्रीय बातम्या 3
राज्य बातम्या 13
आंतरराष्ट्रीय बातम्या 19
नियुक्ती बातम्या 24
अर्थव्यवस्था बातम्या 29
महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2021-22 39
महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2022-23 41
समिट आणि कॉन्फरन्स बातम्या 43
कराराच्या बातम्या 46
रॅंक्स आणि अहवाल बातम्या 49
विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या 51
पुरस्कार बातम्या 53
क्रीडा बातम्या 61
पुस्तके आणि लेखक बातम्या 66
संरक्षण बातम्या 68
महत्वाचे दिवस 70
निधन बातम्या 76
विविध बातम्या 78
सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे: 79

ज्ञानकोश मासिक चालू घडामोडी | मार्च 2022

राष्ट्रीय बातम्या

जपान आणि भारताने द्विपक्षीय स्वॅप अरेंजमेंट (BSA) चे नूतनीकरण केले आहे.

- जपान आणि भारताने द्विपक्षीय स्वॅप अरेंजमेंट (BSA) चे नूतनीकरण केले आहे ज्याचा आकार USD 75 अब्ज पर्यंत आहे. BSA ही द्वि-मार्गी व्यवस्था आहे जिथे दोन्ही अधिकारी यूएस डॉलरच्या बदल्यात त्यांची स्थानिक चलने बदलू शकतात. या प्रकरणात आकारला जाणारा व्याजदर करारावर स्वाक्षरी करताना निश्चित केला जातो आणि त्यामुळे विनिमय दरातील चढ-उतारांमुळे होणारा धोका कमी होतो. 2018 मध्ये बँक ऑफ जपान आणि रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांच्यात वास्तविक द्विपक्षीय स्वॅप व्यवस्था (BSA) स्वाक्षरी करण्यात आली होती.

भारत आणि जपानमधील BSA म्हणजे काय?

- याचा अर्थ जपान आणि भारत एकमेकांकडून त्यांच्या चलनात म्हणजे भारतीय रुपया किंवा जपानी येन किंवा यूएस डॉलरमध्ये पैसे घेऊ शकतात. खाली नमूद केल्याप्रमाणे हे आणखी स्पष्ट केले जाऊ शकते:
- जेव्हा भारताला जपानकडून कर्ज घ्यायचे असेल तेव्हा ते US डॉलर किंवा जपानी येनमध्ये $75 अब्ज मर्यादेपर्यंत कर्ज घेऊ शकतात.
- जेव्हा जपानला भारताकडून कर्ज घ्यायचे असेल तेव्हा ते US डॉलर किंवा भारतीय रुपयामध्ये $75 अब्ज मर्यादेपर्यंत कर्ज घेऊ शकते.
- पैसे कर्ज घेताना निश्चित केलेल्या व्याज दराने प्रत्यक्षात कर्ज घेतलेल्या रकमेवर देश व्याज देतील.

राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी राष्ट्रपती भवनात 'आरोग्य वनम' चे उद्घाटन केले.

- भारताचे राष्ट्रपती, **श्री राम नाथ कोविंद यांनी नवी दिल्लीतील राष्ट्रपती इस्टेट (राष्ट्रपती भवन)** येथे नव्याने विकसित केलेल्या **'आरोग्य वनम' चे उद्घाटन केले.** या आरोग्य वनमचा उद्देश आयुर्वेदिक वनस्पतींचे महत्त्व आणि त्यांचा मानवी शरीरावर होणारा परिणाम सांगणे हा आहे. आयुर्वेदिक वनस्पतींचे महत्त्व आणि त्यांचे मानवी शरीरावर होणारे परिणाम लोकांसमोर आणण्याच्या उद्देशाने आरोग्य वनम ही संकल्पना मांडण्यात आली आहे.
- 6.6 एकरमध्ये पसरलेले आरोग्य वनम योग मुद्रामध्ये बसलेल्या माणसाच्या आकारात विकसित करण्यात आले आहे. यात आयुर्वेदातील उपचारात्मक हेतूंसाठी वापरल्या जाणाऱ्या सुमारे 215 औषधी वनस्पती आणि वनस्पतींचा समावेश आहे. या वनमची इतर काही वैशिष्ट्ये म्हणजे पाण्याचे कारंजे, योग मंच, जलवाहिनी, कमळ आणि तलाव आहे. हे वनम आता लोकांच्या पाहण्यासाठी खुले करण्यात येणार आहे.

भारत सरकार थिंक टँक, नीती आयोग राष्ट्रीय लिंग निर्देशांक विकसित करत आहे.

- NITI आयोग राष्ट्रीय लिंग निर्देशांक विकसित करण्याच्या प्रक्रियेत आहे. नॅशनल जेंडर इंडेक्सचे उद्दिष्ट प्रगतीचे मोजमाप करणे आणि सूचित धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी लिंग समानतेतील अंतर ओळखणे हे आहे. हे भारतातील राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांची प्रगती परिभाषित लिंग मेट्रिक्सवर मॅप करण्यासाठी आणि सकारात्मक बदलाचा पाया तयार करण्यासाठी एक साधन म्हणून काम करेल. NITI आयोगाच्या 2021-22 च्या वार्षिक अहवालात ही माहिती प्रसिद्ध करण्यात आली आहे.

Google आणि MeitY Appscale Academy कार्यक्रमांतर्गत 100 भारतीय स्टार्टअप्सना प्रशिक्षित करणार आहेत.

- **MeitY स्टार्टअप हब, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाचा** एक उपक्रम (MeitY), आणि **Google ने Appscale Academy कार्यक्रमाचा** एक भाग म्हणून 100 प्रारंभिक ते मध्यम-टप्प्यावरील भारतीय स्टार्टअपची घोषणा केली आहे. Appscale Academy हा MeitY आणि Google द्वारे लॉन्च केलेल्या स्टार्टअप्ससाठी एक नवीन वाढ आणि विकास कार्यक्रम आहे जो संपूर्ण भारतातील सुरुवातीच्या ते मध्यम-टप्प्यावरील स्टार्टअपना जागतिक प्रेक्षकांसाठी उच्च-गुणवत्तेचे Apps आणि गेम तयार करण्यासाठी मदत आणि प्रशिक्षण देतो.

अदानी ग्रीनला 150 मेगावॅट सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी LOA मिळाला.

- अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेडने सांगितले की त्यांच्या उपकंपनी अदानी रिन्युएबल एनर्जी होल्डिंग फिफ्टीन लिमिटेडने 150 मेगावॅटचा सौर ऊर्जा प्रकल्प तयार करण्यासाठी पुरस्कार पत्र (LOA) प्राप्त केले आहे. 25 वर्षांच्या कालावधीसाठी, या प्रकल्प क्षमतेसाठी निश्चित दर $2.34/kWh आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- अदानी ग्रुप कंपनीने जारी केलेल्या निवेदनानुसार स्टॉक एक्स्चेंज फाइलिंगमध्ये म्हटले आहे की, अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेडची पूर्ण मालकीची उपकंपनी अदानी रिन्यूएबल एनर्जी होल्डिंग फिफ्टीन लिमिटेड, पंजाब स्टेट पॉवर कॉर्पोरेशन लिमिटेडने जारी केलेल्या निविदेत सहभागी झाली होती. ग्राउंड-माउंटेड ग्रिड-कनेक्ट सोलर पीव्ही पॉवर प्लांट्समधून 250 मेगावॅट सोलर पॉवरचे संपादन केले आहे आणि 150 मेगावॅटचा सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी लेटर ऑफ अवॉर्ड प्राप्त झाला आहे.
- अदानी ग्रीनकडे सध्या 20.434 MWac क्षमतेचा पूर्णत: अक्षय ऊर्जा प्रकल्प पोर्टफोलिओ आहे , ज्यामध्ये 5.410 MWac कार्यरत प्रकल्प आहेत. फर्मनुसार, 11,591 MWac प्रकल्प आता बांधकामाधीन आहेत, 3.433 MWac प्रकल्प पूर्णत्वाच्या जवळ आहेत.
- अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेड ही एक भारतीय अक्षय ऊर्जा कंपनी आहे ज्याचे मुख्यालय अहमदाबाद, गुजरात येथे आहे आणि ती अदानी समूहाचा भाग आहे. एका वर्षात, अदानी ग्रीन एनर्जीच्या समभागांनी 61 टक्क्यांहून अधिक परतावा दिला आहे, तर कंपनीने 2022 मध्ये (वर्ष-तारीख किंवा YTD) बेंचमार्क बीएसई सेन्सेक्समधील 5% घसरणीच्या तुलनेत आतापर्यंत 36 टक्क्यांहून अधिक वाढ केली आहे.

टाटा मोटर्सने 'अनुभव'- शोरूम ऑन व्हील लाँच केले.

- टाटा मोटर्सने 'अनुभव' नावाचे मोबाइल शोरूम (शोरूम ऑन व्हील) सुरू केले आहे, जे ग्रामीण ग्राहकांना लक्ष्य करून ग्रामीण भागात त्यांची पोहोच वाढवून त्यांना घरोघरी कार खरेदीचा अनुभव प्रदान करते. ग्रामीण भारतामध्ये टाटा मोटर्सच्या ब्रँड जागरूकता वाढवण्यासाठी टाटा मोटर्स देशभरात एकूण 103 मोबाइल शोरूम्स तैनात करणार आहेत.

'अनुभव' मोबाईल शोरूम्सबद्दल:

- हे मोबाईल शोरूम टाटा मोटर्सच्या देखरेखीखाली आणि मार्गदर्शनाखाली डीलरशिपद्वारे चालवले जातील. सर्व डीलरशिप या व्हॅनसाठी मासिक मार्ग परिभाषित करतील ज्यावर ते चालतील आणि लक्ष्यित गाव किंवा तहसील कव्हर करतील.
- ग्रामीण भारतामध्ये टाटा मोटर्सच्या ब्रँडची जागरूकता वाढवण्यासाठी देशभरात एकूण 103 मोबाइल शोरूम्स तैनात केल्या जात आहेत.
- हे मोबाईल शोरूम विद्यमान डीलरशिपना ग्राहकांना घरोघरी विक्रीचा अनुभव देण्यास आणि त्यांना टाटा मोटर्सच्या उत्पादनांबद्दल माहिती देण्यास मदत करतील.
- या उत्पादनांमध्ये कार आणि SUV, ॲक्सेसरीज, फायनान्स स्कीम मिळवणे, टेस्ट ड्राइव्ह बुक करणे आणि एक्स्चेंजसाठी अस्तित्वात असलेल्या कारचे मूल्यमापन करणे यांचा समावेश आहे.

MoWCD ने 'स्त्री मनोरक्षा' प्रकल्प सुरू केला.

- महिला आणि बाल विकास मंत्रालय (MoWCD) आणि NIMHANS बेंगळुरू यांनी बुधवारी भारतातील महिलांचे मानसिक आरोग्य सुधारण्याच्या उद्देशाने 'स्त्री मनोरक्षा प्रकल्प' सुरू केला. या प्रकल्पात OSC (वन-स्टॉप सेंटर) ऑफ1 अधिकाऱ्यांची क्षमता वाढवण्यावर लक्ष केंद्रित केले जाईल जे वन-स्टॉप सेंटर्सवर येतात, विशेषत: ज्या महिलांना हिंसा आणि त्रास सहन करावा लागला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- कोविड काळात वन-स्टॉप सेंटरने प्रशंसनीय कामगिरी केली. देशभरात आधीच 700 हून अधिक वन-स्टॉप केंद्रे कार्यरत आहेत.
- या वन-स्टॉप शॉप्समध्ये काम करणाऱ्या लोकांना सेल्फ डिफेन्स शहीद महिला हेल्पलाइन कशी चालवायची आणि त्यांना समुपदेशन कसे करावे हे शिकवले जाईल.
- प्रगत प्रशिक्षण कार्यक्रम त्यांना समजू इच्छित असलेल्या सर्व प्रादेशिक भाषांमध्ये वितरित केला जाईल. NIMHANS ने यासाठी समर्पित वेबसाइट देखील तयार केली आहे, ज्यामध्ये प्रशिक्षणासंबंधी माहितीचा खजिना आहे.

सागरी मत्स्यव्यवसायाचे 5 मार्चपासून 'सागर परिक्रमा'द्वारे प्रदर्शन

- सागरी मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रातील संपत्ती 5 मार्चपासून 'सागर परिक्रमा'द्वारे प्रदर्शित केली जाणार आहे. पृथ्वीच्या पृष्ठभागाच्या जवळजवळ तीन चतुर्थांश भाग व्यापणारी जगातील सर्वात मोठी परिसंस्था असलेले महासागर, भारतातील कोट्यवधी लोकांच्या अर्थव्यवस्थेसाठी, सुरक्षिततेसाठी आणि उपजीविकेसाठी महत्त्वपूर्ण आहेत, ज्यात 8,118 नऊ राज्ये आणि चार केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये पसरलेले आहेत.

Hero MotoCorp ने नवीन EV ब्रँड 'Vida' 2022 असे नाव दिले आहे.

- Hero MotoCorp ने त्याच्या उदयोन्मुख मोबिलिटी सोल्यूशन्स आणि आगामी इलेक्ट्रिक वाहनांसाठी नवीन ब्रँड "Vida", (Vida म्हणजे जीवन) चे अनावरण केले आहे. विदा ब्रँडचे अनावरण 3 मार्च 2022 रोजी दुबई येथे Hero MotoCorp चे अध्यक्ष आणि CEO डॉ पवन मुंजाल यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्यांनी $100 दशलक्ष ग्लोबल सस्टेनेबिलिटी फंडाची घोषणा देखील केली जी कंपनीला ESG सोल्यूशन्सवर 10,000 हून अधिक उद्योजकांचे पालनपोषण करण्यास मदत करेल.

MEA ने भारत-डच राजनैतिक संबंधाच्या 75 वर्षांसाठी विशेष लोगोचे अनावरण केले.

- भारत आणि नेदरलँड यांच्यातील राजनैतिक संबंधांच्या स्थापनेचा 75 वा वर्धापन दिन या वर्षी साजरा केला जात आहे. परराष्ट्र मंत्रालयातील सचिव (पश्चिम) संजय वर्मा आणि नेदरलँड्सचे भारतातील राजदूत मार्टेन व्हॅन डेन बर्ग यांनी 2 मार्च 2022 रोजी या सोहळ्याच्या स्मरणार्थ संयुक्त लोगो लाँच केला.

- 1947 मध्ये भारत आणि नेदरलँडने राजनैतिक संबंध प्रस्थापित केले. तेव्हापासून, दोन्ही देशांनी महत्त्वपूर्ण राजकीय, आर्थिक आणि व्यावसायिक संबंध तसेच विविध क्षेत्रीय सहकार्यांची स्थापना केली आहे.

व्यावसायिक आणि व्यापारी संबंध

- व्यापार आणि व्यावसायिक सहकार्य हे दोन्ही देशांच्या द्विपक्षीय संबंधांच्या केंद्रस्थानी आहेत. FY 2019-20 मध्ये USD 6.5 अब्ज FDI गुंतवणुकीसह, नेदरलँड्स भारतातील मॉरिशस आणि सिंगापूर नंतर तिसऱ्या क्रमांकाचे सर्वात मोठे गुंतवणूकदार होते. एप्रिल 2000 ते डिसेंबर 2020 या कालावधीत भारतात डच गुंतवणुकीची एकूण USD 36.28 बिलियन होती, ज्यामुळे ते चौथ्या स्थानावर होते.
- नेदरलँड्सला FY 2019-20 मध्ये भारताकडून USD 1.23 बिलियन ऑफशोअर डायरेक्ट इन्व्हेस्टमेंट (ODI) मिळाली, ज्यामुळे ते भारताकडून ODI साठी चौथ्या क्रमांकाचे लोकप्रिय गंतव्यस्थान बनले.
- 2020-21 (एप्रिल-डिसेंबर) या आर्थिक वर्षात द्विपक्षीय व्यापार US$6.55 अब्ज एवढा होता, नेदरलँड्समध्ये भारतीय निर्यात US$4.33 अब्ज होती आणि नेदरलँड्समधून भारतीय आयात एकूण US$2.22 अब्ज होती.
- भारतात, सुमारे 200 डच उद्योग आहेत. याशिवाय, नेदरलँड्समध्ये जवळपास 200 भारतीय कंपन्या आहेत ज्यात सर्व मुख्य IT कंपन्यांचा समावेश आहे.

NMCG ने गंगा पुनरुज्जीवनासाठी 'विशेष ज्युरी पुरस्कार' प्रदान केला.

- नॅशनल मिशन फॉर क्लीन गंगा (NMCG) ला 7व्या इंडिया इंडस्ट्री वॉटर कॉन्क्लेव्ह आणि FICCI वॉटर अवॉर्ड्सच्या 9व्या आवृत्तीत 'विशेष ज्युरी पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला आहे . NMCG ला गंगा नदीचे पुनरुज्जीवन आणि जलव्यवस्थापनात बदल घडवून आणण्याच्या प्रयत्नांसाठी पुरस्कार देण्यात आला आहे. FICCI वॉटर अवॉर्ड्सच्या 9व्या आवृत्तीचे आयोजन FICCI च्या 7 व्या इंडिया इंडस्ट्री वॉटर कॉन्क्लेव्हमध्ये करण्यात आले होते, जे 02 आणि 03 मार्च 2022 रोजी अक्षरशः आयोजित करण्यात आले होते.

भारतातील पहिला FSRU Hoegh जायंट 2022 मध्ये जयगढ टर्मिनलवर पोहोचला.

- महाराष्ट्रातील एच-जयगड एनर्जीच्या टर्मिनलला भारतातील पहिले फ्लोटिंग स्टोरेज आणि रीगॅसिफिकेशन युनिट (FSRU) प्राप्त झाले आहे. 12 एप्रिल, 2021 रोजी, FSRU Höegh जायंट सिंगापूरमधील केपेल शिपयार्डमधून समुद्रपर्यटन करून महाराष्ट्रातील जयगड टर्मिनलवर पोहोचले. हे भारतातील पहिले FSRU-आधारित LNG प्राप्त करणारे टर्मिनल तसेच महाराष्ट्रातील पहिले वर्षभर LNG सुविधा असेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 2017 मध्ये उभारण्यात आलेल्या Höegh जायंटची साठवण क्षमता 1,70,000 घनमीटर आहे आणि 750 दशलक्ष घनफूट प्रतिदिन (सुमारे सहा दशलक्ष टीपीएच्या समतुल्य) रीगॅसिफिकेशन क्षमता आहे. FSRU ला H-Nergy द्वारे 10 वर्षांच्या कालावधीसाठी चार्टर्ड केले गेले आहे.
- Höegh जायंट LNG टर्मिनल 56-किलोमीटर जयगड-दाभोळ नैसर्गिक गॅस पाइपलाइनद्वारे राष्ट्रीय गॅस ग्रीडशी जोडले जाईल.
- ही सुविधा ट्रक लोडिंग सुविधेद्वारे किनाऱ्यावर वितरणासाठी एलएनजी वितरीत करेल. बंकरिंग सेवांसाठी एलएनजी छोट्या-मोठ्या एलएनजी जहाजांमध्ये रीलोड करणे देखील प्लांटमध्ये शक्य आहे.
- H-Energy ची देखील योजना आहे की प्रदेशातील लहान-प्रमाणातील LNG मार्केटला चालना मिळेल, FSRU चा LNG स्टोरेजसाठी वापर करून आणि छोट्या बोटींमध्ये रीलोडिंग होईल.

पेटीएम आयआरसीटीसीसोबत भागीदारी करून डिजिटल तिकीट सेवा ऑफर करेल.

- पेटीएम या डिजिटल पेमेंट कंपनीने घोषणा केली आहे की त्यांनी देशभरातील रेल्वे स्थानकांवर स्थापित ऑटोमॅटिक तिकीट व्हेंडिंग मशीन (ATVM) द्वारे ग्राहकांना डिजिटल तिकीट सेवा प्रदान करण्यासाठी इंडियन रेल्वे केटरिंग अँड टुरिझम कॉर्पोरेशन (IRCTC) सोबत आपली भागीदारी वाढवली आहे. प्रवासी अनारक्षित ट्रेन राइड तिकिटे, प्लॅटफॉर्म तिकीट खरेदी करण्यासाठी, त्यांच्या हंगामी तिकिटांचे नूतनीकरण करण्यासाठी आणि स्मार्ट कार्ड रिचार्ज करण्यासाठी स्क्रीनवर तयार केलेले QR कोड स्कॅन करू शकतील.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भारतीय रेल्वेने प्रथमच ग्राहकांना एटीएमवर UPI वापरून तिकीट सेवांसाठी ऑनलाइन पेमेंट करणे शक्य केले आहे , कॅशलेस प्रवासाला प्रोत्साहन दिले आहे.
- रेल्वे स्थानकांवर स्थापित केलेले एटीव्हीएम हे टच-स्क्रीन तिकीट कियोस्क आहेत जे प्रवाशांना स्मार्ट कार्डचा वापर न करता डिजिटल पेमेंट करण्यास अनुमती देतात.
- प्रवासी आता स्क्रीनवर तयार होणारे QR कोड स्कॅन करू शकतील ज्याचा वापर अनारक्षित ट्रेन राइड तिकिटे, प्लॅटफॉर्म तिकीट खरेदी करण्यासाठी, त्यांच्या हंगामी तिकिटांचे नूतनीकरण करण्यासाठी आणि स्मार्ट कार्ड रिचार्ज करण्यासाठी केला जाऊ शकतो.
- पेटीएम प्रवाशांना पेटीएम यूपीआय, पेटीएम वॉलेट, पेटीएम पोस्टपेड, नेट बँकिंग, क्रेडिट कार्ड आणि डेबिट कार्डसह विविध पद्धती वापरून पैसे देण्याची परवानगी देते.

- क्विक रिस्पॉन्स (QR) कोडवर आधारित नवीन डिजिटल पेमेंट पद्धत भारतीय रेल्वे स्थानकांवरील सर्व ATVM मशीनवर आधीच लाइव्ह झाली आहे.

भारतीय रेल्वे 2022-23 मध्ये 'कवच' अंतर्गत 2000 किमी नेटवर्क आणणार

- गुल्लागुडा आणि चितगिड्डा रेल्वे स्थानकांदरम्यानच्या 'कवच' कार्यप्रणालीची चाचणी केंद्रीय रेल्वे, दळणवळण, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्री श्री अश्विनी वैष्णव यांनी घेतली. पंतप्रधानांच्या आत्मनिर्भर भारतचा एक भाग म्हणून 2022-23 मध्ये सुरक्षा आणि क्षमता वाढीसाठी 2,000 किमी रेल्वे नेटवर्क कवच अंतर्गत आणले जाईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- चाचणी दरम्यान, दोन्ही लोकोमोटिव्ह एकमेकांच्या दिशेने प्रवास करत होते, ज्यामुळे समोरासमोर टक्कर होण्याची परिस्थिती निर्माण झाली.
- 'कवच' प्रणालीने स्वयंचलित ब्रेकिंग यंत्रणा कार्यान्वित केली, ज्यामुळे लोकोमोटिव्ह पूर्णपणे 380 मीटर अंतरावर थांबले.
- लाल दिवा ओलांडून लोकोमोटिव्हचीही चाचणी घेण्यात आली; तथापि, लोकोमोटिव्हने रेड सिग्नल पास केला नाही कारण 'कवच' ला ब्रेकची स्वयंचलित तैनाती आवश्यक होती.
- जेव्हा गेट सिग्नल जवळ आला तेव्हा स्वयंचलित शिटी मोठ्याने आणि स्पष्ट वाजली. चाचणी दरम्यान, क्रूने आवाज किंवा ब्रेक सिस्टमला हाताने स्पर्श केला नाही.
- जेव्हा लोकोमोटिव्ह लूप लाईनवर चालवले गेले तेव्हा 30 किमी/ताशी वेगाचे निर्बंध तपासले गेले. लोकोमोटिव्ह लूप लाईनजवळ आल्यावर, 'कवच' ने आपोआप वेग 60 किमी/ता वरून 30 किमी/तास केला.

कवच:

- KAVACH ही एक ATP प्रणाली आहे जी भारतीय उद्योगाच्या भागीदारीत संशोधन डिझाइन आणि मानक संस्था (RDSO) द्वारे भारतात तयार केली गेली आहे, ज्यामध्ये भारतीय रेल्वेच्या संपूर्ण रेल्वे सुरक्षेचे कॉर्पोरेट उद्दिष्ट पूर्ण करण्यासाठी दक्षिण मध्य रेल्वेने चाचणीची सुविधा दिली आहे. ही एक अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक प्रणाली आहे जी सेफ्टी इंटिग्रिटी लेव्हल – 4 निकष पूर्ण करते.

MSME मंत्रालयाने महिलांसाठी "समर्थ" विशेष उद्योजकता प्रोत्साहन मोहीम सुरू केली.

- सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालयाने महिलांसाठी विशेष उद्योजकता प्रोत्साहन मोहीम समर्थ सुरू केली आहे. या मोहिमेचा शुभारंभ केंद्रीय एमएसएमई मंत्री श्री नारायण राणे यांच्यासह एमएसएमई राज्यमंत्री श्री भानु प्रताप सिंग वर्मा यांनी नवी दिल्ली येथे केला.

समर्थचे उद्दिष्ट:

- आर्थिक वर्ष 2022-23 मध्ये महिलांना कौशल्य विकास आणि बाजार विकास सहाय्य प्रदान करणे आणि ग्रामीण आणि उप-शहरी भागातील 7500 पेक्षा जास्त महिला उमेदवारांना प्रशिक्षण देणे.

मंत्रालयाच्या समर्थ उपक्रमांतर्गत, इच्छुक आणि विद्यमान महिला उद्योजकांना खालील फायदे उपलब्ध होतील:

- मंत्रालयाच्या कौशल्य विकास योजनांतर्गत आयोजित मोफत कौशल्य विकास कार्यक्रमात 20% जागा महिलांसाठी दिल्या जातील. 7500 हून अधिक महिलांचा लाभ होणार आहे.
- मंत्रालयाद्वारे राबविण्यात येणाऱ्या विपणन सहाय्य योजनांअंतर्गत देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय प्रदर्शनांना पाठवलेल्या एमएसएमई व्यवसाय प्रतिनिधींपैकी 20% महिलांच्या मालकीच्या एमएसएमईंना समर्पित केले जातील.

कामगार मंत्रालयाने 'डोनेट-ए-पेन्शन' उपक्रम सुरू केला.

- केंद्रीय कामगार आणि रोजगार मंत्री, भूपेंद्र यादव यांनी 07 मार्च 2022 रोजी प्रधानमंत्री श्रम योगी मान-धन (PM-SYM) योजनेंतर्गत 'डोनेट -ए-पेन्शन' मोहिमेची सुरुवात त्यांच्या राहत्या घरून केली आणि ते त्यांच्या माळीला दान केले. नवीन उपक्रमांतर्गत, नागरिक त्यांच्या तात्काळ सहाय्यक कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्ती वेतन निधीमध्ये जसे की घरगुती कामगार, ड्रायव्हर, मदतनीस इत्यादी, प्रीमियमची रक्कम दान करून योगदान देऊ शकतात.
- 'डोनेट-ए-पेन्शन' हा कार्यक्रम 7 ते 13 मार्च 2022 या कालावधीत कामगार मंत्रालयाने 'आयकॉनिक वीक' साजरे करताना सुरू केल्या जाणाऱ्या विविध उपक्रमांचा एक भाग आहे. हा (PM-SYM) पेन्शन योजनेअंतर्गत एक उपक्रम आहे.

सांस्कृतिक मंत्रालयाने पॅन-इंडिया कार्यक्रम “झारोखा” आयोजित केला.

- सांस्कृतिक मंत्रालय आणि वस्त्रोद्योग मंत्रालय पारंपारिक भारतीय हस्तकला, हातमाग आणि कला आणि संस्कृतीचा उत्सव साजरा करण्यासाठी "भारतीय हस्तकला/हातमाग, कला आणि संस्कृतीचा झारोखा-संग्रह" या कार्यक्रमाचे आयोजन करत आहेत. सुरुवातीस, या उत्सवाअंतर्गत पहिला कार्यक्रम भोपाळ, मध्य प्रदेश येथे राणी कमलापती रेल्वे स्थानकावर 08 मार्च 2022 रोजी आयोजित करण्यात आला आहे, जो आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त देखील आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- झारोखा हा पॅन इंडिया कार्यक्रम आहे जो आझादी का अमृत महोत्सवाचा भाग म्हणून 13 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये 16 ठिकाणी आयोजित केला जाईल .
- भोपाळमधील कार्यक्रम स्त्रीत्व आणि कला, हस्तकला आणि संस्कृतीच्या क्षेत्रात महिलांचे योगदान साजरा करेल.

- कमलापती रेल्वे स्थानकाचे नाव मध्य प्रदेशातील गोंड राज्याच्या शूर आणि निर्भय राणी कमलापतीच्या नावावरून ठेवण्यात आले आहे.

बोधगया येथे भगवान बुद्धांची भारतातील सर्वात मोठी आडवी मूर्ती बांधली जात आहे.

- बोधगया येथे भगवान बुद्धांची भारतातील सर्वात मोठी विराजमान मूर्ती बांधली जात आहे. बुद्ध इंटरनॅशनल वेल्फेअर मिशनने बांधलेला हा पुतळा 100 फूट लांब आणि 30 फूट उंच असेल. मूर्तीमध्ये भगवान बुद्ध निद्रावस्थेत आहेत. महाकाय पुतळ्याचे बांधकाम 2019 मध्ये सुरू झाले. ते फायबर ग्लासने बनवले जात आहे आणि कोलकाता येथील शिल्पकारांनी बनवले आहे. बोधगया हे बौद्ध धर्माचे एक महत्त्वाचे तीर्थक्षेत्र आहे आणि जगभरातून भाविक भेट देतात.
- भगवान बुद्धांच्या या आसनाची मूर्ती उत्तर प्रदेशच्या कुशीनगरमध्ये आहे जिथे त्यांनी महापरिनिर्वाण प्राप्त केले. भगवान बुद्धांची महाकाय मूर्ती फेब्रुवारी 2023 पासून भाविकांसाठी खुली होणार आहे.

2022 चा IEVP निवडणूक आयोगाने आयोजित केला आहे.

- अंदाजे 32 देश आणि चार आंतरराष्ट्रीय संस्थांमधील निवडणूक व्यवस्थापन संस्था (EMBs) साठी, भारतीय निवडणूक आयोगाने (ECI) आभासी आंतरराष्ट्रीय निवडणूक अभ्यागत कार्यक्रम (IEVP) 2022 आयोजित केला आहे. ऑनलाइन सहभागी झालेल्या 150 हून अधिक EMB प्रतिनिधींना गोवा, मणिपूर, पंजाब, उत्तराखंड आणि उत्तर प्रदेशमधील विधानसभेच्या निवडणुकांचे विहंगावलोकन देण्यात आले. आजच्या व्हर्च्युअल IEVP 2022 मध्ये नऊ देशांतील भारतातील राजदूत/उच्चायुक्त आणि इतर सदस्यांचा समावेश होता.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 2012 च्या निवडणुकांपासून, भारताने आंतरराष्ट्रीय निवडणूक अभ्यागत कार्यक्रम (IEVP) आयोजित केला आहे, जो आंतरराष्ट्रीय प्रतिनिधींना मतदानाच्या ठिकाणी भेट देण्यासाठी आणि प्रत्यक्षपणे निवडणूक प्रक्रियेचे निरीक्षण करण्यासाठी आमंत्रित करतो.

- कोविड महामारीमुळे प्रवासाच्या मर्यादा असतानाही, भारतातील IEVP बंद करण्यात आलेले नाही आणि तरीही ते नाविन्यपूर्ण व्हर्च्युअल मोडमध्ये आयोजित केले जाते. आजच्या अर्ध्या दिवसाच्या सत्रात सहभागींना पाच राज्यांतील मतदानाच्या कामकाजाचे रेकॉर्ड केलेले व्हिडिओ चित्र दाखविण्यात आले.

केंद्रीय ऊर्जा मंत्र्यांनी व्हर्च्युअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटरचे उद्घाटन केले.

- आझादी का अमृत महोत्सव कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून, केंद्रीय ऊर्जा मंत्री आर के सिंह यांनी व्हर्च्युअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटर (SGKC) आणि इनोव्हेशन पार्कचे उद्घाटन केले. उर्जा राज्यमंत्री कृष्ण पाल गुर्जर हे देखील उपस्थित होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- POWERGRID ने अत्याधुनिक स्मार्ट ग्रिड तंत्रज्ञानाचे प्रात्यक्षिक आणि प्रगती करण्यासाठी स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटर (SGKC) ची स्थापना केली.
- SGKC स्मार्ट ग्रिड तंत्रज्ञान नवकल्पना, उद्योजकता आणि संशोधन, तसेच वीज वितरण उद्योगात क्षमता निर्माण करण्यासाठी जगातील सर्वोच्च केंद्रांपैकी एक बनण्याची आकांक्षा बाळगते.
- व्हर्च्युअल SGKC, जे आज सादर केले गेले, ते वास्तविक SGKC चे डिजिटल फूटप्रिंट मिळविण्यास अनुमती देते, ज्याची COVID-19 महामारी दरम्यान आवश्यक होती.

नॅशनल लँड मोनेटायझेशन कॉर्पला कॅबिनेटने मंजुरी दिली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाने नॅशनल लँड मॉनेटायझेशन कॉर्पोरेशन (NLMC) ची स्थापना करण्यास मान्यता दिली आहे ज्याचे प्रारंभिक अधिकृत भाग भांडवल 5000 कोटी आणि 150 कोटींचे पेड-अप भाग भांडवल आहे. नॅशनल लँड मॅनेजमेंट कॉर्पोरेशन (NLMC) सेंट्रल पब्लिक सेक्टर एंटरप्रायझेस (CPSE) आणि इतर सरकारी संस्थांच्या मालकीच्या अतिरिक्त जमीन आणि इमारत मालमत्तेवर कमाई करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- CPSE कडे सध्या जमीन आणि इमारतींच्या रूपात मोठ्या प्रमाणात अतिरिक्त, निष्क्रिय आणि कमी वापरात नसलेल्या नॉन-कोर मालमत्ता आहेत.
- CPSE च्या धोरणात्मक निर्गुंतवणुकीचा अनुभव घेण्यासाठी अतिरिक्त जमीन आणि बाजूच्या मालमत्तेचे मुद्रीकरण महत्वाचे आहे जेणेकरून त्यांचे मूल्य उघड करता येईल. मालमत्तेचे मुद्रीकरण NLMC द्वारे केले जाईल आणि केले जाईल.

हैदराबादमधील भारतातील पहिले पूर्णपणे महिला औद्योगिक पार्क

- भारतातील पहिल्या पूर्ण मालकीच्या महिला औद्योगिक पार्कने हैदराबादमध्ये आपले दरवाजे उघडले. FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशन - FLO द्वारे राज्य सरकारच्या सहकार्याने प्रमोट केलेल्या या पार्कमध्ये 25 युनिट्स आहेत जी हिरव्या श्रेणीतील 16 विविध क्षेत्रांचे प्रतिनिधित्व करतात आणि त्या सर्वांच्या मालकीचे आणि पूर्णपणे महिलांचे नियंत्रण आहे.
- FICCI लेडीज ऑर्गनायझेशन इंडस्ट्रियल पार्क हा देशातील पहिला अशा प्रकारचा पार्क आहे, हे पार्क सुलतानपूर येथे 50 एकर जागेवर बांधण्यात आले आहे, जे पटनचेरू जवळ आहे. ते 250 कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीतून तयार करण्यात आले होते. महिला उद्योजक या उद्यानात त्यांचे व्यवसाय सुरू करण्याची आणि चालवण्याची तीव्र इच्छा आधीच व्यक्त करत आहेत.

भारतीय रेल्वेचे पहिले गती शक्ती कार्गो टर्मिनल कार्यान्वित झाले.

- भारतीय रेल्वेच्या आसनसोल विभागाने पंतप्रधानांच्या व्हिजन गती शक्ती आणि गती शक्ती मल्टी-मॉडल कार्गो टर्मिनल किंवा जीसीटी म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या रेल्वे मंत्रालयाच्या धोरणानुसार, थापरनगर, झारखंड येथे मैथन पॉवर लिमिटेडचे खाजगी साइडिंग यशस्वीरित्या कार्यान्वित केले आहे. अशी माहिती रेल्वे मंत्रालयाने दिली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- रेल्वे बोर्डाचे अध्यक्ष आणि सीईओ, व्ही के त्रिपाठी, जीसीटीच्या कमिशनिंगमध्ये म्हणाले की, मैथन पॉवर प्रोजेक्टची सुरुवात 2009 मध्ये झाली होती आणि 2011 मध्ये वीज निर्मिती सुरू झाली होती.
- पॉवर प्लांटसाठी लागणारा कोळसा रस्त्याने वितरित केला गेला, ज्यातून दर महिन्याला 120 इनबाउंड कोळसा रेक मिळतील असा अंदाज आहे.
- साइडिंग एरियामधून फ्लाय अँशचे दोन ते चार बाह्य रेक हाताळले जाणे अपेक्षित आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी गुजरातमधील गांधीनगर येथे राष्ट्रीय रक्षा विद्यापीठ समर्पित केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी गुजरातमधील गांधीनगर जवळील लावड गावात राष्ट्रीय रक्षा विद्यापीठ **(RRU)** चे नवीन परिसर इमारत संकुल राष्ट्राला समर्पित केले आहे. **RRU** गांधीनगरच्या पहिल्या दीक्षांत समारंभाला पंतप्रधानांनी प्रमुख पाहुणे म्हणून संबोधित केले. राष्ट्रीय महत्त्वाची संस्था असलेल्या विद्यापीठाने **1** ऑक्टोबर **2020** पासून आपले कार्य सुरू केले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- पीएम मोदी म्हणाले, राष्ट्रीय रक्षा विद्यापीठ, राष्ट्रीय कायदा विद्यापीठ आणि गुजरातमधील राष्ट्रीय न्यायवैद्यक विज्ञान विद्यापीठ यांनी नियतकालिक परिसंवादासाठी एकत्र यावे, जे एक चांगले सुरक्षा वातावरण आणि गुन्हेगारी न्याय व्यवस्था निर्माण करण्यास मदत करेल. ते म्हणाले, गुजरातमध्ये नॅशनल फॉरेन्सिक सायन्स युनिव्हर्सिटी आणि नॅशनल चिल्ड्रन युनिव्हर्सिटी आहेत- अशी दोन विद्यापीठे जगातील पहिली आहेत.
- संस्थेचे व्हिजन पुढे नेण्यात अशा कोणत्याही संस्थेच्या पहिल्या बॅचची भूमिका पंतप्रधानांनी अधोरेखित केली. गुजरातमधील जुन्या फार्मसी कॉलेजच्या योगदानाची त्यांनी राज्याला फार्मास्युटिकल क्षेत्रात आघाडीवर नेण्याची नोंद केली. त्याचप्रमाणे, आयआयएम अहमदाबादने देशात मजबूत एमबीए शिक्षण प्रणालीच्या निर्मितीचे नेतृत्व केले.

भारतातील पहिले वैद्यकीय शहर 'इंद्रायणी मेडिसिटी' महाराष्ट्रात स्थापन होणार आहे.

- सर्व प्रकारचे विशेष उपचार एकाच छताखाली उपलब्ध करून देण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य सरकारने पुण्यात 'इंद्रायणी मेडिसिटी' नावाने देशातील पहिले वैद्यकीय शहर स्थापन करण्याची घोषणा केली आहे. पुण्यातील खेड तालुक्यात 300 एकर क्षेत्रात ते उभारले जाणार आहे. या प्रकल्पात रु. 10,000 कोटी पेक्षा जास्त गुंतवणूक आकर्षित करण्याचा अंदाज आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- मेडिसिटीमध्ये सुमारे 24 स्वतंत्र हॉस्पिटल इमारती असतील, प्रत्येक निवासस्थान एक विभाग असेल. या मेडिसिटीचा फायदा केवळ पुण्यालाच होणार नाही, तर शेजारील जिल्ह्यांतील जे लोक चांगल्या उपचारासाठी शहरात येतात त्यांनाही त्याचा उपयोग होईल.
- वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संस्था असतील आणि नागरिकांना माफक दरात उपचार दिले जातील.
- प्रस्तावित मेडिसिटीमध्ये ट्रॉमा क्रिटिकल, हृदयविकार, मूत्रपिंड, मेंदूचे आजार, दंतचिकित्सा, बालरोग, नेत्ररोग, एंडोक्राइनोलॉजी, गॅस्ट्रोएन्टेरोलॉजी, यूरोलॉजी, रक्तविज्ञान, अवयव प्रत्यारोपण, स्त्रीरोग, हृदयरोग आणि मानसोपचार यासाठी स्वतंत्र विभाग असतील आणि स्वतंत्र सुपर-स्पेशॅलिटी हॉस्पिटल असेल.

मंत्री हरदीप सिंग यांनी 'इंडिया वॉटर पिच-पायलट-स्केल चॅलेंज' लाँच केले.

- मंत्रालयाच्या अटल मिशन फॉर रिजुवनेशन अँड अर्बन ट्रान्सफॉर्मेशन (AMRUT) 2.0 अंतर्गत, केंद्रीय गृहनिर्माण आणि शहरी व्यवहार (MoHUA) आणि पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्री श्री हरदीप सिंग पुरी यांनी 'इंडिया वॉटर पिच-पायलट-स्केल स्टार्ट-अप चॅलेंज' लाँच केले. 1 ऑक्टोबर, 2021 रोजी माननीय पंतप्रधानांच्या हस्ते AMRUT 2.0 चे समारंभपूर्वक प्रक्षेपण, लखनौमध्ये (MoHUA च्या आझादी का अमृत महोत्सवादरम्यान) भागधारकांच्या चर्चा आणि 12 ऑक्टोबर 2021 रोजी मिशनला मंत्रिमंडळाच्या मंजुरीनंतर हे आले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भारताच्या माननीय पंतप्रधानांच्या दूरदृष्टीनुसार स्टार्टअप्सना 'टेक्नॉलॉजी पार्टनर' म्हणून गुंतवण्याच्या तंत्रज्ञान उप-मिशनला मंत्रिमंडळाने AMRUT 2.0 अंतर्गत मान्यता दिली आहे.
- मिशनचे उद्दिष्ट पाणी/वापरलेले-पाणी क्षेत्रातील स्टार्टअप्सना नावीन्यपूर्ण आणि डिझाइनद्वारे भरभराट होण्यास मदत करणे आहे.
- या प्रकल्पाचा भाग म्हणून मंत्रालय 100 स्टार्ट-अप्सना रु.20 लाख रोख आणि मार्गदर्शन मिळवण्यासाठी निवडणार आहे.

L&T ने L&T-SuFin ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मची स्थापना केली आहे.

- Larsen & Toubro (L&T) ने L&T-SuFin ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मची स्थापना केली आहे . इतर व्यवसायांना विकल्या जाणाऱ्या औद्योगिक उत्पादने आणि सेवांसाठी हे देशातील पहिले पूर्ण ई-कॉमर्स व्यासपीठ आहे. प्लॅटफॉर्मची व्यवहाराची किंमत अंदाजे 1.5 टक्के आहे. त्याच्या B2B ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मद्वारे, कंपनीचे उद्दिष्ट व्यवसायांना, विशेषत: सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांना, त्यांना संपूर्ण भारतात डिजिटल आणि किफायतशीरपणे औद्योगिक वस्तू मिळवण्याची परवानगी देऊन सक्षम बनवण्याचे आहे.

ग्रामीण विकास मंत्रालयातर्फे 'जेंडर संवाद' आयोजित

- दीनदयाल अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय ग्रामीण उपजीविका अभियान (DAY-NRLM), मंत्रालयाने आयोजित केलेल्या 'लिंग संवाद' च्या तिसऱ्या आवृत्तीत सहभागी होण्यासाठी 34 राज्यांमधील 3000 हून अधिक राज्य मिशन कर्मचारी आणि स्वयं-सहायता गटांचे सदस्य (SHGs) लॉग इन केले. ग्रामीण विकास. लिंगाच्या दृष्टीकोनातून देशभरात मिशनच्या क्रियाकलापांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी DAY-NRLM द्वारे चालवलेला हा एक राष्ट्रीय आभासी प्रयत्न आहे. महिलांच्या समूहांद्वारे अन्न आणि पोषण सुरक्षेचा प्रचार हा या आवृत्तीचा केंद्रबिंदू होता. 'नये भारत की नारी' या अमृत महोत्सवाच्या आयकॉनिक वीक स्मरणार्थ थीमचा एक भाग म्हणून हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता.
- नीता केजरेवाल, सहसचिव, ग्रामीण विकास मंत्रालय, यांनी मंत्रालयाचा दृष्टीकोन आणि अन्न, पोषण, आरोग्य आणि वॉश हस्तक्षेप (FNHW) वरील उपक्रम सामायिक केले. " DAY-NRLM अंतर्गत SHGs कुपोषणाचा मुकाबला करण्यासाठी विविध प्रकारच्या हस्तक्षेपांवर लक्ष केंद्रित करत आहेत, ज्यात ग्रामीण कुटुंबातील उत्पन्न वाढवणे, उत्पादकता वाढवणे आणि पोषक तत्वांनी युक्त अन्न पिके वैविध्यपूर्ण करणे, तसेच सामाजिक आणि आर्थिक विकास यांचा समावेश आहे."

भारतातील पहिले 'वर्ल्ड पीस सेंटर' गुरुग्राममध्ये स्थापन केले जाणार आहे.

- प्रख्यात जैनाचार्य डॉ लोकेशजी यांनी स्थापन केलेली 'वर्ल्ड पीस सेंटर' संस्था, गुरूग्राम, हरियाणा येथे भारतातील पहिले जागतिक शांती केंद्र स्थापन करणार आहे. यासाठी हरियाणा सरकारने संस्थेला गुरुग्रामच्या सेक्टर 39 मध्ये मेदांता हॉस्पिटलसमोर आणि दिल्ली-जयपूर हायवेला लागून एक भूखंड दिला आहे. 'वर्ल्ड पीस सेंटर' जगात शांतता आणि एकोपा प्रस्थापित करण्यासाठी काम करेल.

देशातील पहिले AI आणि रोबोटिक्स टेक्नॉलॉजी पार्क (ARTPARK) बेंगळुरूमध्ये सुरू झाले.

- देशातील पहिले कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि रोबोटिक्स टेक्नॉलॉजी पार्क (ARTPARK) बेंगळुरू, कर्नाटक येथे सुरू करण्यात आले. ARTPARK (AI आणि रोबोटिक्स टेक्नॉलॉजी पार्क) AI फाउंड्रीसह भारतात AI आणि रोबोटिक्स नवकल्पनांना समर्थन देण्यासाठी $100 दशलक्ष व्हेंचर फंड सुरू करणार आहे. या निधीला सरकार, खाजगी कंपन्या आणि व्हीसी यांचा पाठिंबा असेल.
- ARTPARK भारतामध्ये जागतिक स्तरावर अग्रगण्य Aritificial बुद्धिमत्ता आणि रोबोटिक्स इनोव्हेशन इकोसिस्टम तयार करण्यावर लक्ष केंद्रित करून अनकनेक्टेड लोकांना जोडण्यासाठी भविष्यातील तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याचा मानस आहे.

महानदी कोलफिल्ड्स लिमिटेड ही आता भारतातील सर्वात मोठी कोळसा उत्पादक कंपनी आहे.

- महानदी कोलफिल्ड्स लिमिटेड (MCL) ही कोल इंडियाची उपकंपनी आहे , ती देशातील सर्वात मोठी कोळसा उत्पादक बनली आहे. 2021-22 या आर्थिक वर्षात , कंपनीने 157 दशलक्ष टन कोळशाचे उत्पादन केले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 12 मार्च रोजी या व्यवसायाने 7.62 लाख टन सुक्या इंधनाची निर्मिती केली. एका निवेदनात, महामंडळाने म्हटले आहे की चालू आर्थिक वर्षात एकाच दिवसातील हे सर्वात मोठे उत्पादन आहे.
- कंपनीचे अध्यक्ष-सह-व्यवस्थापकीय संचालक OP सिंग यांनी, MCL ला देशातील सर्वात मोठी कोळसा उत्पादक बनवण्यात त्यांच्या योगदानाबद्दल सर्व अधिकारी, कामगार, कंत्राटी कंपनी कर्मचारी आणि इतर भागधारकांचे कौतुक केले.
- कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या अभिनंदन संदेशात, सीएमडी म्हणाले, "देशासाठी ऊर्जा सुरक्षा राखण्यासाठी MCL ला मोठी भूमिका बजावावी लागेल."

भारताची पहिली डिजिटल वॉटर बँक 'AQVERIUM' बेंगळुरूमध्ये सुरू झाली.

- भारतातील पहिली डिजिटल वॉटर बँक, 'AQVERIUM' बेंगळुरू, कर्नाटक येथे सुरू करण्यात आली आहे, जो उत्तम जल व्यवस्थापनाच्या उद्देशाने एक अभिनव उपक्रम आहे. त्याची स्थापना एक्वाक्राफ्ट ग्रुप व्हेंचर्सने केली आहे. माहिती तंत्रज्ञान, कौशल्य विकास आणि उद्योजकता यासह शाश्वत आणि हरित तंत्रज्ञानाची जोड देणारा हा एक अतिशय अनोखा नवोपक्रम आहे. ही सर्व संस्था आणि स्त्रोतांकडून पाण्याच्या डेटाची क्युरेट केलेली यादी आहे, जी काही सामान्य विकास आव्हानांना सामोरे जाण्यास मदत करेल.

'डिजिटल वॉटर डेटा बँक' बद्दल:

- डिजिटल वॉटर डेटा बँक सर्व संस्था आणि स्त्रोतांकडून 'वॉटर डेटा' ची क्युरेट केलेली यादी म्हणून समजली जाऊ शकते जी काही सामान्य विकास आव्हानांना सामोरे जाण्यास मदत करेल.
- डिजिटल वॉटर डेटा बँक संशोधन आणि विश्लेषणातून अंतर्दृष्टी आणि पुरावे देखील प्रदान करते ज्याद्वारे जल प्रदूषण हाताळण्यासाठी मूलभूत विश्वसनीय माहिती प्रदान करते.
- डेटा, कोणत्याही क्षेत्रात, एक व्यापक चित्र तयार करण्यास मदत करतो ज्यामुळे आम्हाला सर्वोत्तम पुराव्यांचा वापर करण्यास आणि माहितीपूर्ण निर्णय घेण्यास सक्षम करते. पाणी-सुरक्षित जग बनवण्याच्या बाबतीत, डेटा-आधारित निर्णय सेवा वितरणामध्ये मोठ्या प्रमाणात सुधारणा करू शकतात, जलस्रोत टिकवून ठेवू शकतात आणि लवचिकता निर्माण करू शकतात.

नितीन गडकरी यांच्या हस्ते टोयोटा "मिराई" भारतातील पहिल्या ग्रीन हायड्रोजन फ्युएल सेलचे उद्घाटन

- केंद्रीय रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्री, नितीन गडकरी यांनी नवी दिल्ली येथे जगातील सर्वात प्रगत तंत्रज्ञान-विकसित ग्रीन हायड्रोजन फ्युएल सेल इलेक्ट्रिक व्हेईकल (FCEV) टोयोटा मिराईचे उद्घाटन केले. टोयोटा मिराई हे भारतातील पहिले फ्युएल सेल इलेक्ट्रिक व्हेईकल (FCEV) आहे, जे पूर्णपणे हायड्रोजनवर चालते.

एमव्ही राम प्रसाद बिस्मिल हे गंगा ते ब्रह्मपुत्रेला जाणारे सर्वात लांब जहाज ठरले.

- एमव्ही राम प्रसाद बिस्मिल हे गंगा ते ब्रह्मपुत्रेपर्यंतचे सर्वात लांब जहाज बनले आहे. 90 मीटर लांब आणि 26 मीटर रुंद फ्लोटिला, 2.1 मीटरच्या मसुद्याने भरलेल्या, 15 मार्च 2022 रोजी हल्दियातील श्यामा प्रसाद मुखर्जी बंदरातून पांडू बंदरापर्यंत जड मालवाहू वाहतुकीची पायलट रन यशस्वीपणे पूर्ण करून पराक्रम गाजवला.
- 16 फेब्रुवारी 2022 रोजी केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग (PSW), सर्बानंद सोनोवाल यांनी दोन बार्जेससह (DB कल्पना चावला आणि DB APJ अब्दुल कलाम) कोलकाता येथील हल्दिया डॉकमधून मालवाहू जहाजाला हिरवा झेंडा दाखवला आणि डॉकमध्ये उतरवला.

सरकार कर्ज गुंतवणुकीचे इक्विटीमध्ये रूपांतर करण्यासाठी स्टार्टअप्ससाठी टाइमलाइन 10 वर्षांपर्यंत वाढवली.

- डीपीआयआयटीच्या एका बातमीनुसार, सरकारने कंपन्यांना कर्ज वित्तपुरवठा इक्विटी शेअर्समध्ये रूपांतरित करण्याची अंतिम मुदत 10 वर्षांपर्यंत वाढवली आहे, ज्यामुळे कोविड-19 च्या प्रभावाशी सामना करणाऱ्या उदयोन्मुख उद्योगांना दिलासा मिळण्याची शक्यता आहे. महामारी. पूर्वी, प्रारंभिक परिवर्तनीय नोट जारी केल्यानंतर पाच वर्षांपर्यंत परिवर्तनीय नोटांचे इक्विटी शेअर्समध्ये रूपांतर केले जाऊ शकते. ती मुदत आता दहा वर्षांपर्यंत वाढवण्यात आली आहे.

इंटरनेट नसलेल्या वापरकर्त्यांना डिजिटल पेमेंट देणारी BPCL ही पहिली कंपनी आहे.

- भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (BPCL), एक 'महारत्न' आणि फॉर्च्यून ग्लोबल 500 कंपनी, अल्ट्राकॅश टेक्नॉलॉजीज प्रा. LPG सिलिंडर बुक करण्यासाठी भारतगॅस ग्राहकांना व्हॉईस-आधारित डिजिटल पेमेंट पर्याय प्रदान करण्यासाठी लि . ज्या ग्राहकांना स्मार्टफोन किंवा इंटरनेटचा वापर नाही ते सिलिंडर बुक करण्यासाठी आणि 'UPI 123PAY' प्रणालीद्वारे पैसे देण्यासाठी या वैशिष्ट्याचा वापर करू शकतात. अल्ट्रा कॅशच्या सहकार्यामुळे ग्राहक स्वत:साठी किंवा मित्रांसाठी भारतगॅस सिलिंडर आरक्षित करण्यासाठी इंटरनेट नसलेल्या फोनवरून सामान्य क्रमांक 080 4516 3554 वर कॉल करू शकतात.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ग्रामीण भारतातील सुमारे 4 कोटी भारतगॅस ग्राहकांना या पर्यायाच्या अंमलबजावणीचा फायदा होईल.
- RBI गव्हर्नरने गेल्या आठवड्यात UPI 123PAY लाँच केल्याची घोषणा केल्यानंतर , BPCL ही भारतातील पहिली कंपनी आहे जी ग्राहकांना त्यांची सेवा देऊ करते. UltraCash हे UltraCash Technologies Pvt Ltd द्वारे तयार केलेले मोबाइल पेमेंट ॲप आहे आणि भारताच्या नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशनने (NPCI) मंजूर केले आहे.
- भारत सरकारने उज्ज्वला योजनेसारख्या कार्यक्रमांद्वारे एलपीजी वापरण्यास प्रोत्साहन दिल्याने, ही सुविधा ग्रामीण बाजारपेठांमध्ये प्रवेश करण्यास मदत करेल. ही सेवा कोणीही वापरू शकत असली तरी, ती प्रामुख्याने वैशिष्ट्य नसलेल्या फोन वापरकर्त्यांसाठी डिझाइन केलेली आहे. तथापि, UPI123PAY पेमेंटची सुलभता आणि सुरक्षितता ते सर्व विभागांमध्ये आणि वापरकर्त्यांमध्ये लोकप्रिय करेल. परिणामी, भारतगॅस खरोखरच भारतासारखी सेवा देत आहे."
- अल्ट्राकॅशचे सह-संस्थापक विशाल लाल म्हणाले, "आम्ही ग्राहकांच्या पुढील पिढीला डिजिटल क्रांतीमध्ये आणण्याच्या या अतुलनीय साहसी BPCL मध्ये सामील होण्यासाठी आनंदी आहोत. RBI आणि NPCI च्या अभूतपूर्व उपक्रमामुळे ग्राहक आता त्यांची बिले ऑनलाइन भरू शकतात.

PhonePe ने GigIndia फ्रीलान्स उद्योजक नेटवर्क मिळवले.

- PhonePe या डिजिटल पेमेंट्स आणि वित्तीय सेवा कंपनीने GigIndia हे पुण्यातील स्वतंत्र सूक्ष्म-उद्योजकांचे नेटवर्क विकत घेतले आहे. PhonePe 1.5 दशलक्ष उद्योजक आणि 100 पेक्षा जास्त व्यवसायांना ग्राहक म्हणून एकत्रित करण्यात सक्षम होईल, शिवाय, स्वतःच्या कर्मचार्‍यांसह, संपादनाच्या परिणामी. PhonePe GigIndia च्या फ्रीलांसिंग सूक्ष्म उद्योजकांच्या नेटवर्कचा वापर कॉर्पोरेशन्स आणि व्यवसायांना त्यांचे ग्राहक आधार आणि वितरण चॅनेल विस्तारण्यात मदत करण्यासाठी करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- PhonePe च्या प्रमुख सेवा देयके आणि वित्तीय सेवा आहेत आणि वॉलमार्टच्या मालकीच्या कंपनीचा मासिक युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) व्हॉल्यूममध्ये 47 टक्के वाटा आहे.
- UPI हे प्लॅटफॉर्मचे प्राथमिक क्लायंट संपादन चॅनेल आहे, ज्यामुळे ते बिल भरण्याची सुविधा देताना ग्राहकांना म्युच्युअल फंड, सोने आणि विमा यांसारख्या महसूल-उत्पादक वस्तूंची क्रॉस-सेल करण्याची परवानगी देते.
- दुसरीकडे, PhonePe चे GigIndia चे संपादन हे फर्मच्या मुख्य ऑपरेशन्समधून बाहेर पडले आहे, कारण ते कंपनीला GigIndia चे फ्रीलान्स मायक्रोएंटरप्रेन्युअर्सचे नेटवर्क वापरून कॉर्पोरेट्स आणि कंपन्यांना अधिक क्लायंट मिळवण्यात आणि त्यांचे वितरण चॅनेल वाढवण्यात मदत करेल.

नागरी उड्डाण मंत्रालय आणि FICCI यांनी हैदराबादमध्ये 'विंग्स इंडिया 2022' चे आयोजन केले.

- नागरी विमान वाहतूक मंत्रालय (MOCA) आणि FICCI संयुक्तपणे 'WINGS INDIA 2022' या नावाने नागरी विमान वाहतूक (व्यावसायिक, सामान्य आणि व्यवसायिक विमान वाहतूक) वरील आशियातील सर्वात मोठ्या कार्यक्रमाचे आयोजन करत आहेत. या कार्यक्रमादरम्यान WINGS INDIA Awards देखील प्रदान केले जातील. कार्यक्रम नवीन व्यवसाय संपादन, गुंतवणूक, धोरण निर्मिती आणि प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी यावर केंद्रित आहे. हे 24 ते 27 मार्च 2022 दरम्यान बेगमपेट विमानतळ, हैदराबाद येथे आयोजित करण्यात आले आहे.
    - कार्यक्रमाची थीम: **India@75: एव्हिएशन इंडस्ट्रीसाठी न्यू होरायझन.**

पीएम मोदींनी बंगालमध्ये बिप्लोबी भारत गॅलरीचे व्हार्चुअली उद्घाटन केले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी शहीद दिनानिमित्त कोलकाता येथील व्हिक्टोरिया मेमोरियल हॉलमध्ये बिप्लोबी भारत गॅलरीचे उद्घाटन केले. व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे उद्घाटन अक्षरशः पार पडले. या नवीन दालनाचा उद्देश 1947 पर्यंत घडलेल्या घटनांचे समग्र दृश्य प्रदान करणे आणि क्रांतिकारकांनी बजावलेल्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेवर प्रकाश टाकणे हा आहे.

गॅलरी बद्दल:

- पंतप्रधान कार्यालय (PMO) नुसार, नव्याने बांधलेल्या गॅलरीमध्ये क्रांतिकारकांचे भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील योगदानाचे चित्रण करण्यात आले आहे आणि 1947 पर्यंत घडलेल्या घटनांचे समग्र दृश्य प्रदान करण्यात आले आहे.
- या गॅलरीमध्ये स्वातंत्र्यलढ्यातील क्रांतिकारकांचे योगदान आणि ब्रिटीश वसाहतवादी राजवटीला त्यांचा सशस्त्र प्रतिकार दाखवण्यात आला आहे. स्वातंत्र्य चळवळीच्या मुख्य प्रवाहात या पैलूला अनेकदा योग्य स्थान दिले गेले नाही.
- या गॅलरीमध्ये क्रांतिकारक चळवळ, क्रांतिकारक नेत्यांच्या महत्त्वपूर्ण संघटनांची निर्मिती, चळवळीचा प्रसार, भारतीय राष्ट्रीय सैन्याची निर्मिती आणि नौदल विद्रोहातील योगदान यांचेही प्रदर्शन केले जाईल.

सरकारने 2025 पर्यंत 220 नवीन विमानतळ तयार करण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे.

- केंद्रीय नागरी उड्डयन मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया यांनी सांगितले की, नागरी विमान वाहतूक उद्योग हा भारताच्या अर्थव्यवस्थेचा एक महत्त्वाचा घटक असल्याचे नमूद करून सरकारने 2025 पर्यंत 220 नवीन विमानतळ बांधण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे. नागरी विमान वाहतूक मंत्रालयाच्या 2022-23 साठी अनुदानाच्या विनंतीला उत्तर देताना, सिंधिया म्हणाले की भारताने कोविड-19 कालावधीत देशांतर्गत आणि परदेशी प्रवासात प्रगती केली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सिंधिया म्हणाले की, अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून येत्या काही दिवसांत पायलट परवाना सुलभ केला जाईल. 33 नवीन देशांतर्गत मालवाहतूक बंदरे, 15 नवीन पायलट प्रशिक्षण शाळा, अधिक नोकऱ्या आणि ड्रोन उद्योगावर अधिक लक्ष केंद्रित करण्याचा सरकारचा मानस आहे.
- गेल्या सात दिवसांत 3.82 लाख प्रवाशांनी विमानाने प्रवास केल्याची माहिती मंत्र्यांनी सभागृहात दिली.

- मंत्र्यांनी सभागृहाला माहिती दिली की देशातील संपूर्ण पायलट फोर्समध्ये महिलांचा समावेश 15% आहे. महिला सक्षमीकरणाचे आणखी एक उदाहरण म्हणजे हे. गेल्या 20-25 वर्षांत विमान वाहतूक व्यवसायात लक्षणीय बदल झाले आहेत."

अहमदाबाद IIM ने रिटेल टेक कंसोर्टियमची स्थापना केली.

- अहमदाबादच्या सेंटर फॉर डिजिटल ट्रान्सफॉर्मेशनमधील इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट (IIM) ने अलीकडेच भारतातील अनेक किरकोळ आणि तंत्रज्ञान कंपन्यांसोबत भागीदारी करण्याच्या उद्देशाने रिटेल टेक कंसोर्टियम सुरू केले. केंद्राच्या म्हणण्यानुसार, कंसोर्टियम देशातील किरकोळ तंत्रज्ञान कंपन्यांमधील सहकार्य सुधारण्याचा प्रयत्न करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे :

- Flipkart पहिल्या वर्षासाठी मुख्य भागीदार म्हणून कंसोर्टियममध्ये सामील झाले आहे, आणि इंटरनेट इकोसिस्टममधील त्यांचे उद्योग ज्ञान, अनुभव आणि ग्राहक अंतर्दृष्टी टेबलवर आणत आहे.
- ग्राहकांचा तटस्थ दृष्टीकोन समोर येईल, ज्यामुळे व्यापाऱ्यांना त्यांच्या ग्राहकांना अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेता येईल.

स्मृती इराणी यांच्या हस्ते 'भारत भाग्य विधाता' मेगा लाल किल्ला महोत्सवाचे उद्घाटन

- केंद्रीय महिला आणि बालविकास मंत्री, स्मृती इराणी यांनी दिल्लीतील लाल किल्ल्यावर 'भारत भाग्य विधाता' या दहा दिवसांच्या मेगा लाल किल्ला महोत्सवाचे उद्घाटन केले. आझादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून केंद्रीय सांस्कृतिक मंत्रालयाने लाल किल्ला महोत्सवाचे आयोजन केले आहे. मंत्रालयाने हा कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी दालमिया भारत ग्रुप (DBG) सोबत सहयोग केला आहे कारण DBG ने लाल किल्ला हे स्मारक मित्र म्हणून स्वीकारले आहे. हा महोत्सव भारतातील प्रत्येक भागाचा वारसा, संस्कृती आणि विविधतेचे स्मरण करेल.

पंतप्रधान गरीब कल्याण अन्न योजना अर्ध्या वर्षाने वाढवली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखाली केंद्रीय मंत्रिमंडळाने वंचित आणि असुरक्षित भागांप्रती काळजी आणि सहानुभूती दाखवण्यासाठी प्रधानमंत्री गरीब कल्याण अन्न योजना (PM-GKAY) योजना आणखी सहा महिन्यांसाठी सप्टेंबर 2022 पर्यंत वाढवली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- PM-GKAY योजनेचा टप्पा- V मार्च 2022 मध्ये पूर्ण होणार होता. हे लक्षात घेतले पाहिजे की PM-GKAY एप्रिल 2020 पासून प्रभावी आहे, ज्यामुळे हा जगातील सर्वात मोठा अन्न सुरक्षा कार्यक्रम बनला आहे.
- याचा संपूर्ण भारतातील 80 दशलक्षाहून अधिक लोकांना फायदा होईल आणि पूर्वीप्रमाणेच भारत सरकार पूर्णपणे प्रायोजित असेल.
- कोविड-19 साथीचा रोग मोठ्या प्रमाणात कमी झाला आहे आणि आर्थिक क्रियाकलाप तेजीत आहे हे तथ्य असूनही, या PM-GKAY विस्तारामुळे हे सुनिश्चित होईल की या पुनर्प्राप्तीच्या काळात एकही गरीब कुटुंब उपाशी झोपणार नाही.

राष्ट्रीय संस्कृती महोत्सव 2022 ची 11 वी आवृत्ती यशस्वीरित्या पार पडली.

- आझादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून केंद्रीय सांस्कृतिक, पर्यटन मंत्री जी के रेड्डी यांच्या उपस्थितीत आंध्र प्रदेशचे राज्यपाल श्री बिस्वभूषण हरिचंदन यांच्या हस्ते राष्ट्रीय संस्कृती महोत्सव 2022 ची सुरुवात आर्ट्स कॉलेज मैदान, राजमहेंद्रवरम, आंध्र प्रदेश येथे करण्यात आली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 26 आणि 27 मार्च 2022 रोजी राजमुंद्री येथील शासकीय कला महाविद्यालयाच्या मैदानावर दोन दिवसीय राष्ट्रीय संस्कृती महोत्सव आयोजित केला जाईल. पहिला राष्ट्रीय संस्कृती महोत्सव 2015 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता आणि त्याला प्रसारमाध्यमांकडून आणि सर्वसामान्यांकडून सकारात्मक प्रतिसाद मिळाला होता. सार्वजनिक, उत्सवांच्या मालिकेचे आयोजन करण्यास प्रवृत्त करते.
- राष्ट्रीय संस्कृती महोत्सव भारतातील सर्व लोक, पारंपारिक, आदिवासी, शास्त्रीय आणि लोकप्रिय कला प्रकार एकाच छताखाली पाहण्याची आयुष्यात एकदाच संधी देते, 1000 हून अधिक कलाकार सादर करतात.

भारताच्या सर्व माजी पंतप्रधानांच्या संग्रहालयाचे लवकरच उद्घाटन होणार आहे.

- सर्व माजी पंतप्रधानांचे एक संग्रहालय, प्रधान मंत्री संग्रहालय (पंतप्रधानांचे संग्रहालय), दिल्लीतील तीन मूर्ती इस्टेट येथे बांधले गेले आहे. सदर रु. माजी पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांचे निवासस्थान असलेल्या तीन मूर्ती भवन संकुलात 14 एप्रिल 2022 रोजी 270 कोटी रुपयांच्या प्रकल्पाचे उद्घाटन होणार आहे.

PVR आणि INOX Leisure ने PVR INOX Ltd या नावाने विलीन होणारी एकत्रित संस्था जाहीर केली.

- मल्टीप्लेक्स कंपन्या INOX Leisure Ltd आणि PVR Ltd यांनी त्यांच्या दोन कंपन्यांच्या विलीनीकरणाची घोषणा केली आहे. नवीन फर्ममध्ये आयनॉक्सची 16.66% आणि PVR ची 10.62 % भागीदारी असेल. विलीनीकरणाच्या औपचारिकतेनंतर, कंपनी पीव्हीआर आयनॉक्स लिमिटेड म्हणून ओळखली जाईल. अजय बिजली पीव्हीआर आयनॉक्स लिमिटेडचे व्यवस्थापकीय संचालक असतील, संजीव कुमार कार्यकारी संचालक असतील आणि पवन कुमार जैन एकत्रित मंडळाचे गैर-कार्यकारी अध्यक्ष असतील.

- विलीनीकरणाला सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI), स्टॉक एक्स्चेंज आणि आवश्यकतेनुसार इतर नियामक मंजुरीच्या अधीन आहे.

मंत्रिमंडळाने एमएसएमईच्या कामगिरीत सुधारणा आणि गती देण्यासाठी $808 दशलक्ष कार्यक्रम मंजूर केला.

- देशातील सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग (MSMEs) च्या कामकाजात मदत आणि सुधारणा करण्यासाठी सरकारने बुधवारी USD808 दशलक्ष खर्चाचा जागतिक बँक समर्थित कार्यक्रम अधिकृत केला.
- सरकारने एका अधिकृत निवेदनात म्हटले आहे की ते विविध कोविड-19 साथीच्या आजाराशी संबंधित लवचिकता आणि उपक्रमांच्या पुनर्प्राप्ती हस्तक्षेपांना समर्थन देईल आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखालील केंद्रीय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत वित्तपुरवठा सुरू होईल, ज्यामध्ये एका कार्यक्रमाची कल्पना आहे. रेझिंग अँड एक्सेलरेटिंग एमएसएमई परफॉर्मन्स' (RAMP) असे म्हणतात आणि जागतिक बँकेच्या सहाय्याने केंद्रीय क्षेत्रातील योजनेद्वारे समर्थित आहे, असे सरकारने म्हटले आहे.

राज्य बातम्या

रस्त्यावरील प्राण्यांसाठी भारतातील पहिली रुग्णवाहिका तामिळनाडूमध्ये सुरू करण्यात आली आहे.

- रस्त्यावरील प्राण्यांसाठी भारतातील पहिली रुग्णवाहिका चेन्नई, तामिळनाडू येथे सुरू करण्यात आली आहे. ब्लू क्रॉस ऑफ इंडियाने आंतरराष्ट्रीय प्राणी कल्याणकारी संस्था “फोर पॉ” च्या सहकार्याने याची सुरुवात केली आहे. मद्रास उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्ती डॉ. अनिथा सुमंत यांनी रुग्णवाहिकेचे लोकार्पण केले. Stray Animal केअर प्रोग्राम हा जखमी आणि आजारी रस्त्यावरील प्राण्यांना साइटवर उपचार देण्यासाठी जहाजावरील पशुवैद्यांसह "चाकांवर रुग्णालय" असेल.

आसाम सरकारने संपूर्ण राज्याला “अशांत क्षेत्र” म्हणून घोषित केले आहे.

- आसाम सरकारने राज्यातील वादग्रस्त सशस्त्र दल (विशेष अधिकार) कायदा, 1958 (AFSPA) आणखी सहा महिन्यांसाठी वाढवला आहे. ही अधिसूचना 28 फेब्रुवारीपासून लागू झाली. सुरुवातीला, अविभाजित आसाममध्ये नागांच्या आंदोलनादरम्यान 1955 चा आसाम डिस्टर्बड एरिया कायदा होता. या कायद्याने लष्कराला काही प्रमाणात मोकळीक दिली जी सशस्त्र दल (विशेष शक्ती) कायदा, 1958 च्या समावेशासह रद्द करण्यात आली. आसाममध्ये नोव्हेंबर 1990 मध्ये AFSPA लागू करण्यात आला आणि त्यानंतर दर सहा महिन्यांनी तो वाढवला गेला.

राजस्थान सरकारने 'उंट संरक्षण आणि विकास धोरण' जाहीर केले.

- **राजस्थान,** राज्य सरकारने **2022-23** च्या बजेटमध्ये **'उंट संरक्षण आणि विकास धोरण' जाहीर केले आहे.** सरकारी आकडेवारीनुसार, राजस्थानमध्ये दोन लाखांपेक्षा कमी उंट शिल्लक आहेत आणि संपूर्ण देशात 2012 पासून उंटांची संख्या 1.5 लाखांनी कमी झाली आहे. 2019 मध्ये शेवटची मोजणी केली असता सुमारे 2.5 लाख उंट शिल्लक होते.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते 11,400 कोटी रुपयांच्या पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाचे उद्घाटन

- भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 06 मार्च 2022 रोजी पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाचे उद्घाटन केले आणि पुणे मेट्रोमध्ये त्यांच्या 10 मिनिटांच्या प्रवासादरम्यान मेट्रो कोचमध्ये उपस्थित असलेल्या दिव्यांग, दृष्टिहीन विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. पुणे मेट्रो रेल्वे प्रकल्प 11,420 कोटी रुपये खर्चून बांधण्यात आला आहे. त्याची एकूण लांबी 33.2 किमी आणि 30 स्थानके आहेत.
- पीएम मोदींनी पुणे महानगरपालिकेच्या (पीएमसी) आवारात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे अनावरण केले आणि पायाभरणी केली आणि पुण्यातील अनेक विकास प्रकल्पांचे उद्घाटन केले.

दरडोई नेट राज्याच्या बाबतीत तेलंगणा देशात अव्वल आहे.

- सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाने (MoSPI) सध्याच्या किमतीनुसार दरडोई निव्वळ राज्य देशांतर्गत उत्पादनाच्या वाढीच्या संदर्भात एक कोटीपेक्षा जास्त लोकसंख्येसह तेलंगणा हे भारतातील सर्वोच्च कामगिरी करणारे राज्य बनले आहे. महाराष्ट्र, कर्नाटक आणि तामिळनाडू सारख्या इतर राज्यांमध्ये ते यशस्वी झाले.
- तेलंगणाची सकल राज्य देशांतर्गत किंमत (GSDP) 2011-12 मधील 359434 कोटी रुपयांवरून 2021-22 मध्ये 1,154,860 कोटी रुपयांपर्यंत वाढली. 2011-12 पासून GSDP मध्ये 31.12 टक्क्यांनी वाढ झाली. देशातील कोणत्याही राज्यासाठी हा सर्वोच्च विकास दरांपैकी एक आहे.
- GSDP मधील टक्केवारीच्या वाढीच्या संदर्भात, तेलंगणाने 2020 पासून आत्तापर्यंतच्या वाढीच्या दरामध्ये सर्वात वेगाने 17% वाढ दर्शविली आहे.

RIL ने मुंबईत भारतातील सर्वात मोठे व्यवसाय आणि सांस्कृतिक केंद्र उघडले.

- रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेड (RIL) ने Jio वर्ल्ड सेंटर उघडण्याची घोषणा केली आहे , जे भारतातील सर्वात मोठे आणि सर्वात प्रतिष्ठित बहुआयामी गंतव्यस्थान असेल. मुंबईच्या वांद्रे कुर्ला कॉम्प्लेक्समध्ये 18.5 एकर क्षेत्र व्यापलेले आणि रिलायन्स इंडस्ट्रीजच्या संचालिका आणि रिलायन्स फाऊंडेशनच्या संस्थापक-अध्यक्षा नीता अंबानी यांनी या केंद्राची कल्पना केली होती, आणि ते एक ऐतिहासिक व्यवसाय, वाणिज्य आणि सांस्कृतिक ठिकाण बनणार आहे

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पुतळ्याचे अनावरण

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी महाराष्ट्रातील पुणे येथे थोर मराठा योद्धा छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या उंच पुतळ्याचे अनावरण केले. हा पुतळा 1,850 किलो गनमेटलने बनलेला आहे आणि त्याची उंची सुमारे 9.5 फूट आहे. त्यांनी पुण्यात एकूण ₹ 11,400 कोटींपेक्षा जास्त खर्चाचा 32.2 किमी लांबीचा 12 किमी लांबीचा मेट्रो रेल्वे प्रकल्पही लॉन्च केला. 'मेक इन इंडिया' अंतर्गत स्वदेशी बनावटीचे ॲल्युमिनियम बॉडी कोच असलेला पुणे मेट्रो हा भारतातील पहिला प्रकल्प आहे.

छत्तीसगड सरकारने सुरू केलेली 'कौशल्य मातृत्व योजना'

- रायपूर येथील बीटीआय मैदानावर आयोजित राज्यस्तरीय महिला परिषदेत मुख्यमंत्री भूपेश बघेल यांनी सुरक्षित मातृत्वासाठी पाच लाभार्थ्यांना 5000 रुपयांचे धनादेश देऊन 'कौशल्य मातृत्व योजना' सुरू केली.
- राज्यस्तरीय महिला परिषदेत मुख्यमंत्र्यांनी अंगणवाडी सेवेत उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्या अंगणवाडी कर्मचाऱ्यांचा, तसेच छत्तीसगड महिला कोषचा वापर करून महिलांना आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी होण्यासाठी मदत करणाऱ्या स्वयंसहाय्यता गटांचा गौरव केला.
- त्याचप्रमाणे त्यांनी 'सखी वन स्टॉप सेंटर' आणि 'नव बिहान योजने'चा भाग म्हणून महिला संरक्षण क्षेत्रात उत्कृष्ट कामगिरी करणाऱ्या अधिकाऱ्यांचा गौरव केला.

सिक्कीम राज्य सरकार आमा योजना आणि बहिनी योजना सुरू करणार आहे.

- सिक्कीमचे मुख्यमंत्री प्रेमसिंग तमांग यांनी घोषणा केली आहे की राज्य सरकार लवकरच 'आमा योजना', काम न करणाऱ्या मातांना मदत करणारी योजना आणि राज्यातील मुलींना लाभ देणारी 'बहिनी योजना' लागू करेल. आम योजना आणि बहिनी योजनेची संपूर्ण माहिती खाली दिली आहे.

आम योजना योजनेबद्दल:

- आम योजना योजनेचा उद्देश राज्यातील काम न करणाऱ्या मातांमध्ये बचत करण्याची सवय लावणे आहे आणि म्हणून सरकार त्यांना रु. त्यांच्या बँक खात्यात दरवर्षी 20,000. या योजनेत फक्त ज्यांची नावे राज्याच्या मतदार यादीत नोंदली गेली आहेत आणि रु. त्यासाठी 100 कोटींची तरतूद अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे.

बहिनी योजनेबद्दल:

- सॅनिटरी नॅपकिन्सची उपलब्धता/उपलब्धता नसल्यामुळे आणि मासिक पाळीचे आरोग्य आणि स्वच्छता सुनिश्चित करण्यासाठी विद्यार्थिनींचे गळतीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी बहिनी योजना आहे. या योजनेंतर्गत, राज्यात 9वी आणि त्यापुढील वर्गात शिकणाऱ्या 18,000 पेक्षा जास्त विद्यार्थिनींना मोफत सॅनिटरी नॅपकिन दिले जातात.

हरियाणा सरकारने मातृशक्ती उदयमिता योजना जाहीर केली.

- हरियाणा सरकारने आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त महिला उद्योजकांना पाठिंबा देण्यासाठी मातृशक्ती उदयमिता योजना जाहीर केली आहे. या योजनेंतर्गत, ज्या महिलांचे कुटुंब पाहणी पत्र (PPP) सत्यापित डेटाच्या आधारे कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न 5 लाख रुपयांपेक्षा कमी आहे, त्यांना वित्तीय संस्थांद्वारे 3 लाख रुपयांच्या मर्यादेपर्यंत सॉफ्ट लोनमध्ये प्रवेश प्रदान केला जाईल. त्यानंतर, हरियाणा महिला विकास महामंडळामार्फत तीन वर्षांसाठी 7% व्याज सवलत देखील प्रदान केली जाईल.

तामिळनाडू सरकारने भारतातील सर्वात मोठ्या तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे उद्घाटन केले.

- तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री, एमके स्टॅलिन यांनी 150.4 कोटी रुपये खर्चून बांधलेल्या भारतातील सर्वात मोठ्या तरंगत्या सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे उद्घाटन केले. स्वच्छ ऊर्जा देण्यासाठी तामिळनाडूमधील थुथुकुडी येथील सदर्न पेट्रोकेमिकल्स इंडस्ट्रीज कॉर्पोरेशन लिमिटेड (SPIC) कारखान्यात फ्लोटिंग प्लांटची स्थापना करण्यात आली आहे. पर्यावरणीयदृष्ट्या शाश्वत ऊर्जा निर्मिती आणि कार्बन फूटप्रिंट कमी करणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे.
- फ्लोटिंग पॉवर प्लांटची वार्षिक 42 दशलक्ष युनिट वीज निर्मिती करण्याची क्षमता आहे.

स्कोच स्टेट ऑफ गव्हर्नन्स रँकिंग 2021: आंध्र प्रदेशला प्रथम क्रमांक मिळाला.

- **SKOCH राज्य शासन क्रमवारीत आंध्र प्रदेशने** सलग दुसऱ्या वर्षी आपले पहिले स्थान कायम ठेवले आहे. एका प्रसिद्धीनुसार, राज्याने सलग दुसऱ्या वर्षी पहिला क्रमांक कायम ठेवला आहे. 2020 मध्येही आंध्र प्रदेशने प्रशासनात अव्वल स्थान पटकावले. आंध्र प्रदेश 2018 मध्ये दुसऱ्या क्रमांकावर होता आणि नंतर 2019 मध्ये चौथ्या स्थानावर घसरला, असे स्कॉचने म्हटले आहे.

कर्नाटक सरकारने 'Women@Work' कार्यक्रम सुरू केला.

- कर्नाटक सरकारने आवश्यक रोजगारक्षम कौशल्ये असलेल्या महिलांना 2026 च्या आत पाच लाख नोकऱ्या देण्यासाठी Women@Work' कार्यक्रम सुरू केला आहे. महिला कर्मचाऱ्यांना आकर्षित करण्यासाठी कॉर्पोरेट कार्यक्रमांच्या प्रयत्नांवर लक्ष केंद्रित करण्याचा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. हे कर्नाटक डिजिटल इकॉनॉमी मिशन (KDEM) ने KTECH, कर्नाटक कौशल्य विकास महामंडळाच्या सहकार्याने विकसित केले आहे. हे महिलांना सक्रियपणे सहभागी होण्यासाठी आणि इंडस्ट्री अपस्किलिंगच्या माध्यमातून कामगारांमध्ये सामील होण्यासाठी सक्षम करणारे म्हणून काम करेल.

ज्योतिरादित्य सिंधिया यांनी मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे पहिल्या ड्रोन शाळेचे उद्घाटन केले.

- केंद्रीय नागरी विमान वाहतूक मंत्री ज्योतिरादित्य सिंधिया आणि मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी संयुक्तपणे मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे पहिल्या ड्रोन शाळेचे उद्घाटन केले. ही ड्रोन शाळा मध्य प्रदेशातील विविध शहरांमध्ये उघडण्याच्या नियोजित पाच ड्रोन शाळांपैकी एक आहे. भोपाळ, इंदूर, जबलपूर आणि सतना ही इतर चार शहरे आहेत.
- ग्वाल्हेरच्या या ड्रोन स्कूलमुळे मध्य प्रदेशातील तरुणांना तंत्रज्ञानाशी जोडून पुढे जाण्याचा मार्ग तर मोकळा होईलच, पण त्यामुळे रोजगाराच्या संधीही वाढतील.

त्रिपुरा सरकारने "मुख्यमंत्री चा श्रमिक कल्याण संकल्प" योजना जाहीर केली.

- त्रिपुरा सरकारने चहा कामगारांसाठी 'मुख्यमंत्री चा श्रमी कल्याण संकल्प' ही विशेष योजना जाहीर केली आहे त्रिपुरातील 7000 चहा बाग कामगारांना सामाजिक सुरक्षा जाळ्याखाली आणण्याच्या दिशेने एक पाऊल म्हणून त्याच्या अंमलबजावणीसाठी 85 कोटी रुपयाची ही विशेष योजना राज्य सरकार आणि केंद्र सरकारद्वारे चहाच्या बागेतल्या कामगारांना हक्काच्या सुविधा एकत्रित करून घर, रेशन आणि आर्थिक सहाय्य सुनिश्चित करेल.
- केंद्रीय गृह आणि सहकार मंत्री, अमित शहा यांनी नुकतेच आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त त्रिपुरातील महिलांसाठी 2022 महिला सशक्तीकरण अभियान आणि मुख्यमंत्री श्रमिक कल्याण प्रकल्प योजनेचे उद्घाटन केले आणि राष्ट्रीय न्यायवैद्यक विज्ञान विद्यापीठाची पायाभरणीही केली

BIS प्रमाणपत्र मिळवणारी तामिळनाडू पेट्रोप्रॉडक्ट्स ही जगातील पहिली LAB उत्पादक कंपनी बनली.

- TPL (Tamilnadu Petroproducts Ltd.) ही भारतीय मानक ब्युरो (BIS) द्वारे प्रमाणित केलेली जगातील पहिली रेखीय अल्किलबेंझिन (LAB) उत्पादक कंपनी आहे. TPL चा 'सुपरलॅब' ब्रँड देशातील सर्वात प्रसिद्ध प्रयोगशाळा ब्रँडपैकी एक आहे. बाजारातील प्रमुख आणि भारतातील रसायनाचा एकमेव अधिकृत विक्रेता म्हणून TPL चे स्थान प्रमाणीकरणामुळे अधिक मजबूत होईल. LAB चा वापर बायोडिग्रेडेबल डिटर्जंट बनवण्यासाठी केला जाऊ शकतो, ज्यामुळे तो पारंपरिक डिटर्जंट फॉर्म्युलेशनपेक्षा अधिक टिकाऊ पर्याय बनतो.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- एक उल्लेखनीय पाऊल म्हणून, चेन्नई-आधारित पेट्रोकेमिकल्स उत्पादक तामिळनाडू पेट्रोप्रॉडक्ट्स लिमिटेड (TPL) ला भारत सरकारच्या रसायने आणि खते मंत्रालयाच्या रसायन आणि पेट्रोकेमिकल्स विभागाकडून त्यांच्या उत्पादनासाठी IS12795:2020 प्रमाणपत्र देण्यात आले आहे .
- TPL हा AM इंटरनॅशनलच्या पेट्रोकेमिकल्स क्षेत्राचा एक भाग आहे, जो सिंगापूर स्थित फेडरेशन ऑपरेटिंग आर्किटेक्चरसह वैविध्यपूर्ण, आंतरराष्ट्रीय समूह आहे.
- ही कंपनी भारतातील आघाडीची LAB उत्पादक आणि तामिळनाडू राज्यातील एकमेव आहे. सिंथेटिक डिटर्जंट्स आणि इंडस्ट्रियल क्लीनर्सच्या उत्पादनात LAB हा महत्त्वाचा घटक आहे. भारतीय घरांमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या फॅब्रिक डिटर्जंटपैकी 40% पेक्षा जास्त TPL च्या उत्पादनांचा वाटा आहे. त्याचा ' सुपरलॅब ' ब्रँड देशातील सर्वात प्रसिद्ध प्रयोगशाळा ब्रँडपैकी एक आहे.
- भारतीय बाजारपेठेत TPL ही LAB ची एकमेव अधिकृत विक्रेता आहे, आदरणीय ब्युरो ऑफ इंडियन स्टँडर्ड्स (BIS) प्रमाणपत्रामुळे. प्रमाणपत्र लिनियर अल्काइल बेंझिन (गुणवत्ता नियंत्रण) ऑर्डर 2021 च्या मानकांचे पालन करते.
- या डिक्रीच्या अटींनुसार ज्या LAB उत्पादकांना IS 12795 प्रमाणपत्र प्राप्त झाले आहे त्यांनाच त्यांची उत्पादने भारतीय बाजारपेठेत ऑफर करण्याची परवानगी आहे. या प्रगतीचा परिणाम म्हणून TPL आता LAB अनुप्रयोगांसह उद्योगांसाठी निवडलेला भागीदार आहे.

भारतातील पहिल्या व्हर्च्युअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटरचे हरियाणातील मानेसर येथे उद्घाटन करण्यात आले.

- ऊर्जा वितरण क्षेत्रातील स्मार्ट ग्रिड तंत्रज्ञान आणि क्षमता वाढवण्याच्या उद्देशाने आणखी एका डिजिटायझेशन प्रयत्नात केंद्रीय ऊर्जा मंत्री यांनी व्हर्च्युअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटर (व्हर्च्युअल SGKC) आणि इनोव्हेशन पार्कचे उद्घाटन केले.
- केंद्र सरकारचे नवीन व्हर्च्युअल स्मार्ट ग्रिड नॉलेज सेंटर, जे मानेसर येथील पॉवरग्रिड केंद्रात आहे, हे त्याच्या प्रकारातील पहिले आहे. हे प्लॅटफॉर्म SGKC च्या मानेसर मुख्यालयात प्रत्यक्ष उपस्थित असलेल्या उपायांचे देखील आयोजन करते. यामध्ये प्रगत मीटरिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर (AMI), स्मार्ट घरे, मायक्रोग्रिड्स आणि आउटेज मॅनेजमेंट सिस्टम (OMS) यांचा समावेश आहे.
- केंद्रीय मंत्री आरके सिंग यांनी स्थापन केलेले आभासी SGKC, SGKC च्या भौतिक सेटअपचे डिजिटल फूटप्रिंट प्रदान करेल.

मिशन इंद्रधनुष: 90.5% कव्हरेजसह संपूर्ण लसीकरणात ओडिशा अव्वल आहे.

- नॅशनल फॅमिली हेल्थ सर्व्हे (NFHS)-5 नुसार, मिशन इंद्रधनुष अंतर्गत 90.5% कव्हरेजसह ओडिशा भारतातील संपूर्ण लसीकरणाच्या यादीत अव्वल राज्य बनले आहे. तीव्र मिशन इंद्रधनुष 4.0 (IMI) 7 मार्च 2022 रोजी ओडिशामध्ये माता आणि मुलांसाठी प्रतिबंधात्मक आरोग्य सेवा प्रदान करण्यासाठी आणि संपूर्ण लसीकरण कव्हरेज वाढवण्यासाठी सुरू करण्यात आले.
- ओडिशातील 20 जिल्हे पूर्ण लसीकरणात 90% पेक्षा जास्त आणि उर्वरित 10 जिल्हे 90% पेक्षा कमी आढळले. IMI अंतर्गत समावेशासाठी गंजम, कटक, केंद्रपारा, झारसुगुडा, कोरापुट, केओंझार, मलकानगिरी, खुर्दा, संबलपूर, मयूरभंज आणि सुंदरगड या जिल्ह्यांची निवड करण्यात आली.

भारतात सर्वात कमी मातामृत्यूदर केरळ मध्ये आहे.

- माता आणि बाल आरोग्याच्या बाबतीत केरळ पुन्हा एकदा अव्वल स्थानावर आले आहे, राज्याने देशातील सर्वात कमी माता मृत्यूचे प्रमाण (MMR) 30 (प्रति एक लाख जिवंत जन्म) नोंदवले आहे. ताज्या आकडेवारीनुसार, 2017-19 या कालावधीत भारतातील माता मृत्यूचे प्रमाण (MMR) सुधारून 103 झाले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- केरळ, तेलंगणा आणि महाराष्ट्र हे भारतातील सर्वात कमी MMR असलेल्या टॉप 3 राज्यांमध्ये समाविष्ट आहेत.
- पश्चिम बंगाल, हरियाणा, उत्तराखंड आणि छत्तीसगडमध्ये माता मृत्यूचे प्रमाण (एमएमआर) बिघडले आहे.
- यूपी, राजस्थान आणि बिहारमध्ये माता मृत्यूचे प्रमाण (एमएमआर) मोठ्या प्रमाणात सुधारले आहे.
- इटली, नॉर्वे, पोलंड आणि बेलारूसमध्ये जगातील सर्वात कमी MMR आहे.

भगवंत मान यांनी पंजाबचे नवे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- राज्यपाल बनवारीलाल पुरोहित यांच्या उपस्थितीत भगतसिंग यांचे वडिलोपार्जित गाव खटकर कलान येथे भगवंत मान यांनी पंजाबचे 18वे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. आम आदमी पार्टीने 117 सदस्यीय पंजाब विधानसभेत 92 जागा जिंकत काँग्रेस आणि SAD-BSP युतीचा पराभव केला. 'जो बोले सो निहाल' आणि 'भारत माता की जय'चा नारा देत भगवंत मान यांनी शपथविधी सोहळ्याला उपस्थित असलेल्या लोकांचे आभार मानले.

दिल्ली सरकारने ई-ऑटो नोंदणी आणि खरेदीसाठी 'माय ईव्ही' पोर्टल सुरू केले.

- दिल्ली सरकारने दिल्लीतील इलेक्ट्रिक वाहनांच्या खरेदी आणि नोंदणीसाठी ऑनलाइन 'माय ईव्ही' (माय इलेक्ट्रिक व्हेईकल) पोर्टल सुरू केले आहे. दिल्लीच्या परिवहन विभागाच्या वेबसाइटवर सर्व वापरकर्त्यांना ते उपलब्ध आहे. दिल्ली इलेक्ट्रिक व्हेईकल पॉलिसी अंतर्गत, कर्जावरील ई-ऑटो खरेदीवर 5% व्याजदर सवलत दिली जाईल आणि अशी सुविधा देणारे ते पहिले राज्य बनले आहे. वेब पोर्टल दिल्ली सरकार आणि कन्व्हर्जन्स एनर्जी सर्व्हिसेस लिमिटेड (CESL) यांच्या सहकार्याने विकसित करण्यात आले आहे.
- CESL ने आकर्षक अटींवर ईव्हींना कर्ज देण्यासाठी सहा वित्तीय संस्था (FIs) – महिंद्र फायनान्स, आकासा फायनान्स, मन्नापुरम फायनान्स, रेव्हफिन आणि पर्स्ट लोन्स या संस्थांना पॅनेलमध्ये समाविष्ट केले आहे.

2050 पर्यंत नेट-शून्य कार्बन उत्सर्जन: लक्ष्य निर्धारित करणारे मुंबई पहिले दक्षिण आशियाई शहर बनले.

- **मुंबई, महाराष्ट्राने '2050 पर्यंत कार्बन उत्सर्जन शून्य** करण्यासाठी' तपशीलवार फ्रेमवर्क जाहीर केले आणि असे लक्ष्य निर्धारित करणारे दक्षिण आशियातील पहिले शहर ठरले. **2070** पर्यंत निव्वळ शून्य उत्सर्जनापर्यंत पोहोचण्याच्या भारताच्या उद्दिष्टापेक्षा मुंबईचे लक्ष्य 20 वर्षे पुढे आहे. लक्ष्यांमध्ये 2030 पर्यंत हरितगृह वायू (GHG) उत्सर्जनात 30% कपात आणि 2040 पर्यंत 44% कपात यांचा समावेश आहे.
- सार्वजनिक वाहतुकीचे विद्युतीकरण करण्यासारख्या डीकार्बोनायझेशन उपायांसाठी मुंबईने अनेक अल्पकालीन उद्दिष्टे निश्चित केली आहेत, 2023 पर्यंत 130 अब्ज रुपये (USD $1.7 अब्ज) खर्चून 2,100 इलेक्ट्रिक बसेसचा अवलंब करण्याची योजना आहे.

कर्नाटक सरकारने जमिनीच्या नोंदी सहज उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी दिशांक ॲप विकसित केले आहे.

- कर्नाटकच्या महसूल विभागाचे सर्वेक्षण सेटलमेंट अँड लँड रेकॉर्ड्स (SSLR) युनिट दिशांक नावाच्या ॲपद्वारे मूळ जमिनीच्या नोंदींची सहज उपलब्धता सुनिश्चित करत आहे. दिशांक ॲप कर्नाटक स्टेट रिमोट सेन्सिंग ॲप्लिकेशन्स सेंटर (KSRSAC) च्या भौगोलिक माहिती प्रणाली (GIS) कार्यक्रमांतर्गत विकसित केले आहे. KSRSAC नाविन्यपूर्ण वापरासाठी SSLR युनिट सारख्या एजन्सींना उपग्रह डेटा प्रदान करते. दिशांकने भूमि प्रकल्पांतर्गत जमिनीच्या नोंदी डिजिटल करण्याच्या कर्नाटकाच्या निर्णयाचा फायदा घेतला.
- भूमी डेटाबेसमध्ये नोंदवलेल्या जमिनीची माहिती नागरिकांना सहज मिळू शकते. यामुळे जमिनीचे वाद कमी होण्यास मदत होईल आणि जमिनीच्या नोंदींच्या देखभालीमध्ये पारदर्शकता येईल.

35 वा सूरजकुंड आंतरराष्ट्रीय हस्तकला मेळा हरियाणामध्ये सुरू झाला.

- हरियाणाचे राज्यपाल, बंडारू दत्तात्रय आणि हरियाणाचे मुख्यमंत्री, मनोहर लाल खट्टर यांनी हरियाणाच्या फरीदाबाद जिल्ह्यातील सूरजकुंड येथे जागतिक प्रसिद्ध सूरजकुंड आंतरराष्ट्रीय हस्तकला मेळ्याच्या 35 व्या आवृत्तीचे औपचारिक उद्घाटन केले. केंद्रीय पर्यटन, वस्त्रोद्योग, संस्कृती आणि परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयांच्या सहकार्याने सूरजकुंड मेला प्राधिकरण आणि हरियाणा पर्यटन यांनी संयुक्तपणे हा कार्यक्रम आयोजित केला आहे.

एन बिरेन सिंग यांनी दुसऱ्यांदा मणिपूरचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- 21 मार्च 2022 रोजी भाजपचे ज्येष्ठ नेते एन बिरेन सिंग यांनी मणिपूरचे सलग दुसऱ्या पाच वर्षांच्या कार्यकाळासाठी मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. सत्ताधारी भाजप पक्षाने 2022 मध्ये मणिपूर विधानसभा निवडणुकीत सर्व 60 जागा लढवल्या आणि 32 जागा जिंकल्या. नॉन्गथोम्बम (एन) बिरेन सिंग यांनी त्यांच्या कारकिर्दीची सुरुवात फुटबॉलपटू म्हणून केली, त्यानंतर राजकारणात येण्यापूर्वी ते पत्रकारितेकडे वळले.

पश्चिम बंगालमध्ये 'डोल उत्सव' किंवा 'डोल जत्रा' हा रंगांचा सण साजरा केला.

- पश्चिम बंगालमध्ये 'डोल उत्सव' किंवा 'डोल जत्रा' हा रंगांचा सण साजरा केला जातो, जो वसंत ऋतूच्या सुरुवातीस सूचित करतो. हा सण भगवान कृष्ण आणि राधा यांना समर्पित आहे आणि पौर्णिमेच्या दिवशी साजरा केला जातो. बंगाली कॅलेंडरनुसार हा वर्षाचा शेवटचा सण देखील आहे. भारताच्या पूर्व भागात, वसंत ऋतूचा सण डोल जत्रा, डोल पौर्णिमा, डोल उत्सव आणि बसंता उत्सव म्हणून साजरा केला जातो. इतरांवर 'गुलाल' किंवा 'आबीर' टाकून आणि सांस्कृतिक कार्यक्रमात गाणे आणि नृत्य करून हा भव्य उत्सव साजरा केला जातो.

22 मार्च हा बिहार दिन म्हणून साजरा केला जातो.

- बिहार दिवस 2022 हा राज्याच्या स्थापनेचा 110 वा वर्धापन दिन आहे. वार्षिक बिहार दिवस यापुढे राज्य सरकारद्वारे आयोजित केलेल्या उत्सवांपुरते मर्यादित राहिलेले नाही; देशभरात आणि परदेशात राहणाऱ्या राज्यातील नागरिकांनी या सोहळ्याचे स्मरण करण्यास सुरुवात केली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- दरवर्षी 22 मार्च रोजी, बिहार दिवस 1912 मध्ये बंगाल प्रेसिडेन्सीपासून ब्रिटिशांनी बिहार काढल्याच्या स्मरणार्थ साजरा केला जातो. पाटणाला नवीन प्रांताची राजधानी म्हणून नियुक्त करण्यात आले.
- बिहार दिवस हे मूलतः मुख्यमंत्री नितीश कुमार यांनी राज्य उपक्रमाची घोषणा केली आहे.
- हा दिवस देशातील विविध प्रदेशात राहणाऱ्या बिहारमधील लोकांनीही साजरा केला.

परीक्षेसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- बिहार हे लोकसंख्येनुसार भारतातील तिसरे आणि क्षेत्रफळानुसार १२वे मोठे राज्य आहे.
- भारताचे बिहार राज्य देखील जगातील चौथ्या क्रमांकाची लोकसंख्या असलेले उपराष्ट्रीय घटक आहे.
- बिहार हे भारतातील पहिले ठिकाण आहे जिथे अहिंसेची संकल्पना जन्माला आली, नंतर मानवी इतिहासात ठळकपणे उदयास आली.
- भगवान बुद्ध आणि भगवान महावीर सुमारे 2,600 वर्षांपूर्वी अहिंसेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी प्रसिद्ध आहेत .
- हिमाचल प्रदेशानंतर बिहारमध्ये देशातील दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वात कमी शहरी लोकसंख्या आहे, फक्त 11.3 टक्के लोकसंख्या शहरांमध्ये राहते.
- भारतातील कोणत्याही राज्यातील तरुणांची सर्वाधिक टक्केवारी बिहारमध्ये आहे. जवळपास 58 टक्के बिहारी 25 वर्षांपेक्षा कमी वयाचे आहेत.

पुष्कर सिंह धामी यांनी उत्तराखंडचे 11 वे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- पुष्कर सिंह धामी यांनी उत्तराखंडचे 11 वे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली आहे. ते सलग दुसऱ्यांदा राज्याची सूत्रे हाती घेणार आहेत. डेहराडूनच्या परेड ग्राउंडवर गव्हर्नर लेफ्टनंट जनरल गुरमित सिंग यांनी त्यांना पद आणि गोपनीयतेची शपथ दिली. भाजपने धामी यांच्या नेतृत्वाखाली विधानसभा निवडणूक लढवली आणि 70 सदस्यांच्या सभागृहात 47 जागा जिंकून सहज बहुमत मिळविले.

पुष्कर सिंग धामी बद्दल:

- एका माजी सैनिकाचा मुलगा धामी यांचा जन्म 1975 मध्ये पिथौरागढ जिल्ह्यातील कनालीछिना गावात झाला. त्यांच्याकडे कायद्याची पदवी आहे आणि त्यांनी राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ (RSS) स्वयंसेवक म्हणून काम केले आहे. ते अखिल भारतीय विद्यार्थी परिषदेचे (एबीव्हीपी) सदस्यही होते. धामी यांनी 2002 ते 2008 दरम्यान दोनदा उत्तराखंडमध्ये भाजप युवा मोर्चाचे अध्यक्ष म्हणून काम केले.

ई-विधान ॲप्लिकेशन लागू करून नागालँड ही पहिली पेपरलेस विधानसभा बनली.

- संपूर्णपणे पेपरलेस होण्यासाठी राष्ट्रीय ई-विधान अर्ज (NeVA) कार्यक्रम राबविणारी देशातील पहिली राज्य विधानसभा बनून नागालँडने इतिहास रचला आहे. नागालँड विधानसभा सचिवालयाने चालू अर्थसंकल्पीय अधिवेशनादरम्यान 60 सदस्यांच्या विधानसभेत प्रत्येक टेबलवर एक टॅबलेट किंवा ई-बुक जोडले आहे.

NeVA बद्दल:

- NeVA ही NIC क्लाउड, MeghRaj वर तैनात केलेली कार्यप्रवाह प्रणाली आहे जी सभागृहाचे कामकाज सुरळीतपणे चालवण्यास आणि सदनाचे विधिमंडळ कामकाज पेपरलेस पद्धतीने चालविण्यास मदत करते.
- NeVA हे एक उपकरण तटस्थ आणि सदस्य-केंद्रित ॲप्लिकेशन आहे जे त्यांना सदस्य संपर्क तपशील, कार्यपद्धतीचे नियम, व्यवसायाची यादी, सूचना, बुलेटिन, बिले, तारांकित/अतारांकित प्रश्न आणि उत्तरे यासंबंधी संपूर्ण माहिती टाकून विविध हाउस बिझनेस चतुराईने हाताळण्यासाठी तयार केले आहे. कागदपत्रे, समितीचे अहवाल इ. त्यांच्या हातातील उपकरणे/टॅब्लेटमध्ये ठेवतात आणि ते कार्यक्षमतेने हाताळण्यासाठी सर्व विधानमंडळे/विभागांना सुसज्ज करतात.

तामिळनाडूच्या नरसिंगपेटाई नागस्वराम यांना भौगोलिक ओळख टॅग मिळाला आहे.

- जिओग्राफिकल इंडिकेशन टॅग नरसिंगपेट्टाई नागस्वराम यांना 15 व्या वर्गातील वाद्य वाद्यांच्या श्रेणी अंतर्गत देण्यात आला आहे. नरसिंहपेट्टाई नागस्वरम हे शास्त्रीय पवन संगीत वाद्य आहे जे तामिळनाडूच्या कुंभकोणम जवळील गावात पारंपारिकपणे बनवले जाते.

नरसिंगपेटाई नागस्वरम बद्दल:

- आजकाल कलाकार वापरत असलेल्या नागस्वरमला परी नागस्वरम असे नाव देण्यात आले आहे आणि ते थिमिरीपेक्षा लांब आहे. या वाद्याचे शरीर दंडगोलाकार आहे आणि तळाशी घंटा आकार घेते. नागस्वरमचे हे स्वरूप आवाज आणि स्वर प्रदान करते. या वाद्याची लांबी अडीच फूट आहे.

केरळ हे कार्बन-न्यूट्रल शेती पद्धती लागू करणारे पहिले राज्य ठरले आहे.

- निवडक ठिकाणी कार्बन-न्यूट्रल शेती पद्धती लागू करणारे केरळ हे देशातील पहिले राज्य बनणार आहे, ज्यासाठी सरकारने 2022-23 च्या अर्थसंकल्पात 6 कोटी रुपये राखून ठेवले आहेत. पहिल्या टप्प्यात, कृषी विभाग आणि आदिवासी क्षेत्रांतर्गत 13 शेतांमध्ये कार्बन-न्यूट्रल शेती लागू केली जाईल आणि अलुवा येथील राज्य बियाणे फार्मला कार्बन-न्यूट्रल फार्ममध्ये रूपांतरित करण्यासाठी पावले उचलली जात आहेत. दुसऱ्या टप्प्यात सर्व 140 विधानसभा मतदारसंघात मॉडेल कार्बन-न्यूट्रल फार्म विकसित केले जातील.

योगी आदित्यनाथ यांनी दुसऱ्या टर्मसाठी उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- योगी आदित्यनाथ यांनी दुसऱ्यांदा उत्तर प्रदेशच्या मुख्यमंत्रिपदाची शपथ घेतली . लखनौच्या अटलबिहारी वाजपेयी एकना स्टेडियमवर राज्यपाल आनंदीबेन पटेल यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, केंद्रीय मंत्री अमित शाह, राजनाथ सिंह आणि इतर केंद्रीय मंत्र्यांच्या उपस्थितीत आदित्यनाथ यांना पद आणि गोपनीयतेची शपथ दिली.
- केशव प्रसाद मौर्य आणि ब्रजेश पाठक यांनीही नवीन सरकारमध्ये उपमुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. भाजपच्या नेतृत्वाखालील NDA ने 403 पैकी 274 जागा मिळवल्या, राज्यात सलग दुसऱ्यांदा सरकार स्थापन करणारा तीन दशकांहून अधिक काळातील पहिला पक्ष ठरला.

आडी बाजार - आदिवासी संस्कृती आणि पाककृतीच्या आत्म्याचा उत्सव, 26 मार्च 2022 रोजी गुजरातमधील नर्मदा जिल्ह्यातील एकता नगर येथे नवीन बाजार सुरू झाला.

- आदि बाजार - आदिवासी संस्कृती आणि पाककृतीच्या आत्म्याचा उत्सव या क्रमानुसार, गुजरातच्या नर्मदा जिल्ह्यातील एकता नगर, केवडिया, स्टॅच्यू ऑफ युनिटी येथे 26 मार्च 2022 रोजी नवीन बाजार सुरू झाला.
- 26 मार्च 2022 ते 05 मार्च 2022 या 11 दिवस हा बाजार सुरु राहणार आहे.
- 11 दिवसीय प्रदर्शनाचे उद्घाटन श्रीमती डॉ. निमिषाबेन सुथार, आदिवासी विकास, आरोग्य, कुटुंब कल्याण आणि वैद्यकीय शिक्षण राज्यमंत्री, गुजरात सरकार याच्या हस्ते झाले.
- 100 हून अधिक प्रदर्शक 11 दिवसांच्या चमकदार प्रदर्शनात देशभरातील 10 हून अधिक राज्यांचे प्रतिनिधित्व करतील, ज्यात ऐतिहासिक स्मारक, स्टॅच्यू ऑफ युनिटी येथे सेंद्रिय आदिवासी वस्तू आणि हस्तकला वस्तू सादर केल्या जातील.

नवी दिल्लीत 'इशान मंथन' महोत्सवाचे आयोजन

- केंद्रीय सांस्कृतिक, पर्यटन आणि डोनर मंत्री जी किशन रेड्डी यांनी नवी दिल्लीतील इंदिरा गांधी नॅशनल सेंटर फॉर द आर्ट्स येथे 'इशान मंथन' नावाच्या तीन दिवसीय ईशान्य महोत्सवाचे उद्घाटन केले. 25 ते 27 मार्च 2022 या तीन दिवसीय ईशान मंथन कार्यक्रमात ईशान्य भारतातील समृद्ध वंश आणि रंग साजरे केले जातील.
- ईशान मंथन हा ईशान्य भारतातील अनेकवचन अभिव्यक्ती साजरे करण्याचा प्रयत्न आहे. हे "उत्तर पूर्व विचारमंथन" म्हणून समजले जाऊ शकते. उद्घाटन सत्रात श्री जे नंदलुमर यांनी संपादित केलेल्या लोकसंस्कृतीवरील पुस्तक 'लोक बियॉन्ड फोक' आणि 'ज्वेल्स ऑफ नॉर्थ ईस्ट इंडिया' या दोन पुस्तकांचे प्रकाशनही झाले.

प्रमोद सावंत यांनी दुसऱ्यांदा गोव्याचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली.

- प्रमोद सावंत यांनी 28 मार्च 2022 रोजी सलग दुसऱ्या पाच वर्षांच्या कार्यकाळासाठी गोव्याचे मुख्यमंत्री म्हणून शपथ घेतली. नुकत्याच झालेल्या 2022 च्या गोवा विधानसभा निवडणुकीत सावंत यांनी भाजपचे नेतृत्व केले आणि 40 सदस्यांच्या गोवा विधानसभेत 20 जागा जिंकल्या. पणजीजवळील डॉ श्यामा प्रसाद मुखर्जी स्टेडियममध्ये राज्यपाल पीएस श्रीधरन पिल्लई यांनी श्री सावंत यांना शपथ दिली.
- या कार्यक्रमाला पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्यासह केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी, भाजपचे राष्ट्रीय अध्यक्ष जेपी नड्डा, हिमाचल प्रदेशचे राज्यपाल राजेंद्र आर्लेकर, महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यासह इतर मंत्री उपस्थित होते.

गुजरातमध्ये वैशिष्ट्यीकृत भारतातील पहिला स्टील रस्ता

- सुरत, गुजरातमध्ये संपूर्णपणे स्टीलच्या कचऱ्याने तयार केलेला रस्ता आहे, जो शाश्वत विकासाच्या सर्वोत्तम उदाहरणांपैकी एक आहे. आर्सेलर मित्तल निप्पॉन स्टील इंडियाने स्टील स्लॅग रोडवर वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषद (CSIR) इंडिया, सेंट्रल रोड रिसर्च इन्स्टिट्यूट (CRRI) आणि सरकारी थिंक टँक नीति आयोग यांच्यासोबत सहकार्य केले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- गुजरातमधील सुरत येथील हजीरा औद्योगिक क्षेत्राने एक प्रकारचा रस्ता तयार केला आहे.
- हा रस्ता संपूर्णपणे 1000 टक्के प्रक्रिया केलेल्या स्टील स्लॅगने बांधण्यात आला होता. स्टील स्लॅग हा पोलाद उद्योगासाठी चिंतेचा एक प्रमुख स्रोत आहे कारण तो एक टाकाऊ उत्पादन म्हणून ओळखला जातो.
- लँडफिल्समध्ये मेटलर्जिकल आणि मेटल-प्रोसेसिंग कचरा विल्हेवाटीचा पर्यावरणीय प्रभाव विशेषतः जास्त आहे. प्रक्रिया केलेल्या स्टील स्लॅग एकूणात नैसर्गिक बांधकाम साहित्याचा पर्याय म्हणून भरपूर क्षमता आहे.
- चाचणी प्रकल्प हा एक किलोमीटर लांबीचा सहा लेन असलेला रस्ता आहे. आतापर्यंत, मार्ग विश्वासार्ह असल्याचे सिद्ध झाले आहे. दररोज, सुमारे 1,000 ट्रक, 18 ते 30 टन वजनाचे , स्टीलच्या रस्त्यावरून जातात.
- देशभरातील विविध प्लांट्स दरवर्षी लाखो टन स्टील कचरा तयार करतात, ज्याची लँडफिल्समध्ये विल्हेवाट लावली जाते. हा एक-प्रकारचा उपक्रम आता केवळ पूर्वी कमी वापरलेल्या संसाधनाचा वापर करेल असे नाही तर अधिक टिकाऊ रस्ते देखील बनवेल.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

रशियाने जगातील सर्वात मोठे विमान 'Mriya नष्ट केले.

- युक्रेनवर रशियाचे आक्रमण, **रशियाने “युक्रेनचे अँटोनोव्ह-225 कार्गो विमान”** नावाचे जगातील सर्वात मोठे विमान नष्ट केले. हे विमान कीवच्या बाहेर नष्ट झाले. शस्त्रास्त्र निर्माता युक्रोबोरोनप्रॉमच्या मते, **“AN-225 Mriya”** पुनर्संचयित करण्यासाठी USD पेक्षा जास्त खर्च येईल आणि त्याला पाच वर्षे लागू शकतात. हे विमान जगासाठी अद्वितीय होते. 24 फेब्रुवारी 2022 रोजी रशियाने युक्रेनियन विमानतळावर हल्ला केला तेव्हा An-225 विमान हॉस्टोमेल विमानतळावर होते. ते 27 फेब्रुवारी रोजी नष्ट झाले.

विमानाबद्दल:

- सोव्हिएत स्पेस प्रोग्रामसाठी एनर्जीया रॉकेटचे बूस्टर आणि बुरान-क्लास ऑर्बिटर्स एअरलिफ्ट करण्यासाठी विमानाची रचना करण्यात आली होती. हे Myasishchev VM-T पुनर्स्थित करण्यासाठी विकसित केले गेले.
- An-225 चे मूळ मिशन आणि उद्दिष्टे जवळजवळ युनायटेड स्टेट्सच्या शटल वाहक विमानाप्रमाणेच आहेत. An-225 चे प्रमुख डिझायनर व्हिक्टर टोलमाचेव्ह होते.
- ते 84 मीटर लांब होते आणि ताशी 850 किलोमीटर वेगाने 250 टन माल वाहतूक करू शकत होते.

IOC ने व्लादिमीर पुतिन यांच्याकडून सर्वोच्च ऑलिम्पिक सन्मान काढून घेतला.

- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीने युक्रेनच्या हल्ल्याला प्रत्युत्तर म्हणून रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतीन यांचा ऑलिम्पिक ऑर्डर पुरस्कार काढून घेतला आहे. रशियाच्या युक्रेनवर आक्रमणानंतर आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीने क्रीडा महासंघ आणि आयोजकांना रशियन आणि बेलारशियन खेळाडू आणि अधिकाऱ्यांना आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांमधून वगळण्याचे आवाहन केले.

चीनच्या लाँग मार्च-8 रॉकेटने 22 उपग्रह अवकाशात सोडले.

- **चीनच्या** दुसऱ्या **लाँग मार्च 8 रॉकेटने** विविध व्यावसायिक चीनी अंतराळ कंपन्यांसाठी देशांतर्गत विक्रमी **22 उपग्रह प्रक्षेपित केले. चायना एरोस्पेस सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी कॉर्पोरेशन (CASC)** ने नंतर प्रक्षेपण यशस्वीतेची पुष्टी करून, लाँग मार्च 8 पूर्वी 26 फेब्रुवारी रोजी रात्री 10:06 वाजता वेनचांग उपग्रह प्रक्षेपण केंद्रातून उचलले.

US, EU, UK ने SWIFT मधून निवडक रशियन बँका काढून टाकण्याचा निर्णय घेतला.

- कॅनडा, यूएसए आणि त्यांचे युरोपियन मित्र देश SWIFT च्या इंटरबँक मेसेजिंग सिस्टम (IMS) मधून प्रमुख रशियन बँका काढून टाकण्याच्या निष्कर्षावर आले आहेत. हे एक खूप मोठे पाऊल आहे जे देशाला जगभरातील आर्थिक व्यवस्थेपासून दूर करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- प्रमुख जागतिक शक्तींनी या महत्त्वपूर्ण प्रतिशोधात्मक उपायाची घोषणा करणारे संयुक्त निवेदन जारी केले. त्यात म्हटले आहे, "यामुळे या बँका आंतरराष्ट्रीय वित्तीय व्यवस्थेपासून डिस्कनेक्ट झाल्या आहेत आणि त्यांच्या जागतिक स्तरावर काम करण्याच्या क्षमतेला हानी पोहोचेल याची खात्री होईल".
- **SWIFT** (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) मधून रशिया काढून टाकल्याचा अर्थ असा होईल की रशियन बँका परदेशी बँकांशी सुरक्षितपणे संवाद साधू शकणार नाहीत.
- यापूर्वी, तेहरानमधील आण्विक कार्यक्रमाच्या घडामोडीनंतर **इराणला 2014** मध्ये **SWIFT** मधून काढून टाकण्यात आले होते.
- युक्रेनवर अप्रत्यक्षपणे केलेल्या हल्ल्यासाठी रशियावर लादल्या जाणाऱ्या संयुक्त निर्बंधांच्या अनेक फेऱ्यांचे ही घोषणा केली जाईल.

SWIFT म्हणजे काय?

- SWIFT म्हणजे सोसायटी फॉर वर्ल्डवाइड इंटरबँक फायनान्शियल टेलिकम्युनिकेशन्स आणि एक स्वतंत्र उपक्रम आहे, जो बेल्जियममध्ये आहे. SWIFT 200 पेक्षा जास्त देश आणि प्रदेशांसाठी सुमारे 11,000 बँका आणि वित्तीय संस्थांमधील अंतर्गत संवाद यंत्रणा म्हणून काम करते.

धोकादायक हवामानाचा मागोवा घेण्यासाठी NASA ने पुढील पिढीचा GOES-T उपग्रह प्रक्षेपित केला.

- यूएस स्पेस एजन्सी, NASA ने केप कॅनवेरल स्पेस फोर्स स्टेशन, फ्लोरिडा येथून चार नेक्स्ट-जनरेशन हवामान उपग्रह, जिओस्टेशनरी ऑपरेशनल एन्व्हायर्नमेंटल सॅटेलाइट (GOES) च्या मालिकेतील तिसरा यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केला. GOES-T असे या उपग्रहाचे नाव आहे. एकदा उपग्रह त्याच्या भूस्थिर कक्षेत स्थित झाल्यावर त्याचे नाव GOES-T वरून GOES-18 असे केले जाईल. GOES-T चा उपयोग नॅशनल ओशनिक अँड अँटमॉस्फेरिक अँडमिनिस्ट्रेशन (NOAA) द्वारे पश्चिम गोलार्धातील हवामान आणि धोकादायक पर्यावरणीय परिस्थितीचा अंदाज घेण्यासाठी केला जाईल.

आरबीआयने सर्जेरोदादा नायक शिराळा सहकारी बँकेचा परवाना रद्द केला.

- रिझर्व्ह बँकेने सर्जेरावदादा नाईक शिराळा सहकारी बँक, सांगली, महाराष्ट्राचा परवाना रद्द केला आहे, कारण बँकेकडे पुरेसे भांडवल आणि कमाईची शक्यता नाही. परवाना रद्द केल्यामुळे, सर्जेरावदादा नाईक शिराळा सहकारी बँक लिमिटेडने 2 मार्च रोजी कामकाजाची वेळ संपल्यापासून बँकिंग व्यवसाय करणे बंद केले आहे. बँक बँकिंग नियमन कायदा, 1949 च्या विविध कलमांचे पालन करत नाही.

सोलर एव्हिएशन इंधन वापरणारी SWISS ही जगातील पहिली एअरलाइन्स बनणार आहे.

- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स AG (SWISS किंवा स्विस एअर लाइन्स) आणि तिची मूळ कंपनी, Lufthansa ग्रुप यांनी स्वित्झर्लंड आधारित सौर इंधन स्टार्ट-अप, Synhelion SA (Synhelion) सह त्यांचे सौर विमान इंधन वापरण्यासाठी भागीदारी केली आहे. स्विस इंटरनॅशनल एअरलाइन्स त्यांच्या फ्लाइट्सला मदत करण्यासाठी सौर विमान इंधन ("सूर्य-ते-द्रव" इंधन) वापरणारी पहिली एअरलाइन बनेल. SWISS 2023 मध्ये सौर रॉकेलचा पहिला ग्राहक बनेल.

मोबाइल वर्ल्ड काँग्रेस 2022 बार्सिलोनामध्ये आयोजित करण्यात आली आहे.

- ग्लोबल सिस्टम फॉर मोबाईल कम्युनिकेशन्स असोसिएशन (GSMA) ने 2022 मोबाईल वर्ल्ड काँग्रेस (MWC) आयोजित केली आहे, जी 28 फेब्रुवारी ते 3 मार्च दरम्यान स्पेनमधील बार्सिलोना येथे झाली. 5G वर लक्ष केंद्रित करणे आणि देश आणि अर्थव्यवस्थांना फायदा होण्यासाठी त्याची क्षमता वाढवणे हे या वर्षी MWC चे केंद्रस्थान आहे जे रशिया आणि युक्रेन दरम्यान चालू असलेल्या युद्धादरम्यान होत आहे.

ढाका येथे स्टडी इन इंडिया मीट 2022 चे उद्घाटन झाले.

- बांगलादेशातील ढाका येथे दोन दिवस चालणाऱ्या भारतातील अभ्यास (SII) 2022 बैठकीचे उद्घाटन झाले. भारतीय उच्चायुक्तालयाने आयोजित केलेल्या कार्यक्रमाचे उद्घाटन बांगलादेशचे शिक्षण मंत्री डॉ. दिपू मोनी आणि बांगलादेशातील भारताचे उच्चायुक्त विक्रम दोराईस्वामी यांच्या हस्ते झाले. दोन्ही देशांमधील शैक्षणिक देवाणघेवाणीमुळे दोन्ही देशांमधील मैत्रीपूर्ण संबंध अधिक दृढ होतील, असे बांगलादेशच्या शिक्षणमंत्र्यांनी सांगितले. दक्षिण आशियातील देशांना भेडसावणाऱ्या गरिबीसारख्या सामान्य समस्यांवर उपाय शोधण्याची जबाबदारी आजच्या विद्यार्थ्यांची आहे, असे त्या म्हणाल्या.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- यावेळी विविध शैक्षणिक संस्थांमधील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. त्यांनी भारतातील काही सर्वोत्कृष्ट महाविद्यालये आणि विद्यापीठांद्वारे प्रदान केलेल्या परदेशात शिक्षण घेण्याची संधी शोधली.
- ढाका येथील एज्युकेशन फेअरमध्ये भारतातील एकूण 19 शैक्षणिक संस्था सहभागी होत आहेत. बांगलादेशी विद्यार्थ्यांच्या फायद्यासाठी 7 मार्च रोजी चितगाव येथे स्टडी इन इंडिया संमेलनाचे आयोजन केले जाईल.

स्टडी इन इंडिया कार्यक्रमाबद्दल:

- The Study In India कार्यक्रम हा 2018 मध्ये शिक्षण मंत्रालयाने सुरू केलेला एक प्रमुख प्रकल्प आहे. हा कार्यक्रम जागतिक विद्यार्थी समुदायाला भारतात उच्च शिक्षण घेण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यासाठी तयार करण्यात आला आहे.

- हे जगभरातील विद्यार्थी बांधवांना भारतात येण्यासाठी आणि भारतातील सर्वोच्च संस्थांकडून सर्वोत्तम शैक्षणिक शिक्षणाचा अनुभव घेण्यास मदत करते. सुरुवातीपासूनच, भारतातील स्टडीने सार्क, आफ्रिका, दक्षिण-पूर्व आशिया, मध्य आशिया आणि मध्य पूर्व अशा 150 हून अधिक देशांतील विद्यार्थी आकर्षित केले आहेत.

नैरोबी, केनिया येथे आयोजित युनायटेड नेशन्स एन्व्हायर्नमेंट असेंब्लीचे Hybrid स्वरूप

- युनायटेड **नेशन्स एन्व्हायर्नमेंट असेंब्लीचे** आयोजन **यूएन पर्यावरण कार्यक्रमाद्वारे** करण्यात आले होते. हे UN च्या 193 सदस्य देशांचे प्रतिनिधी, कॉर्पोरेशन, नागरी समाज आणि इतर भागधारकांना एकत्र आणते आणि जगातील सर्वात गंभीर पर्यावरणीय समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी धोरणांवर सहमती दर्शवते.

ध्येय

- **UNEA-5** चे उद्दिष्ट **"शाश्वत विकास उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी निसर्गासाठी कृती मजबूत करणे"** हे आपल्या जीवनात तसेच सामाजिक, आर्थिक आणि पर्यावरणीय शाश्वततेमध्ये निसर्गाचे महत्त्व पटवून देणे हे होते.
- आपली अर्थव्यवस्था आणि समाज ज्यावर अवलंबून आहेत त्या नैसर्गिक जगाचे रक्षण आणि पुनर्संचयित करण्यासाठी जागतिक पर्यावरणीय उपक्रमांना तयार करण्यासाठी आणि उत्प्रेरित करण्यासाठी आवश्यक असलेली प्रेरणा राष्ट्रांना देणे हे त्याचे ध्येय होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- प्लॅस्टिक प्रदूषणाविरुद्धच्या लढ्यात कायदेशीररित्या अंमलात आणण्यायोग्य करार तयार करण्याचा संकल्प राष्ट्रांनी केला आहे, या प्रयत्नात एक पाणलोट क्षण आहे.
- प्रदूषण कमी करणे, पर्यावरणाचे रक्षण करणे आणि जगभरातील पुनर्संचयित करण्याच्या उद्देशाने 14 निर्णयांसह UN पर्यावरण असेंब्लीची समाप्ती झाली.
- संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण असेंब्लीचे पाचवे सत्र ऑनलाइन आयोजित करण्यात आले होते, जे 28 फेब्रुवारी ते 2 मार्च 2022 दरम्यान नैरोबी येथे आयोजित करण्यात आले होते.

FATF च्या ग्रे लिस्टमध्ये पाकिस्तानचा समावेश करण्यात आला आहे.

- जागतिक मनी लाँड्रिंग आणि दहशतवादी वित्तपुरवठा वॉचडॉग, फायनान्शिअल अॅक्शन टास्क फोर्स (FATF) ने पाकिस्तानला ग्रे लिस्टमध्ये ठेवले आणि देशाला मनी लॉन्ड्रिंगच्या तपासावर आणि खटल्यांवर काम करण्यास सांगितले. FATF ने देखील संयुक्त अरब अमिराती (UAE) ला त्याच्या ग्रे वॉचलिस्टमध्ये समाविष्ट केले आहे.

रशिया आता 2022 मध्ये जगातील सर्वाधिक प्रतिबंध असलेला देश आहे.

- न्यूयॉर्क स्थित प्रतिबंध वॉचलिस्ट साइट Castellum.AI नुसार युक्रेनवरील आक्रमणामुळे रशियाला जगातील सर्वात मंजूर देश बनले आहे. 22 फेब्रुवारी 2022 पासून रशियाला 2,778 नवीन निर्बंधांचा सामना करावा लागला, यूएस आणि युरोपीय देशांच्या नेतृत्वाखाली, एकूण निर्बंध 5,530 वर आणले. 22 फेब्रुवारीपूर्वी देशात 2,754 निर्बंध लागू होते.
- रशियाचे युक्रेनवरील आक्रमण रोखण्यासाठी जगभरातील देश रशियावर निर्बंध घालत आहेत. अनेक निर्बंधांच्या बाबतीत रशियाने आता इराण आणि उत्तर कोरियासारख्या देशांना मागे टाकले आहे. याआधी, इराण हा सर्वात जास्त मंजूर देश होता, ज्याला गेल्या दशकात 3,616 निर्बंधांचा सामना करावा लागला, तर सीरिया आणि उत्तर कोरियावर अनुक्रमे 2,608 आणि 2,077 निर्बंध आहेत.

इराणने दुसऱ्या लष्करी उपग्रह नूर-2 ची यशस्वी चाचणी घेतली.

- इराणच्या इस्लामिक रिव्होल्युशनरी गार्ड कॉर्प्स (IRGC) ने नूर-2 हा लष्करी उपग्रह पृथ्वीपासून 500 किलोमीटर (311 मैल) उंचीवर कक्षेत यशस्वीपणे प्रक्षेपित केला. इस्लामिक रिपब्लिकने प्रक्षेपित केलेला हा दुसरा लष्करी उपग्रह आहे. पहिला लष्करी उपग्रह, नूर, एप्रिल 2020 मध्ये पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून 425 किमी (265 मैल) च्या कक्षेत प्रक्षेपित करण्यात आला.

जर्मनी G7 कृषी मंत्र्यांची आभासी बैठक आयोजित करणार आहे.

- जागतिक अन्न सुरक्षेवर रशिया आणि युक्रेन यांच्यातील संघर्षाचे परिणाम शोधण्यासाठी ते G7 कृषी मंत्र्यांची आभासी बैठक घेणार असल्याचे जर्मन सरकारने म्हटले आहे. जर्मनीचे कृषी आणि अन्न मंत्री सेम झेडमिर यांच्या म्हणण्यानुसार, या बैठकीत अन्न बाजार स्थिर करण्याच्या मार्गांवर लक्ष केंद्रित केले जाईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सरकारच्या म्हणण्यानुसार, जागतिक अन्न सुरक्षेवर रशियाच्या युक्रेनवरील आक्रमणाचा परिणाम आणि अन्न बाजारपेठेचे सर्वोत्तम स्थिरीकरण कसे करता येईल यावर विचार करण्यासाठी जर्मनी G7 कृषी मंत्र्यांची आभासी बैठक आयोजित करेल
- जर्मनी आणि युरोपियन युनियनमध्ये अन्न सुरक्षेची खात्री आहे, परंतु EU बाहेरील काही देशांमध्ये मोठ्या तुटवड्याची शक्यता आहे , विशेषतः जेथे दुष्काळासारख्या चिंतेमुळे आधीच टंचाई आहे.
- विकसित देशांमध्ये शेतीमालाच्या किमतीत वाढ होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.
- या वर्षी, जर्मनी सात प्रगत अर्थव्यवस्थांच्या गटाचे फिरते अध्यक्ष आहे.

- रशिया युक्रेनमधील त्यांच्या प्रयत्नांना "विशेष ऑपरेशन" म्हणून संदर्भित करतो, असा दावा करत आहे की त्यांचा उद्देश प्रदेश ताब्यात घेण्याचा नाही तर युक्रेनच्या लष्करी क्षमतांना हानी पोहोचवण्याचा आहे आणि ते धोकादायक राष्ट्रवादी समजतात त्यांना पकडण्यासाठी आहे.

WHO ग्लोबल सेंटर फॉर ट्रॅडिशनल मेडिसिन स्थापन करण्यास सरकारची मान्यता

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखाली केंद्रीय मंत्रिमंडळाने गुजरातमधील जामनगर येथे जागतिक आरोग्य संघटना ग्लोबल सेंटर फॉर ट्रॅडिशनल मेडिसिन (WHO GCTM) स्थापन करण्यास मान्यता दिली आहे. या संदर्भात भारत सरकारने जागतिक संस्थेसोबत करार केला होता. या हालचालीमुळे संबंधित तांत्रिक क्षेत्रांमध्ये, डेटा उपक्रमांचे विश्लेषण आणि परिणामांचे मूल्यांकन करण्यासाठी साधने आणि पद्धतींमध्ये मानदंड, मानके आणि मार्गदर्शक तत्त्वे विकसित करण्यात मदत होईल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- WHO GCTM, आयुष मंत्रालय (आयुर्वेद, योग, निसर्गोपचार, युनानी, सिद्ध, सोवा-रिग्पा आणि होमिओपॅथी) अंतर्गत स्थापन केले जाणारे, पारंपारिक औषधांसाठी पहिले आणि एकमेव जागतिक आउटपोस्ट केंद्र (कार्यालय) असेल.
- हे पाऊल जगभरातील आयुष प्रणालींना स्थान देण्यास मदत करेल, पारंपारिक औषधांशी संबंधित जागतिक आरोग्यविषयक बाबींवर नेतृत्व प्रदान करेल, गुणवत्ता, सुरक्षितता आणि परिणामकारकता, सुलभता आणि पारंपारिक औषधांचा तर्कसंगत वापर सुनिश्चित करेल आणि प्रासंगिकतेच्या क्षेत्रात विशिष्ट क्षमता निर्माण आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम विकसित करेल.

IMF बोर्डाने युक्रेनसाठी $1.4 बिलियन आपत्कालीन सहाय्य मंजूर केले.

- इंटरनॅशनल मॉनेटरी फंड (IMF) ने युक्रेनला खर्चासाठी वित्तपुरवठा करण्यासाठी आणि पेमेंट शिल्लक वाढवण्यासाठी $1.4 बिलियन आपत्कालीन मदत मंजूर केली आहे. 24 फेब्रुवारीपासून रशियन आक्रमण सुरू झाल्यानंतर युक्रेनने आपल्या अर्थव्यवस्थेला पाठिंबा देण्यासाठी मित्र राष्ट्र आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांकडून वित्तपुरवठा करण्याकडे वळले आहे.
- IMF च्या रॅपिड फायनान्सिंग इन्स्ट्रुमेंट (RFI) अंतर्गत वितरण, IMF मध्ये युक्रेनच्या कोट्याच्या 50% समतुल्य, अल्पावधीत तातडीच्या खर्चाच्या गरजा पूर्ण करण्यात मदत करेल, तसेच इतर भागीदारांकडून वित्तपुरवठा उत्प्रेरित करण्यात मदत करेल.

हंगेरीमध्ये पहिली महिला राष्ट्राध्यक्ष निवडली गेली.

- हंगेरीच्या **संसदेने** पंतप्रधान व्हिक्टर ऑर्बन यांच्या जवळच्या सहयोगी **कॅटालिन नोव्हाक** यांची EU सदस्याच्या पहिल्या महिला अध्यक्षपदी निवड केली आहे. नोव्हाक, ज्यांनी अलीकडेच कौटुंबिक धोरण मंत्री म्हणून काम केले होते, त्यांनी तिची निवडणूक महिलांसाठी विजय म्हणून चित्रित केली. ओर्बनच्या उजव्या विचारसरणीच्या फिडेझ पक्षाचे वर्चस्व असलेल्या संसदेत 137 विरुद्ध 51 मतांनी त्या निवडून आल्या.

माजी विद्यार्थी आंदोलनाचे नेते, गॅब्रिएल बोरिक फॉन्ट चिलीचे सर्वात तरुण राष्ट्रपती बनले.

- गॅब्रिएल बोरिक फॉन्ट यांची चिलीचे नवे आणि 36 वे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. 36 वर्षीय डावे हे चिलीच्या इतिहासात पद भूषवणारे सर्वात तरुण नेते आहेत. तो सेबॅस्टियन पिनेरा नंतर आला. बोरिक हे 2022-2026 या कालावधीसाठी कार्यालय सांभाळतील.
- विद्यार्थी प्रतिनिधी म्हणून, बोरिक हे 2011-2013 चिलीच्या विद्यार्थ्यांच्या निषेधाच्या प्रमुख व्यक्तींपैकी एक बनले. बोरिक दोनदा मॅगलानेस आणि अंटार्क्टिक जिल्ह्याचे प्रतिनिधीत्व करणाऱ्या चेंबर ऑफ डेप्युटीजमध्ये निवडून आले होते, प्रथम 2013 मध्ये स्वतंत्र उमेदवार म्हणून आणि नंतर 2017 मध्ये ब्रॉड फ्रंटचा भाग म्हणून, त्यांनी इतर अनेक पक्षांसह डाव्या विचारसरणीची युती केली.

श्रीलंकेला महत्त्वाच्या आयातीच्या मोबदल्यात मदत करण्यासाठी भारताकडून US$1 अब्ज डॉलर्सचे कर्ज मिळते.

- भारत सरकारने श्रीलंकेसाठी अन्न, आवश्यक उत्पादने आणि औषधांच्या आयातीमध्ये मदत करण्यासाठी USD 1 अब्ज क्रेडिट लाइन (LoC) जारी केली आहे. 15 मार्च 2022 रोजी श्रीलंकेचे अर्थमंत्री बासिल राजपक्षे कराराला अंतिम रूप देण्यासाठी भारताला भेट देतील. श्रीलंका सध्या गंभीर आर्थिक संकटाचा सामना करत आहे. कोविड-19 महामारीचा सामना करण्यासाठी आणि त्याच्या विकास आकांक्षांवर होणारा नकारात्मक प्रभाव कमी करण्यासाठी भारत आपल्या शेजारील देशाला मदत करण्याच्या प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून नियंत्रण रेषेचा विस्तार करत आहे.

राष्ट्राध्यक्ष बिडेन यांनी घोषणा केली की युनायटेड स्टेट्स - G7, युरोपियन युनियन आणि NATO सोबत - रशियाचा मोस्ट फेव्हर्ड नेशन (MFN) व्यापार दर्जा रद्द करेल.

- राष्ट्राध्यक्ष बिडेन यांनी घोषणा केली की युनायटेड स्टेट्स — G7, युरोपियन युनियन आणि NATO सह — रशियाचा मोस्ट फेव्हर्ड नेशन (MFN) व्यापार दर्जा रद्द करेल. रशियाचा PNTR दर्जा रद्द केल्याने युनायटेड स्टेट्सला सर्व रशियन आयातींवर नवीन शुल्क वाढवण्याची आणि लादण्याची परवानगी मिळेल. यूएस मध्ये, "सर्वाधिक पसंतीचे राष्ट्र" दर्जा स्थायी सामान्य व्यापार संबंध (PNTR) म्हणून देखील ओळखला जातो. फक्त उत्तर कोरिया आणि क्युबालाच अमेरिकेकडून "मोस्ट फेव्हर्ड नेशन" दर्जा मिळत नाही.
- युक्रेनवर आक्रमण केल्याबद्दल रशियन सरकारला शिक्षा करणे हा या चरणाचा मुख्य उद्देश आहे. युनायटेड स्टेट्स देखील रशियाला चैनीच्या वस्तूंची निर्यात करणार नाही.

सूचिबद्ध कंपन्यांच्या बोर्डात महिलांच्या बाबतीत बांगलादेश दक्षिण आशियामध्ये अव्वल आहे.

- इंटरनॅशनल फायनान्स कॉर्पोरेशन (IFC) आणि ढाका स्टॉक एक्स्चेंज (DSE) यांनी केलेल्या अभ्यासानुसार, सूचीबद्ध कंपन्यांच्या बोर्डात महिलांच्या बाबतीत बांगलादेश दक्षिण आशियामध्ये अव्वल आहे. ताज्या आकडेवारीनुसार, 2020 मध्ये सूचीबद्ध कंपन्यांमध्ये स्वतंत्र संचालक असलेल्या महिलांची टक्केवारी पाच टक्क्यांवरून सहा टक्क्यांपर्यंत वाढली आहे, कोविड-19 चा प्रभाव असूनही महिलांवर विषम परिणाम झाला आहे, असे एका प्रेसने म्हटले आहे.
- आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात हे निष्कर्ष समोर आले. IFC, DSE, UN Women आणि United Nations Global Compact यांनी कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. IFC ने DSE, UN Women, आणि United Nations Global Compact सोबत सलग सातव्या वर्षी "रिंग द बेल फॉर जेंडर इक्वॅलिटी" साठी भागीदारी केली आहे.

मादागास्करमध्ये 'महात्मा गांधी ग्रीन ट्रँगल'चे अनावरण

- आझादी का अमृत महोत्सवानिमित्त मादागास्करमध्ये महात्मा गांधी ग्रीन ट्रँगल"चे अनावरण करण्यात आले आहे. मादागास्करमधील भारताचे राजदूत, अभय कुमार यांनी अंटानानारिवोच्या महापौर नैना एंड्रियन्सितोहैना यांच्यासह हिरव्या त्रिकोणाचे उद्घाटन करून आझादी का अमृत महोत्सव साजरा केला. फलकातील हिरवा हा शब्द शाश्वत विकास आणि पर्यावरण वाचवण्याची त्यांची वचनबद्धता दर्शवतो. या उद्यानाचे महात्मा गांधी ग्रीन ट्रँगल असे नामकरण ही महात्मा गांधींना योग्य श्रद्धांजली आहे

तुर्कमेनिस्तानच्या अध्यक्षपदी सेर्डर बेर्दीमुखमेदोव्ह यांची निवड

- तुर्कमेनिस्तानचे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून सेरदार बेर्दीमुहामेडो यांनी शपथ घेतली. बर्दिमुहामेडो त्यांचे वडील आणि माजी अध्यक्ष गुरबांगुली बर्दिमुहामेडोव्ह यांच्यानंतर 2006 मध्ये राष्ट्राध्यक्ष झाले आणि 2022 पर्यंत त्यांनी काम केले. हे लक्षात घेतले पाहिजे की तुर्कमेनिस्तानमध्ये दर सात वर्षांनी अध्यक्षीय निवडणुका होतात. सेर्डर बेर्दीमुखमेदोव्ह यांनी 72.97 टक्के मते मिळवून गॅस समृद्ध देशाचे नेतृत्व केले.

आफ्रिकेतील काळ्या गेंड्यांना वाचवण्यासाठी जागतिक बँकेने दिलेला पहिला वन्यजीव बाँड

- जागतिक बँक (आंतरराष्ट्रीय बँक फॉर रिकन्स्ट्रक्शन अँड डेव्हलपमेंट, IBRD) ने काळ्या गेंड्याच्या धोक्यात असलेल्या प्रजातींचे संरक्षण करण्यासाठी दक्षिण आफ्रिकेच्या प्रयत्नांना पाठिंबा देण्यासाठी वन्यजीव संरक्षण बाँड (WCB) जारी केले आहे . वन्यजीव संवर्धन बाँड (WCB) याला "गेंडा बाँड" असेही म्हणतात. हा पाच वर्षांचा $150 दशलक्ष शाश्वत विकास बाँड आहे. यात ग्लोबल एन्व्हायर्नमेंट फॅसिलिटी (GEF) कडून संभाव्य कामगिरी पेमेंट समाविष्ट आहे.

नाटोने जेन्स स्टोल्टनबर्ग यांचा कार्यकाळ एक वर्षाने वाढवला.

- NATO च्या निवेदनानुसार, नॉर्थ अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO) ने सेक्रेटरी-जनरल जेन्स स्टोल्टनबर्ग यांचा कार्यकाळ 30 सप्टेंबर 2023 पर्यंत एका वर्षाने वाढवला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ब्रुसेल्समध्ये झालेल्या नाटो परिषदेनंतर अमेरिकेचे अध्यक्ष जो बिडेन आणि इतर नाटो नेत्यांनी स्टॉलटेनबर्ग यांचा कार्यकाळ वाढवण्याचा निर्णय घेतला.
- ऑक्टोबर 2014 मध्ये, नॉर्वेचे माजी पंतप्रधान स्टॉल्टनबर्ग यांना नाटोचे सरचिटणीस म्हणून नियुक्त करण्यात आले. सप्टेंबर 2021 मध्ये त्यांचा कार्यकाळ संपणार होता.

माल्टीजचे पंतप्रधान रॉबर्ट अबेला यांनी निवडणूक जिंकल्यानंतर शपथ घेतली

- माल्टाचे पंतप्रधान, रॉबर्ट अबेला यांनी त्यांच्या सत्ताधारी मजूर पक्षाने 2022 च्या सार्वत्रिक निवडणुकीत मोठा विजय मिळवल्यानंतर दुसऱ्यांदा शपथ घेतली. त्यांना अध्यक्ष जॉर्ज वेला यांनी पदाची शपथ दिली. लेबर पार्टीचे माजी नेते आणि पंतप्रधान जोसेफ मस्कॅट यांनी राजीनामा दिल्यानंतर अबेला यांनी जानेवारी 2020 मध्ये पहिल्यांदा पंतप्रधान म्हणून शपथ घेतली.
- लेबर पक्षाच्या मतदानानंतर जानेवारी 2020 मध्ये भूमध्यसागरीय बेट राष्ट्राचे सुकाणू हाती घेतल्यापासून 44 वर्षीय वकील अबेला यांची ही पहिली निवडणूक चाचणी होती. लेबरने त्याच्या राष्ट्रवादी पक्षाच्या प्रतिस्पर्ध्यांपेक्षा जवळजवळ 40,000 मते मिळविली.

नियुक्ती बातम्या

मुंबईचे पोलीस आयुक्त म्हणून संजय पांडे यांची नियुक्ती

- महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक संजय पांडे यांची मुंबईच्या आयुक्तपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. दिनांक 28 फेब्रुवारी 2022 रोजी राज्य सरकारने आदेश काढून ही नियुक्ती जाहीर केली आहे. यापूर्वी आयुक्त असलेल्या हेमंत नगराळे यांची बदली करण्यात आली आहे. नगराळे यांची बदली पांडे याच्या जागी म्हणजेच सुरक्षा महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक पदी नियुक्ती केली आहे.

NAAC चे अध्यक्ष म्हणून प्रा.भूषण पटवर्धन यांची नियुक्ती

- विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC) शिक्षणतज्ञ आणि संशोधन शास्त्रज्ञ प्राध्यापक भूषण पटवर्धन यांची राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि मान्यता परिषद (NAAC), बेंगळुरूच्या कार्यकारी समितीचे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. प्राध्यापक जगदीश कुमार यांची यूजीसीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती झाल्यानंतर हे पद रिक्त होते.
- **प्रा. पटवर्धन** हे सध्या भारत सरकारच्या आयुष मंत्रालयाने नियुक्त केलेले राष्ट्रीय संशोधन प्राध्यापक आहेत आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (SPPU) च्या इंटरडिसिप्लिनरी स्कूल ऑफ हेल्थ सायन्सेस येथे एक प्रतिष्ठित प्राध्यापक आहेत.

NAAC बद्दल:

- NAAC ही UGC द्वारे 5 सप्टेंबर 1994 रोजी स्थापन केलेली स्वायत्त संस्था आहे, ज्याचे संस्थापक अध्यक्ष म्हणून प्रा. राम रेड्डी आणि प्रा. अरुण निगावेकर हे पहिले संचालक होते.
- या संस्थांच्या गुणवत्तेच्या स्थितीचे मूल्यांकन करण्यासाठी NAAC उच्च शैक्षणिक संस्था (HEI) जसे की महाविद्यालये, विद्यापीठे किंवा इतर मान्यताप्राप्त संस्थांचे मूल्यांकन आणि मान्यता घेते.
- NAAC ग्रेड अनुक्रमे खूप चांगले (A), चांगले (B), समाधानकारक (C) आणि असमाधानकारक (D) पातळी दर्शविणाऱ्या गुणवत्तेचे आणि कार्यक्षमतेच्या मूल्यांकनाच्या पूर्वनिर्धारित निकषांवर आधारित आहेत. NAAC मान्यता हे संस्थेच्या विश्वासार्हतेचे आणि गुणवत्तेचे जागतिक स्तरावर स्वीकारलेले सूचक आहे आणि त्याचा शैक्षणिक, आर्थिक आणि आकलनात्मक लाभांवर परिणाम होतो.

यशराज फिल्म्सचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून अक्षय विधानी यांची नियुक्ती

- चित्रपट निर्मिती आणि वितरण कंपनी **यशराज फिल्म्स (YRF)** ने **अक्षय विधानी** यांची मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे. विधानी हे YRF स्टुडिओमध्ये वरिष्ठ उपाध्यक्ष, वित्त आणि व्यवसाय व्यवहार आणि ऑपरेशन प्रमुख म्हणून काम करत होते. ते YRF साठी कॉर्पोरेट आणि व्यवसाय विकास क्रियाकलापांचे प्रमुख होते, ज्यात वित्त, व्यवसाय विस्तार, धोरणात्मक युती, संयुक्त उपक्रम, सह-उत्पादन यांचा समावेश होता.

एलआयसी म्युच्युअल फंडाने टीएस रामकृष्णन यांची व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली आहे.

- **एलआयसी म्युच्युअल फंडाने टीएस रामकृष्णन** यांची **व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी** म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली आहे. रामकृष्णन, एलआयसी म्युच्युअल फंड अँसेट मॅनेजमेंटचे एमडी आणि सीईओ म्हणून, दिनेश पांगटे, त्याचे माजी पूर्णवेळ संचालक आणि सीईओ यांची जागा घेतील.
- LIC म्युच्युअल फंड हा भारतात कार्यरत असलेल्या सर्वात जुन्या आणि आघाडीच्या म्युच्युअल फंडांपैकी एक आहे. डेट, इक्विटी, हायब्रीड, पॅसिव्ह आणि सोल्युशन ओरिएंटेड योजनांचा समावेश असलेल्या 26 उत्पादनांची संपूर्ण बास्केट ऑफर करते. 31 जानेवारी 2022 रोजी व्यवस्थापनाखालील सरासरी मालमत्ता (AAuM) 18,625.52 कोटी रुपये आहे.

जेट एअरवेजने CEO 2022 म्हणून संजीव कपूर यांची नियुक्ती केली.

- संजीव कपूर यांची जेट एअरवेजचे नवे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. याआधी, कपूर ओबेरॉय हॉटेल्सचे अध्यक्ष होते आणि त्यांनी स्पाइसजेटमध्ये मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि विस्तारा येथे मुख्य धोरण आणि व्यावसायिक अधिकारी म्हणून काम केले आहे. त्यांनी विस्तारा एअरलाइन्सचे चीफ स्ट्रॅटेजी आणि कमर्शियल ऑफिसर म्हणून तीन वर्षे आणि स्पाइसजेटचे चीफ ऑपरेटिंग ऑफिसर म्हणून दोन वर्षे काम केले आहे. जालन कॅलरॉक कंसोर्टियम हे जेट एअरवेजचे नवीन प्रवर्तक आहे.

विद्या बालनची भारती AXA लाइफ इन्शुरन्सची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- Bharti AXA Life Insurance ने राष्ट्रीय पुरस्कार विजेती अभिनेत्री विद्या बालन हिची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून ती Bharti AXA लाइफ इन्शुरन्सच्या #DoTheSmartThing चॅम्पियनला प्रोत्साहन देण्यासाठी मदत करेल. Bharti AXA Life Insurance हा भारती, भारतातील आघाडीचा व्यवसाय समूह आणि AXA, आर्थिक संरक्षण आणि संपत्ती व्यवस्थापनातील जगातील आघाडीच्या संस्थांपैकी एक यांचा संयुक्त उपक्रम आहे.

SBI ने उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँकेचे माजी सीईओ नितीन चुग यांची डीएमडी म्हणून नियुक्ती केली.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने डिजिटल बँकिंग ऑपरेशन्स चालवण्यासाठी उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँकेचे माजी सीईओ, नितीन चुग यांची उपव्यवस्थापकीय संचालक (DMD) म्हणून नियुक्ती केली आहे. तीन वर्षांच्या सुरुवातीच्या कालावधीसाठी त्यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. या नियुक्तीपूर्वी चुग हे उज्जीवन स्मॉल फायनान्स बँकेचे सीईओ आणि व्यवस्थापकीय संचालक होते. ते तेथे HDFC बँकेतून रुजू झाले जेथे त्यांनी डिजिटल बँकिंगचे गट प्रमुख म्हणून काम केले.

DN पटेल यांची TDSAT चे अध्यक्ष झाले.

- केंद्र सरकारने दिल्ली उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश न्यायमूर्ती **धीरूभाई नारनभाई पटेल यांची दूरसंचार विवाद निपटारा आणि अपील न्यायाधिकरण (TDSAT) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे.** त्यांची 7 जून 2019 रोजी दिल्ली उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती आणि आता 12 मार्च 2022 रोजी त्यांच्या निवृत्तीच्या काही दिवस आधी त्यांना TDSAT चे अध्यक्षपद देण्यात आले आहे.
- विधी आणि न्याय मंत्रालयाने मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने (ACC) त्यांच्या नियुक्तीला मान्यता दिल्याबद्दल अधिसूचना जारी केली, ज्यामध्ये ते या पदाचा कार्यभार स्वीकारल्याच्या तारखेपासून 4 वर्षांच्या कालावधीसाठी अध्यक्षपदाची सेवा करतील, किंवा वयाची 70 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत किंवा पुढील आदेश येईपर्यंत, जे लवकरात लवकर असेल.

टी राजा कुमार यांची फायनान्शियल अँक्शन टास्क फोर्सच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती

- टी राजा कुमार, सिंगापूरचे, फायनान्शिअल अँक्शन टास्क फोर्स (FATF) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे, ही जगातील अँटी-मनी लाँडरिंग आणि दहशतवादविरोधी वित्तपुरवठा करणारी संस्था आहे. त्यांची नियुक्ती 1 जुलैपासून सुरू होणाऱ्या दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी आहे. FATF पूर्णादरम्यान, त्यांची जर्मनीचे डॉ. मार्कस प्लेअर यांच्यानंतर निवड झाली.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 7 मार्च रोजी गृह मंत्रालय (MHA), वित्त मंत्रालय (MOF) आणि सिंगापूरचे चलन प्राधिकरण (MAS) यांनी जारी केलेल्या संयुक्त वृत्तानुसार, सिंगापूरने संस्थेचे अध्यक्षपद स्वीकारण्याची पहिलीच वेळ श्री राजा यांचे नामांकन आहे.
- श्री राजा हे MHA चे वरिष्ठ सल्लागार आहेत आणि 1 जानेवारी 2015 पासून ते सिंगापूरच्या FATF मिशनचे नेते आहेत. जुलै 2018 पासून, ते FATF अध्यक्षांना सल्ला देणाऱ्या सुकाणू गटाचे सदस्य देखील आहेत.

लुपिनने त्यांच्या शक्ती उपक्रमासाठी मेरी कोमला ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले.

- ग्लोबल फार्मा कंपनी **लुपिन लिमिटेड (लुपिन)** ने घोषणा केली आहे की त्यांनी सहा वेळा जागतिक बॉक्सिंग चॅम्पियन **मेरी कोम हिच्या** शक्ती मोहिमेसाठी ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून स्वाक्षरी केली आहे. महिलांमध्ये हृदयविकारांबाबत जागरुकता वाढवणे हा या मोहिमेचा उद्देश आहे.

शक्ती मोहिमेबद्दल:

- Lupin च्या शक्ती मोहिमेचे उद्दिष्ट भारतभरातील लक्ष्यित प्रेक्षकांना अनेक उपक्रमांद्वारे, ऑफलाइन आणि ऑनलाइन अशा दोन्ही प्रकारच्या परस्परसंवादी सोशल मीडिया सत्रांद्वारे, डॉक्टरांकडून माहितीपूर्ण व्हिडिओ शेअर करणे आणि रुग्णांना हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधी रोगांबद्दल अधिक चांगल्या प्रकारे समजून घेण्यासाठी जागृती उपक्रमांद्वारे गुंतवून ठेवणे आहे.

एअर मार्शल बीसी शेखर यांची IAFA चे नवीन कमांडंट म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अति विशिष्ट सेवा पदक (AVSM) प्राप्त करणारे एअर मार्शल बी चंद्र शेखर यांना भारतीय वायुसेना अकादमीचे कमांडंट म्हणून नियुक्त करण्यात आले आहे. एअर मार्शल हे तेलंगणाचे मूळ असून त्यांनी खडकवासला येथील राष्ट्रीय संरक्षण प्रबोधिनीत प्रवेश घेण्यापूर्वी हैदराबाद येथील शाळेत शिक्षण घेतले . एअर मार्शल बी चंद्र शेखर, AVSM यांना डिफेन्स सर्व्हिसेस स्टाफ कॉलेज वेलिंग्टन, फ्लाइंग इन्स्ट्रक्टर्स स्कूल, कॉलेज ऑफ डिफेन्स मॅनेजमेंट आणि नॅशनल डिफेन्स कॉलेज नवी दिल्ली येथे शिक्षण घेतल्यानंतर 21 डिसेंबर 1984 रोजी भारतीय हवाई दलात नियुक्त करण्यात आले.

अश्वनी भाटिया (SBI MD) यांची SEBI सदस्य म्हणून नियुक्ती

- मंत्रिमंडळाने स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) चे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) अश्वनी भाटिया यांची सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) चे पूर्णवेळ सदस्य (WTM) म्हणून नियुक्ती केली आहे . काही स्त्रोतांनुसार, मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने (ACC) अश्वनी भाटिया यांची SEBI चे पूर्णवेळ सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, अश्वनी भाटिया यांची पूर्णवेळ सदस्य म्हणून नियुक्ती झाल्यामुळे, सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडियाला आता फक्त एका पूर्णवेळ सदस्याची नियुक्ती करायची आहे.
- ऑगस्ट 2020 मध्ये, अश्वनी भाटिया , जे मे 2022 मध्ये सेवानिवृत्त होणार आहेत, म्हणजेच या वर्षी, त्यांना स्टेट बँक ऑफ इंडियाच्या व्यवस्थापकीय संचालक पदावर बढती

दक्षिण कोरियाचे नवे अध्यक्ष म्हणून यून सुक येओल यांची निवड

- यून सुक-येओल यांना 2022 च्या दक्षिण कोरियाच्या राष्ट्राध्यक्षपदाच्या निवडणुकीत देशाचे नवीन राष्ट्राध्यक्ष म्हणून निवडून येण्यासाठी विजयी घोषित करण्यात आले आहे. ते 10 मे 2022 रोजी पाच वर्षांच्या निश्चित कालावधीसाठी अध्यक्ष म्हणून कार्यभार स्वीकारणार आहेत. युन सुक-येओल हे विद्यमान राष्ट्राध्यक्ष मून जे-इन यांचे स्थान घेतील.

एस श्रीशांतने सर्व प्रकारच्या प्रथम श्रेणी क्रिकेटमधून संन्यास घेतला.

- भारताचा वेगवान गोलंदाज एस श्रीशांतने देशांतर्गत क्रिकेटच्या सर्व प्रकारातून निवृत्ती जाहीर केली आहे. श्रीशांतने भारतासाठी 27 कसोटी आणि 53 एकदिवसीय सामने खेळले, ज्यात त्याने अनुक्रमे 87 आणि 75 बळी घेतले. त्याने 10 टी-20 आंतरराष्ट्रीय सामन्यांमध्ये सात विकेट्सही घेतल्या आहेत. स्वभावाचा वेगवान गोलंदाज विकेट घेतल्यानंतर त्याच्या उत्साही सेलिब्रेशनसाठी देखील लोकप्रिय होता, परंतु स्पॉट-फिक्सिंग प्रकरणानंतर त्याचे जीवन आणि कारकीर्द उतारावर गेली.

न्यायमूर्ती एके सिकरी यांची चारधाम प्रकल्प समितीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने न्यायमूर्ती (निवृत्त) AK सिकरी यांची चारधाम प्रकल्पाच्या उच्चाधिकार समिती (HPC) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. 8 ऑगस्ट 2019 रोजी एचपीसीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती झाल्यानंतर पूर्वीचे अध्यक्ष प्राध्यापक रवी चोप्रा यांनी फेब्रुवारी 2022 मध्ये आपल्या पदाचा राजीनामा दिला होता. न्यायमूर्ती डीवाय चंद्रचूड आणि सूर्यकांत यांच्या खंडपीठाने प्राध्यापक रवी चोप्रा यांचा अध्यक्षपदाचा राजीनामा स्वीकारला. समितीने जानेवारीमध्ये पत्र लिहून आपले पद सोडण्याची इच्छा व्यक्त केली.

IRDAI चे अध्यक्ष म्हणून देबाशीष पांडा यांची नियुक्ती

- देबाशिष पांडा यांची भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (IRDAI) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. ते माजी आर्थिक सेवा सचिव आहेत. सुभाष चंद्र खुंटिया यांचा कार्यकाळ पूर्ण झाल्यापासून मे 2021 पासून IRDAI चे अध्यक्षपद रिक्त होते. उत्तर प्रदेश केडरचे 1987 बॅचचे आयएएस अधिकारी पांडा, दोन वर्षांच्या कार्यकाळानंतर या वर्षी जानेवारीमध्ये वित्तीय सेवा सचिव म्हणून निवृत्त झाले.

अजय भूषण पांडे यांची NFRA चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती

- अजय भूषण पांडे यांची राष्ट्रीय वित्तीय अहवाल प्राधिकरण (NFRA) चे अध्यक्ष म्हणून 3 वर्षांच्या कालावधीसाठी नियुक्ती करण्यात आली आहे. पांडे, 1984 च्या बॅचचे महाराष्ट्र केडरचे आयएएस अधिकारी, गेल्या वर्षी फेब्रुवारीमध्ये महसूल सचिव म्हणून निवृत्त झाले.
- मंत्रिमंडळाच्या नियुक्ती समितीने (ACC) माजी महसूल सचिव ABP पांडे यांची NFRA चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यास मान्यता दिली आहे प्रभारी कार्यभार स्वीकारल्यापासून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी किंवा विद्यमान व्यक्तीचे वय 65 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत.

कोलगेट-पामोलिव्ह इंडियाच्या CEO म्हणून प्रभा नरसिंहन यांची नियुक्ती

- कोलगेट-पामोलिव्ह (इंडिया) लिमिटेडच्या CEO आणि MD म्हणून प्रभा नरसिंहन यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. ती राम राघवन यांच्यानंतर आली, ज्यांना कोलगेट पामोलिव्ह कंपनीच्या एंटरप्राइज ओरल केअरच्या अध्यक्षपदी बढती मिळाली आहे. याआधी त्या हिंदुस्तान युनिलिव्हर (HUL) च्या कार्यकारी संचालक म्हणून कार्यरत होत्या. कोलगेट-पामोलिव्ह (इंडिया) 'कोलगेट' ब्रँड अंतर्गत तोंडी काळजी उत्पादने प्रदान करते. हे 'पामोलिव्ह' ब्रँड नावाखाली वैयक्तिक काळजी उत्पादने देखील प्रदान करते.

रणजीत रथ यांची ऑइल इंडिया लिमिटेडचे अध्यक्ष आणि एमडी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- ऑइल इंडिया लिमिटेड (OIL) चे पुढील अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून रणजीत रथ यांचे नाव देण्यात आले आहे. ते विद्यमान अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक सुशील चंद्र मिश्रा यांची जागा घेतील, जे 30 जून 2022 रोजी सेवानिवृत्त होतील. सध्या रथ हे मिनरल एक्सप्लोरेशन कॉर्पोरेशन लिमिटेड (MECL) चे अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक आहेत. ऑइल इंडिया लिमिटेड ही पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालयाच्या अंतर्गत भारत सरकारच्या मालकीची दुसरी सर्वात मोठी क्रूड ऑइल आणि नैसर्गिक वायू उत्पादक कंपनी आहे.

एन चंद्रशेखरन यांची एअर इंडियाच्या अध्यक्षपदी निवड

- टाटा सन्सचे अध्यक्ष एन चंद्रशेखरन यांची एअर इंडियाच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. फेब्रुवारी 2022 मध्ये, एन चंद्रशेखरन यांची टाटा सन्सचे अध्यक्ष म्हणून पाच वर्षांच्या दुसऱ्या टर्मसाठी पुनर्नियुक्ती करण्यात आली. टाटा सन्स लवकरच इल्कर आयसी यांच्या जागी एअर इंडियासाठी नवीन एमडी आणि सीईओची घोषणा करेल जे पुढील महिन्यात पदभार स्वीकारणार होते परंतु त्यांच्या नियुक्तीसंदर्भातील विवादांमुळे त्यांनी राजीनामा दिला.

बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्सचे MD आणि CEO, तपन सिंघेल यांना 5 वर्षांची मुदतवाढ मिळाली आहे.

- बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्सने त्यांचे MD आणि CEO, तपन सिंघेल यांना पाच वर्षांच्या मुदतवाढीची घोषणा केली आहे. बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्सने एका निवेदनात म्हटले आहे की नवीन टर्म 1 एप्रिल 2022 पासून सुरू होईल. सिंगल यांच्या नेतृत्वाखाली, कंपनी देशातील सर्वात मोठी आणि सर्वात फायदेशीर खाजगी सामान्य विमा कंपनी बनली आहे.

शुभमन गिल आणि रुतुराज गायकवाड यांना My11Circle चे ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे.

- Games24x7 प्रायव्हेट लिमिटेड, भारतातील अग्रगण्य डिजिटल कौशल्य गेम कंपनीने भारतीय क्रिकेटपटू **शुभमन गिल आणि रुतुराज गायकवाड** यांना त्यांच्या **My11Circle फॅन्टसी** गेमिंग प्लॅटफॉर्मसाठी नवीन ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्त केले आहे. ते दोघेही TV, डिजिटल आणि सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर Games24x7 च्या मल्टीमीडिया मोहिमांमध्ये वैशिष्ट्यीकृत होतील.

प्रशांत झवेरी "Flipkart Health+ मध्ये CEO म्हणून रुजू होत आहेत.

- Flipkart Health+ ने प्रशांत झवेरी यांची नवीन CEO म्हणून नियुक्ती जाहीर केली. भारताच्या वेगाने वाढणाऱ्या आरोग्य सेवा क्षेत्रात फ्लिपकार्टच्या प्रवेशासाठी ते प्रभारी असतील. झवेरी Flipkart Health+ मध्ये सामील होण्यापूर्वी अपोलो हेल्थ अँड लाइफस्टाइल लिमिटेड आणि MediBuddy चे CEO होते. त्यांच्या कारकिर्दीच्या सुरुवातीला त्यांनी मेडी असिस्ट ग्रुपमध्ये मुख्य व्यवसाय अधिकारी म्हणून काम केले.
- नोव्हेंबर 2021 मध्ये, स्वस्त आणि उच्च-गुणवत्तेच्या आरोग्यसेवेच्या चिंता दूर करण्यासाठी एंड-टू-एंड डिजिटल हेल्थकेअर प्लॅटफॉर्म तयार करण्यासाठी फ्लिपकार्ट हेल्थ+ तयार करण्यात आले.
- फ्लिपकार्ट हेल्थ+ टीमने त्याच्या साहसाला सुरुवात करताना प्रशांत झवेरीचे स्वागत करताना आम्हाला आनंद होत आहे. एक अब्ज किंवा त्याहून अधिक भारतीयांना सेवा देणारे भारतातील आघाडीचे तंत्रज्ञान-सक्षम हेल्थकेअर प्लॅटफॉर्म म्हणून फ्लिपकार्ट हेल्थ+ स्थापित करण्यासाठी आम्ही काम करत असताना त्यांचे हेल्थकेअर ज्ञान अनमोल असेल." अजय वीर यादव, वरिष्ठ उपाध्यक्ष आणि Flipkart Health+ चे प्रमुख , यांनी एका निवेदनात म्हटले आहे.

राजेश गोपीनाथन यांची पाच वर्षांसाठी TCS चे MD आणि CEO म्हणून पुनर्नियुक्ती

- IT प्रमुख, Tata Consultancy Services (TCS) च्या बोर्डाने राजेश गोपीनाथन यांची पाच वर्षांसाठी कंपनीचे व्यवस्थापकीय संचालक (MD) आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून पुनर्नियुक्ती जाहीर केली आहे. त्यांचा दुसरा टर्म 21 फेब्रुवारी 2022 ते 20 फेब्रुवारी 2027 पर्यंत सुरू होईल. राजेश गोपीनाथन यांची 2017 मध्ये TCS चे CEO आणि MD म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती.

आशियाई क्रिकेट परिषदेचे अध्यक्ष म्हणून जय शाह यांचा कार्यकाळ एक वर्षाने वाढवण्यात आला आहे.

- आशियाई क्रिकेट परिषदेने (ACC) आपले विद्यमान अध्यक्ष जय शाह यांचा कार्यकाळ एक वर्षासाठी एकमताने वाढवला आहे. 19 मार्च 2022 रोजी ACC च्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत हा निर्णय घेण्यात आला. जय शाह हे 2019 पासून भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळाचे (BCCI) सचिव आहेत. शहा यांची प्रथम जानेवारी 2021 मध्ये ACC चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती. बांगलादेश क्रिकेट बोर्डाचे (बीसीबी) अध्यक्ष नजमुल हसन यांची जागा घेतली.

भारतीय अर्थतज्ञ जयती घोष यांची संयुक्त राष्ट्रांच्या सल्लागार मंडळाच्या सदस्यपदी निवड

- संयुक्त राष्ट्र (UN) सरचिटणीस, अँटोनियो गुटेरेस यांनी भारतीय विकास अर्थशास्त्रज्ञ जयती घोष यांची प्रभावी बहुपक्षीयतेवर संयुक्त राष्ट्रांच्या नव्याने स्थापन केलेल्या सल्लागार मंडळाच्या सदस्य म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली आहे. लाइबेरियाचे माजी अध्यक्ष आणि नोबेल पारितोषिक विजेते एलेन जॉन्सन सरलीफ आणि माजी स्वीडिश पंतप्रधान स्टीफन लोफवेन हे 12 सदस्यीय प्रभावी बहुपक्षीयतेवरील उच्च-स्तरीय सल्लागार मंडळाचे सह-अध्यक्ष असतील.

कुवेत बनले पृथ्वीवरील सर्वात उष्ण ठिकाण, 53.2 अंश सेल्सिअसची नोंद

- कुवेतचे तापमान 53.2 अंश सेल्सिअस (127.7 अंश फॅरेनहाइट) पर्यंत पोहोचले , ज्यामुळे ते पृथ्वीवरील सर्वात उष्ण ठिकाणांपैकी एक बनले. कुवेतमध्ये गेल्या उन्हाळ्यात इतकी उष्णता होती की आकाशातून पक्षी मेले. समुद्रातील घोडे खाडीत मरण पावले. मृत क्लॅम्सने खडकांचा लेप लावला होता, त्यांचे कवच वाफवल्यासारखे उघडले होते.
- जागतिक संसाधन संस्थेच्या म्हणण्यानुसार, देश विजेसाठी तेल जाळत आहे आणि दरडोई सर्वोच्च जागतिक कार्बन उत्सर्जित करणाऱ्यांपैकी एक आहे.

CSB बँकेचे अंतरिम एमडी आणि सीईओ म्हणून प्रलय मोंडल यांची नियुक्ती

- CSB बँकेचे अंतरिम व्यवस्थापकीय संचालक आणि CEO म्हणून प्रलय मोंडल यांच्या नियुक्तीला भारतीय रिझर्व्ह बँकेने मान्यता दिली आहे. सध्या ते CSB बँकेत व्यवस्थापकीय संचालक आहेत. CSB बँकेचे पूर्णवेळ MD आणि CEO, CVR राजेंद्रन यांनी आरोग्याच्या कारणास्तव (31 मार्च 2022 पासून) लवकर सेवानिवृत्तीची घोषणा केल्यानंतर CSB बँकेतील MD आणि CEO हे पद रिक्त होते. RBI ने 1 एप्रिलपासून तीन महिन्यांसाठी किंवा CSB बँकेचे नियमित व्यवस्थापकीय संचालक आणि CEO यांची नियुक्ती होईपर्यंत, यापैकी जे आधी असेल ते प्रलयच्या नियुक्तीला मान्यता दिली आहे.

मारुती सुझुकीचे एमडी आणि सीईओ म्हणून हिसाशी ताकेउची यांची नियुक्ती

- हिसाशी ताकेउची (जपानमधील) यांची 1 एप्रिल 2022 पासून तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी मारुती सुझुकीचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. Takeuchi हे केनिची आयुकावा यांच्यानंतर MD आणि CEO म्हणून काम पाहतील. आयुकावा आता 1 एप्रिल 2022 ते 30 सप्टेंबर 2022 पर्यंत सहा महिन्यांच्या कालावधीसाठी कार्यकारी उपाध्यक्ष म्हणून नियुक्त केले जातील. आयुकावा 2013 मध्ये MSIL, MD म्हणून रुजू झाले.

एसबीआयचे माजी अध्यक्ष रजनीश कुमार डन अँड ब्रॅडस्ट्रीटमध्ये सामील झाले.

- स्टेट बँक ऑफ इंडियाचे माजी अध्यक्ष रजनीश कुमार हे डन आणि ब्रॅडस्ट्रीटच्या डेटा आणि विश्लेषणाच्या आंतरराष्ट्रीय धोरणात्मक सल्लागार मंडळात सामील झाले आहेत. डन आणि ब्रॅडस्ट्रीट जवळजवळ 180 वर्षांपासून व्यवसाय निर्णय घेणारा डेटा, विश्लेषणे आणि रेटिंगमध्ये एक विश्वासार्ह ब्रँड आहे.

रजनीश कुमार बद्दल:

- ऑक्टोबर 2020 मध्ये कुमार यांनी SBI चे अध्यक्षपद सोडले.
- त्यांनी यापूर्वी हाँगकाँगमधील HSBC च्या आशिया विभागासाठी गैर-कार्यकारी संचालक म्हणून, बॅरिंग प्रायव्हेट इक्विटी एशियाचे वरिष्ठ सल्लागार म्हणून आणि कोटक गुंतवणूक सल्लागारांसाठी सल्लागार म्हणून काम केले आहे.
- रजनीश कुमार हे HSBC Asia Pacific, L&T Infotech, Hero MotoCorp, आणि BharatPe च्या बोर्डवर काम करतात.

बायोकॉन आणि बायोकॉन बायोलॉजिक्सचे कार्यकारी अध्यक्ष किरण मुझुमदार-शॉ यांची स्कॉटलंडमधील रॉयल सोसायटी ऑफ एडिनबर्ग (RSE) चे फेलो म्हणून निवड झाली आहे

- बायोकॉन आणि बायोकॉन बायोलॉजिक्सचे कार्यकारी अध्यक्ष किरण मुझुमदार-शॉ यांची स्कॉटलंडमधील रॉयल सोसायटी ऑफ एडिनबर्ग (RSE) चे फेलो म्हणून निवड झाली आहे . ती RSE च्या सुमारे 1,700 फेलोच्या सध्याच्या फेलोशिपमध्ये सामील होणार आहे ज्यांना स्कॉटलंडमध्ये किंवा त्यांच्यासोबत काम करणारे महान संशोधक आणि अभ्यासक म्हणून ओळखले जाते.
- RSE ही जगातील सर्वात जुनी आणि सर्वात प्रतिष्ठित शैक्षणिक संस्थांपैकी एक आहे. विज्ञान, कला, शिक्षण, व्यवसाय आणि सार्वजनिक जीवन या क्षेत्रांतून RSE मध्ये सामील होण्यासाठी फेलो निवडले जातात.

लेफ्टनंट जनरल विनोद जी. खंदारे यांची संरक्षण मंत्रालयात सल्लागार म्हणून नियुक्ती

- लेफ्टनंट जनरल विनोद जी. खंदारे (निवृत्त) यांची संरक्षण मंत्रालयात सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे,

महत्त्वाचे मुद्दे:

- संरक्षण सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, ते संरक्षण सचिवांशी जवळून सहकार्य करतील.
- संरक्षण धोरण, तयारी आणि संबंधित क्रियाकलाप, जसे की आंतरराष्ट्रीय संरक्षण महामंडळ, सागरी सुरक्षा आणि संरक्षण क्षेत्राशी संबंधित विषयांवर धोरणात्मक इनपुट प्रदान करणे आणि सल्ला देणे हे या भूमिकेचे आदेश असेल.

ब्रॉडकास्ट ऑडियंस रिसर्च कौन्सिल इंडियाचे नवे अध्यक्ष म्हणून शशी सिन्हा यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- ब्रॉडकास्ट ऑडियंस रिसर्च कौन्सिल (BARC) इंडियाच्या बोर्डाने IPG Mediabrands India चे CEO शशी सिन्हा यांची नवीन अध्यक्ष म्हणून निवड केली आहे. ते पुनित गोयंका यांच्याकडून पदभार स्वीकारतील, जे गेली तीन वर्षे टीव्ही व्ह्यूअरशिप मापन एजन्सीचे अध्यक्ष होते.

गिल्बर्ट होंगबो यांची आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेचे पुढील महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- टोगो येथील गिल्बर्ट होंगबो हे आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेचे (ILO) पुढील महासंचालक असतील. UN एजन्सीच्या गव्हर्निंग बॉडीद्वारे हौंगबो यांची निवड करण्यात आली होती, ज्यामध्ये सरकार, कामगार आणि नियोक्ते यांच्या प्रतिनिधींचा समावेश होता. टोगोचे माजी पंतप्रधान होंगबो हे एजन्सीचे 11 वे प्रमुख आणि पद भूषवणारे पहिले आफ्रिकन असतील. त्यांचा पाच वर्षांचा कार्यकाळ 1 ऑक्टोबर 2022 पासून सुरू होईल. युनायटेड किंगडमचे विद्यमान महासंचालक गाय रायडर यांनी 2012 पासून पदभार सांभाळला आहे.

हिमंता बिस्वा सरमा यांची बॅडमिंटन असोसिएशन ऑफ इंडियाच्या अध्यक्षपदी पुन्हा निवड

- भारतीय बॅडमिंटन असोसिएशन (BAI) चे विद्यमान अध्यक्ष हिमंता बिस्वा सरमा यांची 2022 ते 2026 या चार वर्षांच्या कालावधीसाठी बिनविरोध पुन्हा निवड करण्यात आली आहे. 25 मार्च रोजी गुवाहाटी येथे BAI च्या सर्वसाधारण सभेत त्यांची निवड करण्यात आली. 2022. ते आसामचे विद्यमान मुख्यमंत्री देखील आहेत. 2017 मध्ये त्यांची प्रथम BAI प्रमुख म्हणून निवड झाली. याशिवाय, सरमा बॅडमिंटन एशियाचे उपाध्यक्ष आणि बॅडमिंटन वर्ल्ड फेडरेशन कार्यकारी परिषदेचे सदस्य म्हणूनही काम करतात.

उदय कोटक यांनी IL&FS च्या अध्यक्षपदाचा राजीनामा दिला.

- उदय कोटक यांनी इन्फ्रास्ट्रक्चर लीजिंग अँड फायनान्शियल सर्व्हिसेस (IL&FS) च्या बोर्डाच्या अध्यक्षपदावरून पायउतार होण्याची घोषणा केली आहे, त्यांचा कार्यकाळ 2 एप्रिल 2022 रोजी संपत आहे. सीएस राजन, व्यवस्थापकीय संचालक, IL&FS यांची अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- संकटग्रस्त इन्फ्रास्ट्रक्चर लीजिंग अँड फायनान्शियल सर्व्हिसेस लिमिटेड (IL&FS) ने गेल्या साडेतीन वर्षांत समूहाच्या थकीत कर्जांपैकी जवळपास 55% कर्जाचे निराकरण केले आहे.

FedEx ने भारतीय वंशाचे राज सुब्रमण्यम यांची नवीन CEO म्हणून नियुक्ती केली.

- जगातील सर्वात मोठी एक्सप्रेस वाहतूक कंपनी FedEx ने जाहीर केले आहे की त्यांचे नवीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी भारतीय अमेरिकन राज सुब्रमण्यम असतील. त्यांच्याकडे रणनीती आणि ऑपरेशन्सचा 30 वर्षांपेक्षा जास्त जागतिक अनुभव आहे आणि त्यांनी कंपनीचे प्रचंड वाढीच्या काळात नेतृत्व केले आहे.
- यूएस मल्टिनॅशनल कुरिअर डिलिव्हरी दिग्गज पूर्वी फ्रेडरिक डब्ल्यू स्मिथ यांच्या नेतृत्वाखाली होते. स्मिथ, चेअरमन आणि सीईओ, 1 जून रोजी या पदावरून पायउतार होणार आहेत. ते आता त्याचे कार्यकारी अध्यक्ष असतील. त्याच्या नवीन भूमिकेत, स्मिथ म्हणाला की तो बोर्ड गव्हर्नन्सवर तसेच शाश्वतता, नावीन्य आणि सार्वजनिक धोरणासह जागतिक महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर लक्ष केंद्रित करण्यास उत्सुक आहे. स्मिथने 1971 मध्ये FedEx ची स्थापना केली होती.

IFS अधिकारी रेणू सिंह यांची फॉरेस्ट रिसर्च इन्स्टिट्यूट (FRI) संचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने (MoEF) डॉ. रेणू सिंह यांची डेहराडून येथील वन संशोधन संस्थेच्या (FRI) पुढील संचालक म्हणून नियुक्ती केली आहे. त्या संस्थेच्या दुसऱ्या महिला संचालक असतील. ICFRE चे महासंचालक ए.एस. रावत यांनी त्यांच्याकडे FRI संचालकपदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवल्यानंतर सिंग FRI संचालक म्हणून रुजू झाले

अर्थव्यवस्था बातम्या

NSO 2021-22 मध्ये भारतासाठी 8.9% GDP वाढीचा अंदाज

- **राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय (NSO)** ने राष्ट्रीय खात्यांचे दुसरे आगाऊ अंदाज जाहीर केले आहेत. 2021-22 (FY22) आणि 2020-21 (FY21) साठी NSO नुसार GDP वाढीचा अंदाज खाली दिला आहे:
- 2021-22 (FY22) साठी = **8.9%** (पूर्वी पहिल्या आगाऊ अंदाजानुसार ते 9.2% होते)
- 2020-21 (FY21) = **-6.6%** (पूर्वी ते -7.3% होते)
- NSO डेटानुसार, उत्पादन क्षेत्राच्या वाढीमध्ये सकल मूल्यवर्धित (GVA) वाढ 2021-22 च्या तिसऱ्या तिमाहीत 0.2 टक्क्यांवर जवळपास सपाट राहिली, एका वर्षापूर्वी 8.4 टक्के वाढ झाली होती.

बँक ऑफ महाराष्ट्रने ओडिशामध्ये "बँकसखी प्रकल्प" लाँच केला.

- सार्वजनिक क्षेत्रातील कर्जदार, बँक ऑफ महाराष्ट्र (BoM) ने महाग्राम आणि सुनीवेश इंडिया फायनान्स सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड यांच्या सहकार्याने ओडिशामध्ये "प्रोजेक्ट बँकसखी" सुरू करण्याची घोषणा केली आहे.
- बँक ऑफ महाराष्ट्र आपल्या 2 कोटींहून अधिक ग्राहकांना रिटेल, कृषी आणि एमएसएमई क्षेत्रातील बँकिंग उत्पादने आणि वित्तीय सेवांचा स्पेक्ट्रम ऑफर करून ग्राहकांच्या बँकिंग गरजा पूर्ण करत आहे. त्याच्या प्रत्यक्ष वितरण चॅनेल व्यतिरिक्त, बँक आपल्या ग्राहकांना अखंड बँकिंग सेवांमध्ये प्रवेश करण्यासाठी मोबाइल बँकिंग, इंटरनेट बँकिंग, AEPS, ATM-डेबिट कार्ड, 24×7 ग्राहक सेवा केंद्र यासारखे विविध डिजिटल प्लॅटफॉर्म ऑफर करते.

60 दशलक्षाहून अधिक डिमॅट खात्यांची नोंदणी करणारी CDSL ही पहिली डिपॉझिटरी ठरली आहे.

- 1 मार्च 2022 रोजी, सेंट्रल डिपॉझिटरी सर्व्हिसेस (इंडिया) ने जाहीर केले की त्यांच्याकडे आता सहा कोटींहून अधिक (म्हणजे 60 दशलक्ष इतके) सक्रिय डीमॅट खाती आहेत. डिमॅट खाते हे एक प्रकारचे खाते आहे ज्याचा वापर सिक्युरिटीज आणि शेअर्सच्या ऑनलाइन प्रती ठेवण्यासाठी केला जाऊ शकतो. डीमॅट खाते हे संपूर्ण स्वरूपात डिमॅट खाते आहे. डीमॅट खात्याचा मुख्य उद्देश म्हणजे खरेदी केलेले किंवा डीमटेरियल केलेले शेअर्स ठेवणे (म्हणजे शेअर्सचे भौतिक ते इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपाचे रूपांतर), वापरकर्त्यांसाठी ऑनलाइन शेअर ट्रेडिंग सोपे करणे.

फेब्रुवारीमध्ये जीएसटी संकलन रु. 1.3L करोड आहे.

- वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी) संकलनाने फेब्रुवारी 2022 मध्ये पाचव्यांदा 1.30-लाख कोटी रुपयांचा टप्पा ओलांडला. फेब्रुवारी 2022 मध्ये जमा झालेला एकूण जीएसटी महसूल 1,33,026 कोटी रुपये आहे ज्यामध्ये सीजीएसटी 24,435 कोटी रुपये, एसजीएसटी 30,779 कोटी रुपये, IGST रुपये 67,471 कोटी (माल आयातीवर गोळा केलेल्या 33,837 कोटी रुपयांसह) आणि उपकर रुपये 10,340 कोटी (वस्तूंच्या आयातीवर गोळा केलेल्या ₹638 कोटींसह) आहे.

UPI व्यवहारांचे मूल्य 2022 मध्ये घटले.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाच्या आकडेवारीनुसार, फेब्रुवारीमध्ये UPI प्लॅटफॉर्मवर भारताचे कॅशलेस किरकोळ व्यवहार 8.27 लाख कोटी रुपये होते, जे मागील महिन्याच्या एकूण (NPCI) पेक्षा थोडे कमी आहे. फेब्रुवारी 2022 मध्ये 452 कोटी (4.52 अब्ज) व्यवहार झाले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- BHIM UPI नेटवर्कवरील कॅशलेस किरकोळ व्यवहारांचे एकूण मूल्य जानेवारीमध्ये 8.32 लाख कोटी रुपये होते, ज्यामध्ये 461 कोटी व्यवहार (4.61 अब्ज) होते.
- NPCI च्या मते, NETC FASTag तंत्रज्ञानाचा वापर करणाऱ्या टोल प्लाझावरील स्वयंचलित संकलनाचे मूल्य फेब्रुवारीमध्ये 3,631.22 कोटी रुपयांच्या 24.36 कोटी व्यवहारांसह (243.64 दशलक्ष) किंचित वाढले.
- मागील महिन्यात 23.10 कोटी (231.01 दशलक्ष) व्यवहारांद्वारे NETC FASTag टोल संकलनाचे मूल्य 3,603.71 कोटी रुपये होते.

फ्युचर जनरली इंडिया इन्शुरन्सने 'FG डॉग हेल्थ कव्हर' विमा सुरू केला आहे.

- **Future Generali India Insurance Company Limited (FGII)** ने **FG डॉग हेल्थ कव्हर,** पाळीव कुत्र्यांसाठी सर्वसमावेशक आरोग्य विमा, उद्योग-प्रथम 'इमर्जन्सी पेट माइंडिंग' कव्हरसह लॉन्च करण्याची घोषणा केली आहे. FGII 'ओ माय डॉग!' नावाच्या डिजिटल मोहिमेवरही लक्ष केंद्रित करते! कुत्र्यांचे आरोग्य विमा संरक्षण खरेदी करण्याबाबत जागरूकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने आणि इन्स्टाग्राम आणि ट्विटर सारख्या सोशल मीडियावर लक्ष्य देखील.

मुख्य मुद्दे:

- विमा पॉलिसी सहा महिने ते चार वर्षे वयोगटातील पाळीव कुत्र्यांसाठी महाकाय जातींसाठी आणि सात वर्षांच्या लहान, मध्यम आणि मोठ्या जातींसाठी कव्हर करते. बाहेर पडण्याचे वय लहान, मध्यम आणि मोठ्या जातींसाठी दहा वर्षे आणि राक्षस जातींसाठी सहा वर्षे आहे.
- FG डॉग हेल्थ कव्हरसह, पाळीव प्राण्यांचे पालक त्यांचे पशुवैद्य निवडू शकतील, त्यांच्या पाळीव प्राण्यांच्या काळजीसाठी खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करू शकतील आणि सुलभ दस्तऐवजांसह आपत्कालीन निधीमध्ये बुडविणे टाळू शकतील.

UPI द्वारे सार्वजनिक कर्ज गुंतवणुकीची मर्यादा SEBI ने 5 लाख रुपयांपर्यंत वाढवली आहे.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ने युनिव्हर्सल पेमेंट्स इंटरफेस (UPI) यंत्रणेद्वारे सार्वजनिक कर्ज सिक्युरिटीज जारी करण्यासाठी अर्ज करणाऱ्या किरकोळ गुंतवणूकदारांसाठी गुंतवणूक मर्यादा पूर्वीच्या 2 लाख रुपयांवरून 5 लाख रुपये केली आहे. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया NPCI ने अवरोधित रक्कम ASBA प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफरद्वारे समर्थित UPI-आधारित अनुप्रयोगांसाठी प्रति व्यवहार मर्यादा वाढवण्याचा निर्णय घेतल्यानंतर हे पाऊल पुढे आले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- गरजांमध्ये एकसमानता आणण्यासाठी आणि गुंतवणूकदारांना गुंतवणुकीत सुलभता आणण्यासाठी बाजारातील सहभागींशी सल्लामसलत करून UPI यंत्रणेद्वारे गुंतवणुकीची कमाल मर्यादा 5 लाखांपर्यंत वाढवण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.
- 1 मे 2022 पासून, नवीन गुंतवणुकीची मर्यादा सार्वजनिक कर्ज सिक्युरिटीज ऑफरवर लागू होईल.
- सध्याच्या सेबीच्या नियमांनुसार, गुंतवणूकदार UPI (युनिफाइड पेमेंट इंटरफेस) मेकॅनिझमद्वारे 2 लाख रुपयांपर्यंतच्या अर्ज मूल्यासाठी पैसे ब्लॉक करण्याच्या पर्यायासह सार्वजनिक कर्ज सिक्युरिटीज समस्यांमध्ये अर्ज करू शकतात.
- सेबीने बाजारातील सहभागींशी सल्लामसलत करून आणि गरजांमध्ये एकसमानता आणण्यासाठी तसेच गुंतवणूकदारांसाठी गुंतवणूक सुलभ करण्यासाठी UPI यंत्रणा वापरून गुंतवणुकीची मर्यादा 5 लाख रुपयांपर्यंत वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

आरबीआयने आर्थिक फसवणुकीच्या मोडस ऑपरेंडीवर पुस्तिका जारी केले.

- झर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने "BE(A)WARE" नावाची एक पुस्तिका लॉन्च केली आहे ज्यात फसवणूक करणाऱ्यांद्वारे वापरलेली सामान्य कार्यपद्धती आणि विविध आर्थिक व्यवहार करताना घ्यावयाची खबरदारी यांचा समावेश आहे. डिजिटल पेमेंट आणि इतर आर्थिक व्यवहार करताना भोळसट ग्राहकांकडून होणाऱ्या विविध प्रकारच्या आर्थिक फसवणुकीबद्दल लोकांमध्ये जागरूकता वाढवणे हे या पुस्तिकेचे उद्दिष्ट आहे.
- **पुस्तिका:** सिम स्वॅप, विशिंग/फिशिंग लिंक्स, लॉटरी, बनावट कर्ज वेबसाइट्स आणि डिजिटल ॲप्स इत्यादीसारख्या सामान्यतः वापरल्या जाणाऱ्या फसव्या तंत्रांपासून संरक्षण प्रदान करते.
- पुस्तिकेत व्यक्तीची वैयक्तिक माहिती नेहमी गोपनीय ठेवण्याची, अनोळखी कॉल/ईमेल/मेसेजेस इत्यादींबाबत लक्ष ठेवण्याच्या गरजेवर भर देण्यात आला आहे आणि आर्थिक व्यवहार करताना पाळल्या जाणाऱ्या योग्य उपाययोजनांची रूपरेषा देखील दिली आहे.

कॉमन मोडस ऑपरेंडी म्हणजे काय?

- "मोडस ऑपरेंडी" हा एक लॅटिन शब्द आहे जो एखाद्या व्यक्तीच्या किंवा गटाच्या कार्यपद्धतीचे वर्णन करतो, जो एक स्पष्ट नमुना दर्शवतो. एक मोडस ऑपरेंडी (सामान्यत: "MO" म्हणून संक्षिप्त केली जाते) मुख्यतः गुन्हेगारी वर्तनावर चर्चा करण्यासाठी वापरली जाते आणि भविष्यातील गुन्हे रोखण्यासाठी व्यावसायिकांद्वारे वापरली जाते.

HDFC म्युच्युअल फंडाने #LaxmiForLaxmi लाँच केले.

- HDFC म्युच्युअल फंडाने महिलांच्या नेतृत्वाखालील आर्थिक सक्षमीकरण उपक्रम 'लक्ष्मी फॉर लक्ष्मी' सुरू केला आहे जो महिला गुंतवणूकदारांना त्यांच्या जवळच्या महिला आर्थिक तज्ञाशी अनोख्या मिस्ड कॉल सेवेद्वारे जोडेल. महिला आर्थिक तज्ञ महिला गुंतवणूकदारांच्या प्रश्नांना मार्गदर्शन करतील आणि त्यांचे निराकरण करतील. या उपक्रमाद्वारे, HDFC म्युच्युअल फंडाचे उद्दिष्ट महिला गुंतवणूकदारांना त्यांच्या आर्थिकदृष्ट्या स्वतंत्र होण्याच्या प्रवासात मदत करणे आणि त्यांच्यासाठी म्युच्युअल फंड गुंतवणूक सुलभ करणे हे आहे.

Axis Bank ने 'HouseWorkIsWork' प्रकल्प लाँच केला आहे.

- शहरी सुशिक्षित महिलांच्या कर्मचाऱ्यांच्या कमी सहभागामुळे, Axis Bank ने 'HouseWorkIsWork' प्रकल्प सुरू केला आहे, जो कामावर परत येऊ इच्छिणाऱ्यांसाठी शक्यता प्रदान करतो. बँकेच्या नुकत्याच घेतलेल्या हाउसवर्क इजवर्क या उपक्रमाविषयी एका मुलाखतीत Axis Bank चे अध्यक्ष आणि प्रमुख (एचआर) राजकमल वेमपती म्हणाले, "या उपक्रमामागील हेतू या महिलांना आत्मविश्वास देणे हा आहे की त्या रोजगारक्षम आहेत, त्यांच्याकडे कौशल्ये आहेत. ते बँकेत विविध नोकरीच्या भूमिकेत बसू शकतात आणि ते या महिलांना कामावर परत आणण्याबद्दल आहे."

महत्त्वाचे मुद्दे:

- राजकमल वेमपती यांनी स्पष्ट केले की Axis Bank सारख्या मोठ्या संस्थेसाठी योग्य आणि कुशल कर्मचारी नियुक्त करणे कठीण आहे आणि 'हाऊसवर्कइजवर्क' ही बँकेची प्रयत्नशील आणि खऱ्या मॉडेलच्या पलीकडे शाखा करण्याची पद्धत आहे.
- "आम्ही टेम्प्लेटच्या पलीकडे जावे आणि आपल्यासारखे नसलेल्या लोकांना कामावर घेण्यास तयार असले पाहिजे असे सांगण्याचा हा एक मार्ग आहे." हे अशा स्त्रियांबद्दल देखील आहे ज्यांनी बर्याच काळापासून काम केले नाही.

RBI ने निर्यातदारांसाठी व्याज अनुदान योजना वाढवली.

- निर्यात शिपमेंटचा विस्तार करण्याच्या उद्देशाने, भारतीय रिझर्व्ह बँकेने MSME निर्यातदारांसाठी शिपमेंटपूर्व आणि पोस्ट-शिपमेंट रुपयाच्या कर्जासाठी व्याज समानीकरण योजना मार्च 2024 पर्यंत वाढवली. 'व्याज समीकरण योजना फॉर शिपमेंटपूर्व आणि पोस्ट-शिपमेंट रुपया एक्सपोर्ट क्रेडिट' प्रदान करते. निर्यातदारांना सबसिडी. ही योजना आधी गेल्या वर्षी जून अखेरपर्यंत आणि नंतर पुन्हा सप्टेंबर 2021 पर्यंत वाढवण्यात आली.

महत्वाचे मुद्दे:

- RBI च्या म्हणण्यानुसार MSME उत्पादक निर्यातदारांच्या काही श्रेणींसाठी योजनेअंतर्गत व्याज समानीकरण दर 2% आणि 3% पर्यंत सुधारित केले आहेत.
- व्याजदर समान करण्यासाठी योजना "सरकारने 31 मार्च 2024 पर्यंत किंवा पुढील पुनरावलोकन होईपर्यंत, यापैकी जे आधी येईल ते पर्यंत प्री- आणि पोस्ट-शिपमेंट रुपया एक्सपोर्ट क्रेडिटसाठी व्याज समानीकरण योजनेचा विस्तार करण्यास अधिकृत केले आहे," निवेदनात म्हटले आहे.
- RBI च्या अधिसूचनेनुसार, विस्तार 1 ऑक्टोबर 2021 रोजी लागू होईल आणि 31 मार्च 2024 रोजी संपेल. सरकारच्या प्रोडक्शन लिंक्ड इन्सेंटिव्ह (PLI) कार्यक्रमांतर्गत लाभ मिळवणाऱ्या दूरसंचार साधनांना किंवा व्यवसायांना ही योजना लागू होणार नाही.
- त्यात पुढे म्हटले आहे की 1 एप्रिल 2022 पासून, बँका पात्र निर्यातदारांना आकारण्यात येणारे व्याजदर मानकांनुसार आधीच कमी करतील आणि ते दावे आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर 15 दिवसांच्या आत लिखित स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे.

ToneTag ने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी VoiceSe UPI डिजिटल पेमेंट लाँच केले आहे.

- ToneTag ने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी "VoiceSe UPI पेमेंट सेवा" लाँच करण्यासाठी NSDL पेमेंट्स बँक आणि NPCI सोबत भागीदारी केली आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँकेने फीचर फोन वापरकर्त्यांसाठी UPI पेमेंट सक्षम करणारी UPI 123Pay सुविधा सुरू केल्यानंतर हे आले आहे. ToneTag एक ध्वनी-आधारित प्रॉक्सिमिटी कम्युनिकेशन आणि पेमेंट सेवा प्रदाता बेंगळुरू, कर्नाटक येथे आहे.

CRISIL ने 2022-23 साठी 7.8% GDP वाढीचा अंदाज वर्तवला आहे.

- देशांतर्गत रेटिंग एजन्सी CRISIL ने आर्थिक सर्वेक्षणात अंदाजित 8.5% च्या तुलनेत आर्थिक वर्ष 2023 साठी आपला वास्तविक GDP वाढीचा अंदाज 7.8% राखून ठेवला आहे. FM निर्मला सीतारामन यांच्या अर्थसंकल्पीय प्रस्तावांमध्ये भांडवली खर्चाला चालना देऊन पर्स स्ट्रिंग सैल करण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे आणि वित्तीय एकत्रीकरणाची गती मंद आहे. एजन्सीची अपेक्षा आहे की नाममात्र वाढ 12-13%, 11.1% बजेट अंदाजापेक्षा जास्त आणि हेडलाइन चलनवाढ सरासरी 5.2% असेल.

स्टार हेल्थ अँड अलाईड इन्शुरन्सने 'स्टार वुमन केअर इन्शुरन्स पॉलिसी' लाँच केली आहे.

- स्टार हेल्थ अँड अलाईड इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड या आरोग्य विमा कंपनीने "स्टार वुमन केअर इन्शुरन्स पॉलिसी" लाँच केली. हे एक महिला-केंद्रित सर्वसमावेशक आरोग्य कवच आहे जे विशेषतः स्त्रियांच्या जीवनाच्या प्रत्येक टप्प्यावर त्यांच्या आरोग्यसेवा गरजांचे संरक्षण करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. पॉलिसी प्रीमियमद्वारे खरेदी केली जाऊ शकते जी त्रैमासिक किंवा सहामाही हप्त्यांमध्ये भरली जाऊ शकते आणि ही पॉलिसी 1 वर्ष, 2 वर्ष किंवा 3-वर्षांसाठी देखील घेतली जाऊ शकते.

NaBFID चे RBI कायद्यांतर्गत AIFI म्हणून नियमन केले जाईल.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने जाहीर केले आहे की एन एशनल बँक फॉर फायनान्सिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर अँड डेव्हलपमेंट (NaBFID) चे RBI कायदा, 1934 अंतर्गत अखिल भारतीय वित्तीय संस्था (AIFI) म्हणून त्याचे नियमन आणि पर्यवेक्षण केले जाईल.

RBI ने Paytm Payments Bank Ltd ला नवीन ग्राहकांचे ऑनबोर्डिंग थांबवण्याचे निर्देश दिले आहेत.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने Paytm Payments Bank Ltd ला तात्काळ प्रभावाने नवीन ग्राहकांचे ऑनबोर्डिंग थांबवण्याचे निर्देश दिले आहेत. बँकेला तिच्या IT प्रणालीचे सर्वसमावेशक सिस्टम ऑडिट करण्यासाठी आयटी ऑडिट फर्म नियुक्त करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. RBI ने बँकिंग रेग्युलेशन अ‍ॅक्ट, 1949 च्या कलम 35A अंतर्गत आपल्या अधिकारांचा वापर करून हा निर्णय घेतला.
- आरबीआयने पेटीएम पेमेंट्स बँकेला आयटी ऑडिट फर्मची नियुक्ती करण्याचा सल्ला दिला आहे ज्यामुळे त्यांच्या IT प्रणालीचे सर्वसमावेशक सिस्टम ऑडिट केले जाईल. एकदा ऑडिट संपल्यानंतर, RBI आयटी ऑडिटर्सच्या अहवालांचे पुनरावलोकन करेल आणि अहवालांच्या आधारे नवीन ग्राहकांच्या ऑनबोर्डिंगसाठी परवानगी मंजूर करेल किंवा त्याचे पुनरावलोकन करेल.

EPFO ने 2021-22 साठी PF ठेवींवरील व्याजदर 8.1% पर्यंत कमी केला.

- सेवानिवृत्ती निधी संस्था, कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी संघटना (EPFO) ने 2021-22 साठी भविष्य निर्वाह निधी ठेवींवरील व्याजदर 8.10% पर्यंत कमी केला आहे. हा दर मागील वर्षाच्या तुलनेत 0.4% कमी आहे. 2020-21 आणि 2019-20 मध्ये PF ठेवींवरील व्याजदर 8.5% होता.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- चार दशकांहून अधिक काळातील हे सर्वात कमी आहे. EPFO ने 1977-78 मध्ये 8.0% व्याजदर जमा केला होता. तेव्हापासून, ते एकतर 8.25% किंवा अधिक आहे.
- 8.1% व्याज दर EPFO च्या वर्षातील अंदाजे उत्पन्न 76,768 कोटींच्या आधारे घोषित करण्यात आला आहे आणि यामुळे सेवानिवृत्ती निधी संस्था 450 कोटी रुपयांच्या अधिशेषासह राहील.
- या निर्णयाचा साठ दशलक्ष EPFO सदस्यांच्या कमाईवर परिणाम होण्याची अपेक्षा आहे.

  मागील दर:
- EPFO ने 2016-17 मध्ये 8.65% आणि 2017-18 मध्ये 8.55% व्याजदर दिला होता.
- 2015-16 मध्ये व्याजदर 8.8% वर थोडा जास्त होता.
- त्याने 2013-14 तसेच 2014-15 मध्ये 8.75% व्याज दिले होते, जे 2012-13 च्या 8.5% पेक्षा जास्त होते.
- 2011-12 मध्ये व्याजदर 8.25% होता.

मॉर्गन स्टॅनलीने FY23 साठी भारताचा GDP 7.9% वर ठेवला आहे.

- रेटिंग एजन्सी मॉर्गन स्टॅनलीने 2022-23 (FY23) साठी भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 7.9% ठेवला आहे. रशिया-युक्रेन संघर्षाचा तेलाच्या किमतींवर परिणाम झाल्यामुळे त्याच्या पूर्वीच्या अंदाजापेक्षा हे 50 bps कमी आहे. शिवाय, स्टॅन्लेने देशाचा किरकोळ चलनवाढीचा अंदाज 6% पर्यंत वाढवला, दरम्यान, चालू खात्यातील तूट GDP च्या 3% ने वाढलेली दिसते.
- तेल आणि इतर वस्तूंच्या वाढीव किंमती या तीन प्रमुख माध्यमांमुळे भारत प्रभावित झाला आहे. ब्रोकरेजमधील विश्लेषकांनीही त्यांचा चलनवाढीचा अंदाज 6 टक्क्यांपर्यंत वाढवला – RBI साठी सहनशीलता बँडचा वरचा भाग – आणि चालू घडामोडींमुळे स्टॅगफ्लेशन जोखीम ध्वजांकित केली.

LivQuik RBI ची PPI इंटरऑपरेबिलिटी मार्गदर्शक तत्त्वे साध्य करणारी पहिली फिनटेक बनली आहे.

- LivQuik, एक प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट (PPI) जारी करणाऱ्याने जाहीर केले की, भारतीय रिझर्व्ह बँकेने अनिवार्य केलेल्या प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट्ससाठी त्यांनी पूर्ण इंटरऑपरेबिलिटी प्राप्त केली आहे. फर्मच्या मते, पूर्ण इंटरऑपरेबिलिटी प्राप्त करणारी ही पहिली PPI जारीकर्ता आहे. RBI नियमांनुसार, PPI जारीकर्त्यांनी 31 मार्च 2022 पर्यंत पूर्ण- KYC वॉलेट इंटरऑपरेबिलिटी सक्षम करणे आवश्यक आहे.
- LivQuik चे ग्राहक व्हिसा आणि RuPay नेटवर्कवर कार्ड संलग्न करून, तसेच UPI सक्षम करून, व्यवसायानुसार, इंटरऑपरेबिलिटीमुळे त्यांचे पेमेंट आणि वॉलेटमध्ये खर्च करण्यास सक्षम होतील.
- LivQuik चे चीफ ऑपरेटिंग ऑफिसर करण तलवार यांनी या कार्यक्रमात भाषण केले आणि ते म्हणाले, "LivQuik मध्ये, ग्राहकांना आमच्या PPI क्षमतांचा लाभ घेण्यासाठी आणि त्यांची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी सर्वात व्यापक व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्यात आम्हाला अभिमान वाटतो. पूर्ण इंटरऑपरेबिलिटी प्राप्त करणारे पहिले PPI असल्याचा आम्हाला आनंद वाटतो आणि आम्ही आमच्या ग्राहकांच्या विस्तृत श्रेणीसाठी आमच्या सेवा प्रदान करण्यास उत्सुक आहोत. कार्ड, वॉलेट्स, गिफ्ट सर्टिफिकेट्स आणि इतर उत्पादनांमध्ये आमच्या विद्यमान क्षमतांसह PPI वर UPI वितरीत करण्यासाठी आम्ही M2P Fintech सोबत काम केले आहे."

IIFL सिक्युरिटीजने "वनअप" प्राइमरी मार्केट्स इन्व्हेस्टमेंट प्लॅटफॉर्म लाँच केले.

- IIFL सिक्युरिटीज लिमिटेड (पूर्वी इंडिया इन्फोलाइन लिमिटेड) ने 'OneUp' लाँच केले, भारतातील पहिले प्राथमिक बाजार गुंतवणूक मंच. या प्लॅटफॉर्मद्वारे, प्रारंभिक सार्वजनिक ऑफरिंग (IPO), नॉन-कन्व्हर्टेबल डिबेंचर (NCDs) आणि सार्वभौम सुवर्ण रोखे (SGBs) मध्ये गुंतवणूक केली जाऊ शकते. OneUp प्लॅटफॉर्मवर, IPO अर्ज 24×7 आणि IPO बोली उघडण्याच्या तीन दिवस आधी स्वीकारले जातात.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- हे सर्व एकाच व्यासपीठावर खरेदीदारांना नवीन गुंतवणूक पर्यायांचे विश्लेषण, व्यवहार आणि हाताळण्यास सक्षम करते. प्लॅटफॉर्मचे आणखी एक वैशिष्ट्य म्हणजे ते गुंतवणूकदारांना इतरांसाठी देखील बोली लावू देते, मग ते मित्र असोत किंवा कुटुंबातील सदस्य असोत.
- इंडिया इन्फ्रास्ट्रक्चर फायनान्स कंपनी लिमिटेड (IIFCL) ने भारतात दीर्घकालीन पायाभूत सुविधांना चालना देण्यासाठी 1,500 कोटी रुपये कर्ज उभारले आहे. त्याने नॉन-कन्व्हर्टेबल डेट सिक्युरिटीजच्या खाजगी प्लेसमेंटद्वारे 500 कोटी रुपयांसाठी निधी उभारला आणि त्याच्याकडे 1,000 कोटी रुपयांचा ग्रीनशू पर्याय आहे. हा अंक 6 वेळा ओव्हरसबस्क्राइब झाला.

पाचवे पेमेंट टेक स्टार्टअप IZealiant Technologies Razorpay द्वारे अधिग्रहित

- Razorpay, एक फिनटेक युनिकॉर्न, IZealiant Technologies, बँकांना पेमेंट टेक्नॉलॉजी सोल्यूशन्स प्रदान करणारा एक प्रसिद्ध फिन्टेक व्यवसाय, अज्ञात रकमेत खरेदी करण्याची घोषणा केली. IZealiant हे पुणे-आधारित स्टार्टअप आहे जे बँका आणि वित्तीय संस्थांना मोबाइल-फर्स्ट, API-सक्षम आणि क्लाउड-रेडी पेमेंट प्रोसेसिंग टूल्स ऑफर करते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- Razorpay च्या बँकिंग सोल्युशन्स आर्मला IZealiant च्या खरेदीमुळे बळकट केले जाईल, जे भागीदार बँकांसाठी क्रांतिकारी पेमेंट बँकिंग सोल्यूशन्स विकसित करेल, ज्यामुळे व्यवसाय आणि त्यांच्या अंतिम ग्राहकांना वेगवान, अधिक अखंड आणि सुरक्षित पेमेंट अनुभवाचा आनंद घेता येईल.
- Razorpay च्या बँकिंग टीमने भारतातील अनेक महत्त्वाच्या प्रकल्पांवर काम केले आहे, ज्यात Razorpay TokenHQ, भारतातील पहिले मल्टी-नेटवर्क RBI कंप्लायंट कार्ड टोकनायझेशन सोल्यूशन आणि MandateHQ, बँकांसाठी API-आधारित, प्लग-अँड-प्ले आवर्ती पेमेंट इंटरफेस यांचा समावेश आहे.
- “आम्हाला IZealiant टीम आज Razorpay कुटुंबात सामील झाल्यामुळे आनंद होत आहे,” Razorpay चे CEO आणि सह-संस्थापक हर्षिल माथूर यांनी खरेदीला उत्तर देताना सांगितले. मला खात्री आहे की दोन तांत्रिक कंपन्यांचे एकत्रित सामर्थ्य आमच्या भागीदार बँकांना पुढील पिढीतील उपाय विकसित करण्यासाठी आणि नवीन सामान्य स्थितीत बाजारातील गतिशीलता बदलण्यासाठी आवश्यक सहाय्य प्रदान करेल.

पेटीएम पेमेंट्स बँकेला डेटाचे उल्लंघन केल्याबद्दल शिक्षा केली आहे.

- आरबीआयने पेटीएम पेमेंट्स बँकेला नवीन ग्राहक स्वीकारण्यापासून रोखले आहे कारण त्यांनी इतर देशांतील सर्व्हरवर डेटा ट्रान्झिट करण्याची परवानगी देऊन आणि ग्राहकांचे योग्य प्रमाणीकरण करण्यात अयशस्वी झाल्यामुळे कायद्याचे उल्लंघन केले आहे. एका अहवालानुसार, भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) च्या वार्षिक तपासणीत असे आढळून आले की कंपनीचे सर्व्हर चीन-आधारित संस्थांशी माहिती सामायिक करत आहेत ज्यांनी पेटीएम पेमेंट्स बँकेत अप्रत्यक्षपणे स्वारस्य ठेवले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सॉफ्टबँक-समर्थित पेटीएम पेमेंट्स बँकेला शुक्रवारी सेंट्रल बँकेने नवीन ग्राहक जोडण्यापासून रोखले, "बँकेत आढळलेल्या गंभीर पर्यवेक्षी समस्या" उद्धृत केले.
- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने एका निवेदनात म्हटले आहे की बँकेला तिच्या IT प्रणालीचे संपूर्ण मूल्यांकन करण्यासाठी ऑडिट कंपनी नियुक्त करण्यास सांगितले आहे.
- पेटीएम पेमेंट्स बँकेने, दुसरीकडे, आरोपाचे वर्णन “पूर्णपणे चुकीचे, चुकीचे आणि पुष्टी न केलेले” असे केले आहे, हे लक्षात घेऊन की ते RBI च्या डेटा स्थानिकीकरण निर्देशांचे पूर्णपणे पालन करते.
- "बँकेचा डेटा संपूर्णपणे देशात समाविष्ट आहे." निवेदनानुसार, “आम्ही डिजिटल इंडिया कार्यक्रमाचे खंबीर समर्थक आहोत आणि देशात आर्थिक समावेशकता वाढवण्यासाठी समर्पित आहोत.
- RBI च्या निर्णयाला प्रतिसाद म्हणून बँक (Paytm पेमेंट्स) त्वरीत काम करत आहे. PPBL ने सांगितले की ते शक्य तितक्या लवकर त्यांच्या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी नियामकांना सहकार्य करत राहील.
- निवेदनानुसार ग्राहकांच्या सेवांवर परिणाम होणार नाही.
- सध्याचे PPBL ग्राहक कोणत्याही व्यत्ययाशिवाय अखंड बँकिंग आणि डिजिटल पेमेंट सेवांचा लाभ घेण्यास सक्षम असतील, असे विधानात म्हटले आहे.

फेब्रुवारीमध्ये किरकोळ महागाई 6.07% वर, अजूनही RBI मर्यादेपेक्षा जास्त आहे.

- फेब्रुवारीमध्ये, भारताचा किरकोळ चलनवाढीचा दर आठ महिन्यांच्या उच्चांकावर पोहोचला, सलग दुस-या महिन्यात मध्यवर्ती बँकेच्या 6% च्या आरामदायी पातळीच्या वर कायम राहिला, तर घाऊक किमतीची चलनवाढ सलग अकराव्या महिन्यात दुहेरी अंकात राहिली. आशियातील तिसऱ्या-सर्वात मोठ्या अर्थव्यवस्थेच्या वाढीला धोका वाढल्याने, यामुळे महागाईचे व्यवस्थापन कठीण होऊ शकते. ग्राहक किंमत निर्देशांक (CPI)- आधारित महागाईचा दर फेब्रुवारीमध्ये 6.07 टक्क्यांपर्यंत वाढला आहे जो मागील महिन्याच्या 6.01 टक्क्यांवरून वाढला आहे

महत्त्वाचे मुद्दे:

- भाजीपाला आणि खाद्यतेलाच्या महागाईमुळे अन्न आणि पेय पदार्थांच्या महागाईने 15 महिन्यांतील उच्चांक 5.85 टक्क्यांवर पोहोचला आहे.
- घाऊक किंमत निर्देशांक (WPI) आधारित चलनवाढीचा दर दोन महिन्यांच्या घसरणीनंतर फेब्रुवारीमध्ये 13.11 टक्क्यांवर पोहोचला, असे उद्योग विभागाने जारी केलेल्या आकडेवारीनुसार.
- कंपन्यांनी ग्राहकांना उच्च इनपुट किंमती दिल्याने उत्पादित वस्तूंची महागाई फेब्रुवारीमध्ये 9.84 टक्क्यांवर पोहोचली, तर अन्न आणि इंधन महागाई दर स्थिर राहिले.
- उत्पादकांनी वाढत्या निविष्ठा खर्च ग्राहकांना दिल्याने फेब्रुवारीमध्ये उत्पादित वस्तूंची महागाई 9.84 टक्क्यांवर गेली, तर अन्न आणि पेट्रोलची महागाई अनुक्रमे 8.19 टक्के आणि 31.5 टक्क्यांवर घसरली. मे 2021 पासून घसरलेल्या ट्रेंडनंतर, खाद्यतेल महागाई फेब्रुवारीमध्ये 14.9 टक्क्यांवर पोहोचली.
- जेव्हा तेल-मार्केट कॉर्पोरेशन इंधनाच्या किमती वाढवतात, जे नोव्हेंबरपासून स्थिर आहेत, तेव्हा अर्थव्यवस्थेवर महागाईचा दबाव वाढण्याची शक्यता आहे, ज्यामुळे व्याजदर वाढवण्यासाठी रिझर्व्ह बँकेवर आणखी दबाव येईल.

बाजार भांडवलाच्या बाबतीत भारताने जगातील पहिल्या पाच क्लबमध्ये प्रवेश केला.

- ब्लूमबर्गच्या मार्केट कॅपिटलायझेशनच्या अलीकडील डेटानुसार, भारताच्या इक्विटी मार्केटने पहिल्या वेळी मार्केट कॅपिटलायझेशनच्या बाबतीत जगातील टॉप 5 मध्ये प्रवेश केला आहे. USD 3.21 ट्रिलियनच्या एकूण बाजार भांडवलासह भारत 5 व्या क्रमांकावर आहे. एकूण जागतिक बाजार भांडवल USD 109.22 ट्रिलियन आहे. USD 47.32 ट्रिलियनच्या एकूण मार्केट कॅपसह US क्रमवारीत अव्वल आहे, त्यानंतर चीन (USD 11.52 ट्रिलियन), जपान (USD 6 ट्रिलियन) आणि हाँगकाँग (USD 5.55 ट्रिलियन) आहे.
- युनायटेड किंगडम (यूके) USD 3.19 ट्रिलियनच्या एम-कॅपसह 6 व्या क्रमांकावर, सौदी अरेबिया USD 3.18 ट्रिलियनच्या एम-कॅपसह 7 व्या क्रमांकावर, कॅनडा USD 3.18 ट्रिलियनच्या एम-कॅपसह 8 व्या क्रमांकावर, फ्रान्स 9व्या क्रमांकावर आहे USD 2.89 ट्रिलियनचे M-Cap आणि USD 2.29 ट्रिलियनच्या M-Cap सह जर्मनी 10व्या क्रमांकावर आहे.

ॲक्सिस बँकेने IFR एशिया अवॉर्ड्स 2021 मध्ये 'एशियन बँक ऑफ द इयर' जिंकला.

- भारतातील तिसरी सर्वात मोठी खाजगी क्षेत्रातील बँक, ॲक्सिस बँकेला आशियाई गुंतवणूक बँकिंग क्षेत्रातील व्यापक कव्हरेज आणि कौशल्याची खोली यासाठी IFR आशियाची एशियन बँक ऑफ द इयर पुरस्कार देण्यात आला आहे. हा पुरस्कार सर्व प्रमुख उत्पादने आणि विभागांमध्ये इक्विटी आणि कर्ज जारी करण्याच्या बाबतीत बँकेच्या उत्कृष्ट कामगिरीची कबुली देतो.
- या वर्षी, बँकेने फायनान्स एशियाज कंट्री अवॉर्ड्समध्ये 'भारतातील सर्वोत्कृष्ट DCM हाऊस' पुरस्कार देखील जिंकला आहे. ॲक्सिस बँक ब्लूमबर्ग लीग टेबल रँकिंगमध्ये सलग 15 कॅलेंडर वर्षांमध्ये प्रथम क्रमांकावर आहे आणि देशांतर्गत कर्ज भांडवल बाजारामध्ये तिचे नेतृत्व स्थान कायम राखले आहे.

HSBC च्या म्युच्युअल फंडाने CRISIL IBX 50:50 गिल्ट प्लस SDL एप्रिल 2028 इंडेक्सचा फंड लॉन्च केला.

- HSBC CRISIL IBX 50:50 गिल्ट प्लस SDL एप्रिल 2028 इंडेक्स फंड (HGSF), CRISIL IBX 50:50 गिल्ट प्लस SDL इंडेक्स-एप्रिल 2028 चा मागोवा घेणारा ओपन-एंडेड टार्गेट मॅच्युरिटी इंडेक्स फंड आहे. फंड हाऊसच्या मते, प्रोग्राममध्ये उच्च व्याजदर जोखीम आणि कमी क्रेडिट जोखीम आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- प्रेस रिलीजनुसार, HGSF दर्जेदार कर्ज कागदपत्रे एकत्र करून सुधारित जोखीम-समायोजित कामगिरी आणि तरलता प्रदान करण्याचा मानस आहे.
- कपिल पंजाबी, SVP - फंड मॅनेजर फिक्स्ड इन्कम द्वारे फंडाचे व्यवस्थापन केले जाईल आणि CRISIL IBX 50:50 गिल्ट प्लस SDL निर्देशांक - एप्रिल 2028 विरुद्ध बेंचमार्क केले जाईल. सध्याच्या अस्थिर दीर्घकालीन सिक्युरिटीजच्या दृष्टीकोनातून नफा मिळवण्यासाठी सहा वर्षांच्या लक्ष्य परिपक्वता क्षेत्रावर लक्ष केंद्रित करण्याचा फंडाचा मानस आहे.

CGSSD मार्च, 31, 2023 पर्यंत वाढवण्यात आला.

- अधीनस्थ कर्जासाठी (CGSSD) क्रेडिट हमी योजना 31.03.2023 पर्यंत वाढवण्यात आली आहे. 13 मे 2020 रोजी, सरकारने आत्मनिर्भर भारत पॅकेजचा एक भाग म्हणून 'डिस्ट्रेस्ड ॲसेट्स फंड- स्ट्रेस्ड एमएसएमईसाठी अधीनस्थ कर्ज ' सुरू करण्याची घोषणा केली. परिणामी, सरकारने 1 जून, 2020 रोजी 'कर्जासाठी पत हमी योजना' मंजूर केली आणि तणावग्रस्त MSME च्या प्रवर्तकांना कर्ज देण्यासाठी ही योजना 24 जून 2020 रोजी सुरू करण्यात आली. SMA-2 आणि NPA खाती जी RBI नुसार पुनर्रचनेसाठी पात्र आहेतकर्ज देणाऱ्या संस्थांमार्फत कर्ज देणाऱ्या संस्थांच्या पुस्तकांवर मार्गदर्शक तत्त्वे. सुरुवातीला, योजना केवळ 31 मार्च 2021 पर्यंत वैध होती.

आर्थिक वर्ष 2022-23 साठी जम्मू आणि काश्मीरसाठी 1.42 लाख कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प, अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सादर केला.

- लोकसभेत, अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी जम्मू आणि काश्मीरच्या केंद्रशासित प्रदेशासाठी 1.42 लाख कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प प्रस्तावित केला, सीतारामन यांनी केंद्रशासित प्रदेशाच्या 2021-22 या आर्थिक वर्षासाठी एकूण 18,860.32 कोटी रुपयांच्या अतिरिक्त मागण्या मांडल्या आणि त्याच दिवशी सभागृहाला चर्चेला परवानगी देण्यासाठी काही नियमांना स्थगिती देण्याचा ठराव मांडला.

बाजार भांडवलाच्या बाबतीत भारताने जगातील पहिल्या पाच क्लबमध्ये प्रवेश केला.

- ब्लूमबर्गच्या मार्केट कॅपिटलायझेशनच्या अलीकडील डेटानुसार, भारताच्या इक्विटी मार्केटने पहिल्या वेळी मार्केट कॅपिटलायझेशनच्या बाबतीत जगातील टॉप 5 मध्ये प्रवेश केला आहे. USD 3.21 ट्रिलियनच्या एकूण बाजार भांडवलासह भारत 5 व्या क्रमांकावर आहे. एकूण जागतिक बाजार भांडवल USD 109.22 ट्रिलियन आहे. USD 47.32 ट्रिलियनच्या एकूण मार्केट कॅपसह US क्रमवारीत अव्वल आहे, त्यानंतर चीन (USD 11.52 ट्रिलियन), जपान (USD 6 ट्रिलियन) आणि हाँगकाँग (USD 5.55 ट्रिलियन) आहे.

मूडीजने CY22 साठी भारताचा GDP अंदाज 9.1% पर्यंत कमी केला.

- रेटिंग एजन्सी मूडीजने रशिया-युक्रेन संघर्षाचा जागतिक अर्थव्यवस्थेवर होणाऱ्या प्रतिकूल परिणामांमुळे कॅलेंडर वर्ष 2022 (CY2022) मध्ये भारताच्या आर्थिक वाढीचा अंदाज 40 आधार अंकांनी 9.1 टक्क्यांनी खाली आणला आहे. यापूर्वी फेब्रुवारी 2022 मध्ये, मूडीजने CY2022 मध्ये भारताचा जीडीपी 9.5 टक्के असा अंदाज वर्तवला होता. मूडीजने कॅलेंडर वर्ष (CY) 2023 साठी भारताच्या GDP वाढीचा अंदाज 5.4 टक्के ठेवला आहे.

आयसीआयसीआय बँकेने एमिरेट्स स्कायवर्डसह को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड लॉन्च केले.

- **Emirates Skywards** च्या सहकार्याने, **Emirates आणि flydubai** चा लॉयल्टी कार्यक्रम , **ICICI बँकेने** '**Emirates Skywards ICICI Bank Credit Card**' तयार केले आहे. ग्राहक रिवॉर्ड पॉइंट मिळवू शकतात – ज्याला **स्कायवर्ड्स माइल्स** म्हणून ओळखले जाते – प्रवास, जीवनशैली आणि कार्ड्सच्या संकलनासह दैनंदिन खरेदीवर. खाजगी क्षेत्रातील कर्जदात्यानुसार, ही कार्डे सर्वोत्कृष्ट श्रेणीतील बक्षिसे आणि फायदे देतात आणि वारंवार परदेशात प्रवास करणाऱ्या श्रीमंत ग्राहकांसाठी योग्य आहेत.

SBI हैदराबाद येथे इनोव्हेशन, इनक्युबेशन आणि प्रवेग केंद्र स्थापन करणार आहे.

- स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) हैदराबाद, तेलंगणा येथे इनोव्हेशन, इनक्युबेशन आणि एक्सीलरेशन सेंटर (IIAC) स्थापन करेल जे सल्लागाराच्या ऑन-बोर्डिंगच्या सहा ते नऊ महिन्यांत कार्यान्वित होईल. हे केंद्र बँकेची सध्याची कामगिरी वाढवण्याची आणि नवोपक्रमाद्वारे उच्च श्रेणीतील वाढ घडवून आणण्याची इन-हाउस क्षमता असेल. हे बँकेला नवीन उत्पादने आणि सेवांच्या परिचयासाठी तंत्रज्ञान, ज्ञान आणि कौशल्ये विकसित करण्यास मदत करेल. फिन-टेक भागीदारी नियंत्रित करण्यासाठी आणि चालविण्यास आणि संपूर्ण बँकेत बदल लागू करण्यासाठी ही एक केंद्रीय संस्था म्हणून काम करेल.

महिला मनी, व्हिसा आणि ट्रान्सकॉर्पने महिला उद्योजकांसाठी प्रीपेड कार्ड लॉन्च केले.

- डिजिटल पेमेंट नेटवर्क महिला मनी, व्हिसा आणि ट्रान्सकॉर्प प्रीपेड पेमेंट इन्स्ट्रुमेंट्स (पीपीआय) ने महिला उद्योजकांना पेमेंट, कर्जे सहज गोळा करण्यात आणि व्यवहारांसाठी प्रोत्साहन मिळण्यासाठी महिला मनी प्रीपेड कार्ड लॉन्च केले आहे. प्रीपेड कार्ड डिजीटल उद्योजक, छोटे व्यावसायिक आणि महिलांच्या गरजा लक्षात घेऊन तयार करण्यात आले आहे.

महिला मनी प्रीपेड कार्डची ठळक वैशिष्ट्ये आणि फायदे:

- हे कार्ड महिला उद्योजकांना त्यांच्या व्यवसायासाठी डिजिटल पद्धतीने पेमेंट गोळा करणे सोपे करते आणि त्यांचे खेळते भांडवल वाढविण्यात मदत करते, कारण कर्ज थेट कार्डमध्ये हस्तांतरित केले जाऊ शकते.
- भागीदारांच्या महिला मनी इकोसिस्टममधून वापरकर्त्यांना प्रोत्साहन, बक्षिसे आणि कॅशबॅक ऑफर केले जातात.
- हे कार्ड अशा महिलांसाठी उपयुक्त आहे ज्या कदाचित त्यांची बँक खाती सक्रियपणे चालवत नाहीत परंतु त्यांच्या व्यवसायासाठी आणि खर्चासाठी डिजिटल व्यवहार करू इच्छितात.

NPCI ने UPI वापरकर्त्यांसाठी "UPI Lite- ऑन-डिव्हाइस वॉलेट" कार्यक्षमता डिझाइन केली आहे.

- नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) ने UPI वापरकर्त्यांसाठी "UPI Lite - ऑन-डिव्हाइस वॉलेट" ("UPI Lite") कार्यक्षमता लहान मूल्याच्या व्यवहारांसाठी डिझाइन केली आहे. भारतातील एकूण किरकोळ व्यवहारांपैकी सुमारे 75% (रोख रकमेसह) व्यवहार मूल्य 100 रुपयांपेक्षा कमी आहे. पुढे, एकूण UPI व्यवहारांपैकी 50% व्यवहारांचे मूल्य 200/- पर्यंत आहे. अशा लहान मूल्याच्या व्यवहारांवर सहज प्रक्रिया करण्यासाठी, NPCI ने "UPI Lite" ची ही सुविधा सुरू केली आहे.

फेज 1 मध्ये

- UPI Lite जवळच्या ऑफलाइन मोडमध्ये म्हणजे डेबिट ऑफलाइन आणि क्रेडिट ऑनलाइन पद्धतीने व्यवहारांवर प्रक्रिया करेल आणि नंतरच्या टप्प्यावर, UPI लाइट संपूर्ण ऑफलाइन मोडमध्ये म्हणजे डेबिट आणि क्रेडिट दोन्ही ऑफलाइन व्यवहारांवर प्रक्रिया करेल.
- UPI Lite पेमेंट व्यवहाराची वरची मर्यादा रु. 200. "ऑन-डिव्हाइस वॉलेट" साठी UPI Lite शिल्लकची एकूण मर्यादा रु. कोणत्याही वेळी 2,000 .
- UPI Lite मध्ये निधीची पूर्तता करण्याची परवानगी केवळ ऑनलाइन मोडमध्ये अतिरिक्त घटक प्रमाणीकरण (AFA) किंवा UPI AutoPay वापरून दिली जाईल जी वापरकर्त्याने AFA सह ऑनलाइन मोडमध्ये नोंदणी केली आहे.

HDFC बँक "स्मार्टहब व्यापार कार्यक्रम" आणि 'ऑटोफर्स्ट' अँप लाँच करणार आहे.

- एचडीएफसी बँकेने छोट्या व्यावसायिक कर्जांना डिजिटल पुश देण्यासाठी खालील दोन उपक्रम/अॅप्लिकेशन "स्मार्टहब व्यापार कार्यक्रम" आणि 'ऑटोफर्स्ट' अँप लाँच करण्याची घोषणा केली आहे. वित्तीय संस्थेने 2.7 दशलक्ष किरकोळ विक्रेते ऑनबोर्ड केले आहेत आणि प्रत्येक महिन्याला 100 हजार किरकोळ विक्रेते खरेदी करत आहेत. एचडीएफसी बँकेची तीन वर्षांत 20 दशलक्ष किरकोळ विक्रेत्यांना ऑनबोर्ड करण्याची योजना आहे. नवीन ऑनबोर्ड केलेले अर्ध्याहून अधिक किरकोळ विक्रेते केवळ अँप प्लॅटफॉर्मद्वारे कार्य करतात.

भारतातील क्रिप्टोकरन्सी: अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन 2022

- या महिन्याच्या सुरुवातीला अर्थमंत्री **निर्मला सीतारामन** यांनी त्यांच्या 2022-2023 च्या अर्थसंकल्पात भाषणात डिजिटल चलनांबद्दल बोलले तेव्हापासून या प्रकरणाची उत्सुकता झपाट्याने वाढली आहे. 2018 मध्ये, वित्त मंत्रालयाने एक निवेदन जारी केले होते की सरकार **क्रिप्टोकरन्सीला कायदेशीर निविदा** मानत नाही आणि क्रिप्टोकरन्सीचा वापर दूर करण्यासाठी सर्व उपाययोजना केल्या जातील.

मायक्रोफायनान्स कर्जासाठी RBI द्वारे जारी केलेली नियामक फ्रेमवर्क

- रिझर्व्ह बँकेने मायक्रोफायनान्स क्षेत्राला कर्ज देणाऱ्या नियमन केलेल्या संस्थांना (आरई) कर्जे तारणमुक्त आहेत आणि कर्जदाराच्या ठेव खात्यावरील धारणाधिकाराद्वारे सुरक्षित नाहीत, परतफेडीच्या जबाबदाऱ्या मर्यादित आहेत, व्याजदर व्याजदार नाहीत, याची खात्री करण्यासाठी निर्देश दिले आहेत. आणि प्रीपेमेंट दंड नाही. नियमन केलेल्या सावकारांसाठी मध्यवर्ती बँकेच्या सामंजस्यपूर्ण नियामक फ्रेमवर्कमध्ये, ज्यामध्ये अनुसूचित व्यावसायिक बँका, लघु वित्तपुरवठा बँका, NBFC-MFIs आणि NBFC-गुंतवणूक आणि क्रेडिट कंपन्या यांचा समावेश आहे, या कलमांचा समावेश आहे.

फिच रेटिंगने भारताचा FY23 वाढीचा अंदाज 8.5% पर्यंत कमी केला.

- Fitch Ratings ने आर्थिक वर्ष 2022-2023 साठी भारताचा GDP वाढीचा अंदाज त्यांच्या ग्लोबल इकॉनॉमिक आउटलुक- मार्च 2022 मध्ये 8.5 टक्क्यांपर्यंत कमी केला आहे. पूर्वी हा दर 10.3% इतका अंदाजित होता. सध्या सुरू असलेल्या रशिया-युक्रेन युद्धामुळे ऊर्जेच्या किमती झपाट्याने वाढल्यामुळे खालच्या दिशेने जाण्याचा अंदाज आहे. फिच या रेटिंग एजन्सीने चालू आर्थिक वर्ष 2021-2022 साठी GDP वाढीचा अंदाज 0.6 टक्क्यांनी वाढवून 8.7 टक्के केला आहे.

OECD ने FY23 साठी भारताचा GDP 8.1% ठेवला आहे.

- आर्थिक सहकार्य आणि विकास संघटनेने (OECD) भारताच्या वास्तविक सकल देशांतर्गत उत्पादनाचा (GDP) अंदाज FY24 मध्ये 5.5% राखून ठेवला आहे, जो 2022-23 मधील 8.1% पेक्षा कमी आहे.

आरबीआयने पीपल्स को-ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड कानपूरचा परवाना रद्द केला.

- **भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI)** ने **पीपल्स को-ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, कानपूर, उत्तर प्रदेशचा** परवाना रद्द केला आहे कारण बँक कलम 22(3) (a), 22 (3) (b), च्या आवश्यकतांचे पालन करण्यात अयशस्वी ठरली आहे. 22(3)(c), 22(3) (d) आणि 22(3)(e) – बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट, 1949 च्या कलम 56 अन्वये. या तरतुदींनुसार बँककडे पुरेसे भांडवल आणि कमाईच्या शक्यतांचा अभाव असल्याचे आढळून आले आहे.
- 21 मार्च रोजी व्यवसाय बंद झाल्यापासून बँकिंग नियमन कायदा, 1949 च्या कलम 56 मध्ये नमूद केल्यानुसार कलम 5(b) मध्ये परिभाषित केल्यानुसार ठेवी स्वीकारणे आणि ठेवींची परतफेड करणे यासारखे 'बँकिंग' व्यवसाय सुरू ठेवण्यास बँकेला मनाई आहे.

डीबीएस बँक इंडियाने ग्रीन डिपॉझिट कार्यक्रम सुरू केला.

- डीबीएस बँक इंडियाने कॉर्पोरेट क्लायंटसाठी ग्रीन डिपॉझिट प्रोग्राम लॉन्च केल्याची घोषणा केली आहे जी कंपन्यांना पर्यावरणास अनुकूल प्रकल्प किंवा मार्गांना समर्थन देण्यासाठी एक सोपा मार्ग प्रदान करते. DBS बँक ही शाश्वत आणि पर्यावरणपूरक हरित क्षेत्रांना कर्ज देणे आणि व्यापार क्रेडिट सोल्यूशन्स ऑफर करून आणि आता ग्रीन डिपॉझिट उत्पादन ऑफर करून शाश्वत विकास उद्दिष्टे एकत्रित करणाऱ्या काही बँकांपैकी एक आहे.

बँकेच्या शाश्वतता कार्यक्रमांतर्गत:

- ग्रीन डिपॉझिट हरित उद्योग आणि उपक्रमांना निधी देईल जसे की; ग्रीन बिल्डिंग शाश्वत पाणी उपक्रम ज्यात सांडपाणी व्यवस्थापन, अक्षय ऊर्जा आणि स्वच्छ वाहतूक यांचा समावेश आहे.

- ग्रीन डिपॉझिट प्रस्तावामध्ये नियमित मुदत ठेवींचे सर्व फायदे आणि बँकेद्वारे वितरित केलेल्या हरित आणि शाश्वत कर्जांना समर्थन देण्यासाठी DBS कडून वचनबद्धतेचा समावेश आहे.

चेन्नई सुपर किंग्स आणि आयसीआयसीआय बँक सह-ब्रँडेड क्रेडिट कार्डसाठी भागीदार आहेत.

- ICICI बँकेने जाहीर केले की त्यांनी सह-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड सादर करण्यासाठी चेन्नई सुपर किंग्ज (CSK) या भारतातील सर्वात यशस्वी क्रिकेट संघासोबत भागीदारी केली आहे. 'चेन्नई सुपर किंग्ज ICICI बँक क्रेडिट कार्ड' असे डब केलेले कार्ड, प्रतिष्ठित संघाच्या लाखो क्रिकेट चाहत्यांसाठी अनेक विशेष लाभांसह स्पष्टपणे विकसित केले गेले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- नवीन कार्ड हे बँकेने ऑफर केलेल्या को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड्सच्या मर्यादित-आवृत्तीच्या ओळीचा एक भाग आहे जेणेकरुन क्रीडा चाहत्यांना त्यांच्या आवडत्या संघांशी संवाद साधता येईल आणि क्रेडिट कार्ड वैशिष्ट्यांचा देखील लाभ घेता येईल.
- नवीन कार्ड हे बँकेने ऑफर केलेल्या को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड्सच्या अनन्य संचामध्ये आणखी एक भर आहे जेणेकरुन क्रीडाप्रेमींना त्यांच्या आवडत्या संघांशी संपर्क साधता येईल तसेच क्रेडिट कार्डचा लाभ घेता येईल.
- ICICI बँक आणि मँचेस्टर युनायटेड या इंग्लंडमधील व्यावसायिक फुटबॉल क्लबने चार वर्षांपूर्वी को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड लाँच केले.

कोटक, एचडीएफसी, अॅक्सिस प्रत्येकाने ONDC मधील 7.84% हिस्सा विकत घेतला.

- एचडीएफसी बँक, कोटक महिंद्रा बँक आणि अॅक्सिस बँकेने प्रत्येकी ONDC मध्ये 7.84 टक्के भागभांडवल खरेदी केले आहे, जो खुला सार्वजनिक डिजिटल इन्फ्रास्ट्रक्चर फ्रेमवर्क व्यवसाय आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- तीन बँकांनी प्रत्येकी 10 कोटी रुपये कंपनीत ठेवले आहेत.
- बुधवारी एका नियामक निवेदनात, एचडीएफसी बँकेने 10 लाख इक्विटी शेअर्स 10 कोटी रुपयांना वाटप केल्यानंतर आता ONDC च्या 7.84 टक्के इक्विटी शेअर भांडवलाची मालकी असल्याचे सांगितले.
- "कोटक महिंद्रा बँकेने ओपन नेटवर्क फॉर डिजिटल कॉमर्स (ONDC) च्या 10,00,000 इक्विटी शेअर्सचे 10 कोटी रुपयांचे सदस्यत्व घेतले आहे,

PFRDA आणि Irdai ने FinMapp ला NPS, विमा विकण्याचा परवाना दिला.

- FinMapp या वित्तीय सेवा फर्मने जाहीर केले की त्यांना पेन्शन फंड रेग्युलेटरी अँड डेव्हलपमेंट अथॉरिटी (PFRDA) ने राष्ट्रीय पेन्शन योजनेअंतर्गत परवाना दिला आहे. याने भारतीय विमा नियामक आणि विकास प्राधिकरण (Irdai) कडून कॉर्पोरेट एजंट म्हणून नोंदणी प्रमाणपत्र देखील प्राप्त केले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- FinMapp ला त्याच्या ग्राहकांना एक सत्यापित विक्रेता म्हणून विमा आणि NPS उत्पादने प्रदान करण्यास अनुमती देईल, ज्यामुळे कंपनीला त्याचा ग्राहक आधार वाढवता येईल.
- पुढील काही महिन्यांत, कंपनी तिच्या अॅपवर गुंतवणूक साधन म्हणून NPS उपलब्ध करून देईल.
- IRDAI आणि PFRDA प्रमाणपत्र आमच्या विकासातील एक महत्त्वाचा टप्पा आहे.
- हे आमच्या आर्थिक सेवांना बळकट करण्यात आणि NPS आणि इतर तत्सम उत्पादनांचे वैध विक्रेता म्हणून आमची स्थिती प्रमाणित करण्यात मदत करेल.
- हे आमच्या वित्तीय सेवांच्या बळकटीसाठी आणि NPS आणि विमा उत्पादनांचे वैध विक्रेता म्हणून आमच्या स्थितीचे प्रमाणीकरण करण्यात मदत करेल.

UNCTAD : 2022 मध्ये भारताचा GDP वाढीचा अंदाज 4.6% पर्यंत

- UN च्या अहवालानुसार, 2022 साठी भारताचा अंदाजित आर्थिक विकास 2% पेक्षा जास्त 4.6 टक्क्यांनी घसरला आहे, ही घट युक्रेनमध्ये सुरू असलेल्या युद्धामुळे झाली आहे. नवी दिल्लीला ऊर्जा प्रवेश आणि किमतींवरील निर्बंध तसेच व्यापार निर्बंध, अन्नधान्य महागाई, कठोर धोरणे आणि आर्थिक अस्थिरता यांचा सामना करावा लागेल अशी अपेक्षा आहे.

रशिया-युक्रेन युद्धाचा जागतिक अर्थव्यवस्थेवर परिणाम:

- युक्रेन संकटातील व्यत्यय आणि विकासशील राष्ट्रांना विशेषतः धोक्यात आणणाऱ्या मॅक्रो इकॉनॉमिक धोरणांमधील बदलांमुळे, यूएन कॉन्फरन्स ऑन ट्रेड अँड डेव्हलपमेंट (UNCTAD) ने 2022 साठी जागतिक आर्थिक वाढीचा अंदाज 3.6 टक्क्यांवरून 2.6 टक्क्यांवर आणला आहे.
- रशिया या वर्षी गंभीर मंदीमध्ये प्रवेश करेल असा अंदाज असताना, विश्लेषणानुसार, पश्चिम युरोप आणि मध्य आशियाच्या क्षेत्रांमध्ये मोठी आर्थिक मंदी अपेक्षित आहे.
- दक्षिण आणि पश्चिम आशियातील काही इतर अर्थव्यवस्थांना ऊर्जेची मागणी आणि किमतीत झपाट्याने वाढ झाल्यामुळे फायदा होऊ शकतो, परंतु त्यांना प्राथमिक कमोडिटी बाजारातील अडचणी, विशेषत: अन्नधान्य चलनवाढ, आणि अंतर्निहित आर्थिक अस्थिरतेमुळे अधिक नुकसान होईल.

- चीन आणि इतर भागीदारांसोबत व्यापार चालू राहील, परंतु रशियन फेडरेशन सध्या मिळवू शकत नसलेल्या मोठ्या प्रमाणात आयात केलेल्या वस्तूंची भरपाई करू शकणार नाहीत.
- युक्रेनमधील हिंसाचार संपला तरीही 2022 पर्यंत निर्बंध कायम राहिल्यास रशियाला तीव्र मंदीचा सामना करावा लागेल.

RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी बेंगळुरू येथे RBIH चे उद्घाटन केले.

- RBI गव्हर्नर शक्तीकांत दास यांनी गुरुवारी बेंगळुरूमध्ये रिझर्व्ह बँक इनोव्हेशन हब (RBIH) चे उद्घाटन केले, ज्याची स्थापना आर्थिक नवकल्पना वाढवण्यासाठी आणि त्यांचे पालनपोषण करण्यासाठी 100 कोटी रुपयांच्या प्रारंभिक भांडवली योगदानासह करण्यात आली होती. मध्यवर्ती बँकेच्या मते, हबमध्ये सेनापती (क्रिस) गोपालकृष्णन अध्यक्ष म्हणून आणि उद्योग आणि शैक्षणिक क्षेत्रातील इतर उल्लेखनीय लोक सदस्य म्हणून एक स्वतंत्र बोर्ड आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- RBIH ची स्थापना 2013 च्या कंपनी कायद्यांतर्गत कलम 8 व्यवसाय म्हणून करण्यात आली होती, ज्यामध्ये 100 कोटी रुपयांच्या प्रारंभिक भांडवली योगदानासह, दीर्घकालीन संस्थात्मक सेटिंगमध्ये आर्थिक नवकल्पनांना चालना देण्यासाठी आणि विकसित करण्यासाठी.
- देशातील कमी उत्पन्न असलेल्या लोकांसाठी आर्थिक सेवा आणि वस्तूंच्या प्रवेशास प्रोत्साहन देणारी परिसंस्था तयार करण्याचा RBIHचा मानस आहे.
- हब आर्थिक नवकल्पना क्षेत्रात (BFSI क्षेत्र, स्टार्टअप इकोसिस्टम, नियामक आणि शैक्षणिक) अनेक भागधारकांना एकत्र आणेल.

Ola, एक भारतीय राइड-हेलिंग स्टार्टअप, तिच्या वित्तीय सेवा ऑफरचा विस्तार करण्यासाठी निओ-बँकिंग प्लॅटफॉर्म Avail Finance घेण्यास सहमत आहे.

- ओला, एक भारतीय राइड-हेलिंग स्टार्टअप, तिच्या वित्तीय सेवा ऑफरचा विस्तार करण्यासाठी निओ-बँकिंग प्लॅटफॉर्म Avail Finance घेण्यास सहमत आहे.
- ओला फायनान्सच्या प्रोडक्ट पोर्टफोलिओचा वापर कर्ज देण्याच्या कार्यात वाढ करण्यासाठी आणि निओ-बँकिंग विस्ताराची उद्दिष्टे पुढे नेण्यासाठी करू इच्छिते.
- ओला फायनान्शिअल अंतर्गत मोबिलिटी-केंद्रित आर्थिक सेवा व्यवसाय विकसित करण्याचा प्रयत्न करत असताना फिनटेक मार्केटमध्ये ओलाच्या मोठ्या मोहिमेतील हे अधिग्रहण हे एक महत्त्वाचे पाऊल आहे.

शक्तीकांत दास यांनी म्हैसूरमध्ये BRBNMPL च्या शिक्षण आणि विकास केंद्राची पायाभरणी केली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) चे गव्हर्नर शक्तिकांत दास यांनी म्हैसूर, कर्नाटक येथे भारतीय रिझर्व्ह बँक नोट मुद्रान प्रायव्हेट लिमिटेड (BRBNMPL) च्या शिक्षण आणि विकास केंद्र (LDC) च्या स्थापनेची पायाभरणी केली. भारतीय रिझर्व्ह बँक नोट मुद्रान प्रायव्हेट लिमिटेड (BRBNMPL) ही RBI ची पूर्ण मालकीची उपकंपनी आहे.

शिक्षण आणि विकास केंद्राबद्दल:

- LDC ची स्थापना सिक्युरिटी प्रिंटिंग अँड मिंटिंग कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (SPMCIL) आणि बँक नोट पेपर मिल इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड (BNPMIPL) यांच्या सक्रिय सहकार्याने केली जात आहे.
- LDC मजबूत ज्ञान प्रसारासाठी एक मंच म्हणून काम करेल, अशा प्रकारे बँक नोटांचे उत्पादन, गुणवत्ता आणि पुरवठा यामध्ये एकसमानता सुनिश्चित करण्यासाठी सर्वोत्तम पद्धती, अनुभव आणि नवकल्पना अनुकूल वातावरणात कार्यक्षमतेने सामायिक केल्या जातील याची खात्री करेल

RBI गव्हर्नर यांनी BRBNMPL चे वर्णिका इंक मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट स्थापन केले.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक नोट मुद्रन प्रायव्हेट लिमिटेड (BRBNMPL) ने बँक नोटांची सुरक्षा वाढवण्यासाठी म्हैसूर, कर्नाटक येथे 1,500 मेट्रिक टन वार्षिक शाई उत्पादन क्षमता असलेले "वर्णिका" नावाचे इंक मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट स्थापन केले आहे. भारतीय रिझर्व्ह बँक नोट मुद्रान प्रायव्हेट लिमिटेड (BRBNMPL) ही RBI ची पूर्ण मालकीची उपकंपनी आहे. शक्तिकांत दास (RBI चे गव्हर्नर) यांनी भारतीय रिझर्व्ह बँक नोट मुद्रान प्रायव्हेट लिमिटेड (BRBNMPL) चे इंक मॅन्युफॅक्चरिंग युनिट "वर्णिका" राष्ट्राला समर्पित केले आहे.

NARCL ला बँक ऑफ इंडियाकडून 108.81 कोटी रुपयांची गुंतवणूक मिळाली.

- 21 मार्च रोजी, बँक ऑफ इंडियाने (BoI) नॅशनल ॲसेट रिकन्स्ट्रक्शन कंपनी लिमिटेड (NARCL) मध्ये रु. 109 कोटी गुंतवणुकीची घोषणा केली. एका नियामक विधानात, बँकेने म्हटले आहे, "आम्ही अशा प्रकारे घोषित करतो की 21 मार्च 2022 रोजी, बँकेने प्राधान्य शेअर इश्यू अंतर्गत नॅशनल ॲसेट रिकन्स्ट्रक्शन कंपनी लिमिटेड (NARCL) मध्ये 108.81 कोटी रुपयांची गुंतवणूक केली आहे.

ICRA ने FY23 मध्ये भारताचा GDP वाढीचा अंदाज 7.2% पर्यंत कमी केला.

- रेटिंग एजन्सी ICRA ने 2022-23 (FY23) मध्ये भारताच्या GDP साठी 7.2 टक्क्यांपर्यंत वाढीचा अंदाज कमी केला आहे. यापूर्वी हा दर 8 टक्के होता. ICRA Ltd. ने 2021-22 (FY22) साठी GDP वाढीचा अंदाज 8.5% ठेवला आहे, जो राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाच्या 8.9% च्या अधिकृत आगाऊ अंदाजापेक्षा कमी आहे.

RBI ने पेमेंट सिस्टम टच पॉइंट्सच्या जिओ-टॅगिंगसाठी फ्रेमवर्कचे अनावरण केले.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने पेमेंट सिस्टम टचपॉइंट्सच्या जिओ-टॅगिंगसाठी फ्रेमवर्क जारी केले आहे. डिजिटल पेमेंट अधिक सखोल करण्यासाठी आणि देशातील सर्व नागरिकांना सर्वसमावेशक प्रवेश प्रदान करण्यासाठी मध्यवर्ती बँकेच्या फोकसचा हा फ्रेमवर्क भाग आहे. पेमेंट सिस्टम टचपॉइंट्सचे जिओ-टॅगिंग पॉइंट्स ऑफ सेल (PoS) टर्मिनल्स, क्विक रिस्पॉन्स (QR) कोड इत्यादी पेमेंट स्वीकृती पायाभूत सुविधांच्या उपलब्धतेचे योग्य निरीक्षण करण्यास सक्षम करेल.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या म्हणण्यानुसार बँकांनी एकूण 34,000 कोटी रुपयांची फसवणूक केली आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (आरबीआय) ने भारतीय रिझर्व्ह बँक (फसवणूक वर्गीकरण आणि व्यावसायिक बँकांद्वारे अहवाल देणे आणि निवडक FI) निर्देशांचे पालन करण्यात अयशस्वी झाल्याबद्दल भारतीय स्टेट बँकेला (बँकेला) 1 कोटी रुपये (फक्त एक कोटी रुपये) दंड ठोठावला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- हा दंड बँकिंग नियमन कायदा, 1949 च्या कलम 47A (1) (c) अंतर्गत तसेच कलम 46(4)(i) आणि 51(1) अंतर्गत RBI च्या अधिकारानुसार जारी करण्यात आला आहे.
- ही कृती नियामक अनुपालनाच्या मुद्द्यांवर आधारित आहे आणि बँक आणि तिचे ग्राहक यांच्यातील कोणत्याही व्यवहाराच्या किंवा कराराच्या वैधतेवर निर्णय घेण्याचा हेतू नाही.

इंडिया रेटिंगने भारताचा FY23 GDP वाढीचा अंदाज 7-7.2% पर्यंत कमी केला.

- इंडिया रेटिंग्स अँड रिसर्च (Ind-Ra) ने FY23 मध्ये भारतासाठी GDP वाढीचा अंदाज 7-7.2 टक्क्यांपर्यंत खाली आणला आहे. यापूर्वी जानेवारीमध्ये इंड-रा या रेटिंग एजन्सीने हा दर 7.6 टक्के राहण्याचा अंदाज वर्तवला होता.

महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2021-22

- राज्य विधिमंडळाच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात 2021-22 या वर्षाचा आर्थिक पाहणी अहवाल दिनांक 10 मार्च 2022 सादर करण्यात आला. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी विधानसभेत हा अहवाल मांडला. 2022-23 या वर्षाचा अर्थसंकल्प सादर होण्यापूर्वी आर्थिक पाहणी अहवालातून राज्याच्या अर्थव्यवस्थेचे आश्वासक चित्र समोर आल्याने राज्य सरकरला मोठा दिलासा मिळाला आहे. देशाचे राष्ट्रीय सकल उत्पन्न (जीडीपी) 8.9 टक्के असताना व करोनाच्या हाहाकाराशी दोन हात करूनही देशाच्या सकल राष्ट्रीय उत्पन्नापेक्षाही अधिक दराने राज्याच्या सकल उत्पन्नात होत असलेली वाढ ही अत्यंत आशादायी असल्याचे आर्थिक क्षेत्रातील जाणकारांचे म्हणणे आहे. राज्यातील कृषी क्षेत्रातील वाढ ही गेल्या वर्षीच्या तुलनेत कमी झाली असून ती 11.7टक्क्यांवरून 4.4 टक्के इतकी कमी झाली आहे. राज्यातील उद्योग क्षेत्राने मात्र भरारी घेतली आहे. गेल्या वर्षी उद्योग क्षेत्राची वाढ उणे 11.7 टक्के होती, ती यंदा 11.9 टक्के असल्याचे आर्थिक पाहाणी अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. तर सेवा क्षेत्रही उणे 9 टक्क्यांवरून 13.5 टक्क्यांनी वाढले असल्याचे अहवालात म्हटले आहे.

महत्वाचे मुद्दे

- 2021-22 च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजानुसार महसुली खर्च 3,79,213 कोटी रुपये आहे, 2020-21 मध्ये 3,35,675 कोटी रुपयांच्या सुधारित अंदाजापेक्षा.
- 2021-22 च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजानुसार GSDP मधील वित्तीय तुटीची टक्केवारी 2.1 टक्के आणि GSDP मधील कर्जाचा साठा 19.2 टक्के आहे, असे अहवालात म्हटले आहे.
- सर्वेक्षणानुसार, राष्ट्रीय जीडीपीमध्ये राज्याचा सरासरी हिस्सा १४.२ टक्के इतका आहे. प्रगत अंदाजानुसार, 2021-22 मध्ये राज्याचे दरडोई उत्पन्न 2,25,073 रुपये अपेक्षित आहे.
- 2021-22 च्या खरीप हंगामात 155.15 लाख हेक्टर क्षेत्रात पेरणी पूर्ण झाली, असे अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.
- तृणधान्ये, कडधान्ये, तेलबिया, कापूस आणि ऊस यांचे उत्पादन मागील वर्षीच्या तुलनेत अनुक्रमे 11 टक्के, 27 टक्के, 13 टक्के, 30 टक्के आणि 0.4 टक्क्यांनी घसरण्याची अपेक्षा आहे.

- 2021-22 च्या रब्बी हंगामात जानेवारीच्या अखेरीस 52.47 लाख हेक्टर जमिनीवर पेरणी पूर्ण झाली.
- कडधान्यांचे उत्पादन 14 टक्क्यांनी वाढण्याची अपेक्षा आहे, तर तृणधान्ये आणि तेलबियांचे उत्पादन मागील वर्षीच्या तुलनेत अनुक्रमे 21 टक्के आणि 7 टक्क्यांनी कमी होण्याची अपेक्षा आहे.
- अहवालानुसार, राज्यात 21.09 लाख हेक्टर क्षेत्र फळबाग लागवडीखाली असून, 291.43 लाख हेक्टर क्षेत्रावर उत्पादन अपेक्षित आहे.
- जून 2020 ते डिसेंबर 2021 या कालावधीत, राज्यात 3.34 लाख अपेक्षित रोजगारांसह 1.88 लाख कोटी रुपयांचे गुंतवणुकीचे प्रस्ताव आले आहेत, असे सर्वेक्षणातून समोर आले आहे.
- ऑक्टोबर 2021 अखेर राज्यात 10,785 स्टार्ट-अप होते, असे नमूद करण्यात आले.
- सर्वेक्षण अहवालानुसार, 15 जानेवारी 2022 पर्यंत राज्यात एकूण 71.70 लाख कोविड-19 प्रकरणे नोंदली गेली आहेत. किमान 67.60 लाख लोक संसर्गातून बरे झाले आहेत आणि पुनर्प्राप्तीचा दर 94.3 टक्के आहे.

राज्य अर्थव्यवस्था

- सन 2021-22 च्या पूर्वानुमानानुसार राज्य अर्थव्यवस्थेत 12.1 टक्के वाढ तर देशाच्या अर्थव्यवस्थेत 8.9 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. सन 2021-22 च्या पूर्वानुमानानुसार दिसत असलेली वाढ ही सन 2021-22 मधील घटीच्या पार्श्वभूमीवर आहे.
- सन 2021-22 मध्ये 'कृषि व संलग्न कार्ये क्षेत्रात 4.4 टक्के वाढ, 'उद्योग' क्षेत्रात 11.9 टक्के वाढ आणि 'सेवा' क्षेत्रात 13.5 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. पूर्वानुमानानुसार सन 2021-22 मध्ये सांकेतिक ('नॉमिनल') (चालू किंमतीनुसार) स्थूल राज्य उत्पन्न ₹ 31,97,772 कोटी अपेक्षित आहे आणि वास्तविक ('रिअल') (सन 2021-22 च्या स्थिर किंमतीनुसार) स्थूल राज्य उत्पन्न ₹ 21,18,309 कोटी अपेक्षित आहे.

राज्य उत्पन्न

- पूर्वानुमानानुसार सन 2021-22 च्या वास्तविक स्थूल राज्य उत्पन्नात सन २०२०-२१ च्या तुलनेत 12.1 टक्के वाढ अपेक्षित असून ते ₹ 21,18,309 कोटी अंदाजित आहे.
- सांकेतिक स्थूल राज्य उत्पन्न ₹ 31,97,782 कोटी अंदाजित आहे.
- सन 2021-22 च्या पूर्वानुमानानुसार दिसत असलेली वाढ ही 2021-22 मधील घटीच्या पार्श्वभूमीवर आहे. महामारीच्या परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी संपुर्ण व अंशत: लॉकडाऊन, टप्प्याटप्प्याने खुले करण्यात आलेले आर्थिक व्यवहार आणि लसीकरण मोहीम यासारख्या विविध उपाययोजनांचा अर्थव्यवस्थेतील घडामोडींवर मोठा परिणाम होत आहे. परिणामी, हे अंदाज सुधारीत करतांना त्यात मोठ्या प्रमाणात बदल संभवतात.
- 'कृषि व संलग्न कार्य क्षेत्राच्या वास्तविक स्थूल राज्य उत्पन्नात 4.4 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'पीक' क्षेत्राच्या वास्तविक स्थूल राज्य मूल्यवृद्धित 3.0 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'पशुसंवर्धन', 'वने व लाकूड तोडणी' आणि 'मत्स्यव्यवसाय व मत्स्यशेती या क्षेत्रांत अनुक्रमे 6.9 टक्के, 7.2 टक्के व १.६ टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'उद्योग' क्षेत्रात 11.9 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'वस्तुनिर्माण व 'बांधकाम क्षेत्रांत अनुक्रमे 9.5 टक्के व 17.4 टक्के वाढ अपेक्षित आहे. 'सेवा' क्षेत्रात 13.5 टक्के वाढ अपेक्षित आहे.

राज्यातील औद्योगिक गुंतवणूक

- उदारिकरणाचे धोरण अंगिकारल्यापासून (ऑगस्ट, १९९१) माहे नोव्हेंबर, 2021 पर्यंतच्या कालावधीत र १५,०९,८११ कोटी गुंतवणुकीसह २१,२१६ औद्योगिक प्रकल्प मंजूर करण्यात आले. सन २०२१ मध्ये माहे नोव्हेंबरपर्यंत ₹७४,३६८ कोटी प्रस्तावित गुंतवणुकीच्या २५८ प्रकल्पांची नोंदणी झाली.
- देशातील मंजूर झालेले एकूण औद्योगिक प्रकल्प आणि त्यातील गुंतवणुकीमध्ये राज्याचा हिस्सा अनुक्रमे १८.० टक्के आणि १०.९ टक्के आहे.

कृषी

- अनियमित पाऊस, हवामानातील बदल, जमिनीची धूप व मातीचा कमी होणारा कस, निविष्टांवरील वाढता खर्च, बाजारभावातील अनिश्चितता, इत्यादी राज्यातील कृषि क्षेत्राकरिता प्रमुख आव्हाने आहेत. या आव्हानांवर मात करून शेतकऱ्यांचे राहणीमान उंचावणे, या उद्देशाने विविध योजना शासनामार्फत राबविण्यात येत आहेत.
- कृषि आणि संलग्न कार्य क्षेत्रामध्ये पीक क्षेत्राचा सरासरी हिस्सा ६३.७ टक्के आहे. एकूण पीक उत्पादनात फलोत्पादनाचा सरासरी हिस्सा २८.४ टक्के आहे. राज्यात गेल्या काही दशकांत भरड तृणधान्यांचे उत्पादन घेण्यावरील भर कमी झाला असून कापूस, ऊस, सोयाबीन, मका, फळे, भाजीपाला आणि फुले यांसारखे अधिक मूल्य मिळवून देणारे शेतीउत्पादन घेण्याकडे कल दिसून येत आहे.
- शेतकऱ्यांमध्ये जागरूकता निर्माण करणे, ज्ञानाच्या कक्षा रूंदावणे व कार्यक्षमता वृद्धींगत करण्याकरीता शासन माहिती व संप्रेषण तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर करीत आहे. महाडीबीटी पोर्टलद्वारे पात्र शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात आर्थिक लाभ व अनुदान थेट जमा करण्यात येत आहे. कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांमधे ऑनलाईन पद्धतीने कृषि उत्पादनाच्या खरेदी विक्रीची सुविधा इलेक्ट्रॉनिक राष्ट्रीय कृषि बाजार (ई-नाम) पोर्टलद्वारे शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. शेती उत्पादकता वाढविण्याकरीता शेतीविषयक सर्व आवश्यक माहिती शेतकऱ्यांना कृषिक अपव्दारे उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीच्या मूल्य निर्धारण प्रक्रियेमध्ये मानवी हस्तक्षेप व त्रुटी कमी करण्याकरीता राज्यशासनाने महा-मदत ही ई-शासन प्रणाली स्थापित केली आहे

महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2022-23

- 11 मार्च 2022 रोजी सादर झालेला महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2022-23 हा मुख्यत्वे पंचसुत्रीवर अवलंबून होता. विकासाची पंचसूत्री -कृषी, आरोग्य, मनुष्यबळ विकास, दळणवळण आणि उद्योग या क्षेत्रांसाठी १ लाख १५ हजार २१५ कोटी रुपयांचा नियतव्यय प्रस्तावित आहे.

प्रमुख मुद्दे

- शेतकरी कल्याणासाठी अधिक अनुदान देण्यात येणार असल्याचे त्यांनी सांगितले.
- नियमितपणे कर्जाची परतफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांसाठी 50 हजार रुपये प्रोत्साहनपर अनुदान मिळणार आहे.
- दोन वर्षात 104 सिंचन प्रकल्प पूर्ण करणार असल्याची घोषणा अर्थमंत्री अजित पवार यांनी केली. त्याशिवाय गोसीखुर्द प्रकल्पासाठीच्या कामासाठी निधीची तरतूद करण्यात आली.
- कोकण आणि परभणी कृषी विद्यापीठाला 50 कोटींचा निधी देण्याची घोषणा करण्यात आली.
- पंतप्रधान सिंचन योजनेतून 11 प्रकल्प पूर्ण करणार असल्याचे अर्थमंत्र्यांनी सांगितले.
- जलसंपदा विभागाला 13 हजार 252 कोटी रुपयांच्या निधीची तरतदू यंदाच्या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे.
- भरड धान्यावर विशेष भर देण्यात येणार आहे.
- शेततव्यासाठी अनुदानात वाढ करण्याची घोषणा अजित पवार यांनी केली आहे. आता 75 हजार रुपयांचे अनुदान मिळणार आहे.
- देशी गाई, बैलांची उत्पादकता वाढवण्यासाठी राज्यात तीन मोबाइल प्रयोगशाळा उभारणार
- प्रत्येक महसूल विभागात प्रत्येकी एक शेळी प्रकल्प
- या वर्षात 60 हजार कृषीपंपाना वीज देणार
- एक लाख हेक्टर क्षेत्रावर फळबागा उभारण्याचे लक्ष्यं
- मुंबईतील पशूवैद्यकीय महाविद्यालयाला 10 कोटींचा निधी
- 11 हजार 199 कोटी रूपये आदिवासी विकास कल्याण निधी
- गडचिरोली माडिया भवन उभारणार
- 3000 कोटी सामाजीक कल्याण विभागाला
- 2400 कोटी महिला आणि बाल विकास विभागाला
- 2472 कोटी रूपये महिला व बालकल्ण्यान विभागाला दिले जातील
- एसआरएच्या धर्तीवर मुंबईबाहेर झोपड्यांच्या दुरूस्तीसाठी 100 कोटी रूपये
- 7718 कोटी रुपये ग्रामविकास मंत्रालयाला
- ग्रामीण भागात 6550 किमीचे रस्ते बांधले जातील.
- 500 कोटी रुपये कोकण सागरी महामार्गासाठी
- समृद्धी महामार्गाचे 77 टक्के काम पूर्ण
- पुढे गडचिरोली गोंदीया पर्यंत वाढवण्यात येत आहे
- 15773 कोटी रुपये MSRDC ला रस्ते विकासासाठी देणार
- वसई, भाईंदर जलमार्गाने जोडणार 330 कोटी रूपये
- मुंबई मेट्रो 3 लाईन नेव्ही नगर पर्यंत विस्तारणार
- शिवडी नाव्हाशिवा प्रकल्पाचे 64 टक्के काम पूर्ण
- 3000 पर्यावरण पुरक बस पुरवणार
- ST महामंडळासाठी 3003 कोटी रुपये
- नगरविकास विभागाला 8 हजार कोटी

पंचसूत्री पहिले सूत्र (कृषी व संलग्न)

- नियमित कर्जफेड करणाऱ्या 20 लाख शेतकयांना प्रोत्साहन म्हणून ५० हजार रुपये अनुदान १० हजार कोटी रुपयाचा खर्च अपेक्षित आहे.
- भूविकास बँकेच्या 34 हजार 788 कर्जदार शेतकऱ्यांची 964 कोटी 25 लाख रुपयांची कर्जमाफी, बँकेच्या कर्मचाऱ्यांची 2105 कोटी 40 लाख रुपये एवढी देणी अदा करणार.
- सोयाबीन व कापूस पिकांसाठी विशेष कृती योजनेसाठी 3 वर्षात 1 हजार कोटी रुपये निधी देण्यात येणार.
- मुख्यमंत्री शाश्वत कृषी सिंचन योजनेअंतर्गत शेततव्याचा समावेश करून अनुदानाच्या रकमेत ५० टक्के वाढ करून ते 75 हजार रुपये केले.
- बाजार समित्यांनी (306) पायाभूत सुविधांसाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याजाची १००
- टक्के परतफेड करण्यासाठी सहाय रु. 10,000 कोटी गुंतवणूक अपेक्षित
- किमान आधारभूत किमतीनुसार शेतमाल खरेदी करिता 6 हजार 552 कोटी रुपयांची तरतुद
- कृषी निर्यात धोरण तयार करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य,
- 20 हजार 761 प्राथमिक कृषि पतपुरवठा सहकारी संस्थांचे (PACS) संगणकीकरण करण्याकरिता 150 कोटी रुपयांची गुंतवणूक
- दोन वर्षात 28 सिंचन प्रकल्पात पाणीसाठा करण्यात आला असून येत्या दोन वर्षात १०४ प्रकल्प पूर्ण करण्याचे नियोजन
- गोसीखुर्द राष्ट्रीय प्रकल्पासाठी सन 2022-23 मध्ये 853 कोटी 45 लाख रुपये निधी
- मृद व जलसंधारणाची दोन वर्षात 4 हजार 885 कामे पूर्ण करण्याचे नियोजन, 4 हजार 774 कोटी रुपये खर्च प्रस्तावित
- सन 2022-23 मधे 60 हजार कृषिपंपांना वीज जोडणीचे उद्दीष्ट.
- रोजगार हमी योजनेअंतर्गत फळबाग लागवड योजनेमध्ये केळी, ड्रॅगन फ्रुट, एव्हॅकॅडो, द्राक्षे आदी फळ पिके तसेच अन्य महत्त्वाच्या मसाला पिकांचा नव्याने समावेश

- देशी गायी, म्हशींची उत्पादकता वाढवण्यासाठी विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्रासाठी प्रत्येकी एक, अशा एकूण तीन मोबाईल प्रयोगशाळा.

पंचसूत्री दुसरे सूत्र (आरोग्य)

- नांदेड, अमरावती, जालना, भंडारा, अहमदनगर आणि सातारा येथे प्रत्येकी 50 खाटांची प्रथम दर्जाची ट्रॉमा केअर युनिट उभारणार.
- 200 खाटांच्या सर्व रुग्णालयांमध्ये येत्या तीन वर्षात लिथोट्रिप्सी उपचार पद्धती सुरु करणार.
- मोतीबिंदू शस्त्रक्रियेसाठी आधुनिक 'फेको' उपचार पद्धती सुरु करणार..
- 50 खाटांच्या रुग्णालयांना यांत्रिक धुलाई संयंत्रे व 30 खाटांवरील रुग्णालयांना स्वच्छता यंत्रे देणार.
- मोबाईल कर्करोग निदान वाहनांची सुविधा देणार.
- हिंगोली, यवतमाळ, बुलढाणा, सांगली, सातारा, कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग, वर्धा, भंडारा, जळगाव, अहमदनगर, धुळे, सोलापूर, रत्नागिरी, औरंगाबाद आणि रायगड येथे प्रत्येकी 100 खाटांची स्त्री रुग्णालये स्थापन करणार
- जालना येथे 365 खाटांचे नवीन प्रादेशिक मनोरुग्णालय स्थापन करण्याकरिता 60 कोटी रुपये उपलब्ध करणार.
- मुंबई येथे सेंट जॉर्ज पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संस्था, नाशिक येथील आरोग्य विज्ञान विद्यापीठात वैद्यकीय पदव्युत्तर संस्था, नागपूर येथे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संस्था येथे पदव्युत्तर संस्था स्थापन करण्यात येणार.
- अन्न सुरक्षा कार्यप्रणालीचे बळकटीकरणासाठी 2 वर्षात 100 कोटी उपलब्ध करणार
- पुणे शहराजवळ अत्याधुनिक 'इंद्रायणी मेडिसीटी' उभारण्यात येणार
- रोजगारक्षम मनुष्यबळ निर्माणासाठी 500 कोटी रुपये खर्चून 'इनोव्हेशन हब' स्थापन करण्यात येणार.

पंचसूत्री तिसरे सूत्र (मनुष्यबळ विकास)

- 1 लाख 20 हजार अंगणवाडी सेविका व पर्यवेक्षिकांना ई शक्ती योजनेतून मोबाईल सेवा देणार.
- बालसंगोपनाच्या अनुदानात 1125 रुपयांवरुन 2500 रुपयांपर्यंत वाढ.
- प्रत्येक जिल्हयाच्या ठिकाणी अमृत महोत्सवी महिला व बाल भवन उभारणार.
- नागरी भागातील अतितीव्र कुपोषित बालकांसाठी नागरी बाल विकास केंद्रे सुरु करणार.
- शासकीय वसतिगृहातील विद्यार्थिनींसाठी मोफत सॅनिटरी नॅपकीन डिस्पेन्सींग मशिन,

पंचसूत्री चौथे सूत्र (दळणवळण)

- मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजना टप्पा-२ अंतर्गत 10,000 कि.मी. लांबीच्या रस्त्याकरिता 7500 कोटी रूपये तरतुद.
- 6550 कि.मी. लांबीच्या पंतप्रधान ग्रामसडक योजना टप्पा-३ चा प्रारंभ.
- हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र समृद्धी महामार्गाचा नागपूर ते भंडारा गोंदिया, नागपूर ते गडचिरोली असा विस्तार करणार.
- 16039 कोटी रुपयांच्या नाशिक-पुणे मध्यम अतिजलद रेल्वे प्रकल्पाकरीता भूसंपादन
- सुरु.
- मुंबईतील मेट्रो मार्गिका क्रमांक 3, कुलाबा-वांद्रे-सीप्झ या मार्गिकेचा विस्तार कफ परेडपासून नेव्हीनगरपर्यंत.
- पुण्यातील स्वारगेट ते कात्रज व पिंपरी ते निगडी, वनाझ ते चांदणी चौक, रामवाडी ते वाघोली, स्वारगेट ते हडपसर, हडपसर ते खराडी, खडकवासला ते स्वारगेट मेट्रो प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम सुरु.
- महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या 3000 नवीन बसगाड्या व 103 बसस्थानकांच्या आधुनिकीकरण यासाठी भांडवली अर्थसहाय्य.
- शिर्डी, रत्नागिरी, अमरावती व कोल्हापूर विमानतळाच्या कामांसाठी तरतूद गडचिरोलीला नवीन विमानतळ

पंचसूत्री पाचवे सूत्र (उद्योग)

- मॅग्नेटिक महाराष्ट्र 2.0 अंतर्गत 98 गुंतवणूक करारातून 1 लाख 89 हजार कोटी रूपये गुंतवणूक आणि रोजगाराच्या ३ लाख ३० हजार नवीन संधी.
- ई-वाहन धोरणांतर्गत सन 2025 पर्यंत वाहन नोंदणीत इलेक्ट्रीक वाहनांचा हिस्सा 10 टक्के व मोठ्या शहरांच्या सार्वजनिक वाहतुकीतील हिस्सा 25 टक्के करण्याचे उद्दिष्ट, 5000 चार्जिंग सुविधा उभारणार.
- मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमांतर्गत 30,000 हून अधिक स्वयंरोजगार प्रकल्पातून सुमारे १ लाख रोजगार संधी.
- कोविडमुळे विधवा झालेल्या महिलांना स्वयंरोजगार सुरू करण्यासाठी 100 टक्के व्याज परताव्याची पंडिता रमाबाई स्मृती शताब्दी महिला उद्योजक ही नवीन योजना.
- मौजे कौडगाव व मौजे शिंदाळा (जि. लातूर), मौजे साक्री (जि. धुळे), वाशीम, मौजे कचराळा (जि. चंद्रपूर) आणि यवतमाळ येथे एकूण 577 मेगावॅट क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प, राज्यात 2500 मेगावॅट क्षमतेचे नवीन सौर ऊर्जा पार्क.
- मुंबईत पारेषण प्रणालीच्या क्षमतेत वाढ करण्यासाठी 11,530 कोटी रुपयाचे 5 प्रकल्प.
- 'भारतरत्न लता दिनानाथ मंगेशकर आंतरराष्ट्रीय संगीत महाविद्यालय व संग्रहालय' स्थापित करण्यासाठी 100 कोटी रुपये निधी राखीव.

- खराज्यरक्षक छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या स्मृतिदिनानिमीत्त वढु बुद्रुक व तुळापूर, व ता. हवेली, जि. पुणे या परिसरात स्मारकासाठी 250 कोटी रुपये निधी उपलब्ध करणार.
- छत्रपती संभाजी महाराज शौर्य पुरस्कार योजना सुरू करणार.
- स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त महापुरुषांशी संबंधित गावांतील 10 शाळांकरिता 10 कोटी रुपये निधी.
- मुंबई, पुणे व नागपूर येथे स्वातंत्र्यलढ्याशी निगडीत स्थळांचा 'हेरिटेज वॉक'.
- रायगड किल्ला व परिसर विकासाकरिता 100 कोटी, राजगड, तोरणा, शिवनेरी, सुधागड, विजयदुर्ग आणि सिंधुदुर्ग या सहा किल्ल्यांसाठी 14 कोटी, मुंबईतील शिवडी व सेंट जॉर्ज किल्ल्यांच्या जतन व संवर्धन आराखड्यांसाठी 7 कोटी प्रस्तावित.
- छत्रपती शिवाजी महाराजांचे किल्ले आणि त्यांच्या गनिमी कावा युद्ध पद्धतीला जागतिक वारसा म्हणून घोषित करण्यासाठी युनेस्कोकडे सविस्तर प्रस्ताव दाखल करणार.
- 'स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव' या उपक्रमांतर्गत 500 कोटीची तरतूद, स्वातंत्र्य सैनिकांना निवासी जागा उपलब्ध करुन देण्यासाठी मासिक उत्पन्नाची 10 हजार रुपयांची मर्यादा 30 हजार रुपये..
- औरंगाबाद येथील अमृतमहोत्सवी वंदे मातरम् सभागृहांकरिता 43 कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करुन देण्यात येणार.
- अष्टविनायक विकास आराखड्याकरिता 50 कोटी रुपये.
- पंढरपूर देवस्थान मंदिर विकासासाठी 72 कोटी 80 लाख रुपये रकमेचा आराखडा
- मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृत महोत्सवी वर्ष कार्यक्रमासाठी 75 कोटी रुपये. स्मारक
- क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले च महात्मा ज्योतिबा फुले, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज स्मारक उभारणार, महाराणी सईबाई स्मृतीस्थान विकास आणि श्री संत जगनाडे महाराज स्मारकांसाठी निधी उपलब्ध करून देणार.
- पंतप्रधान आवास योजना ग्रामीण भागातील 5 लाख घरकुल बांधकामाकरिता 6000 कोटी रुपये उपलब्ध करुन देणार.
- मुंबईबाहेरील झोपडपट्ट्यांमधील सुधारणांची मुलभूत कामे करण्यासाठी 100 कोटी रूपये उपलब्ध करुन देणार.
- कोयना, जायकवाडी व गोसीखुर्द येथे जल पर्यटन प्रकल्प प्रस्तावित.
- जव्हार जि. पालघर, फर्दापूर जि. औरंगाबाद, अजिंठा, वेरूळ, महाबळेश्वर व लोणावळा येथे पर्यटन विकासाकरिता सुविधा निर्माण करण्यासाठी अनुदान.
- पुरातत्व स्मारकांच्या जतन, संवर्धन आणि दुरुस्तीसाठी जिल्हानिहाय महावारसा सोसायटीची स्थापना.
- बाळासाहेब ठाकरे गोरेवाडा आंतरराष्ट्रीय प्राणी उद्यानात आफ्रिकन सफारी करणार, सुरु
- पुणे वन विभागात बिबट्या सफारी सुरु करणार. महामंडळे
- चार्टी, सारथी, महाज्योती या संस्थाना विविध विकास योजनांची अंमलबजावणी करण्यासाठी प्रत्येकी 250 कोटी रुपये.
- स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील इतर मागासवर्गीय समाजाचे प्रतिनिधीत्व निश्चित करण्यासाठी नवीन समर्पित मागासवर्गीय आयोगाची स्थापना.
- मौलाना आझाद आर्थिक विकास महामंडळाची भागभांडवल मर्यादा 500 कोटी रुपयांवरुन बाढवून 700 कोटी रुपये.

समिट आणि कॉन्फरन्स बातम्या

28 वी DST-CII भारत- सिंगापूर टेक्नॉलॉजी समिट 2022

- भारतीय उद्योग परिसंघ (CII), नवी दिल्ली यांनी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST), GoI यांच्या भागीदारीत 23 आणि 24 फेब्रुवारी 2022 रोजी DST – CII तंत्रज्ञान शिखर परिषदेच्या 28 व्या आवृत्तीचे आयोजन केले होते. ही परिषद अक्षरशः आयोजित करण्यात आली होती. सिंगापूर यंदाच्या तंत्रज्ञान शिखर परिषदेसाठी भागीदार देश आहे. दोन दशकांहून अधिक कालावधीत द्विपक्षीय तंत्रज्ञान भागीदारी निर्माण आणि सुधारण्यासाठी महत्त्वपूर्ण संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी तंत्रज्ञान शिखर परिषद अत्यंत महत्त्वपूर्ण ठरली आहे.

शिखर परिषदेची उद्दिष्टे:

- ही तंत्रज्ञान शिखर परिषद परस्परसंवाद आणखी सुधारण्यासाठी योग्य व्यासपीठ प्रदान करेल; व्यवसाय आणि गुंतवणुकीच्या क्षेत्रात अधिक संधी शोधण्यात आणि द्विपक्षीय सहकार्य सुधारण्यास मदत होईल.
- दोन्ही देशांतील तंत्रज्ञान तज्ज्ञ, सरकारी नेते, उच्चभ्रू विद्वान, उद्योग क्षेत्रातील दिग्गज आणि स्टार्ट-अप यांच्या मोठ्या आणि महत्त्वाच्या गटामध्ये परस्परसंवाद घडवून आणण्यासाठी ही शिखर परिषद महत्त्वपूर्ण ठरेल अशी अपेक्षा आहे.
- समिटचा फोकस स्मार्ट सिटीज, स्पेस, इंडस्ट्री 4.0 आणि प्रगत अभियांत्रिकी, आरोग्य सेवा, प्रिसिजन मेडिसिन इ.

"इंडस्ट्री कनेक्ट 2022" चे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या हस्ते करण्यात आले.

- डॉ. मनसुख मांडविया, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण, रसायने आणि खते मंत्री यांनी "इंडस्ट्री कनेक्ट 2022" या विषयावरील चर्चासत्राचे उद्घाटन केले. नाविन्यपूर्ण उत्साह आणि दर्जेदार उत्पादनांचे उत्पादन यामुळे पंतप्रधानांच्या मेक इन इंडिया आणि मेक फॉर द वर्ल्ड या संकल्पनेला मदत होईल.

- सेमिनार दरम्यान दोन तांत्रिक सत्रांचे आयोजन करण्यात आले होते. या चर्चासत्रात CIPET, TDB (तंत्रज्ञान विकास मंडळ) आणि विविध उद्योग संघटनांचे अनेक अधिकारी उपस्थित होते.

आयोजक:

- रसायन और पेट्रो रसायन विभाग
- रसायन और उर्वरक मंत्रालय, भारत सरकार
- सेंट्रल इंस्टीट्यूट ऑफ पेट्रोकेमिकल्स इंजीनियरिंग एंड टेक्नोलॉजी (CIPET)
- फेडरेशन ऑफ इंडियन चैंबर्स ऑफ कॉमर्स एंड इंडस्ट्री (FICCI)

IIT मद्रास आणि NIOT पहिल्यांदाच OCEANS 2022 आयोजित करतात.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) मद्रास आणि नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ ओशन टेक्नॉलॉजी (NIOT), चेन्नई, संयुक्तपणे OCEANS 2022 कॉन्फरन्स आणि एक्स्पोझिशन , जागतिक सागरी संशोधक, तंत्रज्ञ आणि अभियंते, विद्यार्थी आणि धोरणकर्त्यांसाठी द्वि-वार्षिक कार्यक्रम आयोजित करतात. हे प्रथमच भारतात येत आहे आणि इन्स्टिट्यूशन ऑफ इलेक्ट्रिकल अँड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग ओशन इंजिनिअरिंग सोसायटी (IEEE OES) आणि मरीन टेक्नॉलॉजी सोसायटी (MTS) यांच्या वतीने IIT मद्रासच्या महासागर अभियांत्रिकी विभागाद्वारे समन्वयित केले जात आहे. ही परिषद हायब्रीड मॉडेलमध्ये होत आहे.

इलेक्ट्रॉनिक्स आणि आयटी मंत्री यांनी टेक कॉन्क्लेव्ह 2022 चे उद्घाटन केले.

- **नॅशनल इन्फॉर्मेटिक्स सेंटर (NIC)** ने डिजिटल उपक्रमांवर सरकारसोबत भागीदारी केली आहे. आम्ही **अत्याधुनिक पॅन-इंडिया ICT इन्फ्रास्ट्रक्चर**, डिजिटल प्लॅटफॉर्म आणि सरकारच्या खास वापरासाठी उपाय तयार केले आहेत. आम्ही फेडरल आणि राज्य सरकारांना त्यांच्या कार्यपद्धती स्वयंचलित करण्यात आणि सार्वजनिक सेवा इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने वितरित करण्यात मदत केली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- नवीनतम तंत्रज्ञानासह अद्ययावत राहणे महत्वाचे आहे कारण आयटी उद्योग नेहमीच अपग्रेड आणि सुधारत असतो. सरकारी कर्मचाऱ्यांना नवीन आणि विकसित होत असलेल्या तंत्रज्ञानाची जाणीव होणे आणि त्यांच्याशी जुळवून घेणे देखील महत्त्वाचे आहे.
- एनआयसी इमर्जिंग टेक्नॉलॉजीजवर टेक कॉन्क्लेव्ह आयोजित करत आहे, जे विशेषतः ई-गव्हर्नमेंटमध्ये उपयुक्त आहेत. "नेक्स्ट जेन टेक्नॉलॉजीज फॉर डिजिटल गव्हर्नमेंट" ही यावर्षीच्या टेक कॉन्क्लेव्हची थीम आहे.

बँक्स बोर्ड ब्युरो PSB च्या व्यवस्थापनासाठी विकास कार्यक्रम सादर करतो.

- **बँक बोर्ड ब्युरो (BBB)** ने बँक बोर्डांच्या गुणवत्तेला चालना देण्याच्या उद्देशाने सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक व्यवस्थापनासाठी विकास कार्यक्रम सुरू केला आहे. बँक बोर्ड ब्युरोनुसार संचालकांची प्रभावीता सुधारणे आणि त्यांचा बोर्डांवर प्रभाव वाढवणे या मुख्य उद्देशाने **सार्वजनिक क्षेत्रातील बँका आणि वित्तीय संस्थांच्या** संचालकांसाठी नऊ महिन्यांचा **संचालक विकास कार्यक्रम (DDP)** तयार करण्यात आला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट संचालकांना व्यवसायाच्या भविष्याबद्दल विचार करण्यास मदत करणे आणि जागतिक परिस्थितीमध्ये PSB च्या कामगिरीचे स्तर सुधारण्यासाठी व्यवस्थापन आणि भागधारकांसाठी शहाणपण आणि सल्लागार बनण्यासाठी स्वतःला अपग्रेड करणे हा आहे.
- IBA आणि इतरांच्या भागीदारीत विकसित केलेला अभ्यासक्रम, संचालक मंडळाला सशक्त आणि समृद्ध करण्यात मदत करेल, जे निर्णय घेण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण आहे.
- वित्तीय सेवा सचिव संजय मल्होत्रा, जे बीबीबीचे सदस्य देखील आहेत, यांनी टिप्पणी केली की या अभ्यासक्रमादरम्यान काय शिकता येईल याचा अंत नाही.
- हे जोडले आहे की कार्यक्रमात सेमिनार, समोरासमोर परस्पर संवाद सत्रे आणि स्वयं-वेगवान ऑनलाइन मॉड्यूल समाविष्ट आहेत आणि कार्यपद्धती प्रॅक्टिशनर्सच्या दृष्टिकोनावर आधारित आहे, अनुक्रमे नवीन आणि अनुभवी संचालकांसाठी परिचय आणि रीफ्रेशर भागांसह.
- घोषणेनुसार, सहभागी त्यांचे नवीन ज्ञान सुलभ केस स्टडीज, सिम्युलेशन आणि रोल प्लेद्वारे व्यवहारात आणण्यास सक्षम असतील.
- अहवालानुसार, कॉर्पोरेट नेते आणि उद्योग तज्ञांशी संवाद साधल्याने प्रमुख समस्यांबद्दल जागरूकता वाढेल.

इंडिया ग्लोबल फोरमची वार्षिक परिषद बंगळुरू येथे आयोजित करण्यात आली आहे.

- इंडिया ग्लोबल फोरमची (IGF) वार्षिक शिखर परिषद बेंगळुरू, कर्नाटक येथे आयोजित केली जात आहे. या शिखर परिषदेत टेक-चालित व्यत्ययाचे प्रख्यात चेहरे आणि केंद्रीय मंत्री, धोरणकर्ते आणि जागतिक व्यावसायिक नेत्यांसह युनिकॉर्न क्लबमध्ये सामील झालेल्यांना एकत्र आणले जाईल. मागील आवृत्त्या दुबई आणि यूकेमध्ये आयोजित केल्या गेल्या होत्या आणि पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, यूकेचे पंतप्रधान बोरिस जॉन्सन आणि जगभरातील सरकार आणि उद्योगातील इतर नेत्यांसह आदरणीय वक्त्यांनी संबोधित केले होते.
- बेंगळुरू येथे IGF ची ही पहिलीच आवृत्ती आहे. आंतरराष्ट्रीय व्यवसाय आणि जागतिक नेत्यांसाठी अजेंडा-सेटिंग फोरम, IGF, प्लॅटफॉर्मची निवड ऑफर करते ज्याचा फायदा कॉर्पोरेट आणि धोरणकर्ते त्यांच्या क्षेत्रांमध्ये आणि धोरणात्मक महत्त्वाच्या भौगोलिक क्षेत्रांमधील भागधारकांशी संवाद साधण्यासाठी करू शकतात.

तिसरा राष्ट्रीय युवा संसद महोत्सव (NYPF) नवी दिल्लीत सुरू होत आहे.

- राष्ट्रीय युवा संसद महोत्सव (NYPF) ची तिसरी आवृत्ती लोकसभा सचिवालय आणि युवा व्यवहार आणि क्रीडा मंत्रालयाने 10 आणि 11 मार्च 2022 रोजी संसदेच्या सेंट्रल हॉल, नवी दिल्ली येथे आयोजित केली आहे. केंद्रीय क्रीडा मंत्री अनुराग ठाकूर 10 मार्च रोजी NYPF च्या उद्घाटन सत्राला संबोधित करतील, तर लोकसभा अध्यक्ष ओम बिर्ला 11 मार्च रोजी समाप्ती कार्यक्रमाला संबोधित करतील.

NYPF चे उद्दिष्ट

- NYPF चे उद्दिष्ट 18 ते 25 वर्षांपेक्षा कमी वयोगटातील तरुणांचा आवाज ऐकणे हा आहे, जे सार्वजनिक सेवांसह आगामी वर्षांमध्ये विविध करिअरमध्ये सामील होतील. शीर्ष तीन राष्ट्रीय स्तरावरील युवा विजेत्यांना समारंभाच्या वेळी लोकसभा अध्यक्षांसमोर बोलण्याची संधी मिळेल.

तरुणांमधील AR कौशल्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी अटल इनोव्हेशन मिशनचा विस्तार करण्यात आला.

- NITI आयोगाच्या अटल इनोव्हेशन मिशनने भारतीय तरुणांमध्ये ऑगमेंटेड रिॲलिटी (AR) कौशल्य विकासाला चालना देण्यासाठी Snap Inc. सोबत भागीदारीची घोषणा केली. Snap Inc. ही एक जागतिक कॅमेरा फर्म आहे ज्याचा कॅमेरा डिजिटल जगामध्ये उपलब्ध असलेल्या सर्व गोष्टींमध्ये विलीन करून त्यांच्या सभोवतालचे जग कसे पाहतात यात परिवर्तनीय भूमिका बजावतो.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- स्नॅप इंक दोन वर्षांच्या कालावधीत अटल टिंकरिंग लॅबशी जोडलेल्या सुमारे 12,000 प्रशिक्षकांना ऑगमेंटेड रिॲलिटीवर प्रशिक्षित करेल, ज्यामुळे कार्यक्रम लाखो मुलांपर्यंत पोहोचू शकेल.
- Snap Inc. ने AR जाहिरात बूटकॅम्प, जाहिरात क्रेडिट्स आणि इतर संधींसह भारतीय स्टार्ट-अप इकोसिस्टमला समर्थन देण्यासाठी अटल इनक्युबेशन सेंटर्स (AICs) सह सहकार्याची घोषणा केली.
- AIM मध्ये, आम्ही आमच्या अत्याधुनिक अटल टिंकरिंग लॅबचे नेटवर्क वापरून नाविन्यपूर्ण आणि उद्योजकतेच्या संस्कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी वचनबद्ध आहोत, असे मिशनचे संचालक अटल इनोव्हेशन मिशन डॉ चिंतन वैष्णव यांनी सांगितले.

MSME आयडिया हॅकॅथॉन 2022

- केंद्रीय एमएसएमई मंत्री, नारायण राणे यांनी एमएसएमई इनोव्हेटिव्ह स्कीम (इन्क्युबेशन, डिझाइन आणि आयपीआर) तसेच एमएसएमई आयडिया हॅकॅथॉन 2022 ची घोषणा केली आहे. यावेळी बोलताना श्री राणे म्हणाले की, आत्मनिर्भर भारतामध्ये एमएसएमईची महत्त्वाची भूमिका आहे. या कार्यक्रमांमुळे उद्योजकांना नवीन व्यवसाय सुरू करण्यात मदत होईल, असा त्यांचा दावा आहे.
- एमएसएमई इनोव्हेशन" योजना , एमएसएमई राज्यमंत्री श्री भानु प्रताप वर्मा यांच्या मते, एमएसएमई क्षेत्रात सुप्त नवकल्पना विकसित आणि प्रोत्साहन देईल.

आंतरराष्ट्रीय भूवैज्ञानिक काँग्रेसची 36 वी आवृत्ती नवी दिल्ली येथे होणार आहे.

- व्हर्च्युअल प्लॅटफॉर्मवर, 20-22 मार्च 2022 रोजी येथे 36 वी इंटरनॅशनल जिओलॉजिकल काँग्रेस (IGC) आयोजित केली जाईल, ज्यामध्ये जिओसायन्सेस: द बेसिक सायन्स फॉर अ सस्टेनेबल फ्युचर हा विषय आहे. 36 वी आंतरराष्ट्रीय भूभौतिकीय काँग्रेस खाण आणि पृथ्वी विज्ञान मंत्रालय, भारतीय राष्ट्रीय विज्ञान अकादमी आणि बांगलादेश, नेपाळ आणि श्रीलंकेच्या विज्ञान अकादमी यांच्यातील सहयोग आहे.
- केंद्रीय कोळसा, खाण आणि संसदीय कामकाज मंत्री श्री प्रल्हाद जोशी आणि राज्य विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्री ; राज्य भूविज्ञान मंत्री ; पीएमओ, कार्मिक, सार्वजनिक तक्रारी, पेन्शन, अणुऊर्जा आणि अंतराळ मंत्री डॉ जितेंद्र सिंह काँग्रेसचे उद्घाटन करतील अशी अपेक्षा आहे.

लेफ्टनंट गव्हर्नर मनोज सिन्हा आखाती देशांच्या गुंतवणूक शिखर परिषदेला संबोधित केले.

- लेफ्टनंट गव्हर्नर मनोज सिन्हा यांनी SKICC, श्रीनगर येथे आखाती देशांच्या गुंतवणूक शिखर परिषदेला संबोधित केले आहे ज्याचा उद्देश जम्मू आणि काश्मीरच्या केंद्रशासित प्रदेशात गुंतवणुकीच्या अनेक संधी शोधण्यासाठी परदेशी व्यावसायिक प्रतिनिधींना व्यासपीठ प्रदान करणे आहे. लेफ्टनंट गव्हर्नरांनी जम्मू आणि काश्मीरला जगातील सर्वात सुंदर गुंतवणुकीचे ठिकाण बनवण्यासाठी J&K आणि GCC कंपन्यांच्या आर्थिक सहकार्याच्या संधीवर प्रकाश टाकला.

भारत आणि आखाती देशांमधील संबंध:

- 2014 पासून, भारताच्या आखाती देशांसोबतच्या संबंधांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर उत्क्रांती झाली आहे ज्याचे J&K सोबतच्या दोलायमान, पुनरुज्जीवित आर्थिक भागीदारीमध्ये रूपांतरित केले जात आहे जे केवळ आमच्या निर्यात बास्केटमध्ये विविधता आणणार नाही तर विद्यमान व्यापाराच्या विस्तारासाठी अनुकूल वातावरण तयार करेल.

विशाखापट्टणम येथे इंडियन सायकियाट्रिक सोसायटीची राष्ट्रीय परिषद सुरू झाली.

- आज ते 26 मार्च या कालावधीत विशाखापट्टणम येथे इंडियन सायकियाट्रिक सोसायटी (ANCIPS) ची 73 वी वार्षिक राष्ट्रीय परिषद आयोजित करण्यात आली आहे. मधुरवाडा येथील विझाग अधिवेशनात आयोजित तीन दिवसीय परिषदेत भारतातील विविध भागांतील आणि परदेशातील काही तज्ञ सहभागी होत आहेत. शेवटची राष्ट्रीय परिषद 37 वर्षांपूर्वी विशाखापट्टणम येथे झाली होती.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी 5 व्या BIMSTEC शिखर परिषदेला व्हार्च्युअली हजेरी लावली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी व्हर्च्युअल मोडद्वारे 5 व्या बे ऑफ बंगाल इनिशिएटिव्ह फॉर मल्टी-सेक्टरल टेक्निकल अँड इकॉनॉमिक कोऑपरेशन (BIMSTEC) शिखर परिषदेत भाग घेतला. BIMSTEC चे अध्यक्ष राष्ट्र असलेल्या श्रीलंका सरकारने या शिखर परिषदेचे आयोजन केले होते. शिखर परिषदेच्या समारोपाच्या वेळी, थायलंडने BIMSTEC चे अध्यक्ष राष्ट्र म्हणून पदभार स्वीकारला.

कराराच्या बातम्या

भारताच्या डिजिटल इकोसिस्टमला चालना देण्यासाठी ॲक्सिस बँक आणि एअरटेलने करार केला आहे.

- Axis Bank आणि Bharti Airtel ने भारतातील डिजीटल इकोसिस्टमच्या वाढीला बळकट करण्यासाठी, अनेक आर्थिक उपायांद्वारे धोरणात्मक भागीदारी केली आहे. भागीदारीमुळे ॲक्सिस बँकेकडून एअरटेलच्या 340 दशलक्ष अधिक ग्राहकांना क्रेडिट आणि विविध डिजिटल आर्थिक ऑफरमध्ये प्रवेश करणे शक्य होईल. यामध्ये उद्योगातील आघाडीच्या फायद्यांसह 'Airtel Axis Bank Credit Card' या प्रकारचे पहिले को-ब्रँडेड क्रेडिट कार्ड, पूर्व-मंजूर झटपट कर्जे, आता खरेदी करा नंतर पे ऑफरिंग आणि बरेच काही समाविष्ट असेल.

Zeta ने पॉवर बँकेच्या क्रेडिट प्रक्रियेसाठी मास्टरकार्डसोबत भागीदारी केली.

- Mastercard आणि Zeta, बँका आणि fintechs यांना पुढील पिढीचे क्रेडिट कार्ड प्रक्रिया पुरवणारे वित्तीय तंत्रज्ञान स्टार्टअप यांनी आज 5 वर्षांचा जागतिक करार केला आहे. कराराचा एक भाग म्हणून, कंपन्या Zeta चे आधुनिक, क्लाउड-नेटिव्ह आणि API-रेडी क्रेडिट प्रोसेसिंग स्टॅक वापरून जगभरातील जारीकर्त्यांसोबत क्रेडिट कार्ड तयार करण्यासाठी एकत्र काम करतील.

ऑस्ट्रेलियाच्या AARC ने भारताच्या CLAWS बरोबर करार केला.

- 8 मार्च ते 10 मार्च 2022 पर्यंत ऑस्ट्रेलियन लष्कराचे प्रमुख लेफ्टनंट जनरल रिचर्ड बुर हे तीन दिवस भारतात होते. ऑस्ट्रेलियन लष्करप्रमुखांनी नवी दिल्ली येथील भारतीय लष्कराच्या थिंक टँक सेंटर फॉर लँड वॉरफेअर स्टडीज (CLAWS) ला भेट दिली.
- लेफ्टनंट जनरल रिचर्ड बुर यांनी लष्कराचे उपप्रमुख लेफ्टनंट जनरल मनोज पांडे, अध्यक्ष, बोर्ड ऑफ गव्हर्नर्स, CLAWS आणि CLAWS संचालक, लेफ्टनंट जनरल डॉ. रणबीर सिंग (निवृत्त) यांची भेट घेतली. CLAWS संशोधन प्रयत्न आणि आउटरीच रणनीतींची माहिती भेट देणाऱ्या जनरलला देण्यात आली.

मानकीकरणावरील क्रियाकलापांसाठी IIT रुरकीशी BIS करार

- भारतीय मानक ब्युरो (BIS) आणि IIT रुरकी यांनी IIT रुरकी येथे 'BIS मानकीकरण चेअर प्रोफेसर' स्थापन करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली . मानकीकरण आणि अनुरूपता मूल्यांकनाशी संबंधित क्रियाकलापांसाठी BIS ने संस्थेमध्ये मानकीकरण चेअर तयार करण्याची ही पहिलीच वेळ असेल. ई-गव्हर्नन्ससाठी आयआयटीच्या ब्लॉकचेन ॲप्लिकेशन्ससारख्या महत्त्वाच्या क्षेत्रांवर मानकांच्या स्थापनेत ते मदत करेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ब्युरो ऑफ इंडियन स्टँडर्ड्स (BIS) ला मानकांच्या विकासासाठी प्रसिद्ध IIT कानपूरसोबतचे सहकार्य जाहीर करताना अभिमान वाटतो.
- ई-गव्हर्नन्ससाठी आयआयटीच्या ब्लॉकचेन ॲप्लिकेशन्ससारख्या महत्त्वाच्या क्षेत्रांवर मानकांच्या स्थापनेत ते मदत करेल.

मद्रासचे IIT आणि RBI इनोव्हेशन हब बूस्ट फिनटेक स्टार्टअप्सशी संबंध जोडतात.

- **IIT मद्रास इनक्युबेशन सेल (IITMIC)** आणि **RBI Innovation Hub (RBIH) , भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या** पूर्ण मालकीची उपकंपनी, यांनी भारतातील फिनटेक व्यवसायांना समर्थन आणि विस्तारित करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या इकोसिस्टमची स्थापना करण्यासाठी सहकार्य करण्यासाठी एक

सामंजस्य करार (MoU) केला. दोन्ही संस्था सुरुवातीच्या टप्प्यातील उद्योजकांना इनक्युबेशन सपोर्टसह अनोखे आणि विघटनकारी कल्पना देण्यासाठी आणि त्यांच्या स्केल-अप प्रवासाला गती देण्यासाठी सहयोग करतील.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- "भारताची स्टार्टअप इकोसिस्टम देशाच्या आर्थिक समृद्धीमध्ये महत्त्वपूर्ण योगदान देते." आम्ही अशा उष्मायन सहकार्यांद्वारे देशातील फिनटेक स्टार्ट-अपच्या वाढीसाठी अनुकूल अशी एक मजबूत इकोसिस्टम तयार करण्याचा प्रयत्न करत आहोत," असे RBI इनोव्हेशन हब (RBIH) चे CEO राजेश बन्सल म्हणाले.
- RBIH वेळोवेळी सह-उष्मायनासाठी IITM इनक्युबेशन सेलमध्ये उष्मायन केलेल्या निवडक स्टार्टअप्सचा विचार करेल, आणि त्यांना धोरणात्मक आणि ऑपरेशनल मार्गदर्शन, तसेच RBIH नेतृत्व आणि डोमेन तज्ञांकडून प्रशिक्षण आणि मार्गदर्शन सत्रे, मार्केट ऍक्सेस आणि मोठ्या प्रमाणात कनेक्शन मिळतील. स्टार्टअप, विक्रेते, गुंतवणूकदार आणि इतर संसाधनांची इकोसिस्टम.
- " RBIH सोबतचे हे सहकार्य योग्य दिशेने टाकलेले पाऊल आहे." आर्थिक तंत्रज्ञान आणि डिजिटल व्यवहारातील घडामोडींमुळे आर्थिक समावेश सुलभ करण्यासाठी आम्ही अधिक उद्योजकांसोबत भागीदारी करण्यास उत्सुक आहोत," असे प्रोफेसर अशोक झुनझुनवाला, अध्यक्ष, IIT मद्रास इनक्यूबेशन सेल (IITMIC) आणि IIT मद्रास रिसर्च पार्क (IITMRP) म्हणाले

ड्रोन आधारित खनिज उत्खननासाठी NMDC ने IIT खरगपूरसोबत सामंजस्य करार केला.

- देशातील सर्वात मोठी लोह खनिज उत्पादक NMDC Ltd ने IIT खरगपूर सोबत ड्रोन आधारित खनिज संशोधनासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. नॅशनल मायनिंग अँड डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन (NMDC) तांत्रिक नवकल्पना आणि त्याच्या अन्वेषण आणि खाण डेटाबेसच्या डिजिटायझेशनवर अधिकाधिक अवलंबून आहे. भारतातील ड्रोन वापर आणि ऑपरेशन्सचे नियमन आणि निरीक्षण करण्यासाठी सरकारने पहिले पाऊल उचलले आहे, जे आता कृषी, शहरी नियोजन, वनीकरण, खाणकाम, आपत्ती व्यवस्थापन, पाळत ठेवणे आणि वाहतूक यासह इतर उद्योगांमध्ये कार्यरत आहेत.

IIT मद्रासने AquaMAP वॉटर मॅनेजमेंटसह पॉलिसी सेंटरची स्थापना केली.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) मद्रासने भारतातील पाण्याच्या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी 'AquaMAP' नावाने ओळखले जाणारे नवीन अंतःविषय जल व्यवस्थापन आणि धोरण केंद्र तयार केले आहे. हे केंद्र पाण्याच्या समस्यांवर स्मार्ट उपाय देण्यासाठी अभिनव तंत्रज्ञानाचा वापर करून स्केलेबल मॉडेल तयार करेल. संकल्पनेचा पुरावा म्हणून ही मॉडेल्स देशभरातील विविध भागात बसवली जातील.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- परशुराम बालसुब्रमण्यन, सीईओ, थीम वर्क ॲनालिटिक्स आणि श्री कृष्णन नारायणन, अध्यक्ष, इतिहास संशोधन आणि डिजिटल, दोन्ही आयआयटी मद्रासचे माजी विद्यार्थी, यांनी दोन वर्षांसाठी 3 कोटी रुपयांचे बीज अनुदान देऊन या प्रकल्पाला पाठिंबा दिला आहे आणि विकासासाठी मदत केली आहे. पंचवार्षिक योजना.
- AquaMAP चे मुख्य अन्वेषक प्रोफेसर लिगी फिलिप आहेत. रसायनशास्त्र, स्थापत्य अभियांत्रिकी, रासायनिक अभियांत्रिकी, यांत्रिक अभियांत्रिकी, विद्युत अभियांत्रिकी, व्यवस्थापन, मानविकी आणि सामाजिक विज्ञान यासह विविध विभागांमधील पाण्याशी संबंधित विषयांवर काम करणाऱ्या 20 प्राध्यापकांच्या गटाद्वारे तिला मदत केली जाईल.
- Aqua Map हे IIT मद्रासच्या संचालकांनी निर्देशित केलेल्या संचालक मंडळाद्वारे आणि जल तंत्रज्ञान, व्यवस्थापन आणि धोरण या क्षेत्रातील तज्ञांनी बनलेले सल्लागार मंडळाद्वारे नियंत्रित केले जाते.
- AquaMAP IIT मद्रास येथे इतर जल संशोधन संस्थांसोबत काम करेल, ज्यात सुत्रम, IIT मद्रास येथील इंटरनॅशनल सेंटर फॉर क्लीन वॉटर (ICCW) आणि PcoE ऑन वॉटर अँड सस्टेनेबिलिटी, तसेच इतर भागीदारांसह काम करेल.
- याशिवाय, एक अत्याधुनिक हायड्रो-इन्फॉर्मेटिक्स प्रयोगशाळा स्थापन केली जाईल, तसेच माजी विद्यार्थी आणि समुदायाच्या सहभागासाठी एक मॉडेल तयार केले जाईल.

TCS ने IIT मद्रास सोबत भागीदारी करून M.Tech in Industrial Artificial Intelligence लाँच केले.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रासने टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS) सोबत "इंडस्ट्रियल AI" वर एक वेब-आधारित, वापरकर्ता-अनुकूल कार्यक्रम ऑफर करण्यासाठी सहकार्य केले आहे, ज्याचा उद्देश कर्मचाऱ्यांचे कौशल्य वाढवणे आणि औद्योगिक समस्यांशी AI अनुप्रयोग समाविष्ट करणे आहे.

औद्योगिक AI मधील M.Tech ने खालील महत्वाचे परिणाम/फायदे निर्माण करणे अपेक्षित आहे:

- या महत्त्वपूर्ण क्षेत्रात भारतीय कर्मचाऱ्यांचे कौशल्य वाढवणे
- ज्ञान परिसंस्था वाढवणे, जे AI दत्तक घेण्यासाठी आवश्यक आहे.
- कृत्रिम बुद्धिमत्ता भाषांतर
- अनुवादाचा सराव करण्यासाठी AI सिद्धांत
- पर्यावरणीयदृष्ट्या योग्य औद्योगिक उपाय
- व्यावहारिक दृष्टीकोनातून मार्गदर्शन केलेल्या एआय प्रशिक्षणासाठी एआय सिद्धांत आणि अध्यापनशास्त्रीय पद्धतींचा विकास

AAI आणि BEL ने स्वदेशी हवाई वाहतूक व्यवस्थापन प्रणाली विकसित करण्यासाठी सहकार्य केले.

- भारतीय विमानतळ प्राधिकरण (AAI) ने डिफेन्स पब्लिक सेक्टर अंडरटेकिंग भारत इलेक्ट्रॉनिक्स लिमिटेड (BEL) सोबत हवाई वाहतूक व्यवस्थापन आणि देशभरातील विमानतळांवरील विमानांच्या पृष्ठभागाच्या हालचालीसाठी प्रणालींच्या संयुक्त स्वदेशी विकासासाठी करार केला आहे, जे पूर्वी आयात केले गेले होते.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सुरक्षित उड्डाण संचालन सुनिश्चित करण्यासाठी BEL आणि AAI प्रगत-सरफेस मूव्हमेंट गाईडन्स अँड कंट्रोल सिस्टीम (ASMGCS) सह सिव्हिल एअर ट्रॅफिक मॅनेजमेंट सिस्टम (ATMS) विकसित करण्यासाठी सहकार्य करतील, एक जटिल ग्राउंड सर्व्हिलन्स सिस्टम जी विमानतळांवर आणि भारतीय नागरी हवाई क्षेत्रात हवाई वाहतूक व्यवस्थापित करते.
- नागरी उड्डयन मंत्रालयाच्या प्रसिद्धीनुसार, BEL आणि AAI प्रगत-सरफेस मूव्हमेंट गाईडन्स अँड कंट्रोल सिस्टीम (ASMGCS) सह नागरी हवाई वाहतूक व्यवस्थापन प्रणाली (ATMS) विकसित करण्यासाठी एकत्रितपणे काम करतील, एक जटिल भू-निरीक्षण प्रणाली जी विमानतळांवर हवाई वाहतूक व्यवस्थापित करते.
- "सध्याची व्यवस्था AAI च्या R&D धोरणानुसार, ANS इन्फ्रास्ट्रक्चरला पद्धतशीर, कार्यक्षम आणि किफायतशीर पद्धतीने अद्ययावत करण्यासाठी तसेच भारत सरकारच्या 'आत्मनिर्भर भारत' मिशनच्या अनुषंगाने आहे." यामुळे ANS पायाभूत सुविधांसाठी विदेशी पुरवठादारांवर AAI ची अवलंबित्व कमी होईल.

MSME इकोसिस्टम वाढवण्यासाठी SIDBI ने मेघालयसोबत भागीदारी केली.

- स्मॉल इंडस्ट्रीज डेव्हलपमेंट बँक ऑफ इंडिया (SIDBI), मायक्रो, स्मॉल आणि मीडियम एंटरप्रायझेस (MSME) ची वित्तीय संस्था , त्यांनी मेघालय सरकारच्या मेघालय इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट अँड फायनान्स कॉर्पोरेशन लिमिटेड सोबत सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केल्याचे जाहीर केले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- या सामंजस्य करारानुसार, SIDBI आणि मेघालय सरकार राज्यातील MSME इकोसिस्टमच्या वाढीला पाठिंबा देण्यासाठी जवळून सहकार्य करतील.
- राज्यातील उद्योजकतेची वाढ, एमएसएमई क्लस्टर्सची स्थापना आणि एनजीओ, विकास संस्था आणि एमएसएमईची क्षमता वाढवणे हे सामंजस्य कराराच्या सर्वसाधारण उद्दिष्टांपैकी आहेत. राज्याच्या प्राधान्यक्रमांशी सुसंगत प्रतिरूपित उपजीविका प्रकल्पांना समर्थन आणि प्रोत्साहन द्या.
- राज्याच्या SMEs साठी डिजिटल उत्पादनांचा विस्तार करणे, तज्ञ सल्लागारांच्या मदतीने राज्य-विशिष्ट उपजीविकेच्या संधींचे मॅपिंग करणे SIDBI च्या राज्यातील प्रचारात्मक आणि विकासात्मक उपक्रमांचा विस्तार केला जात आहे.

भारत आणि WHO ने जामनगरमध्ये जागतिक पारंपारिक औषध केंद्र स्थापन करण्यास सहमती दर्शवली आहे.

- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) आणि भारत सरकारने गुजरातमध्ये ग्लोबल सेंटर फॉर ट्रेडिशनल मेडिसिन तयार करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. WHO च्या निवेदनानुसार, जामनगर, गुजरात, भारत येथे पारंपारिक औषधांसाठी नवीन WHO जागतिक केंद्राचे ऑनसाइट उद्घाटन 21 एप्रिल 2022 रोजी होणार आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- जामनगर, गुजरात, भारत येथे, एक नवीन WHO केंद्र स्थापन केले जाईल. जामनगर हे केंद्राचे केंद्र म्हणून काम करेल, तर नवीन सुविधा जगभरातील लोकांना गुंतवून ठेवेल आणि त्यांचा फायदा होईल.
- भारत सरकारच्या USD 250 दशलक्ष गुंतवणुकीसह, पारंपारिक औषधांसाठीचे हे जागतिक ज्ञान केंद्र आधुनिक विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाचा वापर करून लोकांचे आणि पृथ्वीचे आरोग्य सुधारण्यासाठी जगभरातील पारंपारिक औषधांच्या संभाव्यतेचा उपयोग करण्याचा मानस आहे.
- पारंपारिक औषध ही जगभरातील लाखो लोकांसाठी उपचारांची पहिली ओळ आहे.
- WHO च्या घोषणेनुसार, "पारंपारिक औषध" मध्ये अँक्युपंक्चर, आयुर्वेदिक औषध आणि हर्बल मिक्स यासारख्या प्राचीन पद्धतींचा समावेश होतो, तसेच आरोग्य जतन करण्यासाठी आणि शारीरिक आणि मानसिक आजार टाळण्यासाठी, निदान आणि बरे करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या आधुनिक औषधांचा समावेश होतो.

मॅक्स लाइफ इन्शुरन्सने ग्राहकांना आर्थिक सुरक्षितता देण्यासाठी PhonePe सोबत हातमिळवणी केली आहे.

- Max Life Insurance Co. Ltd ने PhonePe अँपद्वारे मॅक्स लाइफ स्मार्ट सिक्युर प्लस प्लॅनच्या पदार्पणाची घोषणा केली आहे, ही एक नॉन-लिंक्ड नॉन-पार्टिसिपेटेड वैयक्तिक शुद्ध जोखीम प्रीमियम जीवन विमा योजना आहे ज्याचा उद्देश डिजिटली जाणकार ग्राहकांना आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ग्राहक दहा कोटी रुपयांपर्यंतची विमा रक्कम निवडू शकतात आणि PhonePe अँपद्वारे त्यांच्या पॉलिसीचे नूतनीकरण करू शकतात.

- Max Life PhonePe वापरकर्त्यांना अंतर्निहित टर्मिनल सिकनेस बेनिफिट आणि जीवन विमा श्रेणीतील विशिष्ट निर्गमन पर्याय प्रदान करेल.
- IRDAI ने PhonePe, एक डिजिटल पेमेंट प्लॅटफॉर्म, थेट ब्रोकिंग परवाना दिला आहे, ज्यामुळे त्यांना त्यांच्या ॲपद्वारे विमा ऑफर करता येईल.

आसाम आणि मेघालय यांनी सहा वादग्रस्त जिल्ह्यांमधील सीमाप्रश्न सोडवण्यासाठी करार केला आहे.

- दोन राज्यांमध्ये वारंवार तणाव निर्माण करणाऱ्या 12 पैकी सहा ठिकाणी आसाम आणि मेघालयाने त्यांचा पाच दशकांचा सीमावाद सोडवण्यास सहमती दर्शवली, केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी " ईशान्येसाठी ऐतिहासिक दिवस " म्हणून या निर्णयाचे स्वागत केले . आसाम आणि मेघालयच्या मुख्यमंत्री हिमंता बिस्वा सरमा आणि कॉनराड संगमा यांनी शाह यांच्या उपस्थितीत करारावर स्वाक्षरी केली.
- या करारामुळे दोन्ही देशांमधील 884.9-किलोमीटर सीमारेषेवरील 12 पैकी सहा मुद्द्यांवर दीर्घकाळ चाललेला मतभेद संपुष्टात येईल .
- गृहमंत्र्यांच्या म्हणण्यानुसार, करारावर स्वाक्षरी केल्याने दोन्ही देशांमधील सीमा समस्यांपैकी 70% निकाली निघाली आहे आणि उर्वरित सहा ठिकाणी लवकरच तोडगा निघेल अशी आशा आहे.

रॅंक्स आणि अहवाल बातम्या

फ्रीडम ऑफ द वर्ल्ड 2022 अहवाल

- वार्षिक अहवालानुसार सलग दुसऱ्या वर्षी भारताला लोकशाही आणि मुक्त समाजाच्या दृष्टीने 'अंशतः मुक्त' देश म्हणून संबोधण्यात आले आहे. 'राजकीय हक्क आणि नागरी स्वातंत्र्यांचे मूल्यांकन करणारी यूएस-आधारित एनजीओ फ्रीडम हाऊस द्वारे "जागतिक 2022 मध्ये स्वातंत्र्य - अधिकारवादी शासनाचा जागतिक विस्तार" शीर्षकाचा अहवाल. 2022 मध्ये भारताने 100 पैकी 66 गुण मिळवले होते. 2021 मध्ये देशाने 67 गुण मिळवले होते. 2020 पर्यंत भारत हा स्वतंत्र देश होता जेव्हा त्याचा स्कोअर 71 होता.

इंटरनेट स्वातंत्र्यामध्ये:

- भारताने अवघ्या 49 धावा केल्या , युगांडाच्या धावसंख्येइतकाच. इथेही स्कोअर खाली आला आहे. त्याची कारणे आहेत – सरकारांकडून वाढणारे इंटरनेट शटडाऊन, कमी इंटरनेट प्रवेश आणि खराब पायाभूत सुविधा.
- भारताचे स्वातंत्र्य स्कोअर बोलिव्हिया, हंगेरी आणि अल्बेनियासारखे आहेत. ज्या देशांमध्ये सर्वात वाईट गुण मिळाले आहेत त्यात दक्षिण सुदान, सीरिया, तिबेट, तुर्कमेनिस्तान, इरिट्रिया आणि उत्तर कोरिया यांचा समावेश आहे.
- जगभरात सध्या एकोणसत्तर देश मुक्त नाहीत. यामुळे 1973 च्या तुलनेत फक्त 63 देश स्वतंत्र नव्हते तेव्हाची परिस्थिती आणखी वाईट होते.
- सर्वात वाईट गुण मिळवणाऱ्यांव्यतिरिक्त, यादीत सौदी अरेबिया, संयुक्त अरब अमिराती, तुर्की, थायलंड आणि कतार यांचाही समावेश आहे. गेल्या वर्षी केवळ 54 देश मुक्त नव्हते तेव्हाच्या तुलनेत ही वाढ आहे.

V-Dem's Democracy Report 2022: भारत 93व्या क्रमांकावर आहे.

- स्वीडनच्या गोटेनबर्ग विद्यापीठातील व्ही-डेम संस्थेने लोकशाही अहवालाची नवीनतम आवृत्ती नुकतीच प्रसिद्ध केली. 'डेमोक्रसी रिपोर्ट 2022: ऑटोक्रॅटायझेशन चेंजिंग नेचर?' असे या अभ्यासाचे शीर्षक होते. अहवालात देशांचे लिबरल डेमोक्रॅटिक इंडेक्स (LDI) मधील गुणांच्या आधारे लिबरल डेमोक्रसी, इलेक्टोरल डेमोक्रसी, इलेक्टोरल ऑक्टोक्रसी आणि क्लोज्ड ऑटोक्रसी या चार शासन प्रकारांमध्ये वर्गीकरण केले आहे.

ग्लोबल इन्व्हेस्टमेंट इन डीजीटल शॉपिंग 2021 मध्ये भारत दुसऱ्या क्रमांकावर

- डीलरूमच्या लंडन अँड पार्टनर्सच्या विश्लेषणानुसार. सह-गुंतवणूक डेटा, डिजिटल शॉपिंग कंपन्यांसाठी भारत हे दुसरे सर्वात मोठे जागतिक उद्यम भांडवल गुंतवणुकीचे केंद्र आहे, जे 2020 मध्ये $8 अब्ज वरून 2021 मध्ये $22 अब्ज पर्यंत 175% ने वाढले आहे. जागतिक स्तरावर, भारत यूएस नंतर दुसऱ्या क्रमांकावर आहे गेल्या वर्षी, ज्याने $51 अब्ज गुंतवणूक आकर्षित केली, त्यानंतर चीन $14 बिलियनसह तिस-या आणि UK $7 बिलियनसह चौथ्या स्थानावर आहे.

Rank	Country	Investment
1	United States (US)	USD 51 billion
2	India	USD 22 billion
3	China	USD 14 billion
4	United Kingdom	USD 7 billion

SIPRI अहवाल: भारत हा शस्त्रास्त्रांचा सर्वात मोठा आयातदार म्हणून उदयास आला आहे.

- स्टॉकहोम इंटरनॅशनल पीस रिसर्च इन्स्टिट्यूट (SIPRI) ने आंतरराष्ट्रीय शस्त्रास्त्र हस्तांतरण, 2021 मधील ट्रेंड्सवरील आपला नवीनतम अहवाल प्रसिद्ध केला आहे . अहवालानुसार, भारत आणि सौदी अरेबिया 2017-21 दरम्यान शस्त्रास्त्रांचे सर्वात मोठे आयातदार म्हणून उदयास आले आहेत. दोन्ही देशांचा एकूण जागतिक शस्त्रास्त्र विक्रीत 11% वाटा आहे. इजिप्त (5.7%), ऑस्ट्रेलिया (5.4%) आणि चीन (4.8%) अनुक्रमे पहिल्या 5 मध्ये पुढील तीन सर्वात मोठे आयातदार होते.

2017-21 मधील सर्वात मोठे शस्त्र निर्यातदार

- 2017-21 मध्ये 39% वाटा असलेल्या USA ने जगातील सर्वात मोठे शस्त्रास्त्र निर्यातदार म्हणून आपले स्थान कायम ठेवले.
- रशिया (19%), फ्रान्स (11%), चीन (4.6%) आणि जर्मनी (4.5%) अनुक्रमे पहिल्या 5 मोठ्या निर्यातदारांमध्ये होते.
- 2017-21 मध्ये भारत हा 23वा सर्वात मोठा निर्यातदार होता, ज्याचा जागतिक निर्यातीत फक्त 0.2% वाटा होता.

फॉर्च्यून इंडिया द नेक्स्ट 500 यादी 2022: RailTel 124 व्या क्रमांकावर

- भारतीय रेल्वे, रेल्वे मंत्रालयाच्या मालकीचे RailTel Corporation of India Limited (RailTel), भारतात कार्यरत असलेल्या मध्यम आकाराच्या कंपन्यांच्या 8 व्या आवृत्ती फॉर्च्यून इंडिया द नेक्स्ट 500 (2022 आवृत्ती) मध्ये 124 व्या क्रमांकावर आहे. या यादीतील भारत सरकारचे (GoI) हे एकमेव दूरसंचार सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (PSU) आहे. 2021 मध्ये भारतात कार्यरत असलेल्या टॉप मिडसाईज कंपन्यांच्या यादीमध्ये ते 197 व्या क्रमांकावर होते.

Deloitte's Global Powers of Retailing 2022: Reliance Retail 56 व्या क्रमांकावर आहे.

- जागतिक सल्लागार कंपनी Deloitte च्या "Global Powers of Retailing 2022: Resilience still Challenges" या अहवालानुसार, भारतीय ब्रँड, रिलायन्स रिटेल, FY2020 साठी किरकोळ महसूल वाढीच्या आधारे टॉप 250 यादीत 56 व्या स्थानावर आहे.
- चीनची JD.com, Inc APAC मधील कंपन्यांच्या यादीत शीर्षस्थानी आहे, सुमारे USD 94.4 अब्जच्या एकूण कमाईसह यादीमध्ये 9व्या स्थानावर आहे. APAC क्षेत्रात 29 कंपन्यांसह जपान आघाडीवर आहे, त्यानंतर चीन/हाँगकाँग SAR (14), दक्षिण कोरिया (5) आणि ऑस्ट्रेलिया (4) आहेत.

हुरुन ग्लोबल रिच लिस्ट 2022: एलोन मस्क टॉप्स

- SpaceX आणि Tesla चे संस्थापक एलोन मस्क यांनी 2022 M3M Hurun ग्लोबल रिच लिस्टमध्ये अव्वल स्थान पटकावले आहे, त्यांची एकूण संपत्ती $205 अब्ज आहे. 2022 M3M Hurun ग्लोबल रिच लिस्ट रिअॅल्टी फर्म M3M च्या सहकार्याने संशोधन आणि लक्झरी प्रकाशन समूह Hurun India ने प्रकाशित केली आहे.

टॉप 10 अब्जाधीश

Rank	Name	Company	Wealth Value
1	Elon Musk	Tesla	USD 205 billion(bn)
2	Jeff Bezos	Amazon	USD 188 bn
3	Bernard Arnault	LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton	USD 153 bn
4	Bill Gates	Microsoft	USD 124 bn
5	Warren Buffett	Berkshire Hathaway	USD 119 bn
6	Sergey Brin	Alphabet	USD 116 bn
6	Larry Page	Alphabet	USD 116 bn
8	Steve Ballmer	Microsoft	USD 107 bn
9.	Mukesh Ambani	Reliance Industries Limited	USD 103 bn
10	Bertrand Puech & Family	Hermes	USD 102 bn

IQAir चा 2021 चा जागतिक वायु गुणवत्ता अहवाल: दिल्ली जगातील सर्वात प्रदूषित राजधानी आहे.

- IQAir च्या 2021 च्या जागतिक वायु गुणवत्ता अहवालानुसार नवी दिल्लीला सलग दुसऱ्या वर्षी जगातील सर्वात प्रदूषित राजधानी शहर म्हणून स्थान देण्यात आले आहे. त्यापाठोपाठ ढाका (बांगलादेश), एन'जामेना (चाड), दुशान्बे (ताजिकिस्तान) आणि मस्कत (ओमान) ही पाच सर्वाधिक प्रदूषित राजधानी असलेल्या शहरांमध्ये नवी दिल्ली आहे. दरम्यान, भिवडी हे भारतातील सर्वाधिक प्रदूषित शहर असून त्यानंतर गाझियाबाद, दिल्ली आणि जौनपूर यांचा क्रमांक लागतो.

अहवालातील महत्त्वाचे मुद्दे:

- स्विस संस्थेचा 2021 चा जागतिक वायु गुणवत्ता अहवाल IQAir हा PM2.5 साठी अद्ययावत वार्षिक WHO हवा गुणवत्ता मार्गदर्शक तत्त्वांवर आधारित पहिला प्रमुख जागतिक वायु गुणवत्ता अहवाल आहे.
- नवीन मार्गदर्शक तत्त्वे सप्टेंबर 2021 मध्ये जारी करण्यात आली आणि विद्यमान वार्षिक PM2.5 मार्गदर्शक तत्त्वे 10 ऑगस्ट/m 3 ते 5 ऑगस्ट/m 3 पर्यंत कमी केली.
- अहवालात 117 देश, प्रदेश आणि प्रदेशांमधील 6,475 शहरांमधील PM2.5 वायू प्रदूषण मोजमापांचे विश्लेषण करण्यात आले आहे.

- 2021 मध्ये मध्य आणि दक्षिण आशियातील 15 सर्वाधिक प्रदूषित शहरांपैकी 12 भारतातील होती.
- 2020 मध्ये 84 Ig/m3 च्या तुलनेत 2021 मध्ये नवी दिल्लीतील PM2.5 एकाग्रता 14.6 टक्क्यांनी वाढून 96.4 Ig/m3 झाली.

नाइट फ्रँक: 2021 च्या चौथ्या तिमाहीत ग्लोबल हाऊस प्राइस इंडेक्समध्ये भारत 51 व्या स्थानावर आहे.

- मालमत्ता सल्लागार नाईट फ्रँकने जारी केलेल्या 'ग्लोबल हाऊस प्राइस इंडेक्स Q4 2021' मध्ये भारताने पाच स्थानांनी आपली क्रमवारी सुधारली असून ते 51 व्या स्थानावर आहे. 2020 च्या चौथ्या तिमाहीत भारत 56 व्या स्थानावर होता. 2020 च्या चौथ्या तिमाहीच्या तुलनेत 2021 च्या ऑक्टोबर-डिसेंबर तिमाहीत भारताने घरांच्या किंमतींमध्ये 2.1 टक्के वार्षिक वाढ नोंदवली आहे.

जागतिक स्तरावर

- तुर्कीने Q4 2021 मध्ये सर्वाधिक वार्षिक किंमत वाढीचा दर 59.6 टक्क्यांनी पाहिला.
- ताज्या संशोधन अहवालात अनुक्रमे न्यूझीलंड (22.6 टक्के), झेक प्रजासत्ताक (22.1 टक्के), स्लोव्हाकिया (22.1 टक्के) आणि ऑस्ट्रेलिया (21.8 टक्के) हे अनुक्रमे पहिल्या 5 देशांमध्ये आहेत.
- मलेशिया, माल्टा आणि मोरोक्कोच्या बाजारपेठांमध्ये 2021 मध्ये घरांच्या किमतीत अनुक्रमे 0.7 टक्के, 3.1 टक्के आणि 6.3 टक्क्यांनी घट झाली आहे.

NITI आयोगाने निर्यात तयारी निर्देशांक 2021 जाहीर केला, गुजरात पुन्हा अव्वल

- नीती आयोगाच्या निर्यात पूर्वतयारी निर्देशांक 2021 मध्ये गुजरात अव्वल आहे, त्यानंतर महाराष्ट्र आणि कर्नाटक अनुक्रमे दुसऱ्या आणि तिसऱ्या स्थानावर आहेत. निर्यात क्षमता आणि कामगिरीच्या दृष्टीने राज्यांच्या तयारीचे मूल्यांकन करण्याच्या उद्देशाने असलेल्या निर्यात तयारी निर्देशांक 2021 मध्ये गुजरातने निती आयोगाच्या क्रमवारीत सलग दुसऱ्या वर्षी अव्वल स्थान पटकावले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सरकारी थिंक टँकच्या मते, गुजरातनंतर महाराष्ट्र, कर्नाटक, तामिळनाडू, हरियाणा, उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश, पंजाब, आंध्र प्रदेश आणि तेलंगणा यांचा क्रमांक लागतो. केंद्रशासित प्रदेश आणि लक्षद्वीप, अरुणाचल प्रदेश, मिझोराम, लडाख आणि मेघालय यांसारखी राज्ये सर्वात वाईट आहेत.
- NITI आयोगाचे उपाध्यक्ष राजीव कुमार यांनी अभ्यासाच्या शुभारंभप्रसंगी बोलताना दावा केला की भारताची निर्यात 36% दराने वाढत आहे, तर जागतिक व्यापार 30% ने वाढत आहे. "
- जागतिक व्यापार सुमारे USD 24 ट्रिलियन आहे, भारताची निर्यात USD 400 अब्ज आहे.
- निर्यात पूर्वतयारी निर्देशांक क्षमता आणि कार्यक्षमतेच्या दृष्टीने निर्यात करण्यासाठी राज्याची तयारी मोजतो.

UNEP अहवाल: ढाका हे जगातील सर्वात ध्वनी प्रदूषित शहर आहे.

- युनायटेड नेशन्स एन्व्हायर्नमेंट प्रोग्राम (UNEP) द्वारे प्रकाशित नुकत्याच प्रकाशित 'वार्षिक फ्रंटियर रिपोर्ट, 2022' नुसार, बांगलादेशची राजधानी ढाका हे जागतिक स्तरावर सर्वात जास्त ध्वनी प्रदूषित शहर म्हणून स्थान मिळवले आहे. अहवालानुसार, शहरात 2021 मध्ये 119 डेसिबलचे ध्वनी प्रदूषण सर्वाधिक (dB) नोंदवले गेले.
- 114 डेसिबलच्या ध्वनी प्रदूषणासह उत्तर प्रदेशातील मुरादाबाद दुसऱ्या क्रमांकावर आहे. इस्लामाबाद, पाकिस्तानची राजधानी तिसऱ्या क्रमांकावर आहे, जिथे जास्तीत जास्त 105 डीबी ध्वनी प्रदूषण आहे.

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या

विंध्याचल आणि प्रयागराज दरम्यान DRDO द्वारे क्वांटम की वितरण तंत्रज्ञानाची यशस्वी चाचणी

- डिफेन्स रिसर्च अँड डेव्हलपमेंट ऑर्गनायझेशन (डीआरडीओ) आणि इंडियन इन्स्टिटयूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (आयआयटी) दिल्लीच्या शास्त्रज्ञांच्या चमूने देशात प्रथमच उत्तर प्रदेशातील प्रयागराज आणि विंध्याचल यांच्यातील 100 किलोमीटर क्वांटम की वितरण लिंकचे यशस्वीपणे प्रात्यक्षिक केले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- ही तांत्रिक प्रगती आधीच बाजारात उपलब्ध असलेल्या व्यावसायिक दर्जाच्या ऑप्टिकल फायबरचा वापर करून पूर्ण करण्यात आली. डीआरडीओच्या म्हणण्यानुसार, लष्करी ग्रेड कम्युनिकेशन सिक्युरिटी की पदानुक्रम बूटस्ट्रॅप करण्यासाठी देशाने देशांतर्गत सुरक्षित की हस्तांतरण तंत्रज्ञान दाखवले आहे.
- ही तांत्रिक प्रगती व्यावसायिकदृष्ट्या उपलब्ध असलेल्या ऑप्टिकल फायबरच्या वापरामुळे शक्य झाली आहे. DRDO च्या मते, देशाने लष्करी ग्रेड कम्युनिकेशन सिक्युरिटी की पदानुक्रम बूटस्ट्रॅपिंगसाठी घरगुती सुरक्षित की हस्तांतरण तंत्र दाखवले आहे.
- संरक्षण संशोधन आणि विकास सचिव आणि DRDO चे अध्यक्ष जी सतीश रेड्डी यांनी या तंत्रज्ञानाच्या यशस्वी प्रात्यक्षिकासाठी DRDO आणि IIT दिल्लीचे शास्त्रज्ञ आणि प्राध्यापकांचे आभार मानले. DRDO आणि इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, दिल्ली यांच्यातील समन्वयात्मक संशोधनाचे एक ज्वलंत उदाहरण म्हणून त्यांनी वैज्ञानिक समुदायासमोर केलेल्या भाषणात याची नोंद केली.
- आयआयटी दिल्लीचे संचालक प्रोफेसर रंगन बॅनर्जी यांनीही या यशात सहभागी झालेल्या DRDO प्राध्यापकांचे आणि शास्त्रज्ञांचे देशाच्या तांत्रिक क्षमतेला बळकट करण्यासाठी समर्पित उपक्रमांसाठी कौतुक केले.

Google ने भारतात 'Play Pass' सदस्यता सुरू केली आहे.

- **Google ने भारतात 'Play Pass' सबस्क्रिप्शन सेवा** सुरू करण्याची घोषणा केली आहे जी Android डिव्हाइस वापरकर्त्यांना 1,000 हून अधिक ॲप्लिकेशन्स आणि गेममध्ये जाहिराती, ॲप-मधील खरेदी आणि आगाऊ पेमेंटशिवाय प्रवेश प्रदान करेल. Play Pass, जो सध्या 90 देशांमध्ये उपलब्ध आहे, भारतातील अनेकांसह 59 देशांमधील विकासकांकडून 41 श्रेणींमध्ये 1000+ शीर्षकांचा उच्च-गुणवत्तेचा आणि क्युरेट केलेला संग्रह ऑफर करेल.

Play Pass बद्दल:

- Play Pass वापरकर्त्यांना Utter, Unit Converter आणि AudioLab, Photo Studio Pro, Kingdom Rush Frontiers TD सारख्या ॲप्ससह जंगल ॲडव्हेंचर्स, वर्ल्ड क्रिकेट बॅटल 2 आणि मोन्युमेंट व्हॅली सारख्या सुप्रसिद्ध गेममध्ये प्रवेश देईल.

बायोडिग्रेडेबल नॅनो पार्टिकल आयआयटी कानपूरने विकसित केले आहे.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) कानपूर येथील संशोधकांनी एक बायोडिग्रेडेबल नॅनो पार्टिकल तयार केले आहे ज्याचा वापर जिवाणू आणि बुरशीजन्य आजारांपासून पिकांचे संरक्षण करण्यासाठी रासायनिक-आधारित कीटकनाशकांना पर्याय म्हणून केला जाऊ शकतो. IIT कानपूरचे संचालक अभय करंदीकर म्हणाले की, शेतकऱ्यांना विविध समस्यांचा सामना करावा लागत असल्याने, संपूर्ण शेतीचे वातावरण सुधारण्यासाठी आयआयटी कानपूरने अथक परिश्रम घेतले आहेत. नॅनोकणांमुळे पिकांच्या संसर्गाचा धोका कमी होईल आणि कृषी उत्पादकताही वाढेल.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- बायोडिग्रेडेबल कार्बोनॉइड मेटाबोलाइट (बायोडीसीएम) डब केलेले नॅनोपार्टिकल, कमी सांद्रतामध्ये सक्रिय असू शकते आणि माती किंवा ग्राहकांच्या आरोग्यावर कोणतेही हानिकारक प्रभाव नसताना कीटकनाशकांसारखे प्रभावी असू शकते. ते त्वरीत कार्य करते कारण ते बायोएक्टिव्ह स्वरूपात प्रशासित केले जाते आणि उच्च तापमानाला प्रतिकार करू शकते.
- आयसीएआर-इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ राइस रिसर्चचे सी. कन्नन आणि डी. मिश्रा, तसेच हैदराबाद विद्यापीठाच्या रसायनशास्त्र स्कूलचे आर बालमुरुगन आणि एम. मंडल यांच्या सहकार्याने नॅनोपार्टिकलची निर्मिती करण्यात आली.
- IIT कानपूरच्या बायोडिग्रेडेबल आणि गैर-हानीकारक निसर्गाने विकसित केलेले नॅनोपार्टिकल पाहता , शेतीत रसायनांचा, विशेषत: कीटकनाशकांचा वापर कमी करू पाहणाऱ्या शेतकऱ्यांकडून मोठ्या प्रमाणात रस घेतला जाण्याची शक्यता आहे.

मायक्रोसॉफ्ट हैदराबादमध्ये भारतातील सर्वात मोठे डेटा सेंटर क्षेत्र उभारणार आहे.

- टेक दिग्गज, मायक्रोसॉफ्टने हैदराबाद, तेलंगणा येथे भारतातील चौथे डेटा सेंटर सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. हैदराबाद डेटा सेंटर हे भारतातील सर्वात मोठ्या डेटा केंद्रांपैकी एक असेल आणि ते 2025 पर्यंत कार्यान्वित होईल. मायक्रोसॉफ्टचे पुणे, मुंबई आणि चेन्नई या तीन भारतीय क्षेत्रांमध्ये आधीपासूनच डेटा सेंटर आहे. नवीन डेटा सेंटरमुळे मायक्रोसॉफ्टच्या क्लाउड सेवांच्या वाढत्या मागणीत खाजगी उद्योग तसेच सरकारी क्षेत्रातील दोन्हीकडून भर पडेल.

डेटा सेंटर बद्दल:

- डेटा सेंटरची स्थापना करण्यासाठी, मायक्रोसॉफ्टने तेलंगणा राज्य सरकारसोबत 15,000 कोटी रुपयांच्या एकूण गुंतवणुकीसह एक निश्चित करार केला आहे.
- मायक्रोसॉफ्टच्या स्वतःच्या विस्तार योजनांच्या संदर्भात कंपनीने सांगितले की ते त्यांच्या हैदराबाद कॅम्पसचा विस्तार करत आहेत आणि एकूण कॅम्पस आता 18,000 पूर्ण-वेळ कर्मचाऱ्यांसह 2.5 दशलक्ष चौरस फूट क्षेत्रात पसरलेला आहे.
- मायक्रोसॉफ्टचे हैदराबाद केंद्र हे रेडमंड नंतर तंत्रज्ञान क्षेत्रातील सर्वात मोठे केंद्र आहे. भारतात, मायक्रोसॉफ्टचे 14,000 भागीदार आहेत आणि ते देशातील सुमारे 340,000 कंपन्यांना सेवा देतात.

C-DAC ने IIT रुरकी येथे "परम गंगा" सुपर कॉम्प्युटर स्थापित केले.

- सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ ॲडव्हान्स्ड कॉम्प्युटिंग (C-DAC) ने नॅशनल सुपरकॉम्प्युटिंग मिशन (NSM) च्या फेज II अंतर्गत IIT रुरकी येथे "परम गंगा" नावाचा सुपर कॉम्प्युटर डिझाइन आणि स्थापित केला आहे. परम गंगा ची सुपरकंप्युटिंग क्षमता 1.66 पेटाफ्लॉप्स आहे.

राष्ट्रीय सुपरकॉम्प्युटिंग मिशन (NSM) म्हणजे काय?

- NSM हा इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालय (MeiTY) आणि विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) यांचा संयुक्त उपक्रम आहे.
- सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ ॲडव्हान्स्ड कॉम्प्युटिंग (C-DAC) आणि इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ सायन्स (IISc), बेंगळुरू द्वारे हे मिशन राबवले जाते.
- NSM मिशनचे उद्दिष्ट 64 पेटाफ्लॉप्स पेक्षा जास्त एकत्रित गणना शक्तीसह 24 सुविधा तयार करणे आणि तैनात करणे आहे.
- आत्तापर्यंत C-DAC द्वारे IISc, IITs, IISER पुणे, JNCASR, NABI-मोहाली आणि C-DAC येथे NSM फेज-1 आणि फेज-2 अंतर्गत 20 पेटाफ्लॉप्सच्या एकत्रित संगणकीय शक्तीसह 11 प्रणाली तैनात केल्या आहेत.

इस्रोने विद्यार्थ्यांसाठी यंग सायंटिस्ट कार्यक्रम "युविका" आयोजित केला होता.

- इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन (ISRO) शालेय मुलांसाठी "युवा विज्ञानी कार्यक्रम" (युविका) किंवा "यंग सायंटिस्ट प्रोग्राम" नावाचा एक विशेष कार्यक्रम आयोजित करत आहे. विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील उदयोन्मुख ट्रेंडबद्दल जागरूकता निर्माण करण्याच्या उद्देशाने, हा कार्यक्रम अधिकाधिक विद्यार्थ्यांना विज्ञान, तंत्रज्ञान, अभियांत्रिकी आणि गणित (STEM) मध्ये संशोधन आणि करिअर करण्यासाठी प्रोत्साहित करेल अशी अपेक्षा आहे.

कार्यक्रम तपशील:

- ISRO यंग सायंटिस्ट प्रोग्राम हा एक निवासी कार्यक्रम आहे आणि तो 16 मे 2022 ते 28 मे 2022 पर्यंतच्या उन्हाळ्याच्या सुट्ट्यांमध्ये दोन आठवड्यांपेक्षा जास्त कालावधीचा असेल.
- या कार्यक्रमात निमंत्रित चर्चा, प्रख्यात शास्त्रज्ञांद्वारे अनुभवाची देवाणघेवाण, प्रायोगिक प्रात्यक्षिके, सुविधा आणि प्रयोगशाळेच्या भेटी, तज्ञांशी चर्चा करण्यासाठी विशेष सत्रे, व्यावहारिक आणि अभिप्राय सत्रे यांचा समावेश आहे.
- देशभरातून एकूण 150 इयत्ता 9वीचे विद्यार्थी या कार्यक्रमासाठी निवडले जातील.
- हा कार्यक्रम इस्रोच्या पाच केंद्रांवर म्हणजे विक्रम साराभाई स्पेस सेंटर, यूआर राव सॅटेलाइट सेंटर, स्पेस ॲप्लिकेशन सेंटर, नॅशनल रिमोट सेन्सिंग सेंटर, हैदराबाद आणि नॉर्थ-ईस्ट स्पेस ॲप्लिकेशन सेंटर येथे नियोजित आहे.
- प्रकल्पाच्या शेवटी विद्यार्थ्यांना श्रीहरिकोटा येथील सतीश धवन स्पेस सेंटरला भेट देण्यासाठी नेले जाईल.

इस्रो यंग सायंटिस्ट प्रोग्रामसाठी निवड निकष:

- इयत्ता आठवीच्या परीक्षेत मिळालेले गुण.
- गेल्या तीन वर्षांत विज्ञान मेळा (शाळा/जिल्हा/राज्य आणि वरील स्तरावर शाळा/जिल्हा/राज्य/केंद्र सरकारच्या प्राधिकरणाद्वारे आयोजित) सहभाग.
- ऑलिम्पियाड/विज्ञान स्पर्धांमधील पारितोषिक आणि समतुल्य (शालेय/जिल्हा/राज्य आणि त्यावरील स्तरावर मागील 3 वर्षातील 1 ते 3 क्रमांक).

- शाळा/शासनाद्वारे आयोजित क्रीडा स्पर्धांचे विजेते/संस्था/ नोंदणीकृत क्रीडा महासंघ (गेल्या तीन वर्षांत शाळा/जिल्हा/राज्य आणि वरील स्तरावर 1 ते 3 क्रमांक). ऑनलाइन गेमच्या विजेत्यांचा विचार केला जाणार नाही.
- मागील तीन वर्षांत स्काउट आणि मार्गदर्शक / NCC / NSS चे सदस्य.
- ऑनलाइन क्विझमध्ये कामगिरी.
- पंचायत क्षेत्रातील शाळांमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष वेटेज दिले जाईल.

ISRO ने SSLV च्या घन इंधन-आधारित बूस्टर स्टेजची यशस्वी चाचणी केली.

- इंडियन स्पेस रिसर्च ऑर्गनायझेशन (ISRO) ने आंध्र प्रदेशातील श्रीहरिकोटा येथील सतीश धवन स्पेस सेंटर (SDSC) येथे त्यांच्या नवीन स्मॉल सॅटेलाइट लॉन्च व्हेईकल (SSLV) च्या घन इंधन-आधारित बूस्टर स्टेज (SS1) ची ग्राउंड चाचणी यशस्वीरित्या पूर्ण केली आहे. हे प्रक्षेपण वाहनाच्या तीनही टप्प्यांचे ग्राउंड टेस्टिंग पूर्ण करते. हे वाहन आता त्याच्या पहिल्या विकास उड्डाणासाठी सज्ज आहे, जे मे 2022 मध्ये नियोजित आहे.

पुरस्कार बातम्या

NMDC ला 2018-19 आणि 2020-21 साठी इस्पात राजभाषा पुरस्कारात पहिले पारितोषिक मिळाले.

- नॅशनल मिनरल डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेड देशातील सर्वात मोठी लोहखनिज उत्पादक, पोलाद मंत्रालयाच्या अंतर्गत असलेल्या CPSE ला 2018-19 आणि 2020-21 साठी इस्पात राजभाषा पुरस्कारामध्ये प्रथम पारितोषिक मिळाले आणि कंपनीला 2019-20 साठी इस्पात राजभाषा प्रेरणा पुरस्कार देखील मिळाला. 3 मार्च 2022 रोजी मदुराई येथे झालेल्या पोलाद मंत्रालयाच्या हिंदी सलाहकार समितीच्या बैठकीत हा पुरस्कार सोहळा पार पडला. केंद्रीय पोलाद मंत्री श्री रामचंद्र प्रसाद सिंह यांनी अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक सुमित देब यांना हा पुरस्कार प्रदान केला.

राष्ट्रपती कोविंद यांच्या हस्ते 2020 आणि 2021 साठी 'नारी शक्ती पुरस्कार' प्रदान करण्यात आले.

- भारताचे राष्ट्रपती, राम नाथ कोविंद यांनी 08 मार्च 2022 रोजी राष्ट्रपती भवन, नवी दिल्ली येथे आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त 2020 आणि 2021 या वर्षांसाठी 'नारी शक्ती पुरस्कार' प्रदान केला आहे. एकूण 29 महिलांना 2020 आणि 2021 या वर्षांसाठी विशेषत: असुरक्षित आणि उपेक्षित महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी त्यांच्या उत्कृष्ट आणि अपवादात्मक कार्याची दखल घेऊन हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला आहे. 2020 आणि 2021 या वर्षांसाठी प्रत्येकी 14 पुरस्कारांचा समावेश असलेले एकूण 28 पुरस्कार होते. कोविड-19 महामारीमुळे 2021 मध्ये 2020 चा पुरस्कार सोहळा होऊ शकला नाही.

अ. क्र.	नाव आणि ठिकाण	वर्णन
1.	अनिता गुप्ता (भोजपूर, बिहार)	ग्रामीण आणि वंचित महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी उत्कृष्ट योगदानासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्कार प्रदान केला जातो.
2.	आरती राणा (खेरी, उत्तर प्रदेश)	वंचित आणि आदिवासी महिलांसाठी त्यांनी केलेल्या असामान्य कार्याची दखल घेऊन नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
3.	डॉ. इला लोध (पश्चिम त्रिपुरा, त्रिपुरा) (मरणोत्तर)	महिलांच्या आरोग्यासाठी विशेषत: उपेक्षित आणि वंचितांसाठी केलेल्या अतुलनीय योगदानासाठी नारी शक्ती पुरस्कार मरणोत्तर दिला जातो.
4.	जया मुथु आणि तेजम्मा (निलगिरी, तामिळनाडू)	निलगिरीच्या जुन्या गुंतागुंतीच्या तोडा एम्ब्रॉयडरीचे जतन आणि संवर्धन करण्यासाठी त्यांच्या असामान्य योगदानाबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
5.	जोधैया बाई बेगा (उमरिया, मध्य प्रदेश)	आदिवासी बैगा कलेचा जागतिक स्तरावर प्रचार करण्यासाठी लवचिकता आणि तेज यासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो. असे करून ती कला लुप्त होण्यापासून मदत करत आहे.
6.	मीरा ठाकूर (एसएएस नगर, पंजाब)	अनोख्या सिक्की ग्रास कलेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि पंजाबमधील वंचित महिलांना सक्षम करण्यासाठी नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येत आहे.
7.	नसिरा अख्तर (कुलगाम, जम्मू-काश्मीर)	पर्यावरण संवर्धनासाठी तळागाळातील अनुकरणीय शोधासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार प्रदान करण्यात येत आहे.
8.	निवृत्ती राय (बेंगळुरू अर्बन, कर्नाटक)	21व्या शतकातील महिलांचे खऱ्या अर्थाने प्रतिनिधित्व करणाऱ्या आणि भारतासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता सक्षम हाय-टेक भविष्य निर्माण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांना सक्षम करणाऱ्या तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रातील उत्कृष्टतेसाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार देण्यात आला आहे.
9.	पद्मा यांगचन (लेह, लडाख)	लडाखमधील हरवलेल्या पाककृती आणि हाताने विणण्याचे तंत्र जतन आणि पुनरुज्जीवित करण्यासाठी आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर त्याचा प्रचार करण्यासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
10.	संध्या धर (जम्मू, जम्मू आणि काश्मीर)	दिव्यांगजनांच्या हक्कांप्रती तिचे अपवादात्मक योगदान आणि अदम्य भावना आणि समर्पणाची दखल घेऊन नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
11.	Saylee Nandkishor Agavane (Pune, Maharashtra)	कठीण परिस्थितीचा सामना करूनही भारतीय शास्त्रीय नृत्याला आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रोत्साहन देण्यासाठी तिच्या उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
12.	टिफनी ब्रार (तिरुवनंतपुरम, केरळ)	दृष्टिहीन ग्रामीण महिलांसाठी केलेल्या अनुकरणीय कार्यासाठी आणि दृष्टिहीन असूनही जनसामान्यांना प्रेरित करण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येत आहे.
13.	उषाबेन दिनेशभाई वसावा (नर्मदा, गुजरात)	सेंद्रिय शेतीत अतुलनीय योगदान दिल्याबद्दल आणि महिला शेतकऱ्यांना जमिनीच्या पातळीवर मदत आणि शिक्षण दिल्याबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
14.	वनिता जगदेव बोराडे (बुलढाणा, महाराष्ट्र)	नारी शक्ती पुरस्कार हा वन्यजीव संवर्धनासाठी विशेषत: सापांची सुटका करून आणि या विषयावर जनजागृती करून केलेल्या अनुकरणीय प्रयत्नांची दखल घेऊन दिला जातो.

नारी शक्ती पुरस्कार 2021

क्र. नाही	नाव आणि ठिकाण	वर्णन
1.	अंशुल मल्होत्रा (मंडी, हिमाचल प्रदेश)	वंचित ग्रामीण महिलांना हातमाग विणकाम शिकण्यात आणि हिमाचल हातमागाचे जतन आणि प्रचार करण्यासाठी त्यांच्या उत्कृष्ट योगदानाबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
2.	बतूल बेगम (जयपूर, राजस्थान)	भारतीय लोकसंगीताचा आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रचार करण्यासाठी आणि इतरांसाठी प्रेरणास्रोत असल्याबद्दल तिच्या उत्कृष्ट योगदानाबद्दल तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
3.	कमल कुंभार (उस्मानाबाद, महाराष्ट्र)	पशुसंवर्धन क्षेत्रात महिलांच्या उद्योजकतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
4.	मधुलिका रामटेके (राजनांदगाव, छत्तीसगड)	महिलांच्या उत्थानासाठी आणि त्यांच्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी केलेल्या उल्लेखनीय प्रयत्नांसाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.
5.	नीना गुप्ता (कोलकाता, पश्चिम बंगाल)	गणिताच्या क्षेत्रातील उत्कृष्ट कामगिरीबद्दल तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो
6.	नीरजा माधव (उत्तर प्रदेश)	हिंदी साहित्याच्या माध्यमातून उपेक्षित लोकांसाठी केलेल्या कामाची दखल घेऊन त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
7.	Niranjanaben Mukulbhai, (Kalarthi, Surat, Gujarat)	गुजराती भाषेचा प्रचार आणि वंचित आदिवासी मुलींच्या शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.
8.	पूजा शर्मा (गुरुग्राम, हरियाणा)	कौशल्य विकास आणि महिलांचे सक्षमीकरण आणि उद्योजकता या क्षेत्रातील त्यांच्या अतुलनीय योगदानाबद्दल त्यांना नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
9.	राधिका मेनन (धारवाड, कर्नाटक)	भारतीय मर्चंट नेव्ही आणि अनुकरणीय साहसासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.
10.	Sathupati Prasanna Sree (Visakhapatanam, Andhra Pradesh)	अल्पसंख्याक आदिवासी भाषा जतन केल्याबद्दल त्यांच्या असामान्य योगदानासाठी नारी शक्ती पुरस्कार प्रदान केला जातो.
11.	शोभा गस्ती (बेळगावी, कर्नाटक)	महिला आणि मुलींच्या सक्षमीकरणासाठी उल्लेखनीय प्रयत्न आणि अनुकरणीय योगदानासाठी तिला नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित केले जाते.
12.	श्रुती महापात्रा (भुवनेश्वर, ओडिशा)	त्यांच्या अदम्य भावनेसाठी आणि दिव्यांगजनांच्या उत्थान आणि सक्षमीकरणासाठी केलेल्या अतुलनीय योगदानासाठी नारी शक्ती पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येते.
13.	टगे रीता ताखे (सुबनसिरी, अरुणाचल प्रदेश)	महिला उद्योजकता आणि स्थानिक उत्पादनांना आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांना नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.
14.	थारा रंगास्वामी (चेन्नई, तामिळनाडू)	मानसिक विकारांबद्दल जागरुकता निर्माण करण्यासाठी आणि त्यावर उपचार करण्यासाठी तिच्या नाविन्यपूर्ण आणि अथक प्रयत्नांसाठी तिला नारी शक्ती पुरस्कार दिला जातो.

बांगलादेशी रिझवाना हसनला यूएस इंटरनॅशनल वुमन ऑफ करेज पुरस्कार 2022

- बांगलादेशी पर्यावरण वकील, रिजवाना हसन यांची 2022 च्या इंटरनॅशनल वुमन ऑफ करेज (IWOC) पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे. ती जगभरातील 12 महिलांपैकी एक आहे ज्यांना अपवादात्मक धाडस दाखविल्याबद्दल आणि अमेरिकेच्या परराष्ट्र विभागाकडून या पुरस्काराने सन्मानित केले जाईल. त्यांच्या समुदायांमध्ये फरक करण्यासाठी नेतृत्व. पुरस्कारासाठी निवडलेल्या 12 महिलांचा सन्मान करण्यासाठी 14 मार्च रोजी एका आभासी समारंभात पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

रिजवाना हसनची कारकीर्द:

- रिझवाना हसन ही एक वकील आहे जिने पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी आणि उपेक्षित बांगलादेशींच्या सन्मानाचे आणि हक्कांचे रक्षण करण्याच्या तिच्या मिशनमध्ये अपवादात्मक धैर्य आणि नेतृत्वाचे प्रदर्शन केले आहे.
- गेल्या 20 वर्षांत, तिने बांगलादेशातील विकासाची गतीमानता बदलण्यासाठी पर्यावरणीय न्यायावर लोककेंद्रित लक्ष केंद्रित करण्यासाठी ऐतिहासिक कायदेशीर प्रकरणे हाती घेतली आहेत. रिझवाना हसन या बांगलादेश पर्यावरण वकील संघटनेच्या मुख्य कार्यकारी आहेत.
- तिने जंगलतोड, प्रदूषण, अनियंत्रित जहाज तोडणे आणि बेकायदेशीर जमीन विकासाविरुद्ध खटले यशस्वीपणे चालवले आहेत.

सहा भारतीय विमानतळांना ACI World's ASQ Awards 2021 असे नाव देण्यात आले आहे.

- एअरपोर्ट्स कौन्सिल इंटरनॅशनल (ACI) ने 2021 च्या एअरपोर्ट सर्व्हिस क्वालिटी (ASQ) सर्वेक्षणात भारतातील सहा विमानतळांना 'आकार आणि क्षेत्रानुसार सर्वोत्कृष्ट विमानतळ' मध्ये स्थान मिळाले आहे. विमानतळांना यापैकी स्थान देण्यात आले आहे वार्षिक प्रवासी वाहतुकीवर आधारित विविध श्रेणींमध्ये आशिया पॅसिफिक प्रदेश. ACI विमानतळ सेवा गुणवत्ता (ASQ) पुरस्कार ग्राहकांच्या अनुभवामध्ये विमानतळ उत्कृष्टतेची ओळख करण्यासाठी प्रवाशांच्या सुविधांशी संबंधित 33 पॅरामीटर्स विचारात घेतात.

सहा भारतीय विमानतळांचा समावेश आहे:

श्रेणी - दर वर्षी 40 दशलक्ष प्रवासी

- छत्रपती शिवाजी महाराज आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (CSMIA), मुंबई (सलग पाचवे वर्ष)
- इंदिरा गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, नवी दिल्ली (सलग चौथे वर्ष)

श्रेणी – दर वर्षी 15 ते 25 दशलक्ष प्रवासी

- राजीव गांधी आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, हैदराबाद

श्रेणी – दर वर्षी 5 ते 15 दशलक्ष प्रवासी

- कोचीन आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, कोचीन
- सरदार वल्लभभाई पटेल आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, अहमदाबाद

श्रेणी – दर वर्षी 2 ते 5 दशलक्ष प्रवासी

- चंदीगड विमानतळ, चंदीगड

75 वा बाफ्टा पुरस्कार 2022 जाहीर

- ब्रिटिश अकादमी चित्रपट पुरस्कारांची 75 वी आवृत्ती, ज्याला बाफ्टा पुरस्कार म्हणूनही ओळखले जाते, लंडनमधील रॉयल अल्बर्ट हॉलमध्ये आयोजित करण्यात आले होते. ब्रिटिश अकादमी ऑफ फिल्म अँड टेलिव्हिजन आर्ट्स (BAFTA) द्वारे सादर करण्यात आलेले पुरस्कार, 2021 च्या सर्वोत्कृष्ट राष्ट्रीय आणि परदेशी चित्रपटांना सन्मानित केले जातात. या समारंभाचे आयोजन अभिनेत्री आणि कॉमेडियन रिबेल विल्सन यांनी केले होते. सर्वाधिक नामांकने मिळालेल्या चित्रपटाला 11 नामांकन मिळाले होते. सर्वाधिक पुरस्कार मिळालेल्या चित्रपटाला 5 पुरस्कार मिळाले.

2022 BAFTA पुरस्कारातील विजेत्यांची यादी

Category	Winners
Best Film	The Power of the Dog
Best Director	Jane Campion, The Power of the Dog
Best Actress in Leading Role	Joanna Scanlan, After Love
Best Actor in Leading Role	Will Smith, King Richard
Best Supporting Actress	Ariana DeBose, West Side Story
Best Supporting Actor	Troy Kotsur, CODA
EE Rising Star Award	Lashana Lynch
Outstanding British Film	Belfast
Outstanding Debut By A British Writer, Director, Or Producer	The Harder They Fall
Best Film Not In The English Language	Drive My Car
Best Documentary	Summer of Soul (Or, When The Revolution Could Not Be Televised)
Best Animated Film	Encanto
Best Short Animation	Do Not Feed the Pigeons, Vladimir Krasilnikov, Jordi Morera and Antonin Niclass
Best Short Film	The Black Cop, Cherish Oleka
Original Screenplay	Licorice Pizza, Paul Thomas Anderson
Adapted Screenplay	CODA, Sian Heder
Original Score	Dune, Hans Zimmer
Casting	West Side Story, Cindy Tolan

नारायण प्रधान यांना वैज्ञानिक संशोधनासाठी जीडी बिर्ला पुरस्कारासाठी नाव देण्यात आले.

- प्रोफेसर नारायण प्रधान यांची भौतिक विज्ञान क्षेत्रातील उल्लेखनीय योगदानाबद्दल वैज्ञानिक संशोधनासाठी 31 व्या GD बिर्ला पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली आहे. या लहान प्रकाश सामग्रीचे नवीन आकार डिझाइन करण्यात मदत करण्यासाठी त्यांनी क्रिस्टल मॉड्युलेशनमध्ये त्यांचे कौशल्य प्रदान केले आहे.
- प्रधान यांचे संशोधन कार्य प्रकाश-उत्सर्जक अर्धसंवाहक नॅनोक्रिस्टल्सचे रसायनशास्त्र आणि भौतिकशास्त्र समजून घेण्यावर केंद्रित होते. त्याच्या संशोधन गटाने नव्याने उदयास आलेल्या प्रकाश-उत्सर्जक हॅलाइड पेरोव्स्काईट नॅनोक्रिस्टल्सच्या पृष्ठभागाच्या बांधकामात महत्त्वपूर्ण योगदान दिले आहे, जे फोटोव्होल्टेईक्स आणि एलईडी बनवण्यासाठी पुढील पिढीतील प्रकाश सामग्री असणे अपेक्षित आहे. या लहान प्रकाश सामग्रीचे नवीन आकार डिझाइन करण्यात मदत करण्यासाठी त्यांनी क्रिस्टल मॉड्युलेशनमध्ये त्यांचे कौशल्य प्रदान केले आहे.

पोलंडच्या कॅरोलिना बिएलॉस्का हिने मिस वर्ल्ड 2021 चा खिताब जिंकला आहे.

- पोलंडच्या कॅरोलिना बिएलॉस्का हिने मिस वर्ल्ड 2021 चा खिताब जिंकला आहे. तिला 2019 ची मिस वर्ल्ड जमैकाच्या टोनी-अॅन सिंगने मुकुट घातला. तिने यूएसए, इंडोनेशिया, मेक्सिको, नॉर्दर्न आयर्लंड आणि कोटे डी'आयव्होर यांना हरवून प्रतिष्ठित विजेतेपद पटकावले. युनायटेड स्टेट्समधील भारतीय-अमेरिकन श्री सैनीने प्रथम उपविजेतेपद पटकावले, त्यानंतर कोटे डी'आयव्होरच्या ऑलिव्हिया येसने पटकावले.
- मिस वर्ल्ड आंतरराष्ट्रीय सौंदर्य स्पर्धेची 70 वी आवृत्ती सॅन जुआन, पोर्तो रिको येथे पार पडली.
- फेमिना मिस इंडिया वर्ल्ड 2020 मनसा वाराणसीने मिस वर्ल्ड 2021 मध्ये भारताचे प्रतिनिधित्व केले.

सुरेश रैनाला मालदीव सरकारने 'स्पोर्ट्स आयकॉन' पुरस्कार देऊन गौरविले.

- भारताचा माजी क्रिकेटपटू सुरेश रैनाला मालदीव स्पोर्ट्स अवॉर्ड्स 2022 मध्ये प्रतिष्ठित 'स्पोर्ट्स आयकॉन' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. मालदीव सरकारने रैनाचा त्याच्या संपूर्ण कारकिर्दीतील विविध कामगिरीबद्दल सत्कार केला. रियल माद्रिदचा माजी खेळाडू रॉबर्टो कार्लोस, जमैकाचा धावपटू असाफा पॉवेल, श्रीलंकेचा माजी कर्णधार आणि क्रिकेटपटू सनथ जयसूर्या आणि डच फुटबॉलपटू एडगर डेव्हिड्स यांच्यासह 16 आंतरराष्ट्रीय खेळाडूंसोबत रैनाचे नामांकन करण्यात आले होते.

नीरज चोप्राने स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर पुरस्कार जिंकला: स्पोर्टस्टार एसेस 2022

- टोकियो ऑलिम्पिक सुवर्णपदक विजेता, नीरज चोप्राने 2022 च्या स्पोर्टस्टार एसेस अवॉर्ड्समध्ये प्रतिष्ठित 'स्पोर्टस्टार ऑफ द इयर (पुरुष)' पुरस्कारावर दावा केला आहे. टोकियो ऑलिम्पिकमध्ये रौप्यपदक जिंकणारी वेटलिफ्टर मीराबाई चानू हिला 'स्पोर्टस्टार ऑफ द इयर (महिला)' पुरस्कार मिळाला. एसेस अवॉर्ड्स खेळातील उत्कृष्टतेची भावना साजरे करतात आणि आमच्या खेळाडूंना आणि खेळाडूंना नवीन विक्रम मोडण्यासाठी आणि वैभवाच्या नवीन शिखरांवर पोहोचण्यासाठी प्रयत्नशील राहण्यासाठी प्रेरणा देण्याची आशा आहे.

यादीतील इतर पुरस्कार विजेते:

- लोव्हलिना बोर्गोहेन (वर्षातील सर्वोत्तम क्रीडापटू, वैयक्तिक क्रीडा),
- अवनी लेखरा (पॅराथलीट ऑफ द इयर, महिला),
- प्रमोद भगत (विशेष ओळख पुरस्कार),
- सविता (वर्षातील सर्वोत्कृष्ट खेळाडू, सांघिक क्रीडा), आणि रुपिंदर पाल सिंग (वर्षातील सर्वोत्तम खेळाडू, सांघिक क्रीडा).
- आरिफ खानने स्पोर्टस्टार एसेस 2022 मध्ये स्पेशल रेकग्निशन अवॉर्ड जिंकला.
- भारतीय हॉकी संघाचा माजी कर्णधार अजित पाल सिंग यांना 'जीवनगौरव पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. अजित दोन ऑलिम्पिक कांस्यविजेत्या संघांचा भाग होता, ज्यात 1972 म्युनिक गेम्समधील एक होता.

फ्रान्सिस केरे हे प्रित्झकर पारितोषिक 2022 जिंकणारे पहिले आफ्रिकन बनले आहेत.

- वास्तुविशारद, शिक्षणतज्ज्ञ आणि सामाजिक कार्यकर्ते फ्रान्सिस केरे यांना प्रित्झकर आर्किटेक्चर पारितोषिक 2022 चे 2022 विजेते म्हणून घोषित करण्यात आले आहे, हा पुरस्कार अनेकदा वास्तुशास्त्राचा सर्वोच्च सन्मान म्हणून ओळखला जातो. त्याचा जन्म बुर्किना फासोमधील गांडो या छोट्या गावात झाला, केरे हा प्रतिष्ठित पुरस्कार जिंकणारा पहिला कृष्णवर्णीय वास्तुविशारद आहे.

5व्या वुमन ट्रान्सफॉर्मिंग इंडिया अवॉर्ड्समध्ये NITI आयोगाकडून 75 महिलांचा सत्कार करण्यात आला.

- NITI आयोगाच्या महिला उद्योजकता प्लॅटफॉर्म (WEP) ने वुमन ट्रान्सफॉर्मिंग इंडिया अवॉर्ड्स (WTI) च्या 5व्या आवृत्तीचे आयोजन केले होते. आझादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून, भारताच्या स्वातंत्र्याची ७५ वर्षे साजरी करण्यासाठी, 'सशक्त और समर्थ भारत' साठी त्यांच्या योगदानासाठी 75 महिला कर्तृत्ववान महिलांना WTI पुरस्कार प्रदान करण्यात आले आहेत.

विजेत्यांची संपूर्ण यादी

1. Aardra Chandra Mouli, Aeka Biochemicals
2. Aditi Avasthi, Individual Learning Limited (Imbibe)
3. Aditi Bhutia Madan, BluePine Food Pvt. Ltd
4. Akshita Sachdeva, Trestle Labs Pvt. Ltd
5. Akshya Shree, Tad Udyog Pvt. Ltd
6. Alina Alam, Mitti Social Initiatives Foundation
7. Anita Devi, Madhopur Farmers Producers Company
8. Anju Bisht, Amrita SeRVe (Saukhyam Reusable Pad)
9. Anju Srivastava, Winegreens Farms
10. Anu Acharya, Mapmygenome India Ltd
11. Anuradha Parekh, Vikara Services Pvt. Ltd (The Better India)
12. Aparna Hegde, Armman
13. Ayushi Mishra, DronaMaps
14. Chahat Vasal, NerdNerdy Technologies Pvt. Ltd
15. Chayaa Nanjappa, Nectar Fresh
16. Chetna Gala Sinha, Mann Deshi Mahila Sahakari Bank
17. Darshana Joshi, VigyanShaala International
18. Dhevibala Umamaheswaran, Bigfix Gadget Care LLP
19. Dipa Chaure, Krantijyoti Mahila Bachat Gat (Rural)
20. Gauri Gopal Agarwal, Skilled Samaritan Foundation (Sirohi)
21. Gayathri Vasudevan, LabourNet Services India Pvt. Ltd
22. Geeta Solanki, Unipads India Pvt. Ltd
23. Dr Girija K. Bharat, Mu Gamma Consultants Pvt. Ltd
24. Gitanjali J. Angmo, Himalayan Institute of Alternatives, Ladakh
25. Hardika Shah, Kinara Capital
26. Hasina Kharbhih, Impulse NGO Network
27. Hina Shah, ICECD
28. Jo Aggarwal, Touchkin eServices Pvt. Ltd (Wysa)
29. Khushboo Awasthi, Mantra Social Services
30. Kirti Poonia, Okhai
31. Malini Parmar, Stonesoup
32. Mayura Balasubramanian, Craftizen Foundation
33. Megha Bhatia, Our Voix
34. Meha Lahiri, Recity Network Pvt. Ltd
35. Mita Kulkarni, Forest Essentials
36. Neelam Chhiber, Industree Crafts Foundation
37. Neetu Yadav, Animall Technologies Ltd
38. Neha Satak, Astrome Technologies Pvt. Ltd
39. Nimisha Varma, Aloe ECell
40. Nisha Jain Grover, Vatsalya Legacy Educational Society
41. Payal Nath, Kadam Haat
42. Pooja Sharma Goyal, Building Blocks Learning Solutions Pvt. Ltd
43. Prachi Kaushik, Vyomini Social Enterprise
44. Preeti Rao, Weljii
45. Prema Gopalan, Swayam Shikshan Prayog
46. Priti Patel, Raspian Enterprises Pvt. Ltd
47. Punam G. Kaushik, Meteoric Biopharmaceuticals Pvt. Ltd
48. Dr Radhika Batra, Every Infant Matters
49. Rajoshi Ghosh, Hasura
50. Ramya S. Moorthy, Nimaya Innovations Pvt. Ltd
51. Richa Singh, YourDOST Health Solutions Pvt. Ltd
52. Romita Ghosh, Heal Healthtech Pvt. Ltd
53. Roopa Maganti, Greentatwa Agri TechL LLP
54. Samina Bano, RightWalk Foundation
55. Savita Garg, Eclassopedia
56. Sayalee Marathe, Aadyaa Originals Pvt. Ltd
57. Shaheen Mistri, The Akanksha Foundation
58. Shalini Khanna Sodhi, National Association for the Blind
59. Shanti Raghavan, EnAble India
60. Suchetha Bhat, Dream a Dream
61. Suchi Mukherjee, LimeRoad
62. Suchitra Sinha, Ambalika
63. Sugandha Sukrutaraj, Amba
64. Sulajja Firodia Motwani, Kinetic Green Energy and Power Solutions
65. Sumita Ghose, Rangsutra Crafts India
66. Supriya Paul, Josh Talks
67. Susmita Mohanty, Earth2Orbit
68. Dr Swapna Priya K., Farms2fork Technologies Pvt. Ltd (CultYvate)
69. Swati Pandey, Arboreal Bioinnovations Pvt. Ltd
70. Tanuja Abburi, Transformation Skills India Pvt. Ltd
71. Trishla Surana, Colour Me Mad Pvt. Ltd
72. Trupti Jain, Naireeta Services
73. Victoria Joshlin D'Souza, Swachha Eco Solutions Pvt. Ltd
74. Vidya Subramanian, Vidya Subramanian Academy
75. Vijaya Swithi Gandhi, Chitrika

2022 साठी अँबेल पारितोषिक: अमेरिकन गणितज्ञ डेनिस पी. सुलिव्हन

- नॉर्वेजियन अँकॅडमी ऑफ सायन्स अँड लेटर्सने अमेरिकन गणितज्ञ डेनिस पारनेल सुलिव्हन यांना 2022 सालासाठी अँबेल पुरस्कार प्रदान केला आहे. टोपोलॉजीच्या व्यापक अर्थाने आणि विशेषतः बीजगणितीय, भौमितिक आणि गतिशील पैलूंबद्दलच्या त्यांच्या महत्त्वपूर्ण योगदानासाठी" हा पुरस्कार देण्यात आल्याचा उल्लेख उद्धृत करतो.

मारियो मार्सेलने 2022 चा गव्हर्नर ऑफ द इयर पुरस्कार जिंकला.

- सेंट्रल बँक ऑफ चिलीचे गव्हर्नर मारिओ मार्सेल यांनी सेंट्रल बँकिंग अवॉर्ड्स 2022 मध्ये गव्हर्नर ऑफ द इयर पुरस्कार जिंकला आहे. बँको सेंट्रल डी चिली हे चिलीच्या सेंट्रल बँकेचे नाव आहे.
- ऑक्टोबर 2016 मध्ये जेव्हा मारियो मार्सेल यांची सेंट्रल बँक ऑफ चिली (BCCH) चे गव्हर्नर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली, तेव्हा त्यांनी लॅटिन अमेरिकेतील सर्वात स्वतंत्र आणि सुप्रसिद्ध मध्यवर्ती बँकांपैकी एक म्हणून प्रतिष्ठा मिळविलेल्या संस्थेचे नेतृत्व स्वीकारले.

कोचीन आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला विंग्ज इंडिया 2022 मध्ये 'कोविड चॅम्पियन' पुरस्कार मिळाला.

- कोचीन इंटरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (CIAL) ने विंग्स इंडिया 2022 मध्ये 'कोविड चॅम्पियन' पुरस्कार जिंकला आहे. कोविड चॅम्पियन पुरस्कार CIAL व्यवस्थापकीय संचालक एस सुहास IAS यांनी नागरी विमान वाहतूक मंत्री, ज्योतिरादित्य सिंधिया यांच्याकडून स्वीकारला. कोची विमानतळावर सुरक्षित प्रवास सुनिश्चित करण्यासाठी महामारीच्या काळात 'मिशन सेफगार्डिंग' नावाच्या सूक्ष्म प्रकल्पाच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी CIAL ला पुरस्कार देण्यात आला आहे.

ऑस्कर पुरस्कार 2022: 94 व्या अकादमी पुरस्कार 2022 जाहीर

- 94 वा अकादमी पुरस्कार हॉलिवूडमधील डॉल्बी थिएटरमध्ये परत आला कारण गेल्या वर्षीच्या सर्वोच्च चित्रपटांना अकादमी ऑफ मोशन पिक्चर आर्ट्स अँड सायन्सेसने सन्मानित केले. हा शो रेजिना हॉल, एमी शूमर आणि वांडा सायक्स यांनी होस्ट केला होता.
- 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर 2021 दरम्यान प्रदर्शित झालेल्या चित्रपटांना 94 व्या अकादमी पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. ट्रेसी एलिस रॉस आणि लेस्ली जॉर्डन या अभिनेते यांनी 8 फेब्रुवारी रोजी नामांकनांची घोषणा केली.
- नेटफ्लिक्सचा द पॉवर ऑफ द डॉग 12 नामांकनांसह या शर्यतीत आघाडीवर आहे आणि त्यानंतर साय-फाय महाकाव्य ड्युन 10 होकारांसह आहे. भारतीय माहितीपट रायटिंग विथ फायर देखील सर्वोत्कृष्ट माहितीपट (वैशिष्ट्य) साठी नामांकित आहे.
- अकादमीच्या सदस्यांच्या मतदानावर आधारित 23 श्रेणींमध्ये पुरस्कार प्रदान केले जातील.
- यावेळी, दोन नवीन श्रेणी आहेत- ऑस्कर फॅन फेव्हरेट अवॉर्ड आणि ऑस्कर चीअर मोमेंट, जे 14 फेब्रुवारी ते 3 मार्च 2022 दरम्यान ऑनलाइन केलेल्या चाहत्यांच्या मतदानाद्वारे ठरवले जातील.

विजेत्यांची संपूर्ण यादी पहा

- Best Actor in a Leading Role: **Will Smith,** “King Richard”
- Best Actress in a Leading Role: **Jessica Chastain** (The Eyes of Tammy Faye)
- Best Picture: **CODA**
- Best International Feature Film: **Drive My Car**
- Documentary Short Subject: The Queen of Basketball
- Best Directing: **Jane Campion** (The Power of the Dog)
- Best Actress in a Supporting Role: Ariana DeBose (West Side Story)’
- Best Actor in a Supporting Role: Troy Kotsur (CODA)
- Best Makeup & Hairstyling: The Eyes of Tammy Faye
- Best Cinematography: Dune
- Best Original Score: Hans Zimmer (Dune)
- Best Visual Effects: Dune
- Best Animated Feature Film: Encanto
- Best Animated Short Film: The Windshield Wiper
- Best Costume Design: Cruella
- Best Original Screenplay: Kenneth Branagh (Belfast)
- Best Adapted Screenplay: Sian Heder (Coda)
- Best Live Action Short Film: The Long Goodbye
- Best Sound: Dune
- Best Documentary Feature: “Summer of Soul (...Or, When the Revolution Could Not Be Televised)”
- Best Original Song: “No Time To Die” from “No Time to Die,” music and lyric by Billie Eilish and Finneas O’Connell
- Best Production Design: Dune
- Best Film Editing: Dune

प्रोफेसर विल्फ्रेड ब्रुटसार्ट यांना स्टॉकहोम वॉटर प्राइज 2022 मिळाले.

- प्रोफेसर इमेरिटस विल्फ्रेड ब्रुटसार्ट यांना स्टॉकहोम वॉटर प्राईज 2022 चे विजेते म्हणून नाव देण्यात आले आहे. त्यांना पर्यावरणीय बाष्पीभवन मोजण्यासाठी त्यांच्या महत्त्वपूर्ण कार्यासाठी हा पुरस्कार देण्यात आला आहे. विल्फ्रेड ब्रुटसार्ट हे कॉर्नेल विद्यापीठ, यूएसए येथे अभियांत्रिकी एमेरिटसचे प्राध्यापक आहेत. बाष्पीभवन आणि जलविज्ञान या विषयावरील त्यांची नाविन्यपूर्ण कामे, विशेषतः हवामान बदलाच्या दृष्टीने चिरस्थायी सैद्धांतिक आणि व्यावहारिक महत्त्वाची आहेत. याशिवाय, विल्फ्रेड ब्रुटसार्ट यांनी भूजल साठवणुकीतील बदल समजून घेण्यासाठी अभिनव पध्दतीचा मार्ग दाखवला आहे.

अभिनेत्री दीपिका पदुकोणचे उद्घाटन TIME100 इम्पॅक्ट अवॉर्ड मिळाला.

- बॉलीवूड अभिनेत्री दीपिका पदुकोणला TIME100 इम्पॅक्ट अवॉर्ड्स 2022 च्या पुरस्कार विजेत्यांपैकी एक म्हणून नाव देण्यात आले आहे. या अभिनेत्रीला तिच्या LiveLoveLaugh फाउंडेशनद्वारे मानसिक आरोग्य संघर्ष आणि जागरुकता वाढवण्याच्या कामासाठी TIME100 इम्पॅक्ट अवॉर्ड्सच्या उद्घाटनाच्या यादीत स्थान मिळाले आहे. या पुरस्काराने जागतिक नेत्यांना ओळखले जाते ज्यांनी त्यांचे उद्योग आणि जग पुढे नेले आहे. दीपिकाशिवाय इतर सहा जागतिक नेत्यांनाही या पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. दुबईतील म्युझियम ऑफ द फ्युचरमध्ये हे पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.

भारताचा नमित मल्होत्रा ऑस्कर जिंकला आहे

- टिमोथी चालमेट आणि झेंडया स्टारर साय-फाय थ्रिलर या चित्रपटाने या वर्षीच्या ऑस्करला डूनला सहा विजय मिळवून दिले. ड्युनला 10 श्रेणींमध्ये नामांकन मिळाले होते आणि त्यापैकी 6 मध्ये तो जिंकला होता. हा विजय भारतासाठी अभिमानाचा क्षण होता कारण नमित मल्होत्रा, डबल निगेटिव्ह (DNEG) चे CEO आणि अध्यक्ष, या चित्रपटासाठी VFX करणाऱ्या स्टुडिओने हा सन्मान मिळवला.

राष्ट्रपती कोविंद यांनी राष्ट्रीय जल पुरस्कार 2022 प्रदान केले.

- भारताचे राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी नवी दिल्ली येथे तिसरा राष्ट्रीय जल पुरस्कार प्रदान केला. जलस्रोत व्यवस्थापन क्षेत्रातील अनुकरणीय कार्यासाठी राष्ट्रीय जल पुरस्कार दिला जातो. पहिला राष्ट्रीय जल पुरस्कार 2018 मध्ये जलशक्ती मंत्रालयाने सुरू केला होता. 2022 साठी एकूण 57 राष्ट्रीय जल पुरस्कार 11 विविध श्रेणींमध्ये राज्ये, संस्था आणि इतरांना प्रदान करण्यात आले आहेत.

सर्वोत्कृष्ट राज्य श्रेणीत:

- उत्तर प्रदेशला प्रथम, राजस्थान आणि तमिळनाडूला प्रथम पारितोषिक मिळाले आहे.

सर्वोत्कृष्ट जिल्हा श्रेणीत:

- उत्तर विभागासाठी 'सर्वोत्कृष्ट जिल्हा' पुरस्कार मुझफ्फरनगर (उत्तर प्रदेश) आणि शहीद भगतसिंग नगर (पंजाब) यांना मिळाला;
- दक्षिण विभागासाठी, ते तिरुवनंतपुरम (केरळ) आणि कडप्पा (आंध्र प्रदेश) होते;
- पूर्व विभागासाठी, पूर्व चंपारण (बिहार) आणि गोड्डा (झारखंड) यांनी पुरस्कार जिंकला;
- पश्चिम विभागात इंदूर (मध्य प्रदेश) आणि वडोदरा (गुजरात) आणि बांसवाडा (राजस्थान) यांनी पुरस्कार पटकावले.
- गोलपारा (आसाम) आणि सियांग (अरुणाचल प्रदेश) यांनी ईशान्य क्षेत्रासाठी पुरस्कार जिंकले.

"सर्वोत्तम ग्रामपंचायत" वर्गात

उत्तर विभाग

- धसपद, अल्मोडा, उत्तराखंड
- जामोला, राजौरी, जम्मू-के
- बलुआ, वाराणसी, उत्तर प्रदेश

दक्षिण विभाग

- येलेरामपुरा पंचायत, तुमकुरू जिल्हा, कर्नाटक
- वेल्लापुथुर पंचायत, चेंगलपट्टू जिल्हा, तामिळनाडू
- एलप्पुल्ली ग्रामपंचायत, पलक्कड जिल्हा, केरळ

पूर्व विभाग

- तेलारी पंचायत, गया जिल्हा, बिहार
- छिंदिया पंचायत, सूरजपूर जिल्हा, छत्तीसगड
- Guni Panchayat, Khunti District, Jharkhand

पश्चिम विभाग

- तखतगड, साबरकांठा, गुजरात
- कानकापर, कच्छ, गुजरात
- सुर्डी, सोलापूर, महाराष्ट्र

उत्तर-पूर्व विभाग

- सियालसीर, सिरचीप, मिझोरम
- अमिंडा सिमसांग्रे, वेस्ट गारो हिल्स, मेघालय
- चंबाग्रे, पश्चिम गारो हिल्स, मेघालय

"सर्वोत्तम शहरी स्थानिक संस्था" श्रेणीमध्ये

- वापी शहरी स्थानिक संस्था, गुजरात
- दापोली नगर पंचायत, महाराष्ट्र
- मदुराई महानगरपालिका, तामिळनाडू

"सर्वोत्कृष्ट माध्यम (प्रिंट आणि इलेक्ट्रॉनिक)" श्रेणीमध्ये

- ॲग्रोवन, सकाळ मीडिया प्रा. लि. (आदिनाथ दत्तात्रय चव्हाण)
- संदेश दैनिक भुज आवृत्ती

"सर्वोत्कृष्ट शाळा" श्रेणीमध्ये

- गव्हर्नमेंट गर्ल्स हायर सेकेंडरी स्कूल, तामिळनाडूमधील कावेरीपट्टिनम, अमलोरपवम लॉर्ड्स अकादमी, तिरुवल्लूर, पुडुचेरी आणि एमिटी इंटरनॅशनल स्कूल, नोएडा, उत्तर प्रदेश यांनी सर्वोत्कृष्ट शाळा श्रेणीमध्ये पुरस्कार जिंकले.

"कॅम्पस वापरासाठी सर्वोत्कृष्ट संस्था/RWA/धार्मिक संस्था" श्रेणीमध्ये

- माता वैष्णोदेवी श्राइन बोर्ड, जम्मू
- IIT गांधीनगर, गुजरात
- इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन लिमिटेड फरीदाबाद

"सर्वोत्कृष्ट उद्योग" श्रेणीमध्ये

- ट्रायडेंट (टेक्सटाईल) लि., पंजाब
- स्टील अथॉरिटी ऑफ इंडिया लि., नवी दिल्ली

"सर्वोत्कृष्ट NGO" श्रेणीमध्ये

- ग्रामविकास संस्था, औरंगाबाद
- विवेकानंद संशोधन आणि प्रशिक्षण संस्था, भावनगर

"सर्वोत्कृष्ट पाणी वापरकर्ता संघ" श्रेणीमध्ये

- पंचगचिया MDTW WUA, हुगळी, पश्चिम बंगाल
- हातिनादा चंपा पुरुलिया, पश्चिम बंगाल
- अमतोर मिनी नदी उपसा सिंचन WUA, पुरुलिया, पश्चिम बंगाल

"कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी (CSR) क्रियाकलापांसाठी सर्वोत्तम उद्योग" श्रेणीमध्ये

- एचएएल, बेंगळुरू, कर्नाटक
- धर्मपाल सत्यपाल Ltd., नोयडा, उत्तरप्रदेश

क्रीडा बातम्या

पॅरा आर्चरी वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये रौप्यपदक जिंकणारी पूजा जात्यान पहिली भारतीय ठरली.

- पॅरा-तिरंदाज, पूजा जात्यानने इतिहास रचला आहे कारण ती दुबई, संयुक्त अरब अमिराती येथे पॅरा वर्ल्ड चॅम्पियनशिपच्या वैयक्तिक विभागात रौप्यपदक जिंकणारी पहिली भारतीय ठरली आहे. तिला अंतिम फेरीत इटलीच्या पॅट्रिली व्हिन्सेंझाकडून पराभव पत्करावा लागला आणि तिला रौप्यपदकावर समाधान मानावे लागले.
- पॅरा आर्चरी वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये भारताने प्रथमच 2 रौप्य पदके जिंकली आहेत. श्याम सुंदर स्वामी आणि ज्योती बालियान यांच्या मिश्र मिश्र जोडीने यापूर्वी रौप्य पदक जिंकून भारताचे खाते उघडले होते.

31वे आग्रेय आशियाई खेळ व्हिएतनाममध्ये होणार आहेत.

- 31 **वे आग्रेय आशियाई क्रीडा स्पर्धा** 12 ते 23 मे 2022 या कालावधीत **व्हिएतनाममध्ये** होणार आहेत. ही आग्रेय आशियातील सर्वात मोठी क्रीडा स्पर्धा आहे आणि ती द्विवार्षिक स्पर्धा आहे. हा कार्यक्रम मूळतः नोव्हेंबर 2021 मध्ये होणार होता परंतु कोविड महामारीमुळे तो पुढे ढकलण्यात आला. या गेम्समध्ये 526 इव्हेंटसह 40 खेळ असतील, ज्यामध्ये सुमारे 10,000 सहभागी होतील, अशी घोषणा आयोजकांनी येथे पत्रकार परिषदेत केली.
- 31व्या आग्रेय आशियाई खेळांचा मोटो - For a Stronger South East Asia

दबंग दिल्लीने पाटणा पायरेट्सला हरवून पहिले PKL विजेतेपद पटकावले.

- दबंग दिल्ली KC ने कर्नाटकातील बेंगळुरू येथे प्रो कबड्डी लीग सीझन 8 च्या फायनलमध्ये पटना पायरेट्सचा 36-37 ने पराभव केला. दबंग दिल्लीने तीन वेळा विजेत्या पाटणा पायरेट्सचा पराभव केला. पवन सेहरावतला 24 सामन्यांमध्ये 304 रेड पॉइंट्ससाठी रेडर ऑफ द सीझनचा पुरस्कार देण्यात आला. प्रो कबड्डी लीग सीझन 8 च्या विजेत्याला 3 कोटींचे रोख बक्षीस मिळाले.

List of winners of Pro Kabaddi League till now:

Pro Kabaddi League Seasons	Winner
Season 1 (2014)	Jaipur Pink Panthers
Season 2 (2015)	U Mumba
Season 3 (2016)	Patna Pirates
Season 4 (2016)	Patna Pirates
Season 5 (2017)	Patna Pirates
Season 6 (2018)	Bengaluru Bulls
Season 7 (2019)	Bengal Warriors
Season 8 (2021-22)	Dabang Delhi

भारतीय नेमबाज सौरभ चौधरीने ISSF विश्वचषक स्पर्धेत 10 मीटर एअर पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय नेमबाज **सौरभ चौधरीने** इजिप्तमधील कैरो येथे सुरू असलेल्या **2022 इंटरनॅशनल शूटिंग स्पोर्ट फेडरेशन (ISSF) विश्वचषक स्पर्धेत पुरुषांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल** स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले आहे. रौप्यपदक जर्मनीच्या मायकेल श्वाल्डने तर रशियाच्या आर्टेम चेरनोसोव्हने कांस्यपदकावर दावा केला आहे.
- महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल विभागात भारताच्या **ईशा सिंगला** ग्रीसच्या ॲना कोराकाकीकडून पराभव पत्करावा लागल्याने **रौप्यपदक जिंकले.** उपांत्य फेरीत अण्णांपेक्षा चांगली फटकेबाजी करणाऱ्या एशाने टोकियो ऑलिम्पिकची रौप्यपदक विजेती ॲंटोआनेटा कोस्टादिनोव्हा हिला कांस्यपदकावर नेले.

स्ट्रॅंडजा मेमोरियल बॉक्सिंग स्पर्धा: निखत झरीन आणि नितू यांनी भारतासाठी सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय बॉक्सर निखत जरीन (52 किलो) आणि नितू (48 किलो) यांनी सोफिया, बल्गेरिया येथे झालेल्या 73 व्या स्ट्रॅंडजा मेमोरियल बॉक्सिंग स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले. भारतीय संघाने या स्पर्धेत दोन सुवर्ण आणि एका कांस्यपदकांसह तीन पदकांसह त्यांची मोहीम संपवली.

निखत जरीन

- निखतने युरोपातील सर्वात जुन्या आंतरराष्ट्रीय बॉक्सिंग स्पर्धेत महिलांच्या ५२ किलो वजनी गटाच्या अंतिम फेरीत 4-1 असा विजय मिळवून तिचे दुसरे सुवर्णपदक पटकावले. तिने यापूर्वी 2019 मध्ये स्ट्रॅन्डजा मेमोरियल विजेतेपद पटकावले होते.

नितू

- नितूने महिलांच्या 48 किलो वजनी गटाच्या अंतिम फेरीत राज्याच्या युवा विश्व चॅम्पियनशिपच्या कांस्यपदक विजेत्या इटलीच्या एरिका प्रिसियांद्रोचा 5-0 असा घाम गाळला.

नंदिनी

- नंदिनीने देखील 81 किलोग्रॅम गटात पोडियमवर पूर्ण केले आणि कांस्यपदकासह साइन इन केल्याने, भारतीय संघाने स्पर्धेत तीन पदकांसह त्यांच्या मोहिमेचा समारोप केला, जो या वर्षीच्या भारताच्या पहिल्या एक्सपोजर ट्रिपचा एक भाग होता.

ISSF विश्वचषक: श्री निवेथा, ईशा, रुचिता यांनी महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारताच्या श्री निवेथा, ईशा सिंग आणि रुचिता विनेरकर यांनी कैरो, इजिप्त येथे सुरू असलेल्या ISSF विश्वचषक स्पर्धेत महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल सांघिक स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले आहे. या विजयासह भारत दोन सुवर्ण आणि रौप्यांसह तीन पदकांसह पदकतालिकेत आघाडीवर आहे. जर्मनीच्या आंद्रिया कॅथरीना हेकनर, सँड्रा रीट्झ आणि कॅरिना विमर यांना रौप्यपदकावर समाधान मानावे लागले.

आयसीसी महिला विश्वचषक न्यूझीलंड 2022 सुरू होत आहे.

- ICC महिला क्रिकेट विश्वचषक 2022 ची सुरुवात 04 मार्च 2022 रोजी न्यूझीलंडमध्ये झाली. आयसीसी महिला क्रिकेट विश्वचषकाची ही 12 वी आवृत्ती आहे, जी न्यूझीलंडमध्ये 04 मार्च ते 03 एप्रिल 2022 या कालावधीत आयोजित केली जात आहे. आयसीसी महिला विश्वचषक 2022 चा सलामीचा सामना वेस्ट इंडिज आणि माऊंट माउंगानुई येथील बे ओव्हल येथे पार पडला. न्यूझीलंड, ज्यामध्ये वेस्ट इंडिजच्या महिलांनी न्यूझीलंडचा 3 धावांनी पराभव केला. भारताचा सामना 6 मार्चला पाकिस्तानविरुद्ध होणार आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- अंतिम सामना हॅगली ओव्हल स्टेडियमवर होणार आहे.
- न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलिया, इंग्लंड, दक्षिण आफ्रिका, भारत, बांगलादेश, पाकिस्तान आणि वेस्ट इंडिज या संघांमध्ये एकूण 8 संघ सहभागी होत आहेत.

मिताली राज ही सहा क्रिकेट विश्वचषक स्पर्धेत सहभागी होणारी पहिली महिला क्रिकेटपटू ठरली आहे.

- रतीय महिला क्रिकेट संघाची कर्णधार **मिताली राज ही सहा विश्वचषक स्पर्धेत** सहभागी होणारी पहिली महिला ठरली आहे. सचिन तेंडुलकर आणि जावेद मियांदाद यांच्यानंतर सहा विश्वचषक खेळणारी ती एकमेव तिसरी क्रिकेटर आहे. तिने **2000, 2005, 2009, 2013, 2017 आणि आता 2022** मध्ये ICC महिला क्रिकेट विश्वचषक स्पर्धा खेळल्या आहेत. ICC महिला क्रिकेट विश्वचषक 2022 न्यूझीलंडमध्ये आयोजित केला जात आहे.
- महिलांच्या खेळात भारतीय फलंदाजाने न्यूझीलंडच्या माजी क्रिकेटपटू डेबी हॉकले आणि इंग्लंडच्या शार्लोट एडवर्ड्सला मागे टाकले. वेगवान गोलंदाज झुलन गोस्वामी, राजची प्रदीर्घ काळ भारताची सहकारी, पाच विश्वचषक खेळांसह यादीत दुसऱ्या स्थानावर आहे.

BCCI ने RuPay ला टाटा IPL 2022 साठी अधिकृत भागीदार म्हणून नाव दिले.

- भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळ (BCCI) च्या, इंडियन प्रीमियर लीग (IPL) गव्हर्निंग कौन्सिलने टाटा IPL 2022 साठी अधिकृत भागीदार म्हणून नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) चे प्रमुख उत्पादन RuPay ची घोषणा केली आहे.
- टाटा आयपीएल 2022 ड्रीम 11 द्वारे सह-प्रस्तुत केले जाईल आणि टाटा आणि CRED सह-संचालित असेल. Swiggy, Prystin Care, Zepto, Livspace, L'Oreal आणि Spinny यांना सहयोगी प्रायोजक म्हणून साइन-ऑन केले आहे.
- टाटा IPL 2022 ची 15 वी आवृत्ती 26 मार्च 2022 रोजी सुरू होईल. एकूण 70 लीग सामने मुंबई आणि पुणे येथे चार आंतरराष्ट्रीय ठिकाणी खेळवले जातील.

प्रियांका नुटक्की ही भारताची 23 वी महिला ग्रँडमास्टर बनली आहे.

- 19 वर्षीय **प्रियंका नुटक्कीने** MPL च्या 47व्या राष्ट्रीय महिला बुद्धिबळ स्पर्धेत तिचा अंतिम WGM-मानक मिळवला आहे. ती भारताची **तेविसावी महिला ग्रँडमास्टर ठरली.** ती आंध्र प्रदेशातील विजयवाडा येथील आहे. प्रियंका नुटक्कीने जानेवारी 2019 मध्ये तिचा पहिला WGM-नॉर्म मिळवला आणि पुढील दोन महिन्यांत तिने 2300 रेटिंग निकष ओलांडले. तथापि, बऱ्याच खेळाडूंप्रमाणे, कोविड -19 साथीच्या रोगाने तिच्या विजेतेपदाच्या आशांना विलंब केला.

ऑलिम्पिक चॅम्पियन डुप्लंटिसने बेलग्रेडमध्ये पोल व्हॉल्टचा 6.19 मीटरचा जागतिक विक्रम केला.

- स्वीडनचा ऑलिम्पिक पोल व्हॉल्ट चॅम्पियन आर्मंड गुस्ताव "मोंडो" डुप्लंटिसने बेलग्रेड येथील वर्ल्ड इनडोअर टूर सिल्व्हर मीटिंगमध्ये 6.19 मीटर अंतर पार करून स्वतःचा विश्वविक्रम एका सेंटीमीटरने मोडून काढला. डुप्लांटिसने फेब्रुवारी 2020 मध्ये ग्लासगोमध्ये घरामध्ये 6.18 चा विक्रम केला.
- या 22 वर्षीय खेळाडूच्या कारकिर्दीतील हा चौथा विश्वविक्रम आहे. त्याचा पहिला विक्रम फेब्रुवारी 2020 मध्ये आला जेव्हा त्याने लंडन 2012 च्या सुवर्णपदक विजेत्या रेनॉड लॅव्हिलेनीचा विश्वविक्रम टोरून, पोलंड येथे 6.17 मीटर अंतर पार करून पुढील आठवड्यात ग्लासगोमध्ये सुधारणा केली.

भारताच्या एसएल नारायणनने ग्रँडिस्काची कॅटोलिका आंतरराष्ट्रीय खुली बुद्धिबळ स्पर्धा जिंकली.

- बुद्धिबळात, भारतीय ग्रँडमास्टर, एसएल नारायणनला इटलीमध्ये झालेल्या ग्रँडिस्काची कॅटोलिका इंटरनॅशनल ओपनमध्ये विजेता घोषित करण्यात आले. दरम्यान, त्याचा देशबांधव आर प्रज्ञनंध दुसरा आला. नारायणन आणि प्रज्ञनंधासह इतर सहा नऊ फेऱ्यांनंतर 6.5 गुणांसह पहिल्या स्थानावर राहिले. पण, टायब्रेकच्या चांगल्या स्कोअरच्या जोरावर नारायणनने अव्वल स्थान पटकावले. तिरुअनंतपुरममधील 24 वर्षीय एसएल नारायणनने 2015 मध्ये ग्रँडमास्टरची पदवी मिळवली आणि भारतातील 41 वा ग्रँडमास्टर आहे.

बीजिंग हिवाळी पॅरालिम्पिकमध्ये आयपीसीने रशियन, बेलारशियन खेळाडूंवर बंदी घातली आहे.

- युक्रेनमधील युद्धामुळे बीजिंग 2022 हिवाळी पॅरालिम्पिकसाठी आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समिती (IPC) ने रशियन पॅरालिम्पिक समिती (RPC) आणि राष्ट्रीय पॅरालिंपिक समिती (NPC) बेलारूसच्या खेळाडूंच्या प्रवेशांवर बंदी घातली आहे. बीजिंग 2022 हिवाळी पॅरालिम्पिक 4 ते 13 मार्च 2022 या कालावधीत होणार आहे आणि ते 13 व्या हिवाळी पॅरालिम्पिक खेळांचे प्रतीक आहे.

2022 ISSF विश्वचषक स्पर्धेत भारत अव्वल स्थानावर आहे.

- आंतरराष्ट्रीय नेमबाजी क्रीडा महासंघाने आयोजित केलेल्या कैरो येथे ISSF विश्वचषक 2022 मध्ये भारताने पदक क्रमवारीत पहिले स्थान पटकावले आहे. एकूण सात पदके जिंकून, भारतीय संघाने चार सुवर्ण, दोन रौप्य आणि एक कांस्य अशी पदकतालिकेत प्रथम स्थान मिळविले. नॉर्वे सहा पदकांसह (तीन सुवर्ण, एक रौप्य आणि दोन कांस्य) पदकतालिकेत दुसरे स्थान मिळवले. एकूण वीसपैकी तीन सुवर्णपदकांसह फ्रान्स तिसऱ्या स्थानावर आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- कैरो, इजिप्त येथे ISSF विश्वचषक 2022 च्या अंतिम दिवशी , भारतीय नेमबाजांनी दोन पदके जिंकली.
- रिदम सांगवान आणि अनिश भानवाला यांनी स्पर्धेच्या अंतिम स्पर्धेत थायलंडविरुद्ध 25 मीटर रॅपिड फायर पिस्तूल मिश्र सांघिक सुवर्णपदक सामना 17-7 असा जिंकला.
- आदल्या दिवशी, पुरुषांच्या 25 मीटर रॅपिड फायर पिस्तूल सांघिक स्पर्धेच्या सुवर्णपदक लढतीत भारताच्या गुरप्रीत सिंग, अनिश भानवाला आणि भावेश शेखावत यांचा जर्मनीकडून 7-17 असा पराभव झाला.
- भारताने रविवारी महिलांच्या 25 मीटर पिस्तूल सांघिक स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत सिंगापूरचा 17-13 असा पराभव करत तिसरे विश्वचषक सुवर्ण जिंकले. सुवर्णपदकाच्या लढतीत राही सरनोबत, ईशा सिंग आणि रिदम सांगवान यांनी सिंगापूरच्या झिउ हाँग, शून झी आणि लिंग चियाओ निकोल टॅन या त्रिकुटाचा पराभव केला.
- ईशा सिंगने महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल वैयक्तिक स्पर्धेत रौप्यपदकाव्यतिरिक्त महिला 10 मीटर एअर पिस्तूल सांघिक स्पर्धा जिंकली होती, ज्यामुळे तिचे हे दुसरे सुवर्ण आणि विश्वचषकातील तिसरे पदक ठरले.
- सौरभ चौधरीने गेल्या आठवड्यात कैरोमध्ये भारताला पहिले सुवर्णपदक जिंकून दिले. पुरुषांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल प्रकारातील सुवर्णपदकाच्या लढतीत 19 वर्षीय भारतीयाने जर्मनीच्या मायकेल श्वाल्डचा 16-6 असा पराभव केला.

प्रसिद्ध गोल्फर टायगर वुड्सचा जागतिक गोल्फ हॉल ऑफ फेममध्ये समावेश

- प्रसिद्ध गोल्फर, टायगर वूड्सचा औपचारिकपणे जागतिक गोल्फ हॉल ऑफ फेममध्ये समावेश करण्यात आला. 46 वर्षीय वुड्सने 2022 च्या वर्गाचा एक भाग म्हणून मजली हॉलमध्ये प्रवेश केला आणि निवृत्त पीजीए टूर कमिशनर टिम फिन्चेम, यूएस महिला ओपन चॅम्पियन सुसी मॅक्सवेल बर्निंग आणि मॅरियन हॉलिन्स, यूएस महिला हौशी चॅम्पियन आणि गोल्फ कोर्स आर्किटेक्ट ज्यांना मरणोत्तर मान्यता मिळाली होती.

पंतप्रधानांनी अहमदाबादमध्ये 11व्या खेल महाकुंभाचे उद्घाटन केले.

- अहमदाबादमधील सरदार पटेल स्टेडियममध्ये शनिवारी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते 11 व्या खेळ महाकुंभाची सुरुवात झाली. 2010 मध्ये गुजरातचे मुख्यमंत्री म्हणून त्यांनी खेल महाकुंभला नियुक्त केल्याचा दावा पंतप्रधान मोदींनी केला. 2010 मध्ये गुजरातमध्ये 16 क्रीडा आणि 13 लाख सहभागींसह सुरू झालेल्या खेल महाकुंभमध्ये आता 36 सामान्य खेळ आणि 26 पॅरा-स्पोर्ट्सचा समावेश आहे. 11 व्या खेल महाकुंभासाठी 45 लाखांहून अधिक नोंदणी झाली आहे.
- 2010 मध्ये 16 क्रीडा आणि 13 लाख सहभागींसह सुरू झालेला, खेल महाकुंभ 2019 मध्ये 36 सामान्य खेळ आणि 26 पॅरा-स्पोर्ट्सपर्यंत वाढला."

फिफा वर्ल्ड कप 2022

- FIFA विश्वचषक 2022 ही चतुर्माही आंतरराष्ट्रीय पुरुष फुटबॉल चॅम्पियनशिपची 22 वी आवृत्ती असेल, ज्यामध्ये FIFA सदस्य देशांचे राष्ट्रीय संघ भाग घेतील.
- हे 21 नोव्हेंबर ते 18 डिसेंबर 2022 या कालावधीत कतारमध्ये होणार आहे. 2002 मध्ये दक्षिण कोरिया आणि जपानमध्ये झालेल्या स्पर्धेनंतर अरब जगात होणारा हा पहिला विश्वचषक आणि संपूर्णपणे आशियामध्ये होणारा दुसरा विश्वचषक असेल.
- या व्यतिरिक्त, 2026 मध्ये युनायटेड स्टेट्स, मेक्सिको आणि कॅनडा येथे 48 संघांच्या टूर्नामेंटसह 32 संघांचा समावेश असलेली ही स्पर्धा शेवटची असेल.
- फ्रान्स सध्याचा विश्वचषक विजेता आहे. कतारमध्ये उन्हाळ्यात प्रचंड उष्णतेमुळे, विश्वचषक नोव्हेंबरच्या उत्तरार्धात ते डिसेंबरच्या मध्यापर्यंत आयोजित केला जाईल, ज्यामुळे मे, जून किंवा जुलैमध्ये आयोजित न होणारी ही पहिली स्पर्धा असेल.

खालील स्टेडियम प्रत्येक गटासाठी गट टप्प्यातील सामने आयोजित करतील:

- A, B, E, F गट अल बायत स्टेडियम, खलिफा इंटरनॅशनल स्टेडियम, अल थुमामा स्टेडियम, अहमद बिन अली स्टेडियम येथे खेळले जातील.
- C, D, G, H गट लुसेल आयकॉनिक स्टेडियम, स्टेडियम 974, एज्युकेशन सिटी स्टेडियम, अल जानौब स्टेडियम येथे खेळले जातील.

FIFA (इंटरनॅशनल फेडरेशन ऑफ असोसिएशन फुटबॉल)

- जगभरातील फुटबॉलचे नियंत्रण आणि विकास करणे हे फिफाचे ध्येय आहे. 2016 पासून, संस्था झपाट्याने अशा शरीरात विकसित होत आहे जी ग्रहावरील प्रत्येकाच्या फायद्यासाठी आमच्या खेळाची अधिक चांगली सेवा करू शकते. प्रत्येक प्रकारे, नवीन **FIFA** फुटबॉलला अधिक जागतिक, प्रवेशयोग्य आणि सर्वसमावेशक बनवण्यासाठी त्याचे आधुनिकीकरण करत आहे

श्रेयस अय्यर आणि अमेलिया केर यांना फेब्रुवारी 2022 साठी ICC प्लेयर्स ऑफ द मंथ

- आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेने (ICC) भारताचा स्टार ऑल फॉरमॅट फलंदाज **श्रेयस अय्यर** आणि व्हाईट फर्न्सची अष्टपैलू खेळाडू **अमेलिया केर** यांना फेब्रुवारी 2022 साठी ICC प्लेयर्स ऑफ द मंथ म्हणून घोषित केले आहे. चाहते त्यांच्या आवडत्या पुरुष आणि महिला क्रिकेटपटूंना दर महिन्याला मतदान करणे सुरू ठेवू शकतात.

पुरुष वर्गात:

- **श्रेयस अय्यर,** वेगाने वाढणारा भारताचा फलंदाज, याने फेब्रुवारी 2022 साठी **ICC 'Men's Player of the Month'** जिंकला आहे. श्रेयस अय्यरने विरुद्धच्या घरच्या मालिकेदरम्यान पांढऱ्या चेंडूच्या उत्कृष्ट कामगिरीमुळे ICC प्लेयर ऑफ द मंथ हा पुरस्कार मिळवला.

महिला वर्गात:

- न्यूझीलंडची अष्टपैलू खेळाडू अमेलिया केर हिने फेब्रुवारी 2022 साठी ICCचा 'महिना सर्वोत्तम खेळाडू' हा पुरस्कार पटकावला. अमेलिया केर, 21 वर्षीय न्यूझीलंडची अष्टपैलू खेळाडू, तिच्या फलंदाजी आणि दोन्हीमध्ये उत्कृष्ट सातत्य राखून तिला महिला POTM म्हणून घोषित करण्यात आले.

जर्मन ओपन बॅडमिंटन 2022: लक्ष्य सेनने रौप्य पदक जिंकले.

- भारतीय शटलर लक्ष्य सेनने जर्मन ओपन 2022 च्या पुरुष एकेरीच्या अंतिम फेरीत थायलंडच्या कुनलावुत विटिडसर्नकडून 18-21, 15-21 ने पराभूत होऊन रौप्यपदकावर समाधान मानावे लागले. थायलंडच्या खेळाडूने सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत वर्चस्व राखून सामना आणि विजेतेपद पटकावले.

जर्मन ओपन 2022 चा संपूर्ण निकाल

- Men's singles: Kunlavut Vitidsarn (Thailand) beat Lakshya Sen (India)
- Women's singles: He Bingjiao (China) beat Chen Yufei (China)
- Men's Double: Goh Sze Fei and Nur Izzuddin (Malaysia)
- Women's Double: Chen Qingchen and Jia Yifan (China)
- Mixed Doubles: Dechapol Puavaranukroh / Sapsiree Taerattanachai (Thailand)

FIDE चेस ऑलिम्पियाड 2022 चेन्नई येथे होणार आहे.

- **FIDE बुद्धिबळ ऑलिम्पियाड 2022** साठी **भारताची** यजमान राष्ट्र म्हणून निवड करण्यात आली आहे. ऑलिम्पियाडची **44 वी** आवृत्ती चेन्नई येथे **26 जुलै 2022 ते 8 ऑगस्ट 2022** या कालावधीत होणार आहे. भारत पहिल्यांदाच FIDE बुद्धिबळ स्पर्धेचे आयोजन करणार आहे 1927 मध्ये सुरू झाल्यापासून ऑलिम्पियाड ही स्पर्धा मूळतः रशियामध्ये आयोजित करण्यात आली होती, परंतु युक्रेनच्या आक्रमणानंतर FIDE तेथून बाहेर काढली.

पंकज अडवाणीने 8व्यांदा आशियाई बिलियर्ड्सचे विजेतेपद पटकावले.

- भारतीय क्यूईस्ट पंकज अडवाणीने ध्रुव सितवालाचा पराभव करून 19व्या आशियाई 100 UP बिलियर्ड्स चॅम्पियनशिप 2022 मध्ये आठवे विजेतेपद पटकावले आहे. ही स्पर्धा दोहा, कतार येथे आयोजित करण्यात आली होती. एकंदरीत अडवाणीचे हे २४ वे आंतरराष्ट्रीय विजेतेपद आणि ८ वे आशियाई विजेतेपद आहे. तत्पूर्वी, म्यानमारच्या पॉक साचे कडवे आव्हान अडवाणीने रोखून अंतिम फेरीत स्थान निश्चित केले होते. प्रतिस्पर्ध्याने जोरदार झुंज दिल्यानंतर प्रत्येकी चार फ्रेम्समध्ये सामना बरोबरीत आणल्यानंतर त्याने 5-4 असा विजय मिळवला.

F1 बहरीन ग्रांड प्रीक्स 2022 फेरारीच्या चार्ल्स लेक्लेर्कने जिंकली.

- चार्ल्स लेक्लेर्क (फेरारी- मोनॅको) ने बहरीन इंटरनॅशनल सर्किट, बहरीनच्या पश्चिमेकडील मोटर रेसिंग सर्किट येथे फॉर्म्युला वन बहरीन ग्रांड प्रिक्स 2022 जिंकला आहे. कार्लोस सेन्झ ज्युनियर (फेरारी – स्पेन) दुसरा तर लुईस हॅमिल्टन (मर्सिडीज-ग्रेट ब्रिटन) तिसरा आला. 2022 ची ही पहिली फॉर्म्युला वन शर्यत होती.

इंडियन सुपर लीग: हैदराबाद एफसीने पहिली ट्रॉफी जिंकली.

- हैदराबाद FC ने शिखर सामन्यात पेनल्टी शूटआऊटमध्ये केरळ ब्लास्टर्सचा पराभव करून इंडियन सुपर लीगचे पहिले विजेतेपद पटकावले आहे. गोलरक्षक लक्ष्मीकांत कट्टीमणी याने तीन अप्रतिम बचाव केले. नियमन आणि अतिरिक्त वेळेत सामना 1-1 असा संपल्यानंतर हैदराबादने शूटआऊटमध्ये केरळचा 3-1 असा पराभव केला.

बीएनपी परिबा ओपन टूर्नामेंट 2022

- 2022 BNP परिबास ओपन टेनिस स्पर्धा, ज्याला 2022 इंडियन वेल्स मास्टर्स असेही म्हणतात, 07 ते 20 मार्च 2022 दरम्यान इंडियन वेल्स, कॅलिफोर्निया, यूएस येथे आयोजित करण्यात आले होते. BNP परिबास ओपन ही चार ग्रँड स्लॅम आणि जगातील सर्वाधिक उपस्थित WTA 1000 आणि ATP वर्ल्ड टूर मास्टर्स 1000 टेनिस स्पर्धेच्या बाहेर दोन आठवड्यांची सर्वात मोठी एकत्रित स्पर्धा आहे.

Category	Winner
Women's singles	Iga Świątek (Poland)
Men's Singles	Taylor Fritz (United States)
Women's Doubles	Xu Yifan / Yang Zhaoxuan
Men's Doubles	John Isner / Jack Sock

लक्ष्य सेन उपविजेतेपदावर; ऑल इंग्लंड चॅम्पियनशिपच्या अंतिम फेरीत ऍक्सेलसेनकडून हरले.

- जागतिक चॅम्पियनशिपमध्ये कांस्यपदक जिंकणाऱ्या लक्ष्य सेनने शनिवारी पुरुष एकेरीच्या अंतिम फेरीत जागतिक क्रमवारीत अव्वल स्थानी असलेल्या व्हिक्टर एक्सेलसेनकडून पराभूत झाल्यानंतर 2022 ऑल इंग्लंड ओपन बॅडमिंटन चॅम्पियनशिपमध्ये दुसरे स्थान पटकावले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- जागतिक क्रमवारीत ११व्या क्रमांकावर असलेल्या सेनचा ऑलिम्पिक चॅम्पियन व्हिक्टर एक्सेलसेनचा 10-21, 15-21 असा पराभव झाला. पोडियमच्या शीर्षस्थानी जाण्याच्या मार्गावर, जागतिक क्रमवारीत क्रमांक 1 थांबवता आला नाही आणि एकही गेम सोडला नाही.
- अंतिम फेरीत जागतिक क्रमवारीत अव्वल स्थानी असलेल्या खेळाडूने आपला ए-गेम आणला. त्याने खेळाच्या सुरुवातीलाच आपली प्रगती स्थापित केली आणि पहिल्या गेममध्ये ती कायम राखली. सेनमध्ये तेजस्वी चमक होती, परंतु पहिल्या गेममध्ये जिंकलेल्या माजी विश्वविजेत्यावर मात करण्यासाठी ते पुरेसे नव्हते.
- दुसऱ्या गेममध्ये ॲक्सेलसेनने आपल्या दमदार स्मॅशसह सेनवर वर्चस्व राखले. प्रदीर्घ रॅलींचा परिणाम तरुण भारतीयावर झाला, ज्याने बचावासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न केले. सेनने सलग तीन गुण घेत पुनरागमन केले, पण एक्सेलसेनने आपले कौशल्य दाखवत दुसरा गेम आणि विजेतेपद पटकावले.

जागतिक टेनिस क्रमवारीत अव्वल स्थानी असलेल्या अँशले बार्टीने निवृत्तीची घोषणा केली.

- ऑस्ट्रेलियन महिला टेनिसपटू ऍशलेग बार्टीने वयाच्या 25 व्या वर्षी टेनिसमधून निवृत्ती जाहीर केली आहे . तिने तीन ग्रँड स्लॅम एकेरी खिताब जिंकले आहेत - 2019 मध्ये फ्रेंच ओपन, 2021 मध्ये विम्बल्डन आणि 2022 मध्ये ऑस्ट्रेलियन ओपन. टेनिस खेळण्याव्यतिरिक्त, तिने 2014-2016 दरम्यान टेनिसमधून ब्रेक दरम्यान अर्ध-व्यावसायिक क्रिकेट देखील खेळले आहे.

देवेंद्र झाझारिया पद्मभूषण मिळवणारे पहिले पॅरा-अँथलीट ठरले.

- **देवेंद्र झाझारिया पद्मभूषण पुरस्कार** मिळवणारे पहिले पॅरा-अँथलीट ठरले. त्याने अनेक पॅरालिम्पिक पदके जिंकली आहेत, ज्यात 2004 अथेन्समधील पॅरालिम्पिक आणि 2016 रिओ गेम्समध्ये सुवर्ण आणि 2020 टोकियो ऑलिम्पिकमधील रौप्य पदक यांचा समावेश आहे.
- **अवनी लेखरा** (पॅरा-शूटर) हिलाही क्रीडा प्रकारात पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. एकाच खेळांमध्ये दोन पॅरालिम्पिक पदके जिंकणारी ती पहिली भारतीय महिला आहे, तसेच पॅरालिम्पिक सुवर्ण मिळवणारी ती पहिली भारतीय महिला आहे.

स्विस ओपन बॅडमिंटन विजेतेपद 2022: पीव्ही सिंधूने विजेतेपद पटकावले.

- भारताच्या पीव्ही सिंधूने थायलंडच्या बुसानन ओंगबामरुंगफानचा पराभव करत स्विस ओपन सुपर 300 बॅडमिंटन स्पर्धेत महिला एकेरीचे विजेतेपद पटकावले आहे. या स्पर्धेत सलग दुसरी फायनल खेळताना दुहेरी ऑलिम्पिक पदक विजेत्या सिंधूने सेंट जेकोबशाले येथे चौथ्या मानांकित बुसाननवर 21-16, 21-8 अशी मात करण्यासाठी 49 मिनिटे घेतली.
- स्विस ओपन सुपर 300 बॅडमिंटन स्पर्धेच्या पुरुष एकेरीच्या विजेतेपदात भारतीय बॅडमिंटनपटू एचएस प्रणॉयला जोनाटन क्रिस्टी (इंडोनेशिया) कडून पराभव पत्करावा लागला.

मॅक्स वर्स्टॅपेनने 2022 सौदी अरेबिया ग्रांड प्रीक्स जिंकली.

- मॅक्स वर्स्टॅपेन (रेड बुल - नेदरलँड्स) ने जेद्दा कॉर्निश सर्किट, सौदी अरेबिया येथे फॉर्म्युला वन 2022 सौदी अरेबिया ग्रांड प्रीक्स जिंकली आहे. चार्ल्स लेक्लेर्क (फेरारी- मोनॅको) दुसरा आणि कार्लोस सेन्झ जूनियर (फेरारी-स्पेन) तिसरा आला. ही सौदी अरेबिया ग्रांप्री ची दुसरी आवृत्ती आणि 2022 फॉर्म्युला वन वर्ल्ड चॅम्पियनशिपची दुसरी फेरी होती. लुईस हॅमिल्टन 10व्या स्थानावर आल्यानंतर बोर्डवर एक गुण मिळवण्यात यशस्वी झाला.

राष्ट्रीय क्रॉस कंट्री चॅम्पियनशिपमध्ये पुरुष आणि महिला संघाने सुवर्णपदक जिंकले आहे.

- कोहिमामध्ये, सर्व्हिसेसच्या दर्शन सिंग आणि रेल्वेच्या वर्षा देवी यांनी अखेरीस राष्ट्रीय क्रॉस कंट्री चॅम्पियनशिपमध्ये 60 टक्के आर्द्रतेमुळे अधिक कठीण झालेल्या नयनरम्य परंतु कठीण कोर्सवर 10 किमी स्पर्धा जिंकून पुरुष आणि महिलांच्या विजेतेपदाचा बचाव केला.

SAFF U-18 महिला चॅम्पियनशिप 2022 चे विजेतेपद भारतीय महिला संघाने जिंकले

- भारताला SAFF U-18 महिला फुटबॉल चॅम्पियनशिपच्या 3ऱ्या आवृत्तीचा विजेता घोषित करण्यात आला आहे. झारखंडमध्ये JRD टाटा स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स, जमशेदपूर येथे महिलांच्या 18 वर्षाखालील राष्ट्रीय संघांसाठी आंतरराष्ट्रीय फुटबॉल स्पर्धेची 2022 आवृत्ती झाली. या स्पर्धेतील मौल्यवान खेळाडू आणि सर्वाधिक गोल करणाऱ्या लिंडा कोम हिने एकूण पाच गोल केले.
- अंतिम साखळी सामन्यात भारताला बांगलादेशकडून 0-1 ने पराभव पत्करावा लागला असला, तरी गोल फरकामुळे तो स्पर्धेचा चॅम्पियन बनला. बांगलादेशच्या +3 च्या तुलनेत भारताला +11 चा गोल फरक चांगला मिळाला.

1986 नंतर प्रथमच कॅनडा फुटबॉल विश्वचषकात पोहोचला.

- टोरंटोमध्ये जमैकाचा 4-0 असा धुव्वा उडवून कॅनडाने 36 वर्षांत प्रथमच कतार 2022 फुटबॉल विश्वचषक स्पर्धेसाठी पात्र ठरले आहे. उत्तर अमेरिकन राष्ट्राने 1986 मध्ये मेक्सिको नंतर प्रथमच अंतिम फेरीत आपले स्थान निश्चित केले आहे. कॅनडा CONCACAF पात्रता गटात अव्वल आहे आणि आता 1986 नंतर प्रथमच विश्वचषक फायनल स्पर्धेत आपले स्थान निश्चित केले आहे.
- 2022 फिफा विश्वचषक स्पर्धेसाठी पात्र ठरणारा कॅनडा हा 20 वा संघ ठरला आहे ज्यात 21 नोव्हेंबर ते 18 डिसेंबर या कालावधीत कतारमध्ये अंतिम पारितोषिकासाठी 32 देश सहभागी होणार आहेत. उर्वरित 12 संघांचा निर्णय येत्या काही दिवसांत 1 एप्रिलपासून ड्रॉपूर्वी घेतला जाईल. आठ गट निश्चित करा.

मीराबाई चानू यांना 'BBC इंडियन स्पोर्ट्सवुमन ऑफ द इयर' पुरस्कार 2021 मिळाला.

- ऑलिम्पिक रौप्य पदक विजेती वेटलिफ्टर, मीराबाई चानूने बीबीसी इंडियन स्पोर्ट्सवुमन ऑफ द इयर पुरस्कार 2021 ची तिसरी आवृत्ती जिंकली. चानूने गेल्या वर्षी इतिहास रचला जेव्हा ती उन्हाळी ऑलिंपिकमध्ये रौप्य पदक जिंकणारी पहिली भारतीय वेटलिफ्टर बनली. चानूने 2017 च्या अनाहिम येथे झालेल्या जागतिक स्पर्धेत 48 किलो गटात सुवर्णपदक जिंकले आणि 2018 मध्ये राष्ट्रकुल क्रीडा स्पर्धेत सुवर्णपदक पटकावले.

डफ आणि फेल्प्स सेलिब्रिटी ब्रँड व्हॅल्यूएशन रिपोर्ट 2021 मध्ये विराट कोहली अव्वल

- सेलिब्रिटी ब्रँड व्हॅल्यूएशन रिपोर्ट 2021 (7वी आवृत्ती) नुसार " डिजिटल एक्सीलरेशन 2.0." डफ अँड फेल्प्स (आता क्रॉल) द्वारे प्रसिद्ध , भारतीय क्रिकेटपटू विराट कोहलीला 2021 मध्ये सलग 5 व्यांदा सर्वाधिक मूल्यवान सेलिब्रिटी म्हणून स्थान देण्यात आले. विराट कोहलीचे ब्रँड मूल्य 2020 मध्ये USD 237.7 दशलक्ष वरून 2021 मध्ये USD 185.7 दशलक्ष पर्यंत घसरले आहे.

शीर्ष 10 सर्वात मूल्यवान सेलिब्रिटींची यादी

Rank	Name	Brand Value (In Millions)
1	Virat Kohli	USD 185.7
2	Ranveer Singh	USD 158.3
3	Akshay Kumar	USD 139.6
4	Alia Bhatt	USD 68.1
5	MS Dhoni	USD 61.2
6	Amitabh Bachchan	USD 54.2
7	Deepika Padukone	USD 51.6
8	Salman Khan	USD 51.6
9	Ayushmann Khurrana	USD 49.3
10	Hrithik Roshan	USD 48.5

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन यांच्या 'उंगालील ओरुवन' या आत्मचरित्राचे प्रकाशन

- काँग्रेस नेते राहुल गांधी यांनी चेन्नईमध्ये तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन यांच्या उंगालील ओरुवन (वन अमंग यू) या आत्मचरित्राचा पहिला खंड लाँच केला. आत्मचरित्राच्या पहिल्या भागात त्यांच्या सुरुवातीच्या आयुष्यातील अनुभवांचा समावेश आहे. त्यात, त्यांनी त्यांचे शालेय आणि महाविद्यालयीन दिवस, पौगंडावस्थेतील, सुरुवातीचे राजकीय योगदान, वैवाहिक जीवन आणि MISA संघर्ष या पुस्तकात आहे.

अनुप जलोटा यांच्या हस्ते मिथिलेश तिवारी लिखित "उडान एक मजदूर बच्चे की" पुस्तकाचे प्रकाशन

- मुंबईतील पी क्लब एज्युकेशन प्रायव्हेट लिमिटेडचे शैलेश बी तिवारी यांनी आयोजित केलेल्या दिमाखदार कार्यक्रमात भजनसम्राट **अनुप जलोटा** यांच्या हस्ते कॅप्टन **एडी मानेक यांच्या "उडान एक मजदूर बच्चे की"** पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. या पुस्तकाचे लेखक **मिथिलेश तिवारी आहेत.** कॅप्टन ए.डी. माणेक यांचा जीवनप्रवास, त्यांनी त्यांच्या कारकिर्दीच्या आलेखात शून्यातून शिखरापर्यंतचा प्रवास कसा केला, याबद्दल हे पुस्तक आहे.
- कॅप्टन ए डी माणेक यांच्या कुटुंबाला फ्लाइंग फॅमिली ऑफ इंडिया म्हणूनही ओळखले जाते. त्यांची पत्नी हा हॉबी फ्लायर आहे तर त्यांचे दोन मुलगे व्यावसायिक वैमानिक आहेत. एक सून एअर होस्टेस आहे आणि दुसरी सून एअरक्राफ्ट डिस्पॅचर आहे. या कुटुंबातील सर्व 6 सदस्य भारतीय विमान वाहतूक उद्योगात सेवा देत आहेत.

द क्वीन ऑफ इंडियन पॉप: उषा उथुप यांचे अधिकृत चरित्र

- पॉप आयकॉन **उषा उथुप यांचे "द क्वीन ऑफ इंडियन पॉप: द ऑथोराइज्ड बायोग्राफी ऑफ उषा उथुप" या** शीर्षकाचे चरित्र प्रकाशित झाले. हे पुस्तक मूळतः लेखक **विकास कुमार झा यांनी "उल्लास की नाव" नावाने हिंदीत लिहिले होते.** "द क्वीन ऑफ इंडियन पॉप: द ऑथोराइज्ड बायोग्राफी ऑफ उषा उथुप" हे पुस्तकाचे इंग्रजी भाषांतर आहे, लेखकाची कन्या सृष्टी झा हिने अनुवादित केले आहे. हे पुस्तक पेंग्विन रँडम हाऊस इंडिया (PRHI) ने प्रकाशित केले आहे.

पत्रकार अमिताव कुमार यांनी 'द ब्लू बुक' नावाचे पुस्तक लिहिले.

- भारतीय लेखक आणि पत्रकार, **अमिताव कुमार यांनी 'द ब्लू बुक: अ रायटर्स जर्नल'** नावाचे नवीन पुस्तक प्रकाशित केले आहे. हे पुस्तक हार्परकॉलिन्स इंडियाने प्रकाशित केले आहे. ब्लू बुक हे साथीच्या रोगांमुळे लॉकडाऊनच्या काळात लेखकाने डायरी ठेवण्याचा परिणाम आहे. लेखकाने साथीच्या रोगाचा वैयक्तिक आणि सामूहिक अनुभव सांगितले आहे.

"ऑन बोर्ड: माय इयर्स इन बीसीसीआय" नावाचे पुस्तक, प्रशासक म्हणून रत्नाकर शेट्टी यांच्या अनुभवांचे आत्मचरित्रात्मक वर्णन.

- ऑन बोर्ड: माय इयर्स इन बीसीसीआय" नावाचे पुस्तक, प्रशासक म्हणून रत्नाकर शेट्टी यांच्या अनुभवांचे आत्मचरित्रात्मक वर्णन. एमसीए, बीसीसीआय आणि आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेचे माजी अध्यक्ष शरद पवार यांच्या हस्ते या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. व्यवसायाने रसायनशास्त्राचे प्राध्यापक असलेले शेट्टी, मुंबई क्रिकेट असोसिएशनमध्ये विविध पदांवर काम केल्यानंतर बीसीसीआयचे पहिले मुख्य प्रशासकीय अधिकारी बनले.

अभिनव चंद्रचूड यांनी लिहिलेले "सोली सोराबजी: लाइफ अँड टाइम्स" नावाचे पुस्तक

- सोली सोराबजी यांच्या 92 व्या जयंतीनिमित्त **"सोली सोराबजी: लाइफ अँड टाइम्स"** नावाच्या नवीन चरित्राची घोषणा करण्यात आली. हे वकील आणि कायदेशीर अभ्यासक **अभिनव चंद्रचूड** यांनी लिहिलेले आहे आणि एप्रिल 2022 मध्ये प्रकाशित होईल. पुस्तकात सोली सोराबजी यांच्या जीवनातील वैयक्तिक तपशील, त्यांची कौटुंबिक पार्श्वभूमी यावर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. ते भारताचे माजी अँटर्नी जनरल (AG) होते आणि त्यांनी 1989-90 आणि नंतर 1998-2004 पर्यंत दोन वेळा काम केले.

कामगार मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी "भारताच्या विकासात कामगारांची भूमिका" या पुस्तकाचे अनावरण केले.

- कामगार आणि रोजगार मंत्री आणि MoEFCC, भूपेंद्र यादव यांनी "भारताच्या विकासात कामगारांची भूमिका" या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. व्ही.व्ही.गिरी नॅशनल लेबर इन्स्टिट्यूटने पुस्तक प्रकाशित केले आहे. पुस्तकाचे प्रकाशन हा 'आझादी का अमृत महोत्सवा'च्या 'आयकॉनिक वीक' उत्सवाचा भाग आहे.

गीतांजली श्रींचा अनुवाद 'टॉम्ब ऑफ सॅन्ड' आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कारासाठी नामांकन

- लेखिका गीतांजली श्री यांची अनुवादित हिंदी कादंबरी "टॉम्ब ऑफ सॅन्ड" ही आंतरराष्ट्रीय बुकर पुरस्कारासाठी यादीत असलेल्या 13 पुस्तकांपैकी एक आहे. प्रतिष्ठित साहित्यिक पुरस्काराच्या लांबलचक यादीत स्थान मिळवणारे हे पहिले हिंदी भाषेतील काल्पनिक साहित्य आहे. हे पुस्तक मूळतः 'रेट समाधी' या नावाने प्रकाशित झाले होते आणि डेझी रॉकवेलने इंग्रजीत अनुवादित केले होते. ते GBP 50,000 बक्षीसासाठी स्पर्धा करेल, जे लेखक आणि अनुवादकामध्ये समान रीतीने विभागले गेले आहे.

'Modi@20: Dreams Meet Delivery' नावाचे पुस्तक लवकरच प्रकाशित होणार आहे.

- भारतीय जनता पक्षाने (भाजप) पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या जीवनावरील मोदी@20: ड्रीम्स मीट डिलिव्हरी या पुस्तकाचे प्रकाशन करण्याची घोषणा केली आहे. एप्रिल 2022 मध्ये हे स्टँडवर पोहोचणार आहे. हे पुस्तक बुद्धिजीवी आणि तज्ञांनी लिहिलेल्या तुकड्यांचे संकलन आहे आणि ब्लूक्राफ्ट डिजिटल फाउंडेशनने संपादित आणि संकलित केले आहे.

साहित्य अकादमीने प्रकाशित केलेली 'मान्सून' ही कविता

- साहित्य अकादमी, भारताच्या नॅशनल अकादमी ऑफ लेटर्सने भारतीय कवी-मुत्सद्दी अभय के यांची 'मान्सून' ही पुस्तक-लांबीची कविता प्रकाशित केली आहे. मान्सून ही प्रत्येकी 4 ओळींची 150 श्लोकांची कविता आहे जी मादागास्करमध्ये प्रवास सुरू करते आणि मान्सूनच्या मार्गावर जाते. समृद्ध वनस्पती आणि जीवजंतू, भाषा, पाककृती, संगीत, स्मारके, निसर्गचित्रे, परंपरा, पौराणिक कथा आणि ठिकाणांच्या दंतकथा ज्यातून मान्सून प्रवास करतो आणि मादागास्करहून हिमालयातील श्रीनगरमधील कवीचा संदेश त्याच्या प्रियकरापर्यंत पोहोचवण्यासाठी संदेशवाहक म्हणून काम करतो.

डॉ. तेहेमटन एराच उडवाडिया यांचे "मोअर दॅन जस्ट सर्जरी: लाइफ लेसन्स बियॉन्ड द ओटी" नावाचे पुस्तक

- पद्म पुरस्कार विजेते डॉ. तेहेमटन एराच उदवाडिया यांनी "मोअर दॅन जस्ट सर्जरी: लाइफ लेसन्स बियॉन्ड द ओटी" नावाचे एक नवीन पुस्तक लिहिले आहे, जे शस्त्रक्रियेच्या पार्श्वभूमीवर लोक, घटना, मार्गदर्शक, अपयश आणि मूर्खपणाचे वैयक्तिक खाते आहे. पुस्तकात डॉ. तेहेमटन एराच उडवाडिया यांचा विद्यार्थी वर्षापासूनचा प्रवास, संशोधन, सर्जिकल प्रॅक्टिस आणि सर्जिकल अध्यापन या माध्यमातून त्यांनी शिकलेले धडे सामायिक करण्याचे साधन बनवले आहे.

स्पोर्टस्टार आणि द हिंदू समूहातर्फे 'रोड टू 1000' पुस्तकाचे प्रकाशन

- स्पोर्टस्टार आणि द हिंदू ग्रुपने ताजमहाल पॅलेस हॉटेलमध्ये 2022 च्या स्पोर्टस्टार एसेस अवॉर्ड्समध्ये 'रोड टू 1000' या कॉफी-टेबल पुस्तकाचे प्रकाशन केले. हे पुस्तक 520 पृष्ठांचे आहे, भारतीय क्रिकेटच्या प्रवासाचे स्मरण करण्यासाठी 1000 चित्रांसह विशेष संग्रह आहे. भारताचे माजी क्रिकेटपटू सुनील गावस्कर, सय्यद किरमाणी, दिलीप वेंगसरकर, मोहम्मद अझरुद्दीन, चंद्रकांत पंडित आणि नीलेश कुलकर्णी यांच्या हस्ते 'रोड टू 1000' रिलीज करण्यात आला.

माजी क्रिकेटपटू जीआर विश्वनाथ यांच्या आत्मचरित्राचे शीर्षक "रिस्ट अॅश्यर्ड: एक आत्मचरित्र"

- माजी भारतीय क्रिकेट कर्णधार गुंडप्पा रंगनाथ विश्वनाथ यांनी ज्येष्ठ पत्रकार आर कौशिक यांनी सहलेखक असलेले "रिस्ट अॅश्यर्ड: अँन ऑटोबायोग्राफी" हे आत्मचरित्र लिहिले आहे. 1969 ते 1986 दरम्यान भारतासाठी कसोटी क्रिकेट खेळणाऱ्या, 91 सामने खेळणाऱ्या आणि 6000 हून अधिक धावा करणाऱ्या गुंडप्पा विश्वनाथ यांच्या क्रिकेट प्रवासाचा या पुस्तकात समावेश आहे.
- कर्नाटकातील बेंगळुरू येथे भारत आणि श्रीलंका यांच्यातील दुसऱ्या दिवस/रात्र कसोटीच्या पहिल्या दिवशी झालेल्या समारंभात माजी भारतीय क्रिकेटपटू कपिल देव आणि सुनील गावस्कर यांच्या हस्ते पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले.

रिचा मिश्रा यांनी लिहिलेले "अनफिल्ड बॅरल्स इंडियाज ऑइल स्टोरी" नावाचे पुस्तक

- रिचा मिश्रा लिखित "अनफिल्ड बॅरल्स: इंडियाज ऑइल स्टोरी" हे पुस्तक लवकरच प्रकाशित होणार आहे. ऋचा मिश्रा द हिंदू बिझनेसलाइनची पत्रकार आहे. 1970 च्या दशकात तेल तंत्रज्ञानाची पदवी घेऊन पेट्रोलियम मंत्री असलेले केशव देव मालवीय आणि ONGC सारख्या सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांपासून ते केयर्न एनर्जीसारख्या खाजगी स्पर्धात्मक कंपन्यांच्या इतर भागधारकांनी बजावलेल्या महत्त्वाच्या भूमिकेवर या पुस्तकात प्रकाश टाकण्यात आला आहे.

द लिटल बुक ऑफ जॉय हे दलाई लामा आणि डेसमंड टुटू यांनी लिहिलेले पुस्तक प्रकाशित

- नोबेल शांतता पारितोषिक विजेते 14वे दलाई लामा (तेन्झिन ग्यात्सो) आणि आर्चबिशप डेसमंड टुटू यांनी सह-लेखक केलेली चित्र पुस्तक आवृत्ती, "द लिटल बुक ऑफ जॉय" हे शीर्षक सप्टेंबर 2022 मध्ये प्रसिद्ध होईल. कलाकार राफेल लोपेझ आणि रॅचेल न्यूमन यांनी दिलेली चित्रे आणि डग्लस अब्राम्स यांनी मजकूरावर सहयोग केला. हे पुस्तक खऱ्या आनंदाच्या अर्थावर लक्ष केंद्रित करते, जे भौतिकवादी जगात नसून मानवाच्या स्वभावात आहे.

के श्याम प्रसाद यांनी लिहिलेले 'स्पोर्टी प्रदाथा श्री सोमय्या' नावाचे पुस्तक

- उपराष्ट्रपती एम व्यंकय्या नायडू यांच्या हस्ते श्याम प्रसाद यांनी लिहिलेल्या 'स्पोर्टी प्रदाथा श्री सोमय्या' या पुस्तकाचे प्रकाशन केले. हे पुस्तक आंध्र प्रदेशातील सामाजिक कार्यकर्ते दिवंगत श्री सोमपल्ली सोमय्या यांच्या जीवनकथेवर आधारित आहे. त्यांनी युवकांना आपले जीवन समाजहितासाठी समर्पित करण्याची प्रेरणा दिली.
- सोमपल्ली सोमय्या यांचा जन्म 1927 मध्ये प्रकाशम जिल्ह्यातील "परलामिली" गावात झाला. त्यांनी 50 वर्षे सुधारणे आणि समाजाच्या सुधारणेसाठी आपले जीवन समर्पित केले.

NITI आयोग आणि FAO यांनी 2030 च्या दिशेने भारतीय कृषी शीर्षकाचे पुस्तक लॉन्च केले.

- केंद्रीय कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्री (MoA&FW), नरेंद्र सिंह तोमर यांनी NITI आयोगाने आयोजित केलेल्या एका कार्यक्रमात " भारतीय कृषी 2030: शेतकऱ्यांचे उत्पन्न, पोषण सुरक्षा आणि शाश्वत अन्न आणि शेती व्यवस्था वाढविण्याचे मार्ग " या पुस्तकाचे प्रकाशन केले.

संरक्षण बातम्या

भारताचा पहिला स्वदेशी फ्लाइंग ट्रेनर HANSA-NG ने समुद्र सपाटीच्या चाचण्या पूर्ण केल्या.

- भारतातील पहिले स्वदेशी विकसित फ्लाइंग ट्रेनर, **'HANSA-NG' ने पुद्दुचेरी** येथे समुद्रसपाटीवरील चाचण्या यशस्वीपणे पूर्ण केल्या. हंसा-एनजी हे **155 किमी/तास** या वेगाने 1.5 तासात 140 नॉटिकल मैल अंतर कापून **बेंगळुरू ते पुद्दुचेरीला 19 फेब्रुवारी रोजी उड्डाण करण्यात आले.** समुद्र सपाटीच्या चाचण्यांची उद्दिष्टे हाताळण्याचे गुण, चढाई/क्रूझ कामगिरी, बाल्क्ड लँडिंग, सकारात्मक आणि नकारात्मक जी, पॉवर प्लांट आणि इतर यंत्रणांच्या कामगिरीसह संरचनात्मक कामगिरीचे मूल्यांकन करणे आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- हे विमान वैज्ञानिक आणि औद्योगिक संशोधन परिषदेच्या (CSIR) अंतर्गत CSIR-National Aerospace Laboratories (NAL) द्वारे डिझाइन आणि विकसित केले गेले आहे.
- HANSA-NG हे सर्वात प्रगत फ्लाइंग ट्रेनर्सपैकी एक आहे, जे भारतीय फ्लाइंग क्लबच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे आणि कमी किमतीत आणि कमी इंधन वापरामुळे ते कमर्शियल पायलट लायसन्सिंग (CPL) साठी एक आदर्श विमान आहे.
- ट्रेनर एअरक्राफ्ट विशेषतः वैमानिक आणि एअरक्रूच्या उड्डाण प्रशिक्षणाच्या सोयीसाठी डिझाइन केलेले आहे.

9वा भारत-श्रीलंका द्विपक्षीय सागरी सराव SLINEX सुरू झाला.

- SLINEX (श्रीलंका-भारत नौदल सराव) नावाचा भारत-श्रीलंका द्विपक्षीय सागरी सराव 07 मार्च ते 10 मार्च 2022 या कालावधीत विशाखापट्टणम येथे आयोजित करण्यात आला आहे. या सरावाचा उद्देश आंतरकार्यक्षमता वाढवणे आणि नौदलांमधील परस्पर समन्वय सुधारणे हा आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- सराव दोन टप्प्यांत झाला; पहिला हार्बर टप्पा 07-08 मार्च 22 रोजी विशाखापट्टणम येथे आणि त्यानंतर दुसरा टप्पा म्हणजे 09-10 मार्च 22 रोजी बंगालच्या उपसागरात सागरी टप्पा.

- भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधित्व आयएनएस किर्च या मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र कॉर्व्हेटद्वारे केले जात आहे तर श्रीलंकेच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व SLNS सायुराला हे प्रगत ऑफशोर गस्ती जहाज करेल. श्रीलंकेच्या नौदलाचे प्रतिनिधित्व SLNS सायुराला, एक प्रगत ऑफशोअर गस्ती जहाज आणि भारतीय नौदलाचे INS किर्च, एक मार्गदर्शित क्षेपणास्त्र कॉर्व्हेटद्वारे प्रतिनिधित्व केले जाते.

जनरल बिपिन रावत यांच्या स्मृतीप्रित्यर्थ, भारतीय सैन्याने चेअर ऑफ एक्सलंस समर्पित केले.

- जनरल बिपिन रावत यांच्या 65 व्या वाढदिवसाच्या पूर्वसंध्येला, भारतीय लष्कराने देशाची सर्वात जुनी थिंक टँक, युनायटेड सर्व्हिस इन्स्टिट्यूशन ऑफ इंडिया (USI) येथे दिवंगत चीफ ऑफ डिफेन्स स्टाफ (CDS) यांच्या स्मरणार्थ चेअर ऑफ एक्सलंस समर्पित केली आहे. 1870 मध्ये. चेअर तीन सेवांचे दिग्गज आणि राष्ट्रीय सुरक्षा क्षेत्रातील तज्ञ नागरिकांसाठी खुले असेल.

नाटो लष्करी सराव 'कोल्ड रिस्पॉन्स 2022' नॉर्वेमध्ये सुरू होत आहे.

- नॉर्वे अटलांटिक ट्रीटी ऑर्गनायझेशन (NATO) ने 14 मार्च 2022 पासून नॉर्वेमध्ये 'कोल्ड रिस्पॉन्स 2022' या मोठ्या लष्करी कवायतीचे आयोजन केले आहे आणि ते 01 एप्रिल 2022 पर्यंत चालणार आहे. हा सराव दर दुसऱ्या वर्षी नॉर्वेमध्ये आयोजित केला जातो, नाटो सहयोगी आणि भागीदार कोल्ड रिस्पॉन्स हा एक दीर्घ-नियोजित आणि बचावात्मक व्यायाम आहे जेथे नॉर्वे आणि त्याचे सहयोगी बाह्य धोक्यांपासून नॉर्वेचे रक्षण करण्यासाठी व्यायाम करतात. युक्रेनमधील युद्धाच्या खूप आधीपासून या सरावाचे नियोजन आणि माहिती देण्यात आली आहे.

ऑफशोर पेट्रोल व्हेसल्सच्या मालिकेतील 5 वे "ICGS Saksham" सुरू झाले.

- भारताचे संरक्षण सचिव डॉ. अजय कुमार यांनी भारतीय तटरक्षक जहाज (ICGS) सक्शमला नियुक्त केले आहे. गोव्यातील 105 मीटर ऑफशोर पेट्रोल व्हेसेल (OPV) वर्गाच्या मालिकेतील पाचवे. 2020 मध्ये आधीच कार्यरत झालेल्या पाच ICGS पैकी पहिले चार ICGS Sachet (1ले); ICGS सुजित (द्वितीय); ICGS सार्थक (तृतीय); आणि 2021 मध्ये ICGS सजग (चौथा).

9व्या भारत-सेशेल्स संयुक्त लष्करी सराव 'LAMITIYE-2022' सुरू

- भारतीय लष्कर आणि सेशेल्स डिफेन्स फोर्सेस (SDF) यांच्यातील संयुक्त लष्करी सराव 'LAMITIYE-2022' ची 9वी आवृत्ती 22 ते 31 मार्च 2022 दरम्यान सेशेल्स डिफेन्स अकादमी (SDA), सेशेल्स येथे आयोजित करण्यात आली होती. भारतीय सैन्य दलाचे प्रतिनिधित्व २/३ गोरखा रायफल्स गट (पीरकंथी बटालियन) करेल.
- LAMITIYE व्यायाम हा द्विवार्षिक प्रशिक्षण कार्यक्रम आहे, जो 2001 पासून सेशेल्समध्ये आयोजित केला जातो. या संयुक्त प्रशिक्षण सरावाचा उद्देश द्विपक्षीय लष्करी संबंध निर्माण करणे आणि त्यांना प्रोत्साहन देणे, विविध ऑपरेशन्स दरम्यान मिळालेल्या अनुभवांची देवाणघेवाण करणे आहे.

भारतीय आणि उझबेकिस्तानच्या सैन्यादरम्यान EX-DUSTLIK सुरू

- भारतीय सैन्य आणि उझबेकिस्तान सैन्य यांच्यातील EX-DUSTLIK नावाच्या संयुक्त प्रशिक्षण सरावाची तिसरी आवृत्ती 22 ते 31 मार्च 2022 या कालावधीत यांगियारिक, उझबेकिस्तान येथे सुरू होत आहे. DUSTLIK ची शेवटची आवृत्ती मार्च 2021 मध्ये रानीखेत (उत्तराखंड) येथे आयोजित करण्यात आली होती . भारतीय दल ग्रेनेडियर्स रेजिमेंट द्वारे प्रतिनिधित्व केले जाईल आणि उत्तर-पश्चिम सैन्य जिल्ह्याच्या सैन्याने प्रतिनिधित्व केलेल्या उझबेकिस्तान सैन्य दलात सामील होईल.

बरसामा शिल्ड 2022 च्या लष्करी सरावासाठी मलेशिया 4 राष्ट्रांचे यजमानपद भूषवणार आहे.

- मलेशिया वार्षिक बेरसामा शिल्ड 2022 प्रशिक्षण सरावात ऑस्ट्रेलिया, न्यूझीलंड, सिंगापूर आणि युनायटेड किंगडम या 4 राष्ट्रांच्या सशस्त्र दलांचे आयोजन करेल. BS22 म्हणून ओळखला जाणारा हा सराव फाइव्ह पॉवर डिफेन्स अरेंजमेंट्स (FPDA) च्या चौकटीत आयोजित केला जातो.
- या सरावात सागरी आणि हवाई कवायतींचा समावेश असेल. BS22 म्हणून ओळखला जाणारा हा सराव फाइव्ह पॉवर डिफेन्स अरेंजमेंट्स (FPDA) च्या चौकटीत आयोजित केला जातो. FPDA ही या प्रदेशातील सर्वात जुनी संरक्षण व्यवस्था आहे आणि त्यात चाचेगिरी विरोधी ऑपरेशन्स तसेच आपत्ती निवारण आणि मानवतावादी सहाय्य समाविष्ट आहे.

भारतीय सैन्याने महाराष्ट्र पोलिसांसोबत "सुरक्षा कवच 2" हा सराव केला.

- भारतीय लष्कराच्या "अग्निबाज विभाग" ने पुणे येथील लुल्लानगर येथे महाराष्ट्र पोलिसांसोबत "सुरक्षा कवच 2" या संयुक्त सरावाचे आयोजन केले होते. पुण्यातील कोणत्याही दहशतवादी कारवायांचा मुकाबला करण्यासाठी या सरावाचा उद्देश होता. महाराष्ट्र पोलिसांच्या दहशतवाद विरोधी पथकासह क्विक रिॲक्शन टीम्स (QRTs), श्वान पथके आणि दोन्ही एजन्सीच्या बॉम्ब निकामी पथकांचा सहभाग होता.

पश्चिम नौदल कमांड मुंबई ऑफशोअरमध्ये 'प्रस्थान' सुरक्षा सराव आयोजित केले.

- भारतीय नौदलाच्या वेस्टर्न नेव्हल कमांडने मुंबईजवळ ऑफशोअर डेव्हलपमेंट एरिया (ODA) मध्ये 'प्रस्थान' या ऑफशोअर सुरक्षा सरावाचे आयोजन केले होते. हा सराव दर

सहा महिन्यांनी केला जातो, ज्यामुळे समुद्रात सुरक्षितता सुनिश्चित होते. या सरावात नौदल दलांव्यतिरिक्त भारतीय हवाई दल, तटरक्षक दल, ओएनजीसी, मुंबई पोर्ट ट्रस्ट, जवाहरलाल नेहरू पोर्ट ट्रस्ट, सीमाशुल्क, राज्य मत्स्य विभाग, मर्कंटाइल मरीन विभाग आणि सागरी पोलिसांचा सहभाग होता.

- मुंबईच्या पश्चिमेला 38 एनएम अंतरावर असलेल्या ओएनजीसीच्या बी-193 प्लॅटफॉर्मवर हा सराव करण्यात आला.

DRDO ने भारतीय लष्कराच्या "MRSAM" क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी घेतली.

- संरक्षण संशोधन आणि विकास संघटना (DRDO) ने ओडिशाच्या किनारपट्टीवरील एकात्मिक चाचणी श्रेणी, चांदीपूर येथे उच्च-गती हवाई लक्ष्यांवर मध्यम श्रेणीच्या पृष्ठभागावरून हवाई क्षेपणास्त्र (MRSAM) च्या भारतीय लष्कराच्या आवृत्तीच्या दोन यशस्वी उड्डाण चाचण्या केल्या आहेत. पहिले चाचणी प्रक्षेपण मध्यम-उंचीच्या लांब-श्रेणी लक्ष्याला रोखण्यासाठी होते आणि दुसरे प्रक्षेपण कमी उंचीच्या लहान-श्रेणी लक्ष्यासाठी होते. MRSAM ची भारतीय लष्कराची आवृत्ती पृष्ठभागावरून हवेत मारा करणारे क्षेपणास्त्र आहे. हे DRDO आणि इस्रायल एरोस्पेस इंडस्ट्रीज (IAI), इस्रायल यांनी संयुक्तपणे विकसित केले आहे.

भारताचे राष्ट्रपती, राम नाथ कोविंद यांनी गुजरातमधील जामनगर येथे भारतीय नौदल जहाज (INS) वालसुराला प्रतिष्ठित राष्ट्रपती रंग प्रदान केला आहे.

- भारताचे राष्ट्रपती, राम नाथ कोविंद यांनी गुजरातमधील जामनगर येथे भारतीय नौदल जहाज (INS) वालसुराला प्रतिष्ठित राष्ट्रपती रंग प्रदान केला आहे. 'निशान अधिकारी' लेफ्टनंट अरुण सिंग संब्याल यांना युनिटच्या वतीने, त्यांच्या 80 वर्षांच्या अपवादात्मक सेवेबद्दल राष्ट्रपती रंग प्राप्त झाला. INS वालसुरा ही भारतीय नौदलाची एक प्रमुख प्रशिक्षण सुविधा आहे जी 05 डिसेंबर 1942 रोजी गुजरातच्या जामनगर येथे स्थापित केली गेली आहे, ज्यामध्ये टॉर्पेडो हाताळणी (अंडरवॉटर मिसाईल) आणि ऑपरेशन्सचे प्रशिक्षण प्रदान करण्यात आले आहे.

यूएस, फिलीपिन्सने 'बालिकतन 2022' या सर्वात मोठ्या लष्करी कवायतींना सुरुवात केली.

- युनायटेड स्टेट्स आणि फिलीपिन्सच्या सैन्याने बालिकाटन 2022 या लष्करी कवायतीला सुरुवात केली. फिलीपिन्सच्या नेतृत्वाखालील वार्षिक सराव 28 मार्च ते 8 एप्रिल 2022 या कालावधीत तैवानजवळील फिलीपिन्स प्रदेशातील लुझोनमध्ये होणार आहे. सुमारे 8,900 फिलिपिनो आणि अमेरिकन लष्करी कवायतीमध्ये सैनिक सहभागी होत आहेत, ज्यामुळे हा आतापर्यंतचा सर्वात मोठा बालिकाटन लष्करी सराव आहे.

IAF ने इंधन भरण्यासाठी 'फ्लीट कार्ड-फ्युएल ऑन मूव्ह' या नवीन उपक्रमाचे अनावरण केले.

- भारतीय वायुसेनेने इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन लि. सोबत एक नवीन उपक्रम सुरू केला आहे. त्याअंतर्गत, IAF च्या ताफ्यांचे इंधन सरकारी ऊर्जा क्षेत्रातील प्रमुख केंद्रांवर इंधन भरले जाईल. संरक्षण मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, भारतीय हवाई दलाच्या ताफ्यांमध्ये इंधन भरण्याची सुविधा देण्यासाठी 'फ्लीट कार्ड-फ्युएल ऑन मूव्ह' सुरू करण्यात आले आहे. विद्यमान प्रणाली अंतर्गत, भारतीय वायुसेना विविध एजन्सींकडून इंधन खरेदी करते आणि नंतर ते हवाई दलाच्या आस्थापनामध्ये वितरित करते.

IONS सागरी सराव 2022 (IMEX-22) अरबी समुद्रात संपन्न

- इंडियन ओशन नेव्हल सिम्पोजियम (IONS) सागरी सराव 2022 (IMEX-22) ची पहिली आवृत्ती 26 ते 30 मार्च 2022 दरम्यान गोवा आणि अरबी समुद्रात आयोजित करण्यात आली होती. मानवतावादी सहाय्य आणि आपत्ती निवारण (HADR) ऑपेरेशन्समध्ये सदस्य राष्ट्रांच्या नौदलाची परस्पर कार्यक्षमता वाढवणे हा या सरावाचा उद्देश होता. प्रादेशिक नौदलासाठी सहकार्य आणि या क्षेत्रातील नैसर्गिक आपत्तींना एकत्रितपणे प्रतिसाद देण्यासाठी आणि प्रादेशिक सहकार्य आणखी मजबूत करण्याचा मार्ग मोकळा करण्यासाठी हा सराव महत्त्वाचा टप्पा मानला जातो.

महत्वाचे दिवस

झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे 01 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे दरवर्षी 1 मार्च रोजी साजरा केला जातो. कोणत्याही अडथळ्यांची पर्वा न करता सन्मानाने पूर्ण जीवन जगण्यासाठी त्यांच्या कायद्यात आणि धोरणांमध्ये कोणताही भेदभाव न करता सर्व लोकांना समानता, समावेश आणि संरक्षणाचा अधिकार सुनिश्चित करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे हे अधोरेखित करतो की लोकांना कसे माहिती मिळू शकते आणि समावेश, करुणा, शांतता आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे बदलाची चळवळ कशी वाढवता येईल. शून्य भेदभाव दिन सर्व प्रकारचा भेदभाव संपवण्यासाठी एकतेची जागतिक चळवळ निर्माण करण्यास मदत करत आहे.
- झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे 2022 ची थीम **Remove laws that harm, create laws that empower**

1 मार्च ते 7 मार्च या कालावधीत जनऔषधी दिवस सप्ताह साजरा केला जाणार आहे.

- रसायने आणि खते मंत्रालय 1 मार्च ते 7 मार्च 2022 या कालावधीत जनऔषधी दिवस आयोजित करेल. 7 मार्च 2022 रोजी चौथा जनऔषधी दिवस साजरा केला जाईल. चौथ्या जनऔषधी दिनाची थीम: "जनऔषधी - लोकांसाठी उपयुक्त". सरकारने मार्च 2025 अखेर प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी केंद्रांची (PMBJKs) संख्या 10,500 पर्यंत वाढवण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे.

आंतरराष्ट्रीय महिला दिन सप्ताह सुरू होत आहे.

- महिला आणि बाल **विकास मंत्रालय आझादी का अमृत महोत्सवाचा** एक भाग म्हणून **1 मार्चपासून** आंतरराष्ट्रीय **महिला दिन आठवडा** आयकॉनिक सप्ताह म्हणून साजरा करत आहे. आठवडाभर चालणाऱ्या उत्सवाचा एक भाग म्हणून, मंत्रालय महिला सुरक्षा आणि सक्षमीकरणाशी संबंधित विविध विषयांवर विविध कार्यक्रम आणि सोशल मीडिया मोहिमांचे आयोजन करेल.

1 मार्च 2022 रोजी जागतिक नागरी संरक्षण दिन साजरा करण्यात आला.

- **जागतिक नागरी संरक्षण दिन दरवर्षी 1 मार्च** रोजी जगभरात नागरी संरक्षणाचे महत्त्व आणि त्यासाठी बलिदान दिलेल्या जवानांचा सन्मान करण्यासाठी साजरा केला जातो. नागरी संरक्षण, नागरी संरक्षण आणि आपत्कालीन व्यवस्थापनाबाबत जनजागृती करणे हा या दिनाचा उद्देश आहे जेणेकरून नागरिक आपत्कालीन परिस्थितीत स्वतःचे संरक्षण करण्यासाठी आणि आपत्तीचा धोका कमी करण्यासाठी अधिक चांगल्या प्रकारे तयार व्हावे.
- जागतिक नागरी संरक्षण दिन 2022 ची थीम नागरी संरक्षण आणि आपत्ती आणि संकटांना तोंड देत विस्थापित लोकसंख्येचे व्यवस्थापन; स्वयंसेवकांची भूमिका आणि साथीच्या रोगांविरुद्धचा लढा ही आहे.

02 मार्च 2022 रोजी 46 वा नागरी लेखा दिन साजरा करण्यात आला.

- 2 मार्च 2022 रोजी डॉ. आंबेडकर इंटरनॅशनल सेंटर, जनपथ, नवी दिल्ली येथे 46 वा नागरी लेखा दिन साजरा करण्यात आला. वित्त आणि कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्री श्रीमती. निर्मला सीतारामन या कार्यक्रमाच्या प्रमुख पाहुण्या आहेत.

भारतीय नागरी लेखा सेवेबद्दल:

- सुरुवातीला, सी आणि एजी (कर्तव्य, अधिकार आणि सेवेच्या अटी) सुधारणा कायदा, 1976 मध्ये सुधारणा करणारा अध्यादेश जारी करून, भारतीय ऑडिट आणि अकाउंट्स सर्व्हिस (IA & AS) मधून ICAS तयार करण्यात आला.
- नंतर, केंद्रीय खात्यांचे विभागीकरण (कार्मचारी हस्तांतरण) कायदा, 1976 लागू करण्यात आला आणि 01 मार्च 1976 रोजी अंमलात आला, त्यानंतर ICAS दरवर्षी 1 मार्च हा दिवस "नागरी लेखा दिन" म्हणून साजरा करते.
- ICAS भारत सरकारसाठी आर्थिक व्यवस्थापन सेवांच्या वितरणात मदत करते, जसे की पेमेंट सेवा, कर संकलन प्रणालीला समर्थन देते, सरकार-व्यापी लेखांकन, वित्तीय अहवाल कार्ये, बजेट अंदाज तयार करणे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण करते.

जागतिक वन्यजीव दिन 2022 03 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जगातील वन्य प्राणी आणि वनस्पतींबद्दल जागरुकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 3 मार्च रोजी जागतिक वन्यजीव दिन पाळला जातो. हा दिवस आपल्याला वन्यजीव गुन्हेगारी आणि विविध प्रकारच्या आर्थिक, पर्यावरणीय आणि सामाजिक प्रभावांना कारणीभूत असलेल्या प्रजातींच्या मानव-प्रेरित घटाविरूद्ध लढा देण्याची गरज याची आठवण करून देतो.
- 2022 ची थीम Recovering key species for ecosystem restoration आहे.

जागतिक श्रवण दिन 3 मार्च रोजी जागतिक आरोग्य संघटनेने साजरा केला.

- **वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO)** द्वारे दरवर्षी **3 मार्च** रोजी **जागतिक श्रवण दिवस साजरा केला जातो.** बहिरेपणा आणि ऐकण्याची हानी कशी टाळता येईल याविषयी जागरूकता वाढवणे आणि जगभरात कान आणि श्रवणविषयक काळजी कशी वाढवायची हे या दिवसाचे उद्दिष्ट आहे. जागतिक श्रवण दिन 2022 रोजी, WHO संपूर्ण आयुष्यभर चांगले ऐकण्याचे साधन म्हणून सुरक्षित ऐकण्याच्या महत्त्वावर लक्ष केंद्रित करेल. 2021 मध्ये, WHO ने श्रवणविषयक जागतिक अहवाल लाँच केला ज्यामध्ये श्रवणशक्ती कमी होण्याच्या जोखमीसह राहणाऱ्या लोकांच्या वाढत्या संख्येवर प्रकाश टाकण्यात आला. हे सात प्रमुख **श्रवण** हस्तक्षेपांपैकी एक म्हणून ध्वनी नियंत्रण अधोरेखित केले आणि मोठ्या आवाजाच्या प्रदर्शनास कमी करण्याच्या महत्त्वावर जोर दिला..

राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस 2022 04 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.

- राष्ट्रीय सुरक्षा दिन (NSD) दरवर्षी 4 मार्च रोजी भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषद (NSC) च्या स्थापनेच्या स्मरणार्थ साजरा केला जातो. रस्ता सुरक्षा, कामाच्या ठिकाणी सुरक्षितता, मानवी आरोग्य सुरक्षा आणि पर्यावरणीय सुरक्षितता यासह सर्व सुरक्षा तत्त्वांबद्दल जनजागृती करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. 2022 हे 51वे NSD आहे.
- दरवर्षी हा दिवस वेगळ्या थीमने साजरा केला जातो. यावर्षी, नॅशनल सेफ्टी कौन्सिल ऑफ इंडियाने Nurture young minds – Develop safety culture अशी थीम जाहीर केली.

04 मार्च रोजी राष्ट्रीय सुरक्षा दिन साजरा केला जातो.

- भारतात, भारतीय सुरक्षा दलांच्या सन्मानार्थ दरवर्षी ४ मार्च हा राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस (राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस) म्हणून साजरा केला जातो. पोलीस, निमलष्करी दले, कमांडो, रक्षक, लष्करी अधिकारी आणि सुरक्षेशी निगडित इतर व्यक्तींसह सर्व सुरक्षा दलांचे कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा या दिवसाचा उद्देश आहे, जे देशाच्या लोकांची शांतता आणि सुरक्षा राखण्यासाठी आपल्या प्राणांची आहुती देतात. याशिवाय 4 मार्च ते 10 मार्च 2022 या कालावधीत राष्ट्रीय सुरक्षा सप्ताह 2022 साजरा केला जात आहे.

- भारत सरकारच्या अंतर्गत कामगार मंत्रालयाने 1966 मध्ये भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषद (NSC) ची स्थापना केली तेव्हा 4 मार्च हा दिवस देखील चिन्हांकित केला जातो. पहिला राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस (NSD) 1972 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता.

7 मार्च 2022 रोजी जनऔषधी दिवस साजरा केला जातो.

- **7 मार्च 2022** रोजी **फार्मास्युटिकल्स अँड मेडिकल डिव्हायसेस ब्युरो ऑफ इंडिया (PMBI)** द्वारे जनऔषधी दिवस साजरा केला जातो. जेनेरिक औषधांचा वापर आणि जन औषधी योजनेच्या फायद्यांविषयी जागरूकता पसरवण्यासाठी हा दिवस पाळला जातो. जनऔषधी दिवसाची थीम **"जनऔषधी-जन उपयोगी"** आहे.
- यावेळी डॉक्टर, आरोग्य कर्मचारी, परिचारिका, फार्मासिस्ट आणि जनऔषधी मित्र जनऔषधी परियोजनेवर चर्चा करतील. सरकारने मार्च 2025 पर्यंत प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी केंद्रांची (PMBJKs) संख्या 10,500 पर्यंत वाढवण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे.

CISF ने 06 मार्च रोजी आपला 53 वा स्थापना दिवस साजरा केला.

- उत्तर प्रदेशातील गाझियाबाद येथे 06 मार्च 2022 रोजी केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दलांचा (CISF) 53 वा स्थापना दिन समारंभ आयोजित करण्यात आला होता. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी गाझियाबादच्या इंदिरापुरम येथे CISF च्या स्थापना दिन समारंभाला हजेरी लावली आणि संबोधित केले. CISF, जे केंद्रीय गृह मंत्रालयाच्या अंतर्गत कार्य करते, हे केंद्रीय सशस्त्र पोलिस दल आहे आणि भारताच्या सहा निमलष्करी दलांपैकी एक आहे. दिल्ली मेट्रोमध्ये 30 लाखांहून अधिक प्रवासी आणि देशभरातील विमानतळांवर 10 लाख प्रवासी CISF च्या सुरक्षेतून जातात.

CISF चे महत्त्वाचे मुद्दे:

- CISF ची स्थापना 10 मार्च 1969 रोजी भारताच्या संसदेच्या कायद्यांतर्गत संपूर्ण भारतातील औद्योगिक युनिट्स, सरकारी पायाभूत सुविधा प्रकल्प आणि सुविधा आणि आस्थापनांना सुरक्षा कवच देण्यासाठी करण्यात आली.
- अखेरीस, 15 जून 1983 रोजी पारित झालेल्या संसदेच्या दुसऱ्या कायद्याद्वारे ते भारतीय प्रजासत्ताकाचे सशस्त्र दल बनले.
- CISF हे भारतातील सहा निमलष्करी दलांपैकी एक आहे आणि ते गृह मंत्रालयाच्या अंतर्गत कार्य करते. त्याचे मुख्यालय नवी दिल्ली येथे आहे.

आंतरराष्ट्रीय महिला दिन 2022 8 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- **आंतरराष्ट्रीय महिला दिन (IWD)** दरवर्षी **8 मार्च रोजी** जागतिक स्तरावर साजरा केला जातो. हा दिवस महिलांच्या सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक आणि राजकीय कामगिरीला ओळखतो. हा कार्यक्रम महिलांच्या कर्तृत्वाचा उत्सव साजरा करतो आणि महिलांच्या समानतेबद्दल जागरुकता वाढवतो आणि लिंग समानतेसाठी लॉबी तयार करतो.
- **gender equality today for a sustainable tomorrow** ही 022 च्या आंतरराष्ट्रीय महिला दिनाची थीम आहे.
- **1911** मध्ये प्रथमच आंतरराष्ट्रीय महिला दिन साजरा करण्यात आला . संयुक्त राष्ट्रांनी आंतरराष्ट्रीय महिला वर्ष, **1975** मध्ये आंतरराष्ट्रीय महिला दिन साजरा करण्यास सुरुवात केली. 1977 मध्ये, संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने सदस्य राष्ट्रांना 8 मार्च हा महिला हक्कांसाठी UN दिवस म्हणून घोषित करण्यासाठी आमंत्रित केले.

9 मार्च रोजी धूम्रपान निषेध दिवस 2022 साजरा केला जातो.

- जगभरात दरवर्षी मार्च महिन्यातील दुसऱ्या बुधवारी 'धूम्रपान निषेध दिवस' साजरा केला जातो. यावर्षी 9 मार्च रोजी धूम्रपान निषेध दिवस साजरा केला जाणार आहे. धूम्रपान सोडू इच्छिणाऱ्यांना मदत करण्यासाठी तसेच व्यक्तीच्या आरोग्यावर धूम्रपान केल्याने होणाऱ्या परिणामांबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.
- हा दिवस पाळण्याचे मुख्य कारण म्हणजे सिगारेट आणि इतर माध्यमांद्वारे तंबाखूमुळे त्यांच्या आरोग्यावर होणाऱ्या दुष्परिणामांबद्दल जागरूकता पसरवणे आणि लोकांना शिक्षित करणे होय. 1984 मध्ये आयर्लंड प्रजासत्ताकमध्ये ॲश वेनस्डे दिवशी प्रथम धूम्रपान निषेध दिवस साजरा करण्यात आला.

जागतिक किडनी दिन 2022 10 मार्च रोजी जगभरात साजरा केला जातो.

- **जागतिक किडनी दिन** दरवर्षी **मार्च महिन्याच्या दुसऱ्या गुरुवारी** साजरा केला जातो . या वर्षी, तो **10 मार्च** रोजी साजरा केला जात आहे. जागतिक किडनी दिन ही एक जागतिक मोहीम आहे ज्याचा उद्देश आपल्या किडनीच्या महत्त्वाबद्दल जागरुकता वाढवणे आहे. जागतिक किडनी दिनाचा उद्देश आपल्या एकूण आरोग्यासाठी आपल्या किडनीच्या महत्त्वाविषयी जागरूकता निर्माण करणे आणि जगभरातील किडनी रोग आणि त्याच्याशी संबंधित आरोग्य समस्यांची वारंवारता आणि प्रभाव कमी करणे हा आहे.
- जागतिक किडनी दिन 2022 ची थीम **Kidney Health for All** ही आहे.

आंतरराष्ट्रीय महिला न्यायाधीश दिन: 10 मार्च

- 10 मार्च हा महिला न्यायाधीशांचा आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून ओळखला जातो. या दिवशी, युनायटेड नॅशनल व्यवस्थापकीय आणि नेतृत्व स्तरावर न्यायिक प्रणाली आणि संस्थांमध्ये महिलांच्या प्रगतीसाठी योग्य आणि प्रभावी धोरणे आणि योजना विकसित आणि अंमलात आणण्याच्या आपल्या वचनबद्धतेची पुष्टी करते.

जागतिक रोटरॅक्ट दिन 13 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जगभरातील रोटरॅक्टर्सद्वारे प्रदान केलेल्या सेवांची ओळख करून देण्यासाठी दरवर्षी 13 मार्च रोजी जागतिक रोटरॅक्ट दिवस साजरा केला जातो. जागतिक रोटरॅक्ट दिवस 2022 ची थीम "रोटरी मेकिंग अ डिफरन्स" आहे. जागतिक रोटरॅक्ट सप्ताह 11 मार्च 2022 ते 18 मार्च 2022 या कालावधीत होणार आहे.

रोटरॅक्ट म्हणजे काय?

- रोटरॅक्ट म्हणजे रोटरी इन अँक्शन. रोटरी ही व्यावसायिक आणि व्यावसायिक लोकांची एक संस्था आहे जी मानवतावादी सेवा प्रदान करण्यासाठी, सर्व व्यवसायांमध्ये उच्च नैतिक मानकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि जगात सद्भावना आणि शांतता निर्माण करण्यासाठी जगभरात एकत्र येतात. 1968 मध्ये नॉर्थ कॅरोलिना, यूएसए येथे रोटरी इंटरनॅशनल या पहिल्या क्लबची सुरुवात झाल्याच्या स्मरणार्थ जागतिक रोटरॅक्ट दिवस साजरा केला जातो. आता ती जगभरात पसरलेल्या 9,539 पेक्षा जास्त क्लबसह रोटरी-प्रायोजित मोठ्या संस्थेत बदलली आहे.

14 मार्च रोजी आंतरराष्ट्रीय गणित दिवस साजरा केला जातो.

- **आंतरराष्ट्रीय गणित दिवस (IDM)** दरवर्षी **14 मार्च** रोजी जागतिक स्तरावर साजरा केला जातो. याला **Pi दिवस** म्हणून देखील ओळखले जाते कारण गणितीय स्थिरांक **π (pi) 3.14** पर्यंत पूर्ण केला जाऊ शकतो . विज्ञान आणि तंत्रज्ञानातील गणिताच्या अत्यावश्यक भूमिकेबद्दल लोकांना शिक्षित करणे, जीवनाचा दर्जा सुधारणे, महिला आणि मुलींचे सक्षमीकरण करणे आणि शाश्वत विकासात योगदान देणे हे त्याचे उद्दिष्ट आहे. हा एक तुलनेने नवीन कार्यक्रम आहे जो काही वर्षांपूर्वी तयार केला गेला होता. 2022 IDM ची थीम **Mathematics Unites!** ही आहे.

नद्यांसाठी आंतरराष्ट्रीय कृती दिन 2022

- नद्यांसाठी आंतरराष्ट्रीय कृती दिन दरवर्षी 14 मार्च रोजी साजरा केला जातो. 2022 मध्ये नद्यांसाठी आंतरराष्ट्रीय कृती दिनाचा 25 वा वर्धापन दिन आहे. नद्यांचे मूल्य आणि महत्त्व याबद्दल जागरुकता वाढवणे तसेच नद्यांचे संवर्धन, नदी व्यवस्थापन, प्रदूषण आणि स्वच्छ आणि वाहत्या पाण्याचा समान प्रवेश याबद्दल चर्चा करण्यासाठी आणि जनजागृती करण्यासाठी जगभरातील लोकांना एकत्र आणणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे.
- या दिवसाची थीम The Importance of Rivers for Biodiversity ही आहे.

जागतिक ग्राहक हक्क दिन 15 मार्च रोजी जगभरात साजरा केला जातो.

- **जागतिक ग्राहक हक्क दिन** दरवर्षी **15 मार्च रोजी** साजरा केला जातो. हा दिवस सर्व ग्राहकांचे हक्क ओळखले जावे आणि त्यांचे संरक्षण केले जावे, तसेच त्या हक्कांना धोक्यात आणणाऱ्या बाजारातील गैरवर्तन आणि सामाजिक अन्यायाचा निषेध करण्याची संधी दर्शविते. हा दिवस ग्राहकांची शक्ती आणि प्रत्येकासाठी न्याय्य, सुरक्षित आणि टिकाऊ बाजारपेठेसाठी त्यांच्या हक्कांवर प्रकाश टाकतो.
- यावर्षी आंतरराष्ट्रीय ग्राहक हक्क दिन "फेअर डिजिटल फायनान्स" या थीमवर साजरा केला जाईल.

राष्ट्रीय लसीकरण दिवस 16 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- भारतात, संपूर्ण देशाला लसीकरणाचे महत्त्व पटवून देण्यासाठी **राष्ट्रीय लसीकरण दिवस** (ज्याला **राष्ट्रीय लसीकरण दिवस (IMD) देखील म्हणतात)** दरवर्षी **16 मार्च** रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस पहिल्यांदा **1995** मध्ये साजरा करण्यात आला. 2022 मध्ये, राष्ट्रीय लसीकरण दिवस महत्त्वाचा आहे कारण भारत सरकारने 15 ते 18 वर्षे वयोगटातील मुलांसाठी कोविड-19 लसीकरण आणि ज्येष्ठ नागरिकांसाठी बूस्टर डोस सुरू केला आहे. राष्ट्रीय लसीकरण दिवस किंवा राष्ट्रीय लसीकरण दिवस 2022 ची थीम **Vaccines Work for all** ही आहे.

UN ने 15 मार्च हा इस्लामोफोबियाचा सामना करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून घोषित केला.

- UN आमसभेने 2022 पासून दरवर्षी 15 मार्च हा इस्लामोफोबियाचा सामना करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दिवस म्हणून घोषित करण्याचा ठराव मंजूर केला. 193-सदस्यीय UN आमसभेने स्वीकारलेला हा ठराव संघटनेच्या वतीने पाकिस्तानचे राजदूत मुनीर अक्रम यांनी मांडला. इस्लामिक कोऑपरेशन (OIC), 15 मार्च, 2022 रोजी. तो दिवस आहे जेव्हा एका बंदुकधारीने क्राइस्टचर्च, न्यूझीलंडमधील दोन मशिदींमध्ये प्रवेश केला आणि दहशतवादी हल्ल्यात 51 उपासक ठार आणि 40 जखमी झाले.

वर्ल्ड स्लीप डे: 18 मार्च

- दर्जेदार झोपेचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी दरवर्षी मार्च विषुववृत्ताच्या आधी शुक्रवारी वर्ल्ड स्लीप डे पाळला जातो. या वर्षी, तो 18 मार्च रोजी येतो. जागतिक झोपेचा दिवस हा झोपेचा उत्सव आणि औषध, शिक्षण, सामाजिक पैलू आणि ड्रायव्हिंग यासह झोपेशी संबंधित महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर कृती करण्याचे आवाहन आहे. झोपेच्या विकारांचे उत्तम प्रतिबंध आणि व्यवस्थापनाद्वारे समाजावरील झोपेच्या समस्यांचे ओझे कमी करण्याच्या उद्देशाने वर्ल्ड स्लीप सोसायटीच्या वर्ल्ड स्लीप डे कमिटीने याचे आयोजन केले आहे.

- 'क्वालिटी स्लीप, साउंड माइंड, हॅप्पी वर्ल्ड' ही या वर्षीच्या वर्ल्ड स्लीप डे ची थीम आहे.

ग्लोबल रिसायकलिंग डे: 18 डिसेंबर

- रिसायकलिंगचे महत्त्व कचरा नव्हे तर संसाधन म्हणून ओळखण्यासाठी दरवर्षी 18 मार्च रोजी ग्लोबल रिसायकलिंग डे पाळला जातो. हा दिवस जागतिक नेत्यांना आवाहन करण्याचा प्रयत्न करतो की रीसायकलिंग ही एक जागतिक समस्या असली पाहिजे आणि आपल्या सभोवतालच्या वस्तूंच्या बाबतीत लोकांना संसाधनात्मकपणे विचार करण्यास आणि वाया घालवू नये यासाठी प्रोत्साहित केले पाहिजे.
  - recycling fraternity ही यावर्षीची थीम आहे.

ऑर्डनन्स फॅक्टरी डे: 18 डिसेंबर

- ऑर्डनन्स फॅक्टरी डे दरवर्षी 18 मार्च रोजी साजरा केला जातो. 18 मार्च 1802 रोजी कोलकाता येथील कोसीपूर येथे असलेल्या भारतातील सर्वात जुन्या आयुध निर्माणी कारखान्याचे उत्पादन सुरू झाले. OFB ही जगातील 37वी सर्वात मोठी संरक्षण उपकरणे उत्पादक, आशियातील दुसरी सर्वात मोठी आणि भारतातील सर्वात मोठी कंपनी आहे.

हॅपीनेस डे 2022

- दरवर्षी 20 मार्च रोजी जगभरात हॅपीनेस डे पाळला जातो. संयुक्त राष्ट्र संघाने 2013 मध्ये हा दिवस साजरा करण्यास सुरुवात केली, परंतु त्यासाठीचा ठराव 12 जुलै 2012 रोजी संमत करण्यात आला. या ठरावाची सुरुवात भूतानने केली ज्याने यावर प्रकाश टाकला.
- हॅपीनेस डे 2022 ची थीम Keep Calm, Stay Wise and Be Kind आहे.

जागतिक स्पॅरो डे (WSD) दरवर्षी 20 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक स्पॅरो डे (WSD) दरवर्षी 20 मार्च रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस म्हणजे घरातील चिमणी आणि तिला भेडसावणाऱ्या धोक्यांबद्दल जागरुकता वाढवणे. जागतिक चिमणी दिनाचा उद्देश जगभरातील पक्ष्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि त्यांचे संरक्षण करणे हा आहे. काही वर्षांपूर्वी घरातील चिमण्या सामान्यतः लोकांच्या घरात दिसत होत्या. वाढत्या ध्वनिप्रदूषणाचा परिणाम म्हणून हा पक्षी आता नामशेष होण्याच्या मार्गावर आहे.
- जागतिक चिमणी दिनाची थीम "लव्ह स्पॅरोज" आहे.

20 मार्च हा वर्ल्ड ओरल हेल्थ डे म्हणून साजरा केला जातो.

- जागतिक वर्ल्ड ओरल हेल्थ डे दरवर्षी 20 मार्च रोजी साजरा केला जातो. या दिवसाचे उद्दिष्ट मौखिक आरोग्यासंबंधीच्या समस्यांबद्दल आणि तोंडाच्या स्वच्छतेचे महत्त्व याबद्दल जागतिक जागरूकता वाढवणे आहे जेणेकरून सरकार, आरोग्य संघटना आणि सामान्य जनता निरोगी तोंड मिळवण्यासाठी एकत्र काम करू शकतील.

21 मार्च हा आंतरराष्ट्रीय वन दिन म्हणून साजरा केला जातो.

- आंतरराष्ट्रीय वन दिन (ज्याला जागतिक वनीकरण दिवस म्हणूनही ओळखले जाते) दरवर्षी 21 मार्च रोजी साजरा केला जातो. सर्व प्रकारच्या जंगलांच्या महत्त्वाविषयी जागरुकता निर्माण करणे हा या दिवसाचा मुख्य उद्देश आहे. सध्याच्या आणि भावी पिढ्यांच्या फायद्यासाठी सर्व प्रकारची जंगले आणि जंगलाबाहेरील झाडे यांचे महत्त्व, तसेच जंगलांची मूल्ये, महत्त्व आणि योगदान याबद्दल समुदायांमध्ये जनजागृती वाढवण्यासाठी हा दिवस साजरा केला जातो.
- "Forests and sustainable production and consumption ही 2022 वर्षासाठी थीम आहे.

इंटरनॅशनल डे फॉर द एलिमिनेशन ऑफ रसिअल डिस्क्रिमिनेशन : 21 मार्च

- इंटरनॅशनल डे फॉर द एलिमिनेशन ऑफ रसिअल डिस्क्रिमिनेशन दरवर्षी **21 मार्च** रोजी लोकांना वांशिक भेदभावाच्या नकारात्मक परिणामांची आठवण करून देण्यासाठी साजरा केला जातो.
- **VOICES FOR ACTION AGAINST RACISM** ही यावर्षीची थीम आहे.

केंद्रीय राखीव पोलीस दल (CRPF) 83 वा स्थापना दिवस साजरा करत आहे.

- केंद्रीय राखीव पोलीस दल (CRPF) ने 19 मार्च 2022 रोजी आपला 83 वा स्थापना दिवस उत्साहात आणि औपचारिक उत्साहाने साजरा केला. जम्मूमधील मौलाना आझाद स्टेडियमवर 83 व्या स्थापना दिवस परेडचे आयोजन करण्यात आले होते. सीआरपीएफने राष्ट्रीय राजधानीच्या बाहेर आपला स्थापना दिवस साजरा करण्याची ही पहिलीच वेळ होती. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी परेडमध्ये सलामी घेतली आणि सीआरपीएफ जवानांना विविध श्रेणींमध्ये अपवादात्मक कामगिरीसाठी शौर्य पदके आणि ट्रॉफी प्रदान केल्या.

जागतिक डाऊन सिंड्रोम दिवस (WDSD) दरवर्षी 21 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक डाऊन सिंड्रोम दिवस (WDSD) दरवर्षी 21 मार्च रोजी साजरा केला जातो. ही एक जागतिक मोहीम आहे जी डाउन सिंड्रोमबद्दल जागरूकता पसरवण्यासाठी दरवर्षी पाळली जाते. आनुवंशिक विकारांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी हा दिवस जागतिक उपक्रम म्हणून साजरा केला जातो. डाऊन सिंड्रोम असलेल्या व्यक्तीमध्ये अतिरिक्त गुणसूत्र असते.
- Inclusion Means ही यावर्षीची थीम आहे.

22 मार्च हा जागतिक जल दिन म्हणून जगभरात साजरा केला जातो.

- जागतिक जल दिन दरवर्षी 22 मार्च रोजी जगभरात साजरा केला जातो . गोड्या पाण्याचे महत्त्व अधोरेखित करण्याचा या दिवसाचा उद्देश आहे. हे गोड्या पाण्याच्या स्त्रोतांच्या शाश्वत व्यवस्थापनासाठी समर्थन करण्यासाठी वापरले जाते. हे 2022, फोकस भूजल आहे, एक अदृश्य स्त्रोत आहे ज्याचा प्रभाव सर्वत्र दृश्यमान आहे. संबंधित समस्यांमध्ये पाणीटंचाई, जलप्रदूषण, अपुरा पाणीपुरवठा, स्वच्छतेचा अभाव आणि या दिवशी पाहिले जाणारे हवामान बदलाचे परिणाम यांचा समावेश होतो.

21 मार्च रोजी जागतिक काव्य दिन साजरा केला जातो.

- मानवी मनाची सर्जनशील भावना काबीज करण्याची कवितेची अद्वितीय क्षमता ओळखण्यासाठी दरवर्षी 21 मार्च रोजी जागतिक कविता दिन साजरा केला जातो. जागतिक कविता दिन हा मानवतेच्या सांस्कृतिक आणि भाषिक अभिव्यक्ती आणि ओळखीच्या सर्वात मौल्यवान प्रकारांपैकी एक साजरा करतो.
- युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल, सायंटिफिक आणि कल्चरल ऑर्गनायझेशन (UNESCO) ने 1999 मध्ये पॅरिस येथे UNESCO च्या 30 व्या सत्रादरम्यान काव्यात्मक अभिव्यक्तीद्वारे भाषिक विविधतेला समर्थन देण्याच्या उद्देशाने आणि लुप्त होत चाललेल्या भाषांना ऐकण्याची संधी वाढवण्याच्या उद्देशाने हा दिवस स्वीकारला.

जागतिक हवामान दिन 2022

- जागतिक हवामान दिन दरवर्षी 23 मार्च रोजी जगभरात साजरा केला जातो . जागतिक हवामान संघटना (WMO) ची स्थापना म्हणून हा दिवस साजरा केला जातो आणि तो पृथ्वीच्या वातावरणाच्या वर्तनावर लक्ष केंद्रित करतो. हा दिवस लोकांना पृथ्वीच्या वातावरणाचे संरक्षण करण्यासाठी त्यांच्या भूमिकेबद्दल जागरूक राहण्यास मदत करतो. जागतिक हवामान दिवस हा एक महत्त्वाचा दिवस आहे कारण तो पृथ्वी ग्रहाच्या विविध समस्यांच्या जागतिक मान्यतेवर लक्ष केंद्रित करतो. जगभरातील पृथ्वीच्या अनेक समस्यांबद्दल जागरुकता निर्माण करून हा दिवस साजरा केला जातो.
- Early Warning and Early Action ही यावर्षीची थीम आहे.

शहीद दिन 23 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी, 23 मार्च हा दिवस शहीद दिन (शहीद दिवस किंवा सर्वोदय दिन) म्हणून पाळला जातो. स्वातंत्र्यसैनिक भगतसिंग, सुखदेव थापर आणि शिवराम राजगुरू यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त आदरांजली वाहण्यासाठी हा दिवस पाळण्यात आला, ज्यांनी भारताच्या स्वातंत्र्यासाठी आपले प्राण अर्पण केले. तसेच, 30 जानेवारी हा महात्मा गांधींच्या स्मरणार्थ शहीद दिन किंवा शहीद दिवस म्हणून पाळला जातो.

24 मार्च रोजी जागतिक क्षयरोग दिन साजरा केला जातो.

- जागतिक क्षयरोग दिन दरवर्षी 24 मार्च रोजी क्षयरोग (टीबी) च्या जागतिक महामारीबद्दल आणि या रोगाचे उच्चाटन करण्याच्या प्रयत्नांबद्दल लोकांमध्ये जागरूकता निर्माण करण्यासाठी पाळला जातो. 1882 मध्ये डॉ रॉबर्ट कोच यांनी घोषित केले की त्यांनी टीबीला कारणीभूत असलेल्या जीवाणूचा शोध लावला होता, ज्याने या रोगाचे निदान आणि उपचार करण्याचा मार्ग खुला केला होता.
- जागतिक क्षयरोग दिन 2022 ची थीम Invest to End TB. Save Lives ही आहे.

इंटरनॅशनल डे फॉर द राईट टू द ट्रुथ: 24 मार्च

- संयुक्त राष्ट्र संघाने दरवर्षी 24 मार्च हा मानवी हक्क उल्लंघन आणि पीडितांच्या प्रतिष्ठेबद्दल सत्याच्या अधिकारासाठी इंटरनॅशनल डे फॉर द राईट टू द ट्रुथ साजरा केल्या जातो. या दिवसाचे उद्दिष्ट आहे ज्यांनी आपले जीवन समर्पित केले आहे किंवा आपले जीवन गमावले आहे.
- हा दिवस दरवर्षी 24 मार्च रोजी "मॉन्सिग्नर ऑस्कर अर्नल्फो रोमेरो" यांना श्रद्धांजली वाहण्यासाठी पाळला जातो.

इंटरनॅशनल डे ऑफ सॉलिडॅरिटी: 25 मार्च

- युनायटेड नेशन्स दरवर्षी 25 मार्च रोजी इंटरनॅशनल डे ऑफ सॉलिडॅरिटी साजरा केल्या जातो. हा कृती एकत्रित करण्याचा, न्यायाची मागणी करण्याचा आणि UN कर्मचारी आणि शांतीरक्षक तसेच गैर-सरकारी समुदाय आणि प्रेसमधील आमचे सहकारी यांचे संरक्षण करण्याचा आमचा संकल्प मजबूत करण्याचा दिवस आहे.

इंटरनॅशनल डे ऑफ रेमेम्बरंस ऑफ द व्हिक्टिम्स ऑफ स्लॅव्हरी अँड द ट्रांसटलांटिक स्लेव्ह: 25 मार्च

- इंटरनॅशनल डे ऑफ रेमेम्बरंस ऑफ द व्हिक्टिम्स ऑफ स्लॅव्हरी अँड द ट्रांसटलांटिक स्लेव्ह दरवर्षी 25 मार्च रोजी वर्णद्वेष आणि पूर्वग्रहांच्या धोक्यांबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी म्हणून साजरा केला जातो. न्यूयॉर्कमधील संयुक्त राष्ट्रांच्या मुख्यालयात आणि जगभरातील संयुक्त राष्ट्रांच्या कार्यालयांमध्ये समारंभ आणि क्रियाकलापांसह हा दिवस साजरा केला जातो.

अर्थ अवर 2022 26 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी, हवामान बदलाविरुद्धच्या लढ्याला पाठिंबा आणि एका चांगल्या ग्रहाप्रती वचनबद्धता दर्शविण्यासाठी मार्च महिन्याच्या शेवटच्या शनिवारी जगभरात पृथ्वी तास साजरा केला जातो. अर्थ अवर 2022 26 मार्च 2022 रोजी चिन्हांकित केले जात आहे. अर्थ अवर 2022 ची थीम 'शेप अवर फ्युचर' वर केंद्रित असेल.

भारत सरकार 5 ऑक्टोबर हा राष्ट्रीय डॉल्फिन दिवस साजरा करेल.

- केंद्रीय पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने 2022 पासून डॉल्फिनच्या संवर्धनासाठी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी एक ऐतिहासिक पाऊल म्हणून दरवर्षी 5 ऑक्टोबर हा दिवस राष्ट्रीय डॉल्फिन दिवस म्हणून साजरा करणार आहे.
- डॉल्फिन हे निरोगी जलीय परिसंस्थेचे आदर्श पर्यावरणीय निर्देशक म्हणून काम करतात आणि डॉल्फिनच्या संवर्धनामुळे प्रजातींच्या अस्तित्वासाठी आणि त्यांच्या उपजीविकेसाठी जलचर प्रणालीवर अवलंबून असलेल्या लोकांनाही फायदा होईल.

आंतरराष्ट्रीय औषध तपासणी दिन 2022 31 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.

- 2017 पासून दरवर्षी 31 मार्च रोजी आंतरराष्ट्रीय अंमली पदार्थ तपासणी दिवस साजरा केला जातो जेणेकरून लोक ड्रग्जबद्दल शिक्षित व्हावे आणि त्यांच्या परिणामांबद्दल जागरूक व्हावे. औषधांच्या हानी कमी करण्याच्या उपक्रमांना प्रोत्साहन देणे आणि औषधांशी संबंधित जोखीम कमी करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. त्यासोबत, हे औषधांच्या हानी कमी करण्याच्या क्रियांना प्रोत्साहन देते आणि औषधांशी संबंधित जोखीम कमी करते. 31 मार्च रोजी त्यांचे ध्येय संपूर्ण ग्रहावरील औषध तपासणी सेवा आणि कंपन्यांच्या उपलब्धतेबद्दल जनजागृती करणे हे आहे.

जागतिक बॅकअप दिन 2022 31 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.

- जागतिक बॅकअप दिवस दरवर्षी 31 मार्च रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस आम्हाला आमच्या मौल्यवान डिजिटल दस्तऐवजांचे संरक्षण करण्याची आठवण करून देतो कारण आम्ही तंत्रज्ञानावर अधिक अवलंबून झालो आहोत. आपल्या जीवनात डेटाची वाढती भूमिका आणि नियमित बॅकअपचे महत्त्व जाणून घेण्याचा हा दिवस आहे. मूलतः, जागतिक बॅकअप दिवसाची सुरुवात जागतिक बॅकअप मंथ म्हणून झाली, मॅक्सटर नावाच्या हार्ड ड्राइव्ह कंपनीने जी नंतर सीगेट टेक्नॉलॉजीने विकत घेतली.

आंतरराष्ट्रीय ट्रान्सजेंडर दिवस 2022

- आंतरराष्ट्रीय ट्रान्सजेंडर डे ऑफ व्हिजिबिलिटी (TDOV) दरवर्षी 31 मार्च रोजी जगभरात ट्रान्सजेंडर लोकांना भेडसावणाऱ्या भेदभावाविषयी जागरुकता निर्माण करण्यासाठी, तसेच समाजातील त्यांच्या योगदानाचा उत्सव साजरा करण्यासाठी होतो. हा दिवस ट्रान्सजेंडर लोकांना साजरे करण्यासाठी आणि जगभरातील ट्रान्सजेंडर लोकांना भेडसावणाऱ्या भेदभावाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी तसेच समाजातील त्यांचे योगदान साजरे करण्यासाठी समर्पित आहे.

निधन बातम्या

वेस्ट इंडिजचा दिग्गज फिरकीपटू सोनी रामाधीन यांचे निधन

- वेस्ट इंडिजचे महान फिरकीपटू, **सोनी रामाधीन** यांचे वयाच्या 92 व्या वर्षी निधन झाले. 1950 मध्ये इंग्लंडमध्ये पहिली मालिका जिंकणाऱ्या संघाचा तो एक भाग होता. 1950 मध्ये ओल्ड ट्रॅफर्ड येथे इंग्लंडविरुद्ध त्याने कसोटी पदार्पण केले. रामदिनचा अंत झाला. 43 कसोटी खेळून 28.98 च्या सरासरीने 158 बळी घेतले. रामाधीनने 184 प्रथम श्रेणी सामने खेळले आणि 20.24 च्या सरासरीने 758 विकेट्स घेतल्या. 1960 च्या उत्तरार्धात खेळातून निवृत्ती घेतल्यानंतर तो इंग्लंडला गेला.

प्रख्यात चित्रपट समीक्षक, लेखक जयप्रकाश चौकसे यांचे निधन

- चित्रपट समीक्षक, लेखक जयप्रकाश चौकसे यांचे वयाच्या 82 व्या वर्षी हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. त्यांनी 'शायद' (1979), 'कतल' (1986) आणि 'बॉडीगार्ड' (2011) यासह अनेक चित्रपटांसाठी पटकथा आणि संवाद लिहिले आहेत आणि टेलिव्हिजन मालिकांसाठी लेखनातही त्यांचा सहभाग होता. मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान, प्रदेश काँग्रेसचे अध्यक्ष कमलनाथ आणि इतर अनेक नेत्यांनी चौकसे यांच्या निधनाबद्दल शोक व्यक्त केला.

भारताचे माजी लष्करप्रमुख जनरल एसएफ रॉड्रिग्स यांचे निधन

- 1990 ते 1993 या काळात भारतीय लष्कराचे प्रमुख म्हणून काम केलेले जनरल एसएफ रॉड्रिग्स यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले. जनरल सुनिथ फ्रान्सिस रॉड्रिग्ज हे 2004 ते 2010 पर्यंत पंजाबचे राज्यपाल देखील होते. त्यांनी राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार मंडळावर दोन वेळा काम केले होते. निवृत्तीपासून ते सामाजिक आणि साहित्यिक कार्यात गुंतले आहेत आणि धोरणात्मक मुद्द्यांवर त्यांनी अनेक भाषणेही दिली आहेत. त्यांच्या अमूल्य योगदानाबद्दल आणि देशसेवेसाठी देश आणि भारतीय सेना सदैव ऋणी राहील.

ऑस्कर विजेते निर्माते अँलन वॉलब्रिज लॅड ज्युनियर यांचे निधन

- ऑस्कर विजेते निर्माते, ट्वेंटीएथ सेंचुरी फॉक्सचे माजी एक्झिक्युटिव्ह, 'स्टार वॉर्स' आणि 'ब्रेव्हहार्ट' यांना हिरवी झेंडी दाखवणारे, अँलन लॅड ज्युनियर यांचे वयाच्या 84 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांना प्रेमाने "Laddie" म्हणून ओळखले जात असे. 1995 मध्ये मेल गिब्सन दिग्दर्शित 'ब्रेव्हहार्ट' या सर्वोत्कृष्ट चित्रपटासाठी त्यांनी अकादमी पुरस्कार (ऑस्कर पुरस्कार) जिंकला ते 1979 मध्ये स्थापन झालेल्या लॅड कंपनीच्या संस्थापकांपैकी एक होते.

ऑस्ट्रेलियाचा माजी क्रिकेटपटू रॉड मार्श यांचे निधन

- ऑस्ट्रेलियाचे माजी क्रिकेटपटू (यष्टीरक्षक) **रॉडनी विल्यम मार्श** यांचे अँडलेड ऑस्ट्रेलियात निधन झाले. कसोटी क्रिकेटमध्ये शतक झळकावणारा तो पहिला ऑस्ट्रेलियन यष्टिरक्षक होता आणि त्याने 3 शतके पूर्ण केली. वेगवान गोलंदाज डेनिस लिलीच्या गोलंदाजीवर 95 धावासहित यष्टिरक्षकाने ३५५ बाद करण्याचा कसोटी विक्रम त्याच्या नावावर आहे. त्याने 1970 ते 1984 पर्यंत ऑस्ट्रेलियासाठी 96 कसोटी सामने आणि ऑस्ट्रेलियासाठी 92 एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय (ODI) खेळले आणि नंतर फेब्रुवारी 1984 मध्ये टॉप-फ्लाइट क्रिकेटमधून निवृत्ती घेतली.

पाकिस्तानचे माजी अध्यक्ष रफिक तरार यांचे निधन

- ज्येष्ठ राजकारणी, सर्वोच्च न्यायालयाचे माजी न्यायाधीश आणि पाकिस्तानचे राष्ट्रपती रफिक तरार यांचे वयाच्या 92 व्या वर्षी निधन झाले. मुहम्मद रफिक तरार यांचा जन्म 2 नोव्हेंबर 1929 रोजी पाकिस्तानातील पीर कोट येथे झाला. त्यांनी 1991 ते 1994 पर्यंत सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून काम केले. त्यांनी 1989 ते 1991 पर्यंत लाहोर उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश म्हणूनही काम केले. नंतर ते 1997 ते 2001 या कालावधीसाठी पाकिस्तानचे राष्ट्रपती बनले.

झांबियाचे माजी राष्ट्रपती रुपिया बांदा यांचे निधन

- झांबियाचे माजी राष्ट्राध्यक्ष रुपिया बांदा यांचे कर्करोगाशी दोन वर्षांच्या लढाईनंतर निधन झाले. ते 85 वर्षांचे होते. बांदा यांनी 2008 आणि 2011 पासून झांबियाचे चौथे अध्यक्ष म्हणून काम केले होते. बांदा यांनी 2006 मध्ये तत्कालीन अध्यक्ष लेव्ही म्वानावासा यांनी उपाध्यक्ष म्हणून नियुक्त होण्यापूर्वी प्रथम अध्यक्ष केनेथ कौंडा यांच्या नेतृत्वाखाली वरिष्ठ राजनैतिक पदे भूषवली होती.

WWE चे दिग्गज रेझर रेमन यांचे निधन

- दोन वेळा WWE हॉल ऑफ फेमर, स्कॉट हॉल यांचे हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. ते 63 वर्षांचे होते. जागतिक कुस्ती महासंघ (WWF, आता WWE) सह त्यांचा कार्यकाळ मे 1992 मध्ये सुरू झाला. WWE सह, तो 'रेझर रेमन' या नावाने प्रसिद्ध होता. तो चार वेळा WWE इंटरकॉन्टिनेंटल चॅम्पियन बनला.
- 2014 मध्ये, स्कॉट हॉलचा WWE हॉल ऑफ फेममध्ये वैयक्तिक कुस्तीपटू म्हणून आणि नंतर पुन्हा 2020 मध्ये NWO चा भाग म्हणून समावेश करण्यात आला. स्कॉट हॉल हे WWC युनिव्हर्सल हेवीवेट चॅम्पियनशिप आणि USWA युनिफाइड वर्ल्ड हेवीवेट चॅम्पियनशिपसह दोन वेळा विश्वविजेते आहे.

आंध्र प्रदेशच्या माजी राज्यपाल कुमुदबेन जोशी यांचे निधन

- आंध्र प्रदेशच्या माजी राज्यपाल कुमुदबेन मणिशंकर जोशी यांचे निधन झाले. त्या 88 वर्षांच्या होत्या. सुश्री जोशी यांनी 26 नोव्हेंबर 1985 ते 7 फेब्रुवारी 1990 पर्यंत आंध्र प्रदेशच्या राज्यपाल म्हणून काम पाहिले. शारदा मुखर्जी यांच्यानंतर त्या राज्याच्या दुसऱ्या महिला राज्यपाल होत्या. जोशी तीन वेळा राज्यसभेचे सदस्य होते.

अमेरिकन खगोलभौतिकशास्त्रज्ञ यूजीन पार्कर यांचे निधन

- सौर भौतिकशास्त्रात योगदान देणारे अमेरिकन खगोलभौतिकशास्त्रज्ञ यूजीन न्यूमन पार्कर यांचे वयाच्या ९४ व्या वर्षी निधन झाले आहे. युजीन पार्करने 2018 मध्ये नॅशनल एरोनॉटिक्स अँड स्पेस अँडमिनिस्ट्रेशन (NASA) च्या पार्कर सोलर प्रोबचे प्रक्षेपण पाहिले, ज्याचे नाव NASA ची पहिली मोहीम आहे. जिवंत व्यक्ती, आणि त्यांच्या नावाच्या अंतराळयानाचे प्रक्षेपण पाहणारी पहिली व्यक्ती बनली.

मालियाचे माजी पंतप्रधान सौमेलो बुबेये माइगा यांचे निधन

- मालीचे माजी पंतप्रधान सौमेलो बुबेये माइगा यांचे आजारपणामुळे निधन झाले आहे. माइगा यांनी 2017 ते 2019 पर्यंत मालीचे पंतप्रधान म्हणून काम केले. लष्करी जंटाने देश ताब्यात घेतल्यानंतर ऑगस्ट 2021 पासून त्यांना नजरकैदेत ठेवण्यात आले होते. त्यांना 2017 मध्ये केइटाचे पंतप्रधान म्हणून नियुक्त करण्यात आले होते परंतु 160 लोक मारल्या गेलेल्या हत्याकांडामुळे एप्रिल 2019 मध्ये त्यांनी राजीनामा दिला.

बांगलादेशचे माजी राष्ट्रपती शहाबुद्दीन अहमद यांचे निधन

- बांगलादेशचे माजी राष्ट्रपती शहाबुद्दीन अहमद यांचे वयाच्या ९२ व्या वर्षी बांगलादेशातील ढाका येथे निधन झाले . 1990 मध्ये माजी लष्करी हुकूमशहा एचएम इरशाद यांना पाडण्यासाठी झालेल्या जनआंदोलनादरम्यान सर्व पक्षांचे एकमताने उमेदवार म्हणून ते राज्याचे अंतरिम प्रमुख होते. शहाबुद्दीन अहमद यांनी 1996 ते 2001 या काळात बांगलादेशचे राष्ट्रपती म्हणूनही काम केले. फेब्रुवारी 1991 मध्ये देशात "मुक्त आणि विश्वासार्ह" निवडणूक आयोजित करण्यासाठी ते जबाबदार होते.

भारताचे माजी सरन्यायाधीश आर सी लाहोटी यांचे निधन

- भारताचे माजी सरन्यायाधीश रमेशचंद्र लाहोटी यांचे वयाच्या 81 व्या वर्षी निधन झाले. न्यायमूर्ती लाहोटी यांची 1 जून 2004 रोजी भारताचे 35 वे सरन्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. ते 1 नोव्हेंबर 2005 रोजी निवृत्त झाले.

न्यायमूर्ती लाहोटी यांची कारकीर्द :

- 1 नोव्हेंबर 1940 रोजी जन्मलेले, ते 1960 मध्ये गुना जिल्ह्यातील बारमध्ये रुजू झाले आणि 1962 मध्ये वकील म्हणून दाखल झाले. एप्रिल 1977 मध्ये त्यांची थेट खंडपीठात, बारमधून राज्य उच्च न्यायिक सेवेत भरती झाली आणि जिल्हा म्हणून त्यांची नियुक्ती झाली. आणि सत्र न्यायाधीश.

- एक वर्ष या पदावर काम केल्यानंतर, न्यायमूर्ती लोहाटी यांनी मे 1978 मध्ये राजीनामा दिला आणि मुख्यतः उच्च न्यायालयात प्रॅक्टिस करण्यासाठी बारमध्ये परतले.
- 3 मे 1988 रोजी त्यांची मध्य प्रदेश उच्च न्यायालयाचे अतिरिक्त न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आणि पुढील वर्षी 4 ऑगस्ट रोजी त्यांना कायमस्वरूपी न्यायाधीश म्हणून नियुक्त करण्यात आले.
- 7 फेब्रुवारी 1994 रोजी त्यांची दिल्ली उच्च न्यायालयात बदली झाली आणि नंतर 9 डिसेंबर 1998 रोजी त्यांची सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

GIF स्वरूपाचे निर्माते, स्टीफन विल्हाइट यांचे निधन

- ग्राफिक्स इंटरचेंज फॉरमॅट (GIF) फॉरमॅटचे निर्माते स्टीफन विल्हाइट यांचे वयाच्या 74 व्या वर्षी कोविड-19 संबंधित समस्यांमुळे निधन झाले. विल्हाइटने 1987 मध्ये Compuserve येथे काम करत असताना ग्राफिक्स इंटरचेंज फॉरमॅट किंवा GIF तयार केले. ऑक्सफर्ड अमेरिकन डिक्शनरीने 2012 मध्ये GIF शब्दाला वर्षातील सर्वोत्तम शब्द म्हणून घोषित केले. 2013 मध्ये त्यांना वेबी लाइफटाइम अचिव्हमेंट पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

बेल्जियमचा फुटबॉलपटू मिगुएल व्हॅन डॅमे यांचे निधन

- दिग्गज बेल्जियन फुटबॉलपटू मिगेल व्हॅन डॅमे यांचे वयाच्या २८ व्या वर्षी ल्युकेमियाशी दीर्घकाळ संघर्ष केल्यानंतर निधन झाले. व्हॅन डॅमे यांना 2016 मध्ये ल्युकेमिया झाल्याचे निदान झाले आणि पाच वर्षांपासून कर्करोगावर उपचार सुरू होते. त्यांच्या आठ वर्षांच्या व्यावसायिक कारकिर्दीत, व्हॅन डॅमे सर्कल ब्रुगकडून खेळले आणि संघासाठी 40 सामने खेळले.

सिक्कीमचे माजी मुख्यमंत्री बीबी गुरुंग यांचे निधन

- सिक्कीमचे तिसरे मुख्यमंत्री भीम बहादूर गुरुंग यांचे सिक्कीममधील गंगटोक येथील लुमसुई येथील त्यांच्या निवासस्थानी निधन झाले . बी. गुरुंग यांनी कलकत्ता (कोलकाता) येथील अमृता बाजार पत्रिका या वृत्तपत्रात शिक्षक आणि स्टाफ रिपोर्टर म्हणून काम केले आणि त्यांनी सिक्कीमच्या कांचनजंगा नावाच्या पहिल्या वृत्त-आधारित नेपाळी जर्नलचे संपादन देखील केले,

विविध बातम्या

क्लायमेट फोर्स अंटार्क्टिका मोहिमेमध्ये भारताचे प्रतिनिधित्व आरुषी वर्माचे नाव करेल.

- राष्ट्रीय स्तरावरील नेमबाज आणि दिल्लीची राहणारी पर्यावरणवादी, आरुषी वर्मा हिची मार्च 2022 मध्ये होणाऱ्या 2041 क्लायमेट फोर्स अंटार्क्टिका मोहिमेत भारताचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी निवड करण्यात आली आहे. ती पिस्तुल आणि ट्रॅप शूटिंगमध्ये राष्ट्रीय स्तरावरील नेमबाज आहे. राज्य आणि उत्तर भारत चॅम्पियन आणि राष्ट्रीय पदक विजेता आणि सक्रिय पर्यावरणवादी. तिला हंस फाऊंडेशनकडून पूर्ण पाठिंबा आणि प्रायोजित केले जाईल.

2041 क्लायमेट फोर्स अंटार्क्टिका मोहिमेबद्दल:

- 2041 क्लायमेट फोर्स अंटार्क्टिका मोहीम ही शाश्वतता चॅम्पियन्सची पुढची पिढी प्रशिक्षित करणे आणि विकसित करणे आणि कॉर्पोरेशनना त्यांच्या शाश्वतता सोल्यूशन्समध्ये मदत करण्यासाठी एक जागतिक उपक्रम आहे. या कार्बन निगेटिव्ह' मोहिमेचे उद्दिष्ट पुढील पिढीच्या नेत्यांना अधिक शाश्वत भविष्यासाठी प्रेरित करणे, विकसित करणे आणि प्रशिक्षित करणे हे आहे. यामध्ये 'लीडरशिप ऑन द एज' कार्यक्रमाचाही समावेश आहे.

जम्मू आणि काश्मीर सरकारने त्यांच्या GI-टॅग केलेल्या काश्मिरी कार्पेटसाठी द्रुत प्रतिसाद (QR) कोड सुरू केला आहे.

- जम्मू आणि काश्मीर सरकारने त्यांच्या GI-टॅग केलेल्या काश्मिरी कार्पेटसाठी क्विक रिस्पॉन्स (QR) कोड लॉंच केला आहे, जेणेकरून हाताने बांधलेल्या कार्पेटची सत्यता आणि अस्सलपणा टिकवून ठेवता येईल. GI टॅगशी जोडलेल्या या QR कोडचा मुख्य उद्देश काश्मिरी कार्पेट उद्योगाची चमक आणि वैभव पुनरुज्जीवित करण्यात मदत करणे हा आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- QR कोडमध्ये कारागीर, उत्पादक, विणकर, जिल्हा, वापरलेला कच्चा माल इत्यादी संबंधित माहिती असेल.
- QR कोड लेबल कॉपी किंवा गैरवापर करता येत नसल्यामुळे, ते कार्पेटच्या बनावट उत्पादनास परावृत्त करेल.
- दरम्यान, 11 मार्च 2022 रोजी नवी दिल्ली येथून GI-टॅग केलेल्या हाताने बांधलेल्या कार्पेट्सची पहिली खेप जर्मनीला निर्यात करण्यात आली.
- हे लक्षात घेतले पाहिजे की काश्मिरी कार्पेट्सना जून 2016 मध्ये GI-टॅग देण्यात आला होता, जिओग्राफिकल इंडिकेशन रजिस्ट्री ऑफ इंडस्ट्री प्रमोशन आणि इंटरनल ट्रेड, वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालयाने, परंतु नोंदणीकृत कार्पेट्स 2022 पासून प्रमाणित करण्यात आले होते.

पुद्दुचेरीमध्ये अनोख्या प्रकारचे डिजिटल स्कूल हेल्थ प्लॅटफॉर्म सुरू करण्यात आले.

- नॅशनल डिजिटल हेल्थ मिशन अंतर्गत, पुडुचेरी डिजिटल सार्वजनिक आरोग्य इकोसिस्टम तयार करत आहे. ऑगस्टच्या दुस-या आठवड्यापर्यंत, डिजिटल इकोसिस्टमचे चार-बिल्डिंग तुकडे स्थापित केले गेले असतील आणि पहिल्या टप्प्यात ते लागू केले जातील. यामध्ये संपूर्ण लोकसंख्येसाठी आधार, 'डिजी डॉक्टर', विविध वैद्यकीय प्रणालींमधील आरोग्य व्यावसायिकांची सूची, राष्ट्रीय आरोग्य इन्फ्रास्ट्रक्चर रजिस्ट्री आणि प्रत्येक व्यक्तीसाठी वैयक्तिक आरोग्य रेकॉर्ड सारखाच एक आरोग्य ओळख डेटाबेस तयार करणे समाविष्ट आहे

महत्त्वाचे मुद्दे:

- वृत्त प्रकाशनानुसार, संपूर्ण इकोसिस्टम ऐच्छिक आहे आणि डेटा गोपनीयता आणि सुरक्षा आर्किटेक्चरमध्ये एकत्रित केली आहे.
- राष्ट्रीय आरोग्य प्राधिकरणाद्वारे आणि केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाच्या नेतृत्वाखाली राबविण्यात येत असलेल्या या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट एक मजबूत सार्वजनिक आरोग्य इकोसिस्टम तयार करणे आहे जे नागरिक-केंद्रित आहे आणि प्रवेशयोग्यता आणि परवडण्यावर आधारित निरंतर काळजी प्रदान करते.
- हे सर्वसमावेशक, पोर्टेबल आणि वेलनेस-केंद्रित असण्याचे फायदे देखील आहेत, कारण ते "योग्य ठिकाणी योग्य व्यक्तीसाठी" प्रवेशयोग्य आहे.
- NHDM आणि NHA अधिकाऱ्यांनी नुकत्याच आरोग्य अधिकाऱ्यांशी सादरीकरण आणि चर्चेसाठी केंद्रशासित प्रदेशाला दिलेल्या भेटीनंतर हा प्रकल्प सुरू केला जात आहे, असे एस. मोहन कुमार, आरोग्य संचालक आणि पुद्दुचेरी राज्य आरोग्य अभियानाचे मिशन संचालक यांनी सांगितले.

"राइटिंग विथ फायर" ऑस्करमध्ये नामांकन मिळालेला पहिला भारतीय माहितीपट ठरला.

- दलित-नेतृत्वाखालील, सर्व-महिला वृत्तपत्र खबर लहरिया बद्दलचा एक माहितीपट, "रायटिंग विथ फायर" हा ऑस्करमध्ये नामांकन मिळालेला पहिला भारतीय माहितीपट ठरला. 'रायटिंग विथ फायर'ने गेल्या वर्षी सनडान्स फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये प्रेक्षक आणि ज्युरी पुरस्कार जिंकले होते. तिकीट फिल्म्स निर्मित आणि चित्रपट निर्माते रिंटू थॉमस आणि सुष्मित घोष यांनी दिग्दर्शित केले आहे. 'खबर लहरिया' हे मे 2002 मध्ये चित्रकूट, उत्तर प्रदेश येथे स्थापन झालेले वृत्तपत्र आहे.

महात्मा गांधी यांची नात 'सुमित्रा गांधी कुलकर्णी' यांनी 'मोदी स्टोरी' या वेबपोर्टलचे उद्घाटन केले आहे.

- महात्मा गांधी यांची नात 'सुमित्रा गांधी कुलकर्णी' यांनी 'मोदी स्टोरी' या वेबपोर्टलचे उद्घाटन केले आहे. मोदी स्टोरी वेबसाइट हा स्वयंसेवक-चालित उपक्रम आहे ज्याचा उद्देश पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्याशी संबंधित "प्रेरणादायी" कथा एकत्र आणणे आहे ज्यांनी त्यांच्या अनेक दशकांच्या जीवन प्रवासात त्यांच्याशी संवाद साधला आहे. modistory.in वर पोर्टलवर प्रवेश करता येईल

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- इराणची राजधानी: तेहरान;
- इराणचे अध्यक्ष: इब्राहिम रायसी;
- इराण चलन: इराणी रियाल.
- NMDC मुख्यालय: हैदराबाद;
- NMDC ची स्थापना: 15 नोव्हेंबर 1958.
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीची स्थापना: 22 सप्टेंबर 1989;
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीचे मुख्यालय: बॉन, जर्मनी;
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी: झेवियर गोन्झालेझ;
- आंतरराष्ट्रीय पॅरालिम्पिक समितीचे अध्यक्ष: अँड्र्यू पार्सन्स (ब्राझील).
- हरियाणाची राजधानी: चंदीगड;
- हरियाणाचे राज्यपाल: बंडारू दत्तात्रेय;
- हरियाणाचे मुख्यमंत्री: मनोहर लाल खट्टर.
- भारतीय मानक ब्युरोचे महासंचालक: प्रमोद कुमार तिवारी.
- ब्युरो ऑफ इंडियन स्टँडर्ड्सची स्थापना: 23 डिसेंबर 1986.
- ब्यूरो ऑफ इंडियन स्टँडर्ड्स मुख्यालय: माणक भवन, जुनी दिल्ली.
- हंगेरीची राजधानी: बुडापेस्ट;
- हंगेरी चलन: हंगेरियन फॉरिंट.
- झांबियाची राजधानी: लुसाका
- चलन: झाम्बियन क्वाचा
- RailTel ची स्थापना: सप्टेंबर 2000;
- RailTel मुख्यालय: गुडगाव, हरियाणा;
- RailTel सीएमडी: पुनीत चावला.
- बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्सची स्थापना: 2001;
- बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्स मुख्यालय: पुणे, महाराष्ट्र.
- टाटा समूहाचे संस्थापक: जमशेदजी टाटा;
- टाटा समूहाची स्थापना: 1868
- टाटा समूहाचे मुख्यालय: मुंबई.
- ओडिशाची राजधानी: भुवनेश्वर
- ओडिशाचे राज्यपाल: गणेशीलाल
- ओडिशाचे मुख्यमंत्री: नवीन पटनायक
- ISRO चे अध्यक्ष आणि अंतराळ सचिव: डॉ एस सोमनाथ
- ISRO मुख्यालय: बेंगळुरू, कर्नाटक
- पश्चिम बंगाल राजधानी: कोलकाता;
- पश्चिम बंगालचे राज्यपाल: जगदीप धनखर;
- पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री: ममता बॅनर्जी.
- तुर्कमेनिस्तानची राजधानी: अश्गाबात;
- तुर्कमेनिस्तान चलन: तुर्कमेनिस्तानी मानत.
- टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेसची स्थापना: 1 एप्रिल 1968;
- टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेसचे मुख्यालय: मुंबई.
- आशियाई क्रिकेट परिषदेचे अध्यक्ष: अमिताभ चौधरी;
- आशियाई क्रिकेट परिषदेचे मुख्यालय: कोलंबो, श्रीलंका;
- आशियाई क्रिकेट परिषदेची स्थापना: 19 सप्टेंबर 1983;
- आशियाई क्रिकेट परिषद सदस्यत्व: 25 संघटना;
- आशियाई क्रिकेट परिषद पालक संघटना: ICC.

- नाटो प्रमुख: जेन्स स्टॉल्टनबर्ग;
- NATO ची स्थापना: 4 एप्रिल 1949, वॉशिंग्टन, डीसी, युनायटेड स्टेट्स;
- NATO मुख्यालय: ब्रुसेल्स, बेल्जियम.
- माली राजधानी: बामाको;
- माली चलन: पश्चिम आफ्रिकन CFA फ्रँक;
- माली खंड: आफ्रिका.
- कुवेत राजधानी: कुवेत सिटी;
- कुवेत चलन: कुवैती दिनार.
- FICCI ची स्थापना: 1927;
- FICCI मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- FICCI अध्यक्ष: संजीव मेहता;
- FICCI सरचिटणीस : दिलीप चेनॉय;
- FICCI महासंचालक: अरुण चावला.
- कॅनडाची राजधानी: ओटावा;
- कॅनडा चलन: कॅनेडियन डॉलर;
- कॅनडाचे पंतप्रधान: जस्टिन ट्रूडो.
- नवीन विकास बँक मुख्यालय स्थान: शांघाय, चीन;
- नवीन विकास बँकेचे अध्यक्ष: मार्कोस प्राडो ट्रॉयजो;
- नवीन विकास बँक संस्थापक: ब्रिक्स;
- नवीन विकास बँकेची स्थापना: 15 जुलै 2014.
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे मुख्यालय: लॉसने, स्वित्झर्लंड;
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे अध्यक्ष: थॉमस बाख;
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीची स्थापना: 23 जून 1894, पॅरिस, फ्रान्स.
- टेक्नॉलॉजी समिटचे अध्यक्ष : विपिन सोंधी;
- CII चे अध्यक्ष: थाचत विश्वनाथ नरेंद्रन;
- CII चे महासंचालक: चंद्रजित बॅनर्जी.
- इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्री: अश्विनी वैष्णव;
- Google CEO: सुंदर पिचाई;
- Google ची स्थापना: 4 सप्टेंबर 1998;
- Google मुख्यालय: माउंटन व्ह्यू, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स.
- नासा प्रशासक: बिल नेल्सन;
- नासाचे मुख्यालय: वॉशिंग्टन डीसी, युनायटेड स्टेट्स;
- NASA ची स्थापना: 1 ऑक्टोबर 1958.
- NOAA मुख्यालय: वॉशिंग्टन, डीसी, युनायटेड स्टेट्स
- NOAA संस्थापक: रिचर्ड निक्सन
- NOAA ची स्थापना: 3 ऑक्टोबर 1970
- भारतीय वायुसेनेची स्थापना: 8 ऑक्टोबर 1932;
- भारतीय वायुसेना मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- भारतीय हवाई दल प्रमुख: विवेक राम चौधरी.
- टाटा मोटर्स मुख्यालय: मुंबई;
- टाटा मोटर्सचे संस्थापक: जेआरडी टाटा;
- टाटा मोटर्सची स्थापना: 1945, मुंबई.
- भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषदेची स्थापना: 19 नोव्हेंबर 1998;
- भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषदेचे प्रमुख: अजित कुमार डोवाल.
- Bharti AXA Life Insurance चे MD आणि CEO: पराग राजा;
- Bharti AXA Life Insurance स्थापना: 2007;
- Bharti AXA Life Insurance Parent organization: भारती एंटरप्रायझेस.
- जेट एअरवेजचे सीईओ: विनय दुबे;
- जेट एअरवेजचे संस्थापक: नरेश गोयल;
- जेट एअरवेजची स्थापना: 1 एप्रिल 1992, मुंबई.
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी मुख्यालय: बेसल, स्वित्झर्लंड;
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी ची स्थापना: 1 एप्रिल 2002;
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी चेअरमन: रेटो फ्रॅन्सिओनी;
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी सीईओ: डायटर व्रँकक्स.